

Vantaa

**TALOUSSUUNNITELMA
2025–2028**

TALOUSARVIO 2025

Kaupunginhallituksen esitys 5.11.2024

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
TOIMINTAYMPÄRISTÖ	3
Vantaan väestö	3
Rakentaminen	11
Työllisyys	12
Hyvinvointi ja turvallisuus	16
Talous	18
Vantaan henkilöstömäärän kehitys	26
Kaupungin toimitilamäärän kehitys	27
Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa	29
VANTAAN KAUPUNGIN SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2025	30
KÄYTTÖTALOUSOSA	49
Talousarvion 2025 täytäntöönpano	49
Toimialoittain vertailu 2023–2028 ja kehys	53
YLEISHALLINTO	58
Keskusvaalilautakunta	60
Kaupunginvaltuusto	62
Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus	64
Kaupunginhallitus	66
Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset	69
KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO	71
Yleisjohto	73
Talous ja strategia	75
Henkilöstöpalvelut	78
Konsernipalvelut	81
Elinvoimapaalvelut	84
Työllisyys ja kotoutumispalvelut	86
Kuntademokratia	90
Viestintä	93
Sisäinen tarkastus	95
KASVATUS JA OPPIMINEN	97
Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta	101
Yhteiset palvelut	102
Perusopetus	104
Varhaiskasvatus	107
Svenskspråkiga servicen	110
Toisen asteen koulutus	114
KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI	117
Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta	121
Yhteiset palvelut	122
Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	126
Liikunta	130
Nuoriso- ja yhteisöpalvelut	134
Elinikäinen oppiminen	139

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	144
KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA.....	148
Kaupunkiympäristölautakunta	149
Yhteiset palvelut.....	150
Kaupunkirakenne ja ympäristö.....	152
KAUPUNKITILALAUTAKUNTA	157
Kaupunkitilalautakunta	158
Kadut ja puistot	159
Joukkoliikenne	164
Varikko	167
Kiinteistöt ja tilat	169
Kiinteistöt ja tilat netto	172
RAHASTOT	174
Kiinteistörahasto	174
Vahinkorahasto	175
TULOSLASKELMAOSA	178
INVESTOINTIOSA.....	184
Rakentaminen.....	185
Uudisrakentaminen	185
Korjausrakentaminen	187
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt.....	188
Aineeton omaisuus	189
Julkinen käyttöomaisuus.....	189
Irtain omaisuus.....	191
Kiinteä omaisuus.....	192
Osakkeet ja osuudet	193
RAHOITUSOSA.....	194
Täydentäviä tietoja.....	197
KUNTAKONSERNI	199
LIITTEET	218
LIITE 1; Uudisrakentaminen 2025–2034.....	219
LIITE 2; Korjausrakentaminen 2025–2034.....	224
LIITE 3; Vuokra- ja osaketilojen muutokset ja korjaustyöt 2025–2034	227
LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2025–2029	228
LIITE 5; Julkinen käyttöomaisuus 2025–2028	230

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vantaa kehittää ja rakentaa luottavaisesti tulevaisuuttaan. Ennusteiden mukaan kaupungin kasvu jatkuu ja Vantaa on toteuttamassa tärkeitä elinvoimaa lisääviä investointeja. Samalla kaupungin taloutta on hoidettava vastuullisesti, jotta velkaantuminen pysyy kurissa ja talous saadaan palautettua tasapainoon.

Vantaan talous heijastelee koko Suomen taloutta, ja suhdannetilanteen ennakoidaan ensi vuonna kehittyvän parempaan suuntaan. Kuntataloudessa odotetun suhdannekäänteeseen vaikutukset näkyvät kuitenkin vasta myöhemmin.

Toimintaympäristössä muutoksia ja varovaista uskoa paremmasta

Voimakas inflaatiokehitys ja sen myötä noussut korkotaso painoivat Suomen talouden vuonna 2023 taantumaan. Suomen talouden lasku näyttäisi nyt pysähtyneen ja vuonna 2025 talouden ennakoidaan taas kasvavan. Tätä edesauttavat keskuspankkien aloittamat koronlaskut. Myös maltillinen inflaatio tukee ostovoiman kehitystä ja vientimarkkinoiden ennakoidaan kasvavan.

Vuonna 2023 Vantaan väestö kasvoi noin 4 600 asukkaalla (1,9 %), joka oli 1 000 asukasta enemmän kuin vuonna 2022. Vuonna 2024 Vantaan väestömäärän ennustetaan kasvavan yli 4 000 asukkaalla ja asukasmäärä ylittää 250 000 asukkaan tason. Myös seuraavan vuosikymmenen aikana väestönkasvun ennustetaan jatkuvan yli 4 000 hengen vuositahdilla. Asuntorakentamisen voimakas romahdus voi kuitenkin hidastaa Vantaan lähivuosien väestönkasvua.

Vuosien 2023–2024 vähäiset uusien asuntorakennuskohteiden aloitukset näkyvät jo vuoden 2024 aikana valmistuneiden asuntojen määrän hiipumisena. Valmistuvien asuntojen määrän ennakoidaan jäävän noin 1 000 asunnon tasolle, kun edellisinä vuosina valmistu vuosittain yli 3 000 asuntoa. Taloussuhdanteen kääntymisen oletetaan piristävän asuntorakentamista loppuvuoden 2025 aikana, jolloin valmistuneiden asuntojen määrän uskotaan alkavan taas kasvaa vuonna 2026.

Talouden laskusuhdanne käänsi Vantaan työttömyyden kasvuun vuoden 2023 loppupuoliskolla. Heinäkuussa 2024 työttömyysaste oli Vantaalla 13,3 prosenttia, jossa kasvua edellisvuoteen oli 1,7 prosenttiyksikköä. Vantaalla asuntorakentamisen hiipuminen näkyy erityisesti rakennusalan työttömyyden ja lomautusten kasvuna. Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on jatkunut vuoden 2023 syksystä alkaen. Avoimien työpaikkojen määrä on vähentynyt huomattavasti, joka hidastaa työllisyyskehityksen kääntymistä positiivisempaan suuntaa vähitellen parantuvista talouden suhdanneodotuksista huolimatta.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevan TE-uudistuksen myötä valtion työllisyyden ja yritysten kasvua tukevat julkiset palvelut tulevat osaksi kuntien työllisyys- ja elinvoimatehtäviä. Valtiolta siirtyy kunnille merkittävä määrä henkilöstöä ja kuntien vastuu työttömyysetuuksista kasvaa. Tämä mahdollistaa Vantaan kaupungille uuden palvelukokonaisuuden rakentamisen, jolla pyritään entistä vaikuttavampaan työhön niin työllisyyden parantamisen, kotouttamisen kuin elinvoimankin näkökulmasta.

Vantaa investoi pitkäjänteisesti

Vuoden 2025 talousarviossa on kohdistettu kaupungin kasvun ja lakisääteisten palvelujen edellyttämiä lisäyksiä erityisesti koulutuksen ja varhaiskasvatuksen sekä kaupunkikulttuurin palveluihin. Myös yleisen hintakehityksen kustannuksia lisäävät vaikutukset palveluihin on huomioitu. TE-uudistus nostaa kaupungin kustannuksia, mutta myös vastaavasti kaupungin saamia valtionosuuksia. Vuonna 2024 tehtyjä Vantaan kaupungin 50-vuotisjuhlavuoden valtuustopäätöksiä toteutetaan.

Vuoden 2025 tilikauden tuloksen ennakoidaan olevan voimakkaasti negatiivinen vuoden 2024 tapaan. Heikko suhdannetilanne näkyy koko Suomen kuntataloudessa. Vantaalla erityisesti rakentamisen voimakas lasku vaikuttaa negatiivisesti kaupungin saamiin maanmyyntituloihin. Myös kasvanut työttömyys hillitsee verotulojen kasvua ja on lisännyt kaupungin menoja. Suhdannetilanteen parantumisen odotetaan kuitenkin korjaavan tilannetta taloussuunnitelmakauden aikana.

Kuntataloudessa on tällä hetkellä runsaasti epävarmuustekijöitä. TE-uudistus lisää kuntien suhdan-neriskiä lisääntyvien työttömyysetuuskustannusten vuoksi. Vuonna 2025 saadaan uusi työmarkkinaratkaisu kunta-alalle eivätkä sen vaikutukset talouteen ole vielä tiedossa. Hallitus on myös valmis-telemassa valtiosuudistusta, joka astuisi voimaan vuoden 2026 alusta.

Vantaan investoinnit ovat lähivuosina poikkeuksellisen suuria. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 2023, että Vantaan ratikka eli uusi pikaraitiotie rakennetaan. Päätös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumista rakentamiskustannuksiin MAL-sopimuksessa. Ratikan on suunniteltu aloittavan liikennöinnin vuonna 2029.

Vuonna 2025 valmistuvien ja rakenteilla olevien päiväkotij- ja kouluhankkeiden lisäksi valmistuvat mm. Kuusijärven uudet savusaunat. Elmon uimahallin rakentaminen jatkuu ja Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus valmistuu. Konserniyhtiön hankkeista Tikkurilan osaamiskampus etenee ja Vehkalan ammatillinen oppilaitos valmistuu.

Vuonna 2023 alkanut taantuma ja heikko suhdannetilanne käänsivät Vantaan talouden negatiiviseen suuntaan. Kaupungin talouden tasapainotus tuottavuus- ja kasvuohjelman mukaisesti on viivästynyt. Vuosikatteen kasvu on tulevina vuosina tärkeää, koska Vantaan ratikkainvestoinnin lisäksi myös kaupungin perusinvestoinnit ovat kasvussa ja kaupungin lainamäärä kasvaa merkittävästi.

Kaupungin kasvaessa kulujen kasvun hillintä on välttämätöntä. On myös syytä varautua siihen, että kulujen hillitseminen ja suhdannetilanteen myönteinen käänne eivät yksistään riitä tasapainottamaan kaupungin taloutta.

Vuonna 2025 järjestetään kunnallis- ja aluevaalit. Vaalien jälkeen aloittavan uuden kaupunginvaltuuston yksi keskeisistä tehtävistä on hyväksyä kaupungille uusi strategia tuleville vuosille. Se ohjaa Vantaan pitkäjänteistä kehittämistä. Tulevaisuuteen luottava kasvukaupunki katsoo eteenpäin.

Pekka Timonen
Kaupunginjohtaja

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vantaan toimintaympäristön ennustettavuus on ollut useamman vuoden haasteellista. Inflaation kiihtyminen ja sen nostama korkotaso taivutti Suomen talouden taantumaan vuonna 2023. Vaikutukset näkyivät selvästi Vantaalla. Tämä johtuu mm. siitä, että rakentamisen volyymit laskivat nopeasti, mikä vaikuttaa Vantaan kaltaisessa kasvavassa kaupungissa nopeasti talouden aktiivisuuteen. Vuonna 2022 Vantaan työpaikoista hieman yli 10 prosenttia oli rakentamisessa. Tämän takia on nähtävissä, että rakentamisen hiipuminen on vaikuttanut selvästi Vantaan työllisyyteen.

Vantaan väestönkasvu jatkuu kuitenkin edelleen rakentamisen hidastumisesta ja asunnontuotannon vähenemisestä huolimatta. Vuonna 2023 väestö kasvoi 1,9 prosenttia ja vuoden 2024 kuluessa 250 000 asukaan raja rikkoutuu. Hiipuva rakentaminen ja jatkuva väestökasvu tulevat varmasti vaikuttamaan asuntomarkkinoihin tulevaisuudessa.

Vantaan toimintaympäristöön vaikuttaa edelleen myös lentoliikenteen kehittyminen. Venäjän ilmatilan pysyessä suljettuna ei Helsinki-Vantaan lentoaseman matkustajamäärät ole toipumassa koronaa edeltävälle tasolle.

Vantaan väestörakenteeseen vaikuttaa myös se, että Vantaan kuntien välinen nettomuutto on negatiivinen. Väestönkasvu painottuu nettomaahanmuuttoon ja luonnolliseen väestönlisäykseen. Vieraskielisten osuuden kasvu väestöstä jatkuu.

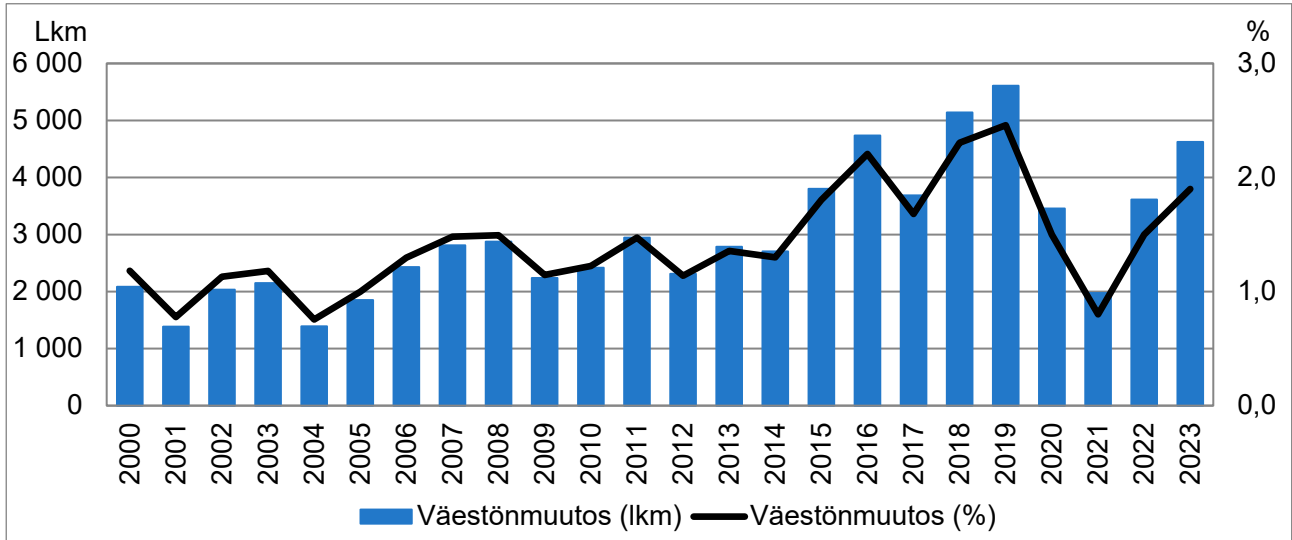
Toimintaympäristönäkökulmasta merkittäviä asioita ovat myös kaupungin palvelujen järjestämisvastuun muutokset. Alkamassa on hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen kolmas vuosi ja kaupungin ja hyvinvointialueen yhteistyön toimintatavoissa on edelleen kehitettävää. TE2024-uudistuksen myötä työllisyyspalvelut ovat siirtymässä kaupungille vuoden 2025 alusta alkaen.

Vantaan väestö

Vantaan väestö kasvoi 4 600 asukkaalla

Vantaalla oli 247 443 asukasta vuoden 2023 lopussa. Väestö kasvoi vuoden 2023 aikana 4 600 asukkaalla (1,9 %), joka oli 1 000 henkeä enemmän kuin vuonna 2022. Väestönkasvu oli selvästi suurempaa kuin kolmena edellisenä vuotena, mutta ihan ei ylletty vuosien 2018–2019 ennätyskorkealle tasolle. Viimeisen viiden vuoden aikana Vantaan väestö on kasvanut keskimäärin 3 900 asukkaan vuosivauhtia (1,6 %).

Kaikista Suomen kunnista väestönkasvu oli selvästi suurinta Helsingissä (10 500). Seuraavaksi eniten väestö kasvoi Espoossa (8 750), Tampereella (6 050) ja Vantaalla (4 600). Vantaa on edelleen Suomen neljänneksi suurin kaupunki. Ero kolmantena olevaan Tampereeseen on viime vuosina kasvanut eron ollessa 7 600 asukasta vuonna 2023.

Kuvio 1: Vantaan väestönkehitys vuosina 2000–2023

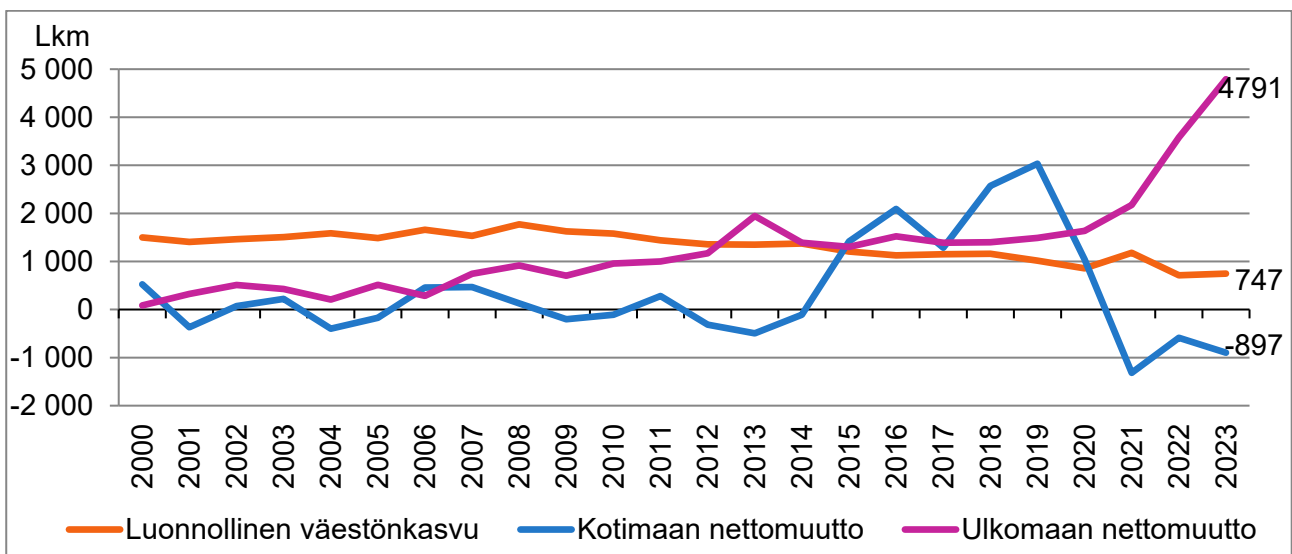
Lähde: Tilastokeskus

Maahanmuutto edelleen ennätyskorkealla tasolla

Maahanmuutto on lisääntynyt hurjaa vauhtia jo kaksi vuotta peräkkäin. Vuonna 2022 Vantaa sai ulkomailta muuttovoittoa lähes 3 600 henkeä, mutta tämä ennätys rikottiin heti vuonna 2023, jolloin muuttovoittoa tuli peräti 4 800 henkeä. Kotimaan nettomuutto jäi puolestaan negatiiviseksi, kun Vantaalta muutti 900 henkeä enemmän muualle Suomeen kuin sieltä muutettiin Vantaalle. Kotimaan nettomuuttotappio lisääntyi 300 hengellä verrattuna vuoteen 2022.

Vuonna 2023 Vantaalla syntyi lähes 2 530 lasta ja kuolleita oli vajaat 1 800 henkeä. Kuolleiden korkea määrä yhdistettynä alhaiseen syntyneiden määrään sai luonnollisen väestönkasvun jäämään 750 henkeen. Tätä alhaisemmalla tasolla se on ollut ainoastaan vuonna 2022 (+712).

Vantaan väestönkasvusta 84 prosenttia tuli muuttoliikkeestä ja 16 prosenttia luonnollisesta väestönkasvusta. Muuttoliikkeen osuus väestönkasvusta ei ole koskaan aiemmin ollut näin suuri.

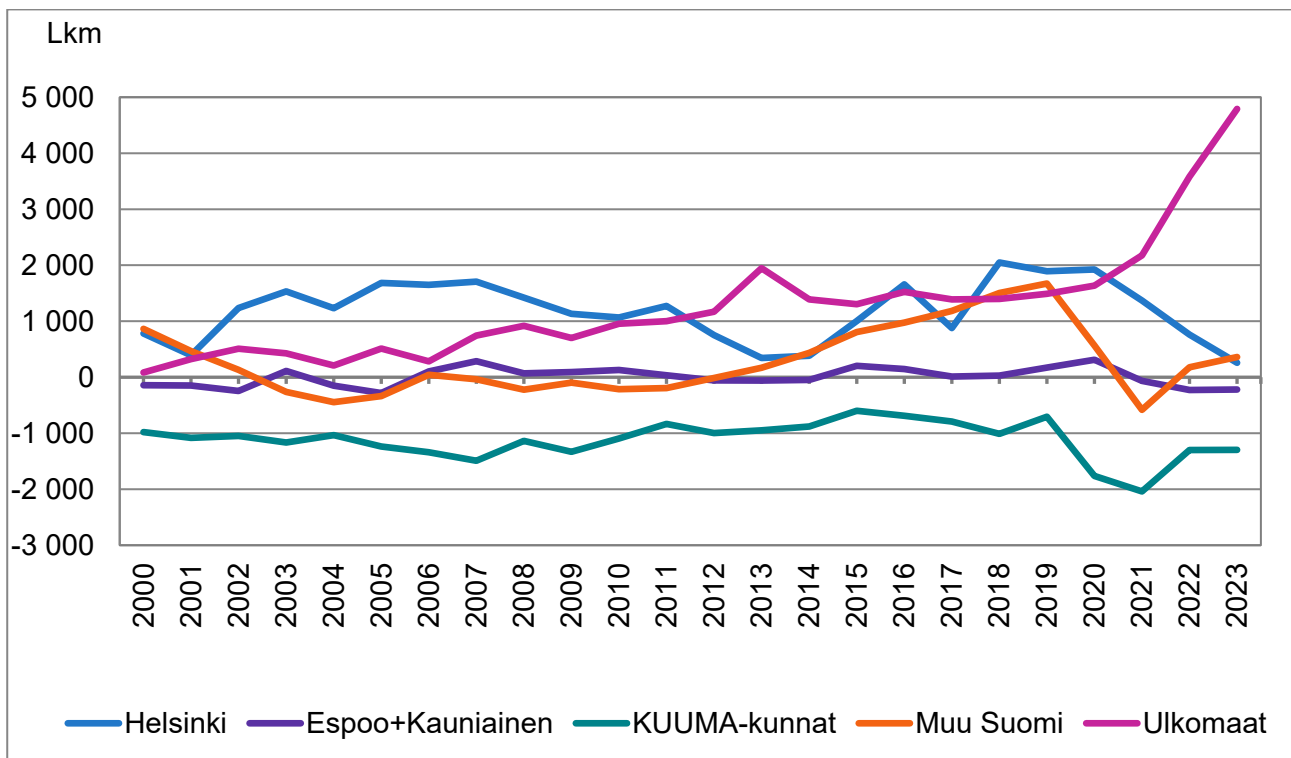
Kuvio 2: Vantaan väestönkehityksen osatekijät 2000–2023

Lähde: Tilastokeskus (kuvio ei sisällä väkiluvun rekisterikorjauksia)

Maahanmuuton lisäksi Vantaa sai muuttovoittoa Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta, 360 henkeä. Vantaan nettomuutto jäi positiiviseksi myös Helsingin kanssa, mutta ainoastaan 260 henkeä. Lukema on poikkeuksellisen alhainen, sillä viimeksi Vantaa on saanut tätä vähemmän muuttovoittoa Helsingistä 1990-luvun puolivälissä. Vuosina 2018–2020 Helsingistä saatu muuttovoitto oli poikkeuksellisen korkealla tasolla, noin 2 000 henkeä vuosittain, mutta sen jälkeen muuttovoitto on tippunut rajusti joka vuosi.

Vantaa menetti jälleen eniten väestöään, 1 300 henkeä, Helsingin seudun kehysalueelle eli KUUMA-kuntiin. Tarkasteltaessa kaikkia Suomen kuntia, suurimmat muuttovoitot Vantaalta keräsivät KUUMA-kuntiin kuuluvat Tuusula (+415), Kerava (+306) ja Nurmijärvi (+217). Neljänneksi eniten muuttovoittoa Vantaalta sai Espoo, 200 henkeä. Tämä oli jo kolmas vuosi peräkkäin, kun Vantaa on menettänyt väestöään Espooseen.

Kuvio 3: Vantaan nettomuuttoliike tulo-/lähtöalueittain 2000–2023

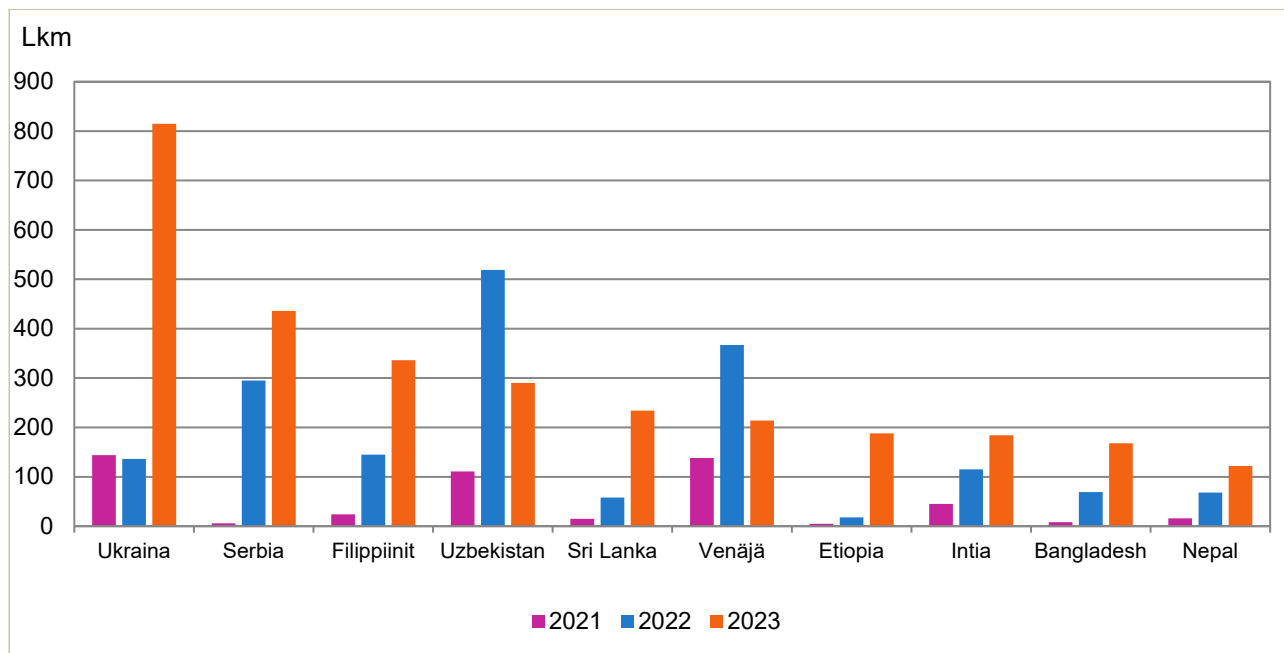
Lähde: Tilastokeskus

Ulkomailta eniten muuttovoittoa Ukrainasta

Vuonna 2023 Vantaa sai ulkomailta selvästi eniten muuttovoittoa Ukrainasta, runsaat 800 henkeä. Vähintään vuoden Suomessa olleet ukrainalaiset ovat voineet hakea kotikuntaoikeutta vuoden 2023 maaliskuusta lähtien, minkä takia ukrainalaiset näkyvät ”piikkinä” kuntien väestötilastoissa. Seuraavaksi suurinta muuttovoittoa on ollut Serbiasta (+436) ja Filippiineiltä (+336). Molemmista maista muuttovoitto on selvästi kasvanut viime vuosina.

Kuvio 4: Vantaan nettomaahanmuutto maittain 2021–2023 (Kuviossa on maat, joista Vantaa sai eniten muuttovoittoa vuonna 2023. Tilasto kertoo ainoastaan lähtö-/tulomaan eli kaikki muuttajat eivät välttämättä ole kyseisen maan kansalaisia.)

Lähde: Tilastokeskus

Vantaa menettää kotimaankielistä väestöä

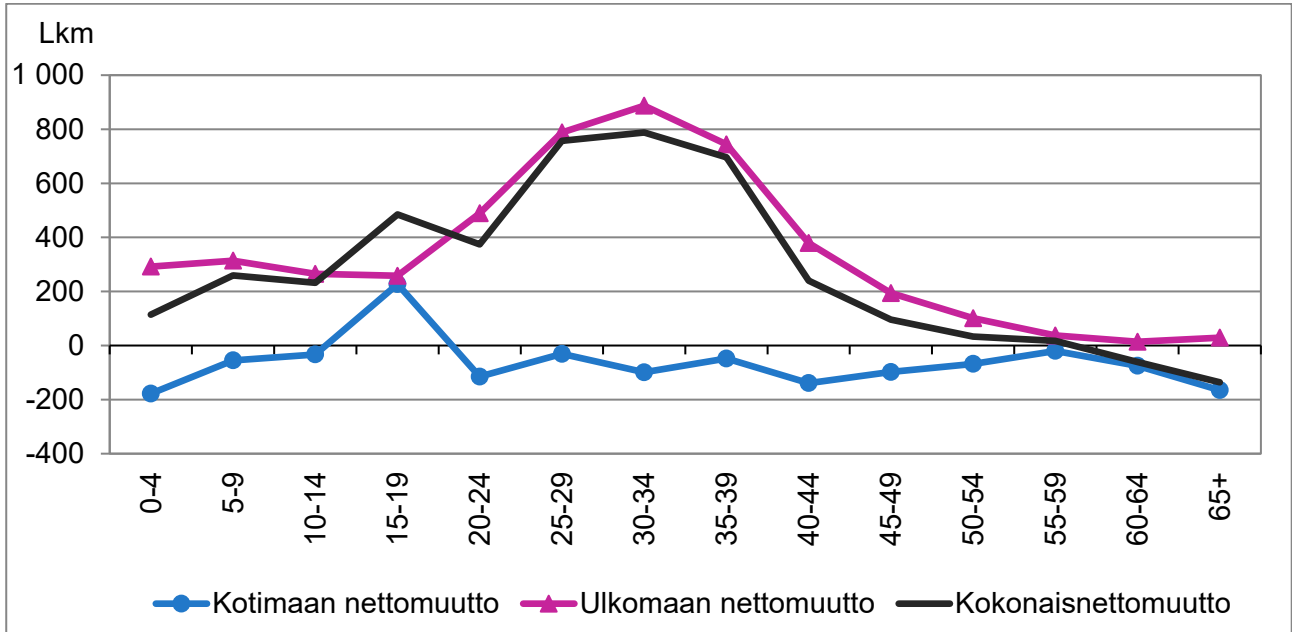
Viimeiset neljä vuotta Vantaa on menettänyt kotimaankielistä väestöä ja vuonna 2021 muuttotappio oli suurimmillaan, 2 400 henkeä. Vaikka kotimaankielisten muuttotappio on pienentynyt, oli se edelleen miinuksella 1 800 hengen verran vuonna 2023.

Vieraskielisistä Vantaa sai muuttovoittoa ennätyselliset 5 700 henkeä, joka oli 920 enemmän kuin vuonna 2022. Vieraskielisten muuttovoitosta 85 prosenttia tuli ulkomailta ja loput 15 prosenttia Suomesta. Ulkomailta muuttaneiden osuus ei ole ollut kertaakaan näin korkea vuodesta 2000 lähtien. Eniten muuttovoittoa Vantaa sai ukrainankielisistä (+898), albaniankielisistä (+634) sekä venäjän- ja arabiankielisistä (+420).

Kotimaan nettomuutto jäi positiiviseksi ainoastaan 15–19-vuotiaissa

län mukaan tarkasteltuna Vantaan saama muuttovoitto vuonna 2023 perustui erityisesti 25–39-vuotiaisiin, joiden osuus muuttovoitosta oli lähes 60 prosenttia (+2 241). Kun ikäryhmää laajennetaan 15–39-vuotiaisiin, nousi muuttovoiton osuus jo 80 prosenttiin. Vantaa koki ainoat muuttotappiot 60 vuotta täyttäneissä (-197).

Nettomuuton ikäjakauma oli varsin erilainen kotimaan ja ulkomaan muuttoliikkeessä. Kotimaan nettomuutto jäi positiiviseksi ainoastaan yhdessä ikäryhmässä, 15–19-vuotiaissa, mikä oli täysin poikkeuksellista. Yleensä Vantaa on saanut muualta Suomesta muuttovoittoa vähintään nuorista aikuisista. Ulkomaan nettomuutto jäi puolestaan positiiviseksi kaikissa ikäryhmissä. Maahanmuutto olikin niin vahvaa, että se nosti kokonaisnettomuuton positiiviseksi kaikissa alle 60-vuotiaiden ikäryhmissä.

Kuvio 5: Vantaan nettomuutto muuttotyyppin ja muuttajien iän mukaan 2023

Lähde: Tilastokeskus

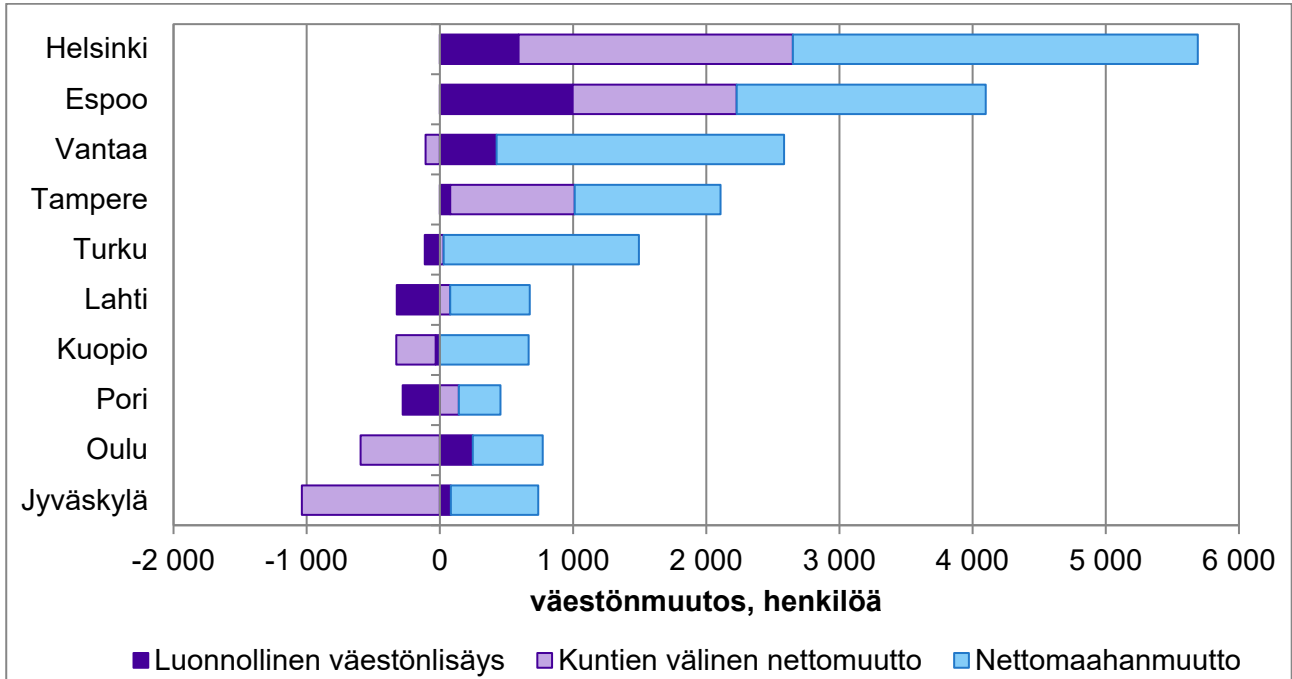
Väestönkasvu jatkuu edelleen

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Vantaan väestö on kasvanut myös alkuvuonna 2024. Tammi-heinäkuun aikana maahanmuutto kasvatti väestöä 2 200 hengellä ja luonnollinen väestönkasvu 430 hengellä, mutta kotimaan muuttoliike jäi miinukselle sadan hengen verran. Yhteensä väestö on siis kasvanut 2 240 asukkaalla, joka oli 430 henkeä vähemmän kuin vastaavana ajankohtana viime vuonna.

Vantaan väkiluku oli 249 700 vuoden 2024 heinäkuussa. Jos Vantaan väestönkasvu jatkuu alkuvuoden vauhtia, niin 250 000 asukkaan raja rikkoutuu viimeistään syksyllä.

Eniten kasvaneet kaupungit alkuvuodesta 2024 ovat olleet Helsinki ja Espoo. Tammi-heinäkuun aikana Helsinki on saanut 5 400 ja Espoo 3 950 uutta asukasta, kun Vantaalla ja Tampereella väestönkasvu on ollut selvästi alhaisempaa, 2 000–2 200 asukasta. Näistä kaupungeista Vantaa on ainoa, joka on menettänyt väestöään muualle Suomeen.

Nettomaahanmuutolla on merkittävä rooli, sillä se nostaa väestöä kaikissa suurissa kaupungeissa. Maahanmuutosta huolimatta Jyväskylässä väestö on vähentynyt alkuvuoden aikana, koska kotimaan muuttoliike jäi peräti tuhat henkeä negatiiviseksi. Suurista kaupungeista ainoastaan Helsingissä, Espoossa ja Tampereella kaikki väestönmuutoksen osatekijät (luonnollinen väestönkasvu, kotimaan muuttoliike sekä ulkomaan muuttoliike) olivat positiivisia.

Kuvio 6: Väestönmuutosten ennakkotiedot 10 suurimmassa kaupungissa tammi-heinäkuussa 2024

Lähde: Tilastokeskus (päivitetty 20.8.2024)

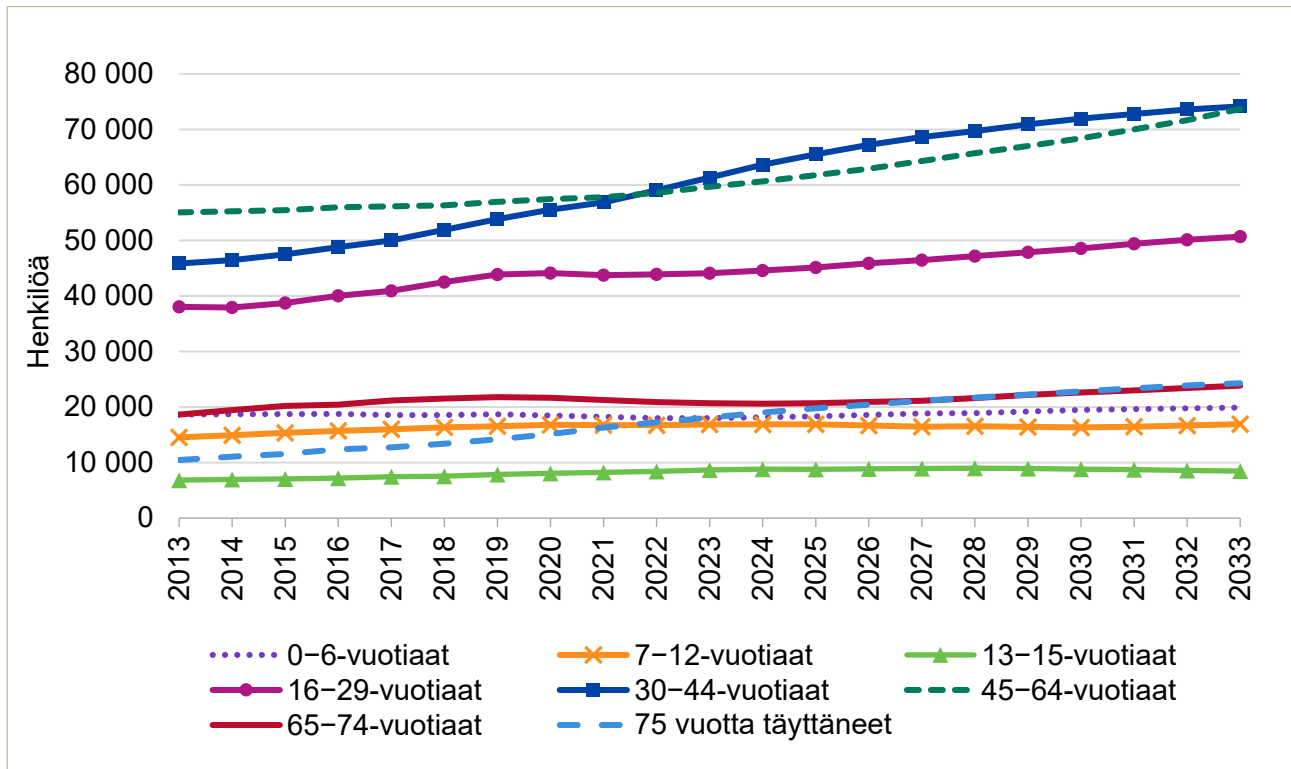
Uusimman väestöennusteen mukaan Vantaan väestönkasvu jatkuu edelleen. Väestön arvioidaan kasvavan keskimäärin 1,7 prosenttia vuodessa seuraavan vuosikymmenen aikana, mikä vastaa yli 4 000 uutta vantaalaista vuosittain. Uudisrakentamisen myötä kasvun arvioidaan olevan voimakkainta vuosina 2027–2028. Kasvaneen maahanmuuton ennakoidaan kuitenkin pitävän myös lähivuosien väestönkasvun korkealla tasolla.

Ennustettu väestönkasvu pääosin työikäisistä ja 75 vuotta täyttäneistä

Ikärakenteen mukaan tarkasteltuna Vantaan väestöstä 0–6-vuotiaita oli vuoden 2023 lopussa 7,3 prosenttia, 7–15-vuotiaita 10,3 prosenttia ja 65 vuotta täyttäneitä 15,7 prosenttia. Alle kouluikäisten osuus on laskenut melko nopealla tahdilla viimeiset kymmenen vuotta, kun taas kouluikäisten osuus on pysynyt lähes ennallaan. 65 vuotta täyttäneessä väestössä 65–74-vuotiaiden osuus ja määrä on pienentynyt usean vuoden ajan. Vanhimmassa ikäryhmässä kasvu on kuitenkin jatkunut edelleen: 75 vuotta täyttäneiden määrä lisääntyi 850 henkilöllä vuonna 2023 ja osuus kasvoi 7,1 prosentista 7,3 prosenttiin.

Väestöennusteen mukaan alle kouluikäisten määrän arvioidaan kasvavan vuoteen 2033 mennessä noin 1 900 hengellä ja peruskouluikäisten määrän vähentyvän noin 150 lapsella. Väestönkasvun ennakoidaan olevan voimakkainta 30–64-vuotiaiden ikäryhmissä, joiden määrän arvioidaan kasvavan yhteensä noin 27 000 henkilöllä. Väestön ikääntyminen näkyy Vantaalla 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä, jonka ennustetaan kasvavan yli 6 000 hengellä vuoteen 2033 mennessä.

Kuvio 7: Väestön määrän kehitys Vantaalla ikäryhmittäin vuosina 2013–2023 ja ennuste vuosille 2024–2033

Lähde: Tilastokeskus (vuodet 2013–2023) ja Vantaan väestöennuste 2024

Taulukko 1: Väestön kehitys ikäryhmittäin

31.12.	2023	2024	2025	2026	2027	2033
Vantaa yhteensä	247 443	252 344	256 870	261 498	265 947	291 966
Varhaiskasvatuksen ikäryhmät						
10kk- 6 v	15 934	15 926	16 064	16 304	16 560	17 518
10kk- 2 v	5 661	5 491	5 654	5 856	5 924	6 172
0	2 506	2 666	2 703	2 731	2 755	2 864
1–2	5 243	5 047	5 203	5 400	5 465	5 695
3–5	7 623	7 818	7 856	7 894	7 841	8 520
6	2 650	2 616	2 554	2 554	2 794	2 826
1–6	15 516	15 481	15 613	15 849	16 100	17 041
Perusopetuksen ikäryhmät						
7–12	16 867	16 882	16 889	16 672	16 457	16 924
13–15	8 677	8 809	8 777	8 861	8 932	8 463
7–15	25 544	25 691	25 665	25 533	25 389	25 387
Nuorisopalvelujen ikäryhmät						
8–12	14 150	14 208	14 253	14 099	13 886	14 104
13–17	14 370	14 576	14 708	14 924	15 016	14 514
18–28	34 291	34 791	35 246	35 726	36 487	40 336
8–28	62 811	63 575	64 207	64 749	65 390	68 954
16–18	8 454	8 684	8 846	9 048	9 164	9 150
16–24	25 809	26 282	26 905	27 739	28 451	30 341
16–28	39 984	40 558	41 177	41 789	42 572	46 387

31.12.	2023	2024	2025	2026	2027	2033
Vanhus- ja vammaispalvelujen ikäryhmät						
64+	41 193	42 050	42 962	43 914	44 976	50 834
75+	18 091	19 034	19 778	20 435	21 139	24 289
85+	4 006	4 270	4 456	4 890	5 001	7 995
65–74	20 696	20 604	20 687	20 919	21 138	23 856
75–85	14 821	15 556	16 061	16 553	16 861	17 697

Lähde: Tilastokeskus (vuosi 2023) ja Vantaan väestöennuste (vuodet 2024–2033)

Yleisin vieras kieli venäjä, arabiankielisiä enemmän kuin ruotsinkielisiä

Vantaalaisista 70,9 prosenttia oli suomenkielisiä, 2,2 prosenttia ruotsinkielisiä ja 26,9 prosenttia vieraskielisiä vuonna 2023. Vieraskielisten osuus kasvoi edellisvuodesta 2,1 prosenttiyksikköä, joka oli enemmän kuin kertaakaan aiemmin. Seuraavaksi eniten vieraskielisiä asui Espoossa (23,6 %), Närpiössä (20,9 %) ja Helsingissä (19,6 %). Uudenmaan maakunnan vieraskielisen väestön ennusteen mukaan noin joka kolmannen vantaalaisen arvioidaan olevan vieraskielinen 2030-luvun alussa.

Vieraskielisten osuus koko väestöstä vaihtelee ikäryhmän mukaan. Vuonna 2023 eniten vieraskielisiä oli 30–44-vuotiaissa sekä 0–6-vuotiaissa, joihin kuuluvista vantaalaisista 35–38 prosenttia oli vieraskielisiä. Väliin jäävissä ikäryhmissä, 7–15- ja 16–29-vuotiaissa, vieraskielisiä oli 31 prosenttia. Vanhemmissa ikäryhmissä osuudet olivat selvästi alhaisempia ja esimerkiksi 60 vuotta täyttäneistä ainoastaan kahdeksan prosenttia oli vieraskielisiä.

Vantaalla puhutaan äidinkielenä yli 120 eri kieltä. Yleisin vieras kieli on venäjä, jota äidinkielenään puhui 4,2 prosenttia väestöstä. Sen jälkeen tulivat viro (3,5 %), arabia (2,3 %), albania (1,8 %) ja somali (1,4 %). Vuonna 2023 vironkielisten määrä väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvulla, 71 hengellä. Vantaalla asui 10 450 venäjänkielistä ja 8 600 vironkielistä vuonna 2023.

Vuonna 2023 arabiankielisten määrä ohitti ruotsinkielisten määrän ja siitä tuli Vantaan neljänneksi yleisin kieli. Arabiankielisiä on nyt vajaa 5 700 ja ruotsinkielisiä vajaa 5 400. Kaikista eniten vuonna 2023 kuitenkin kasvoi ukrainankielisten määrä, 900 hengellä. Ukrainankielisiä asui Vantaalla 1 530 henkeä vuoden 2023 lopussa.

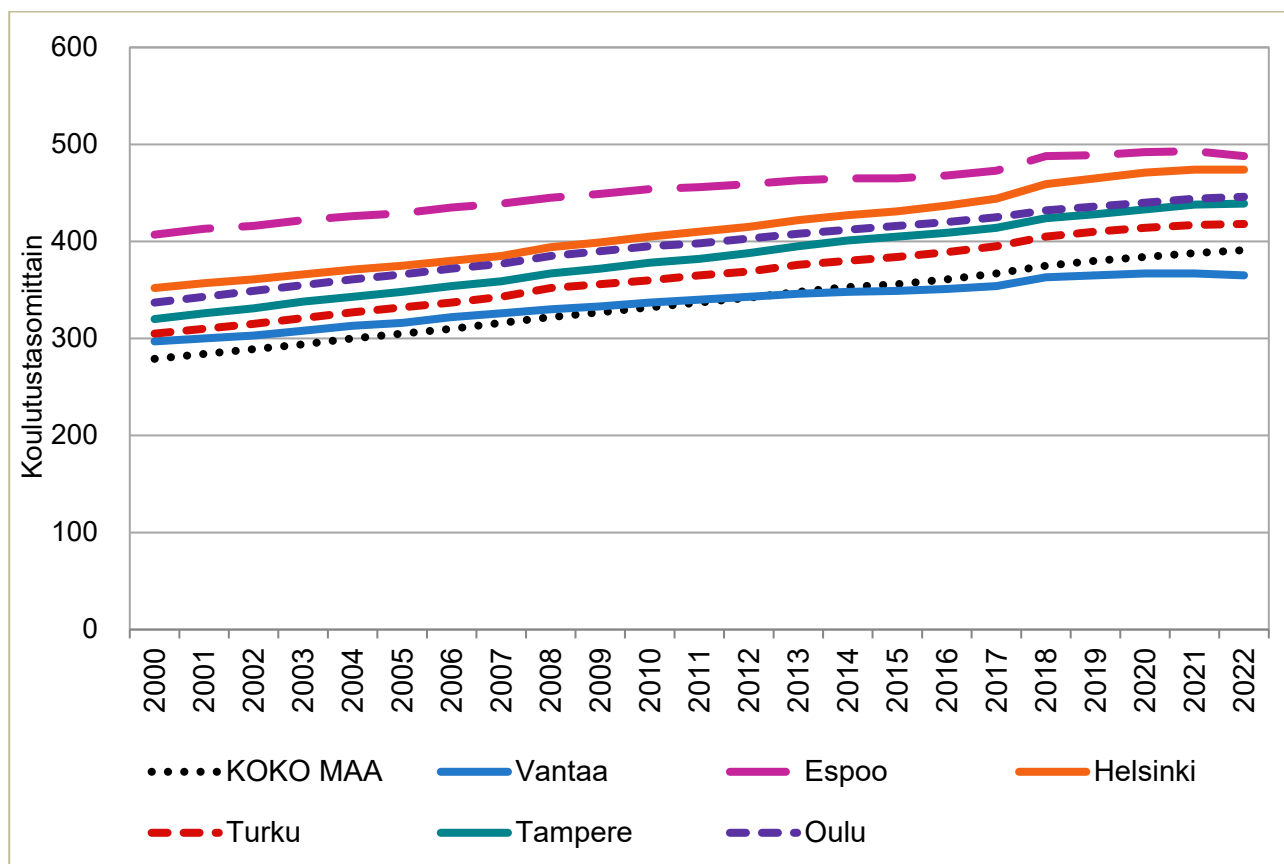
Tutkinnon suorittaneiden osuus kääntyi laskuun Vantaalla

Vuoden 2022 lopun tietojen mukaan Vantaan 25 vuotta täyttäneestä väestöstä 27 prosenttia oli suorittanut enintään perusasteen, 37 prosenttia toisen asteen ja 36 prosenttia korkea-asteen tutkinnon. Korkea-aste voidaan jakaa kolmeen osaan, joista alimman korkea-asteen suorittaneita oli 9 prosenttia, alemman korkeakouluasteen 15 prosenttia ja ylemmän korkeakouluasteen 12 prosenttia.

Väestön koulutustaso nousi Vantaallakin vuosikymmenten ajan, mutta vuosina 2019–2021 kasvu tyrehtyi ja koulutustaso pysyi ennallaan. Vuonna 2022 koulutustaso kääntyi jopa laskuun ja peruskoulun jälkeisen tutkinnon suorittaneiden osuus laski 74 prosentista 73 prosenttiin. Tämä johtuu toisen asteen tutkinnon suorittaneista, joiden osuus tippui 38 prosentista 37 prosenttiin. Korkeakoulutettujen osuus on pysynyt 36 prosentissa vuosina 2018–2022.

Vuonna 2022 korkea-asteen suorittaneiden osuus oli suurista kaupungeista korkein Espoossa (54 %) ja toiseksi korkein Helsingissä (51 %). Alhaisin osuus oli Vantaalla (36 %). Vantaa oli suurista kaupungeista ainoa, jossa toinen aste oli yleisin tutkinto, kun muissa kaupungeissa se oli korkea-aste. Vantaan koulutustaso painui koko maan keskiarvon alapuolelle vuonna 2013 ja siitä lähtien ero Vantaan ja muun maan välillä on hitaasti kasvanut.

Kuvio 8: Koulutustasomittain Suomessa ja kuudessa suurimmassa kaupungissa vuosina 2000–2022

Lähde: Tilastokeskus

Rakentaminen

Asuntotuotanto lähes pysähtyy vuonna 2024

Vuonna 2020 valmistui Vantaalla 2 919 asuntoa. Vuonna 2021 valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi 3 113 asuntoon ja vuonna 2022 kipusi luku vielä 3 262 kappaleeseen. Vuonna 2023 valmistuneiden asuntojen määrä pieneni hieman edellisestä vuodesta lukuun 3 167. Vuodesta 2024 on käytössä seitsemän ensimmäisten kuukauden luvut. Asuntoja on valmistunut tänä aikana vain 714, joka on yli 1 000 asuntoa vähemmän kuin edellisenä vuotena samaan aikaan. Myöskään alkusyksy ei näytä tuovan tähän muutosta.

Vuoden 2023 aikana Vantaalle valmistuneista asunnoista 35 prosenttia valmistui Myyrmäen suuralueelle. Tikkurilan ja Kivistön suuralueelle kyseisenä vuonna valmistui 22–23 prosenttia uusista asunnoista. Joka yhdeksäs vuonna 2023 Vantaalle valmistuneesta asunnosta valmistui Hakunilaan.

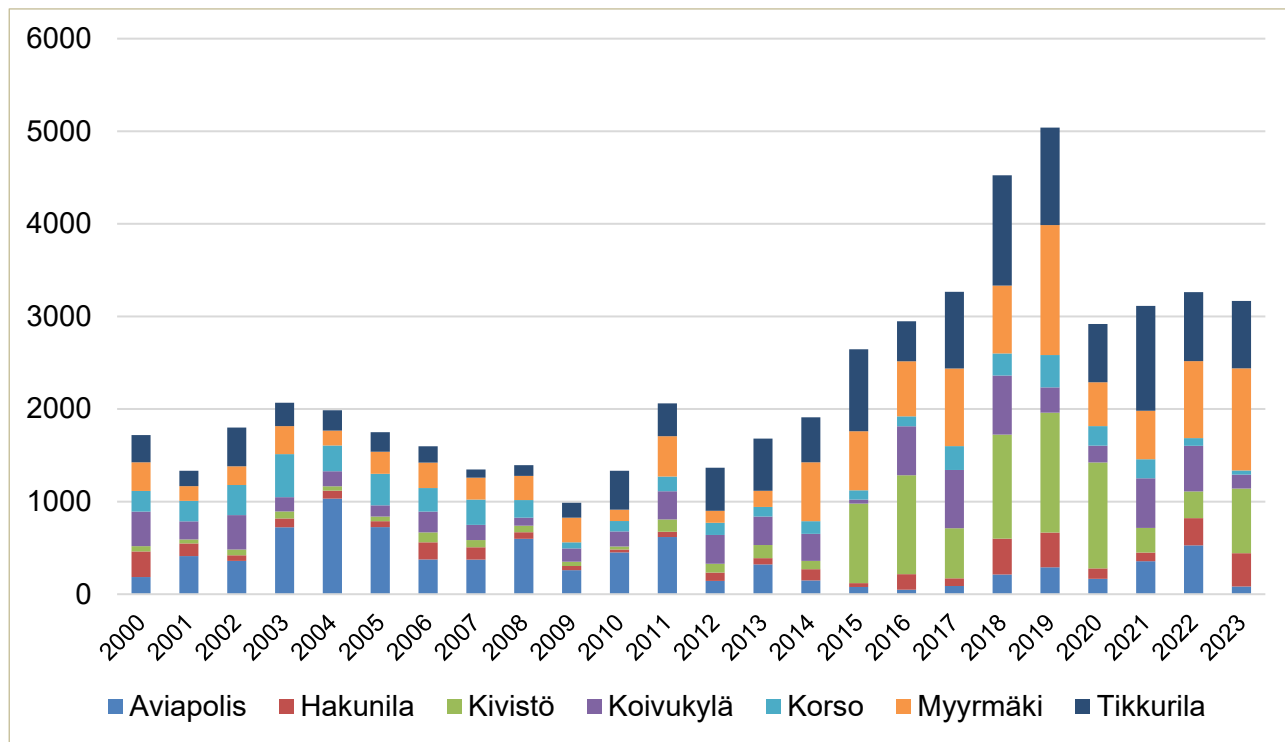
Valmistuneiden asuntojen profiili asuntotyypeittäin on muuttunut viime vuosina. Vuosina 2020–2021 valmistui suhteellisesti eniten yksioita, kun taas vuosina 2022–2024 kaksioita. Asuntotyypeittäin tarkasteltuna asuntojen keskikoot ovat pysyneet koko 2020-luvulla kutakuinkin samalla tasolla, mutta kaksioiden kasvanut osuus valmistuneista asunnoista on nostanut keskimääräisen asunnon kokoa neliöissä mitattuna viime vuosina.

Vuonna 2021 Vantaalla myönnettiin rakennuslupia 2 509 asunnolle. Vuonna 2022 asuntorakennuslupien määrä väheni vajaalla 200 asunnolla lukuun 2 331. Vuonna 2023 myönnettyjen asuntorakennuslupien määrä romahti lukuun 1 327. Vuoden 2024 seitsemän ensimmäisen kuukauden aikana on myönnetty luvat vain 112 asunnon rakentamiseen ja alustavat tiedot alkusyksystäkin eivät lupaa muutosta tässä indikaattorissa.

Asuntojen rakentamisen aloituksia oli vuonna 2020 hieman alle 3 000. Seuraavana vuonna aloitusten määrät nousivat lähes 3 400 asuntoon. Vuonna 2022 puolestaan asuntorakentamisen aloitukset tippuivat reiluun 2 000 asuntoon ja vuonna 2023 aloitukset romahtivat lukuun 611. Tänä vuonna tässä vaiheessa näyttää vahvasti siltä, ettei koko vuonna 2024 päästä edes edellisen vuoden aloitusten määriin.

Asuntojen ylitarjonta, korkeat korot sekä rakennuskustannukset ovat hidastaneet uusien asuntojen rakentamista tänä vuonna. Nyt pitkät korot ovat kuitenkin laskeneet alle kolmen prosentin, joka voi piristää kuluttajakysyntää. Talouskasvunkin odotetaan vauhdittuvan, joka puolestaan myös lisää kuluttajien luottamusta ja lisääsi asuntojen ostoaikomuksia.

Kuvio 9: Valmistuneet asunnot suuralueittain Vantaalla vuosina 2000–2023

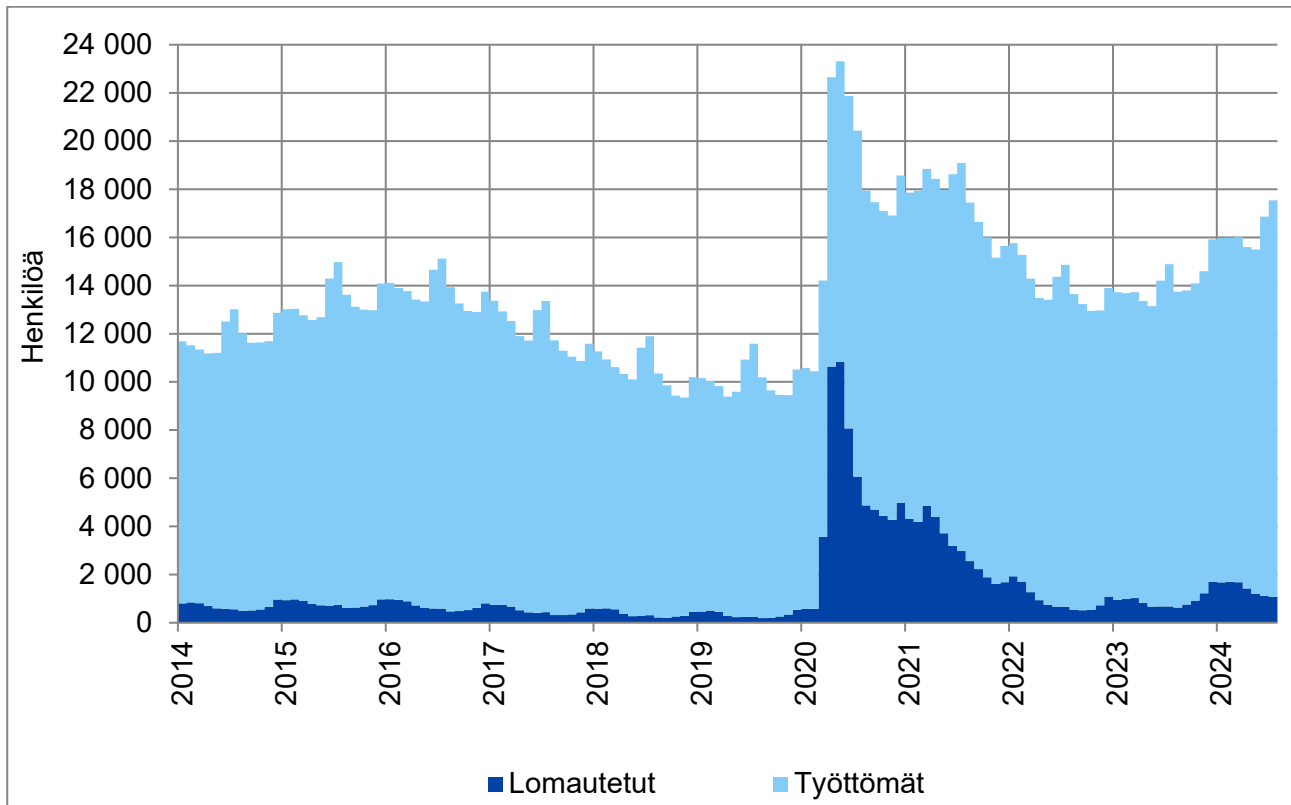

Lähde: Vantaan Matti-järjestelmä

Työllisyys

Työttömyys on kasvanut, avoimet työpaikat ovat vähentyneet

Heinäkuussa 2024 Vantaalla oli 17 500 työtöntä ja työttömyysaste oli 13,3 prosenttia. Näin korkeita työttömyyslukuja koettiin viimeksi kolme vuotta sitten, joten perinteinen kausivaihtelu ei kokonaan selitä korkeaa työttömyyden tasoa. Vantaan työttömyysaste ei ole missään vaiheessa ollut lähellekään koronaa edeltävää tasoa, alle yhdeksää prosenttia. Toistaiseksi pienin lukema pandemian alkamisen jälkeen oli toukokuussa 2023, jolloin Vantaan työttömyysaste oli 10,2 prosenttia.

Kuvio 10: Työttömät ja lomautetut kuukausittain Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM (päivitetty 20.8.2024)

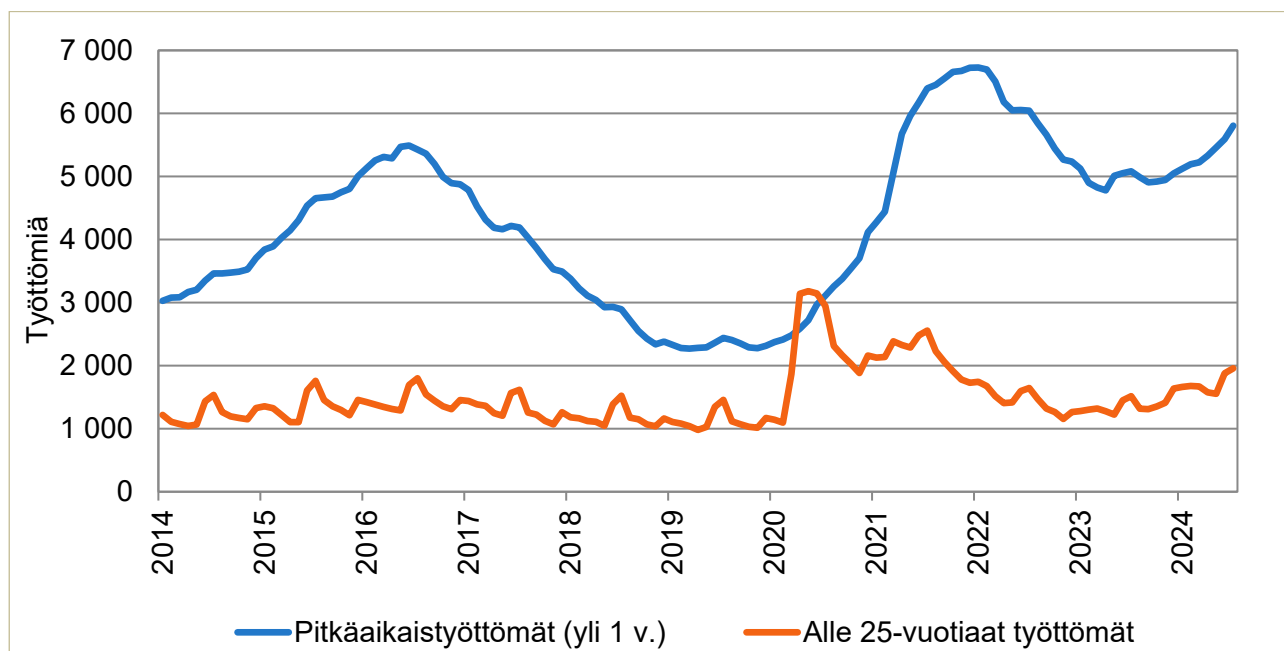
Vuoden 2023 syksyllä ero miesten ja naisten työttömyydessä alkoi Vantaalla kasvaa. Huippu saavutettiin maaliskuussa 2024, jolloin työttömiä miehiä oli runsaat 2 900 enemmän kuin työttömiä naisia. Tämä oli suurin sukupuolten välinen ero vuoden 2006 tammikuusta lähtien. Keväällä 2024 ero alkoi jälleen kaventua ja kesällä naisten työttömyys kasvoi jopa poikkeuksellisen nopeasti. Kesäheinäkuun aikana työttömien naisten määrä kasvoi yli 1 500 hengellä, kun työttömien miesten määrä kasvoi 500 hengellä.

Koronakriisin jälkeen vuonna 2022 pitkäaikaistyöttömyys alkoi viimein laskea ja alhaisimmillaan pitkäaikaistyöttömiä oli 4 800 henkeä keväällä 2023. Pienen svantovaiheen jälkeen pitkäaikaistyöttömyys alkoi jälleen nousta loppuvuodesta 2023 ja kasvua on jatkunut kymmenen kuukautta. Vuoden 2024 heinäkuussa Vantaalla oli 5 800 pitkäaikaistyöttöä, joka oli lähes 2,5 kertaa enemmän kuin ennen koronaa.

Alle 25-vuotiaita työttömiä oli lähes 2 000 heinäkuussa 2024. Nuorten työttömien määrä oli tätä korkeammalla tasolla viimeksi yli kolme vuotta sitten. Nuortenkaan kohdalla kausivaihtelu ei ole ainoa selittävä tekijä, koska vuoden 2024 jokaisena kuukautena alle 25-vuotiaita työttömiä on ollut enemmän kuin vastaavana kuukautena vuonna 2023.

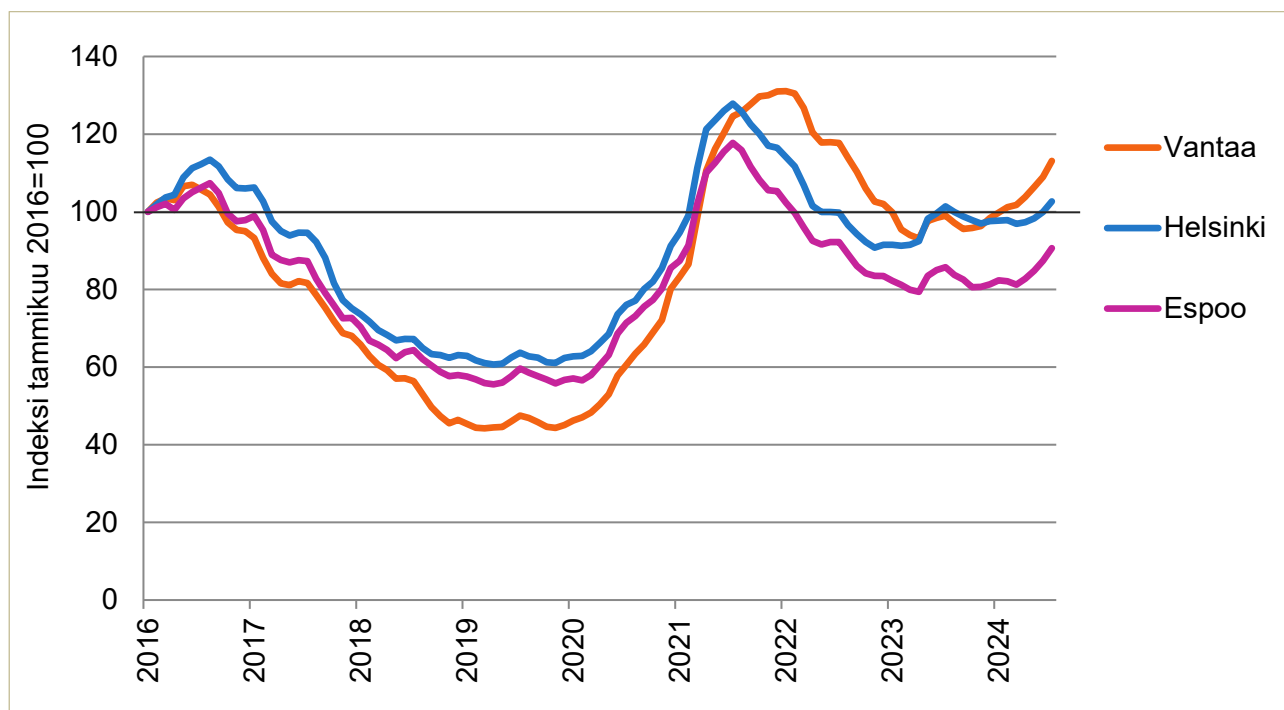
Kuvio 11: Alle 25-vuotiaiden ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM (päivitetty 20.8.2024)

Koronan jälkeen Vantaan pitkäaikaistyöttömyys nousi korkeimmalle tasolle hieman hitaammin kuin Espoossa ja Helsingissä, mutta se myös kääntyi laskuun hitaammin kuin naapurikaupungeissa. Vuoden 2023 kesällä Vantaan ja Helsingin pitkäaikaistyöttömyys oli samalla tasolla kuin vuoden 2016 tammikuussa, mutta Espoossa se oli selvästi alhaisempi. Vantaan pitkäaikaistyöttömyys lähti jälleen nousuun vuoden 2023 loppupuolella, naapurikaupunkeja aiemmin. Helsingissä ja Espoossa pitkäaikaistyöttömyys kääntyi selvemmin nousuun vasta keväällä 2024.

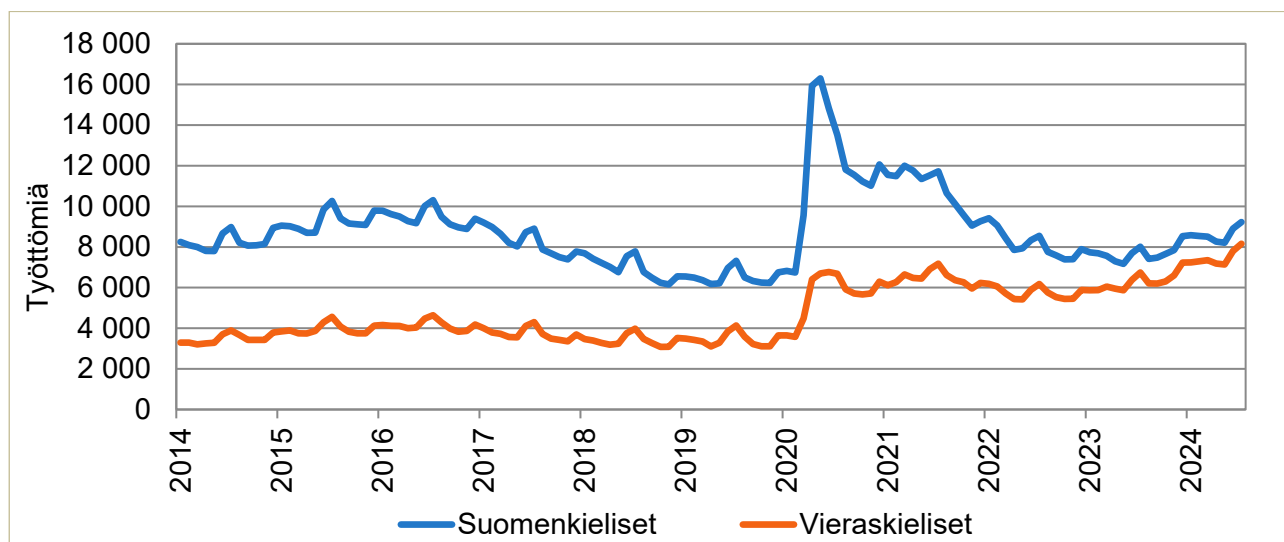
Kuvio 12: Pitkäaikaistyöttömyyden kehitys pääkaupunkiseudulla (tammikuu 2016=100)

Lähde: TEM (päivitetty 20.8.2024)

Suomenkielisten työttömien määrä nousi koronan alkamisen jälkeen jopa 16 000 henkilöön, josta se laski alimmillaan 7 200 henkilöön. Heinäkuussa 2024 suomenkielisiä työttömiä oli 9 200. Vieraskielistenkin työttömien määrä kohosi selvästi koronan takia, mutta samanlaista laskua kuin suomenkielisillä ei tapahtunut. Suomenkielisillä koronan alkuaika näkyy piikkinä työttömyydessä, mutta vieraskielisten työttömyys on tällä hetkellä korkeammalla tasolla kuin koronan alkuvaiheessa. Heinäkuussa 2024 vieraskielisiä työttömiä oli enemmän kuin koskaan aiemmin, lähes 8 200. Kaikista Vantaan työttömistä suomenkielisiä oli 53 prosenttia, vieraskielisiä 47 prosenttia ja ruotsinkielisiä yksi prosentti.

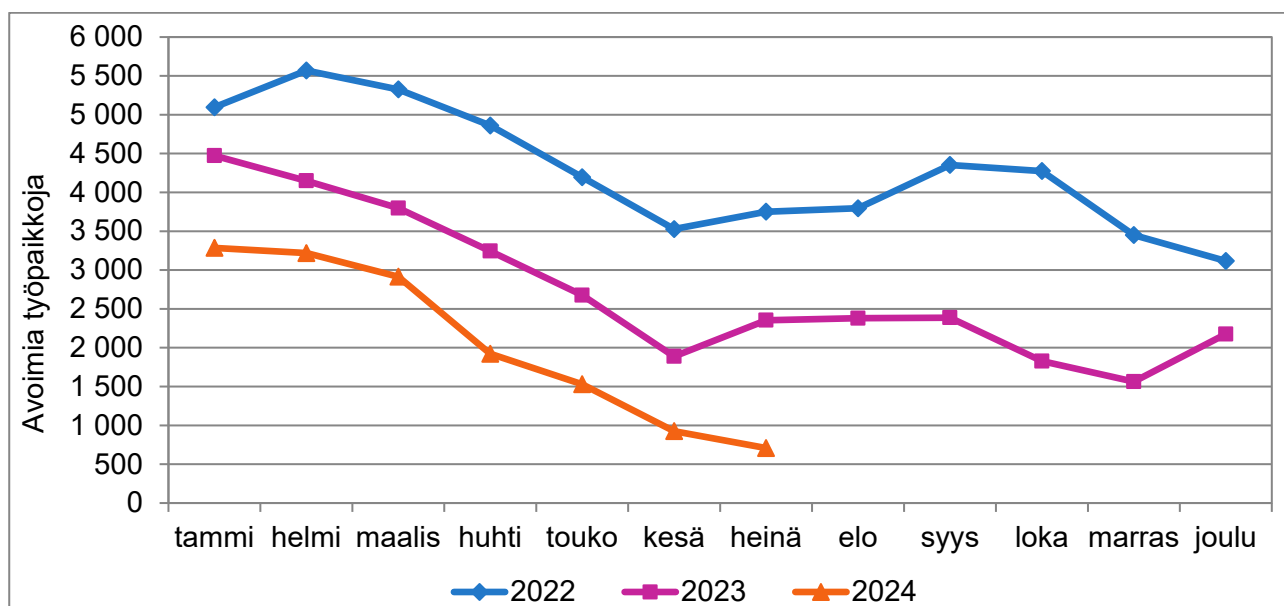
Kuvio 13: Suomenkieliset ja vieraskieliset työttömät Vantaalla vuoden 2014 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM (päivitetty 20.8.2024)

Vuonna 2022 Vantaalla oli runsaasti avoimia työpaikkoja läpi vuoden ja huippuaikoina niitä oli ennätysmäärä, yli 5 000. Vuonna 2023 tilanne heikkeni ja vuoden jokaisena kuukautena avoimia työpaikkoja oli vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 2022. Sama kehitys on jatkunut vuonna 2024 ja aallonpohja saavutettiin heinäkuussa, jolloin Vantaalla oli auki ainoastaan 708 työpaikkaa. Tätä vähemmän työpaikkoja oli viimeksi auki 15 vuotta sitten eli vuonna 2009.

Kuvio 14: Avoimet työpaikat Vantaalla kuukauden lopussa vuosina 2022–2024

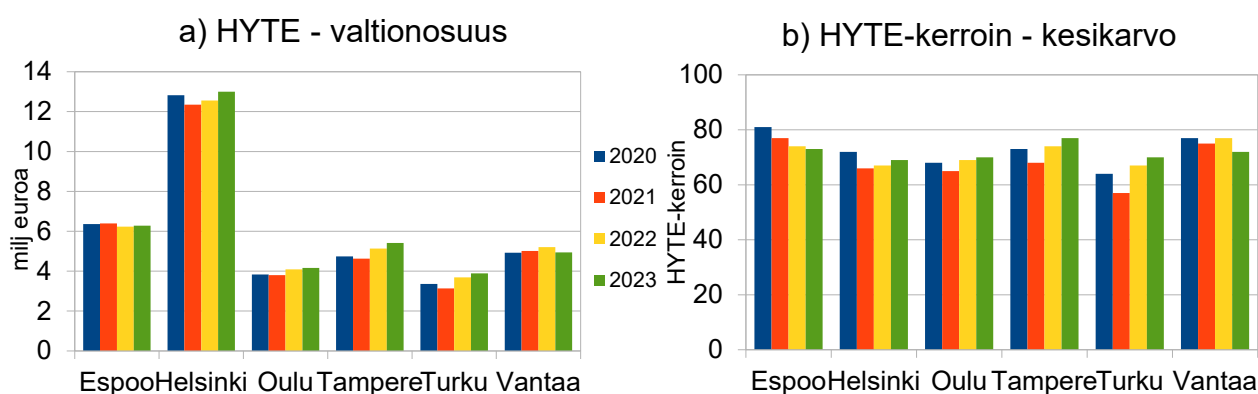

Lähde: TEM (päivitetty 20.8.2024)

Hyvinvointi ja turvallisuus

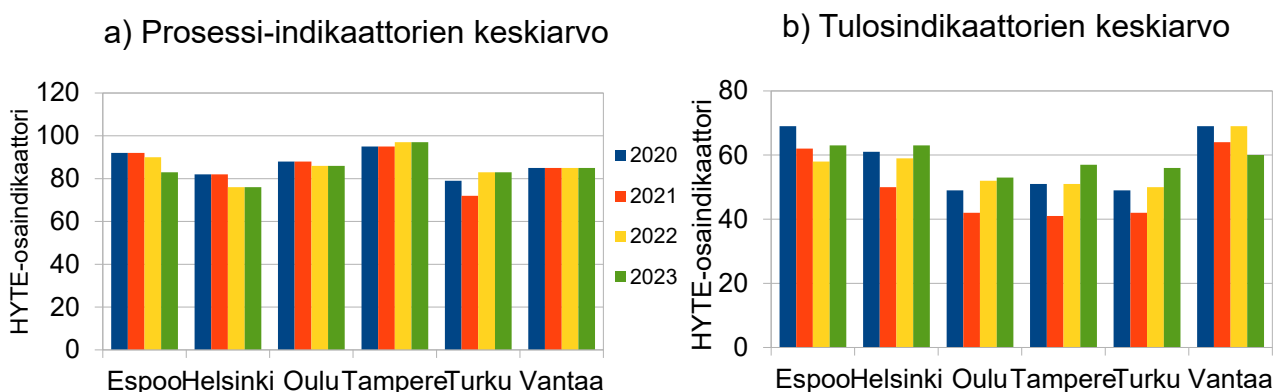
Vuoden 2023 alusta alkaen Suomen kuntien valtionosuuksien määrään on vaikuttanut HYTE-indikaattori, jonka tarkoituksena on kannustaa kuntia hyvinvoinnin edistämiseen alueillaan hyvinvointialueille siirtyneestä rahoituksesta huolimatta. HYTE-indikaattori lasketaan “prosessi-indikaattoreiden” sekä “tulosindikaattoreiden” perusteella. Prosessi-indikaattoreihin vaikuttavat peruskoulut, liikunta- ja kulttuuripalvelut sekä kunnanjohto. Tulosindikaattoreihin kuuluvat muun muassa toimeentulotuen määrä, koettu terveys, ylipainoisuus, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrä, koulupudokkaat sekä kaatumishoitojaksot. HYTE-kertoimen perusteella määräytyy noin 3 prosenttia kunnan valtionosuuksista. HYTE-indikaattoriin perustuva valtionosuus lasketaan asukasmäärän, HYTE-kertoimen ja asukaskohtaisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinnan tulosta.

Kuvio 15: a) HYTE kertoimeen perustuva valtionosuus ja b) HYTE-kerroin vuosilta 2020–2023 Suomen kuuden suurimman kaupungin osalta

Vantaan HYTE-kerroin laski vuonna 2023 6,5 prosenttia vuoden 2022 indikaattorin arvosta. Väestönkasvusta sekä asukaskohtaisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinnan noususta huolimatta Vantaan saama HYTE-kertoimeen perustuva valtionosuus (Kuvio 15a) pieneni 261 000 euroa vuonna 2023 (1,30 euroa per asukas). HYTE-kertoimen heikentyminen selittyy heikentyneillä tulosindikaattoreilla (Kuvio 15b, 16a, 16b); koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden määrä, ylipainoisuus sekä pitkäaikaisesti toimeentulotukea saaneiden 25–64-vuotiaiden määrä. Tulosindikaattoreista terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien HYTE-kerroin parani heikentyneestä kouluterveyskyselyn tuloksesta huolimatta, johtuen kuntien välisen vertailun vaikutuksesta HYTE-kertoimeen. Sitä vastoin, heikentyneestä HYTE-kertoimesta huolimatta, ylipainoisten määrä väheni Vantaalla. HYTE-kertoimeen vaikuttavat prosessi-indikaattorit, jotka kuvastavat kuntien tekemien, hyvinvointiin ja terveyden edistämiseen tähtävien toimien tasoa, ovat pysyneet muuttumattomina koko 2020-luvun ajan (Kuvio 16a).

Kuvio 16: a) HYTE-kertoimen Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo ja b) HYTE-kertoimen Tulosindikaattoreiden keskiarvo vuosilta 2020–2023 Suomen kuuden suurimman kaupungin osalta

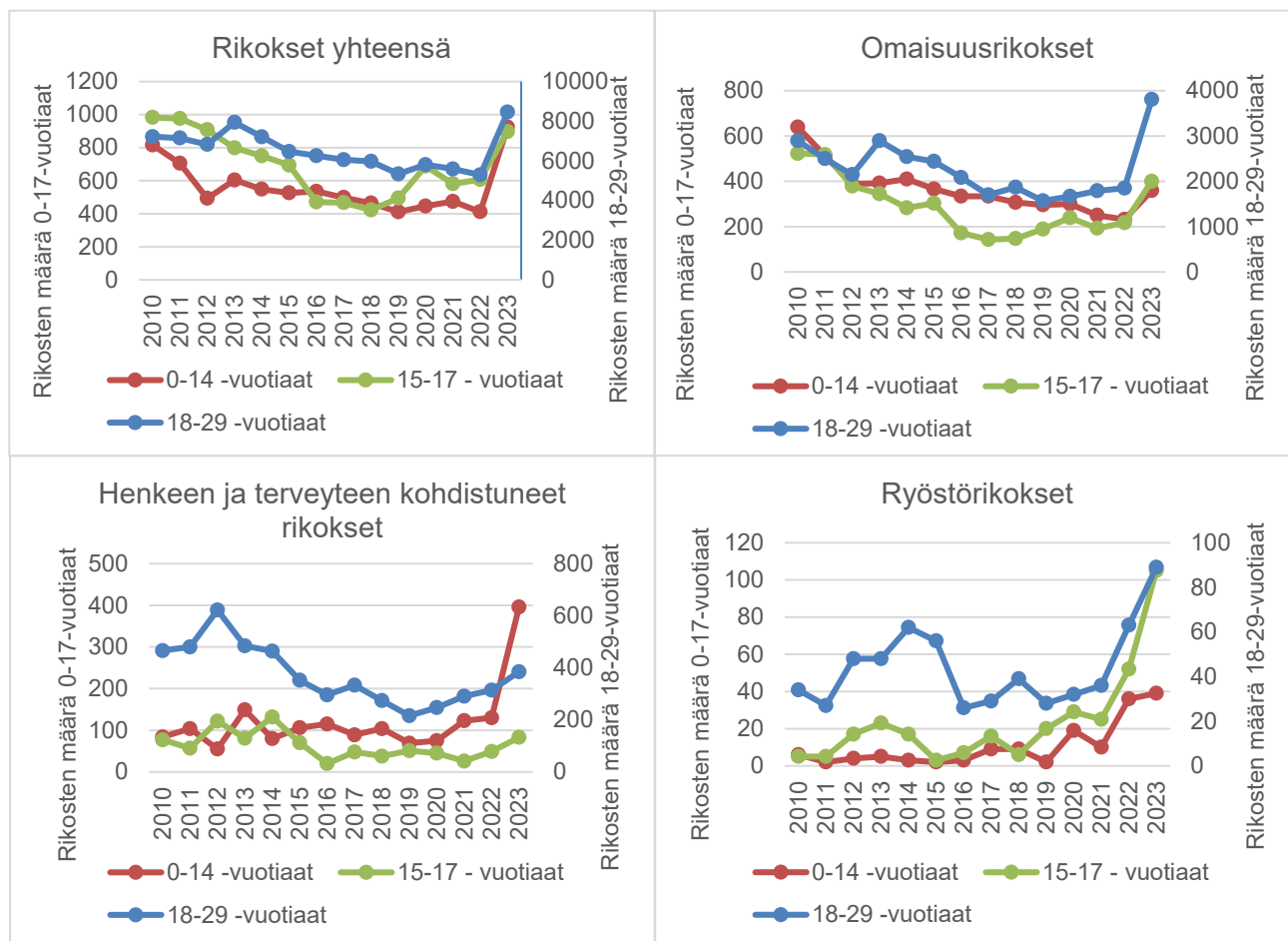

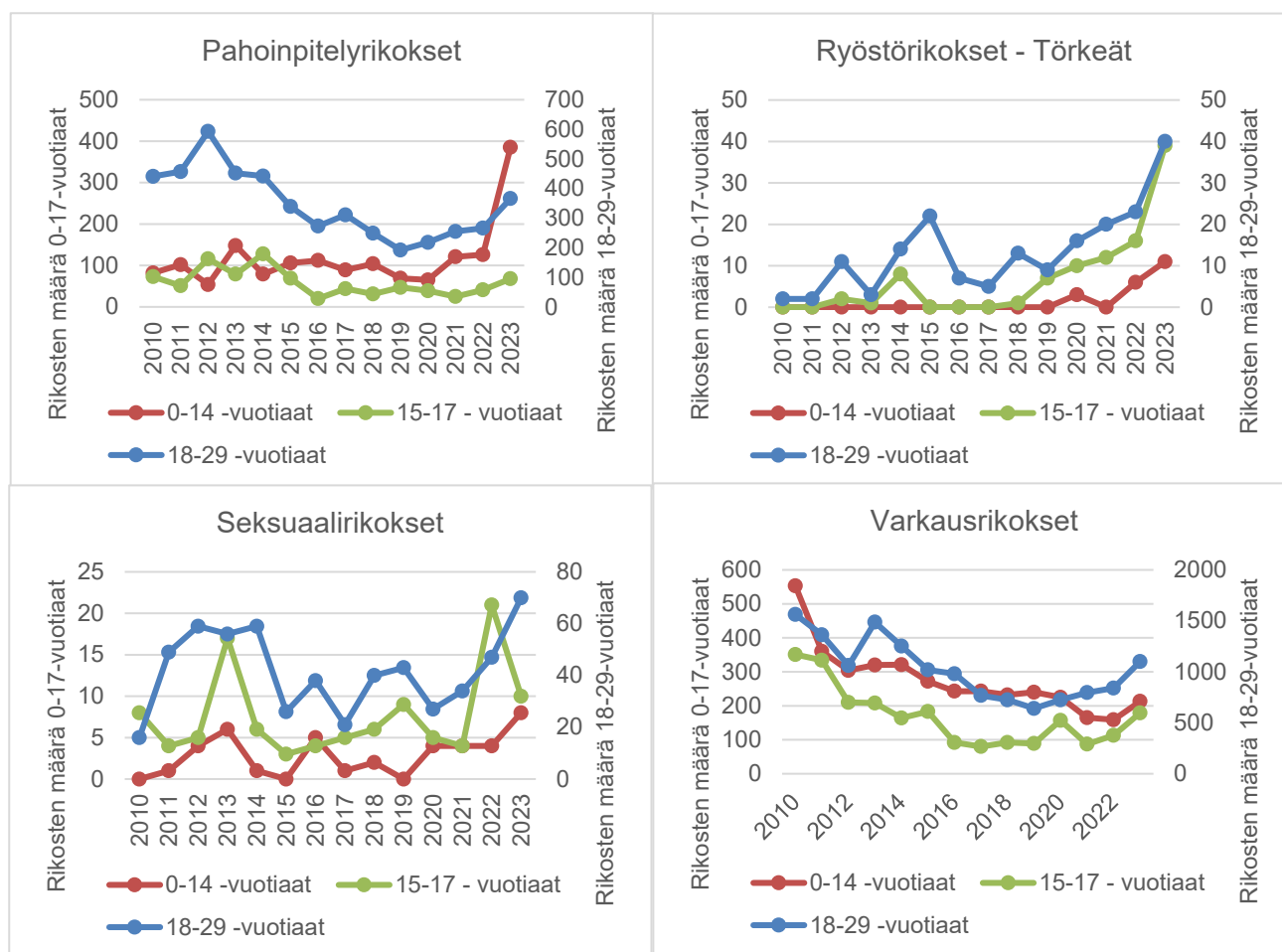
Rikollisuuden määrissä nopeaa kasvua vuonna 2023 verrattuna edellisvuosiin. Erityisesti alle 15-vuotiaiden henkilöiden tekemät rikokset kasvussa Vantaalla

Rikollisuus oli laskevassa trendissä alle 30-vuotiaiden tekijöiden osalta vuosien 2010–2020 välillä. Alle 30-vuotiaiden tekemien rikosten määrän lasku pysähtyi 2020-luvun taitteessa. Vuonna 2023 rikosten määrät nousivat korkeimpaan arvoonsa sitten 2010-luvun, ollen yli 10 prosenttia vuoden 2010 lukua korkeammat. Rikosten määrien nousu on ollut äkillistä. Alle 30-vuotiaiden tekemien rikosten määrät nousivat Tilastokeskuksen raportoinnin mukaan 65 prosenttia vuoden 2022 ja vuoden 2023 välillä. Erityisen suurta kasvu oli alle 15-vuotiaiden tekemien henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten sekä pahoinpitelyrikosten osalta. Näiden rikosten määrä yli kolminkertaistui edellisvuoteen verrattuna. Kasvua oli kuitenkin lähes kaikissa tarkastelluissa rikostyypeissä, ikäluokkaryhmästä riippumatta. Ainoana poikkeuksena nousevissa rikosmäärissä oli 15–17-vuotiaiden tekemien seksuaalirikosten määrä, joka väheni vuonna 2022 tehdystä kahdestakymmenestä yhdestä rikoksesta kymmeneen. Näidenkin rikosten kokonaistrendi on ollut nouseva vuodesta 2015 lähtien. Ikäluokkien 15–17-vuotiaat ja 18–29-vuotiaat kohdilla, voimakkainta kasvu oli omaisuusrikosten kohdalla, erityisesti törkeissä ryöstöriköksissä, jotka 15–17-vuotiaiden kohdalla kasvoivat lähes 2,5 kertaiseksi vuodesta 2022 vuoteen 2023 verrattuna. 18–29-vuotiaiden tekemät törkeät ryöstörikokset kasvoivat 74 prosenttia vuoden 2022 määrästä vuoteen 2023.

Omaisuusrikosten muuttuessa enenevässä määrin varkauksista ryöstöihin, rikosten tekotapojen tullessa törkeämmäksi, sekä pahoinpitelyrikosten selkeän kasvun myötä, yksilöiden kokema turvallisuuden tunne Vantaan alueella heikentyy. Tällä on myös vaikutusta Vantaan houkuttelevuuteen asuinpaikkana sekä yritysten investointien määrään ja investointien jakautumiseen kaupunginosien välillä, rikosten aiheuttaman mainehaitan vuoksi.

Kuvio 17: Alle 29-vuotiaiden tekemät rikokset Vantaalla vuosina 2010–2023. Kuvattuina rikosten kokonaismäärä Vantaalla eri rikostyypeissä. Alle 15-vuotiaiden ja 15–17-vuotiaiden tekemät rikokset (määrät vasemmanpuolisella y-akselilla) sekä 18–29-vuotiaiden tekemät rikokset (määrät oikeanpuolisella y-akselilla)

Lähde: Tilastokeskus

Talous

Vantaan aluetalouden kehitys

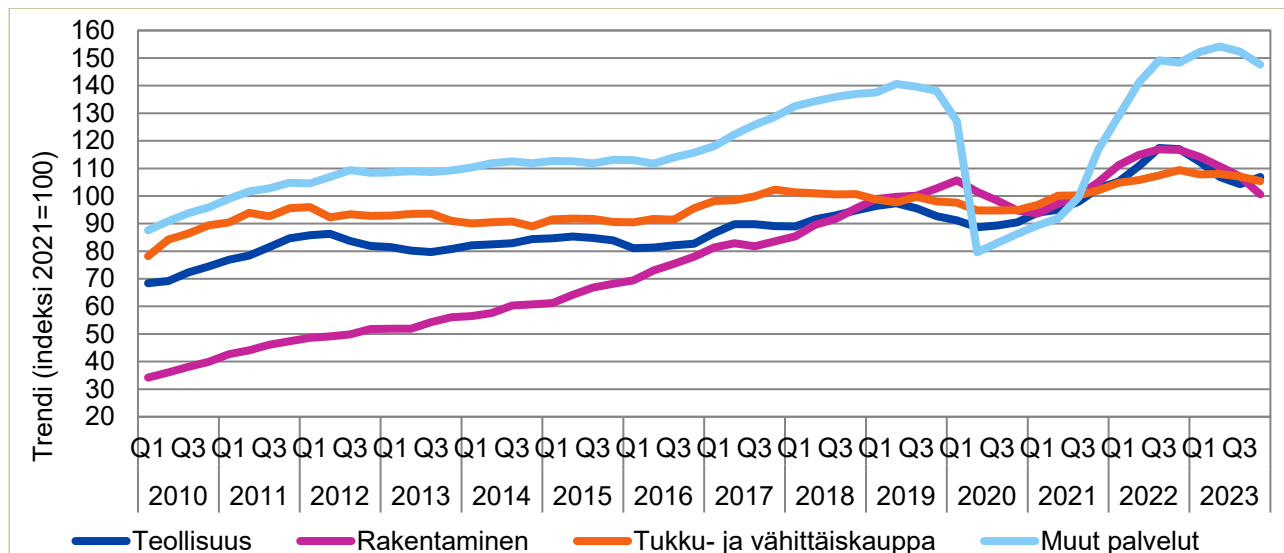
Vuosi 2022 oli koko Vantaalle kasvun aikaa. Kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihto kasvoi 16,6 prosenttia edellisestä vuodesta. Tämä näkyi myös palkkasumman lähes yhtä suurena kasvuna saman vertailuajanjakson aikana. Vuoden 2023 ensimmäisen neljänneksen aikana liikevaihdon kasvu jatkui vielä ripeänä, mutta pieniä jo huomattavasti vuoden toiselle neljännekselle tultaessa. Loppuvuodesta 2023 alkuvuoden kasvu muuttui liikevaihdon laskuksi. Koko vuoden 2023 kaikkien toimialojen yhteenlaskettu liikevaihdon taso jäi edellisvuoden tasolle. Palkkasumma kasvoi vielä koko vuoden 2023, vaikkakin kasvu hidastui loppuvuodesta.

Toimialoittain tarkasteltuna muissa palveluissa oli liikevaihdon ja palkkasumman kasvu koko vuoden 2023 tasolla vielä ripeää. Palveluiden liikevaihdon kasvu hidastui vuodenvaihteessa 2023/2024 lähelle nolaa. Palveluyritysten suhdannenäkymät ovat hieman viime kuukausina kirkastuneet, vaikka ovat edelleen tavanomaista heikommat.

Rakentamisen liikevaihdon kasvu oli vielä vuonna 2023 useamman prosentin luokkaa. Kuitenkin heti vuoden 2024 ensimmäisten kuukausien aikana edellisen vuoden liikevaihdon kasvu muuttui lähes romahdukseksi. Tammikuussa rakentamisen liikevaihto laski 10 ja helmikuussa peräti 27 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Rakentamisen matalasuhdanne on tällä hetkellä voimakas. Uudisasuntojen rakentamisen elpymistä on hidastanut myymättömien uusien asuntojen suuri määrä ja rakennuskustannusten ripeä kasvu. Toimitilarakentaminen ei laskenut vuonna 2023 yhtä paljon kuin asuntorakentaminen. Käytettyjen asuntojen kauppa on hieman piristymässä tultaessa vuoden 2024 loppupuolelle. Tähän on myötävaikuttanut markkinakorkojen lasku.

Koko Vantaan teollisuuden liikevaihto laski vuonna 2023 lähes 16 prosenttia. Vuoden 2024 parin ensimmäisen kuukauden aikana näytti siltä, että pahin taantuma olisi ylitetty ja liikevaihto olisi jo hieman kasvava. Tukku- ja vähittäiskaupan tuottama liikevaihto oli vuonna 2023 muutaman prosentin alemmalla tasolla kuin edellisvuonna. Vuoden 2024 parin ensimmäisen kuukauden aikana liikevaihdon laskuvauhti pysyi kaupan alalla edellisvuoden keskimääräisellä tasolla.

Kuvio 18: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuodesta 2010 (2021=100)

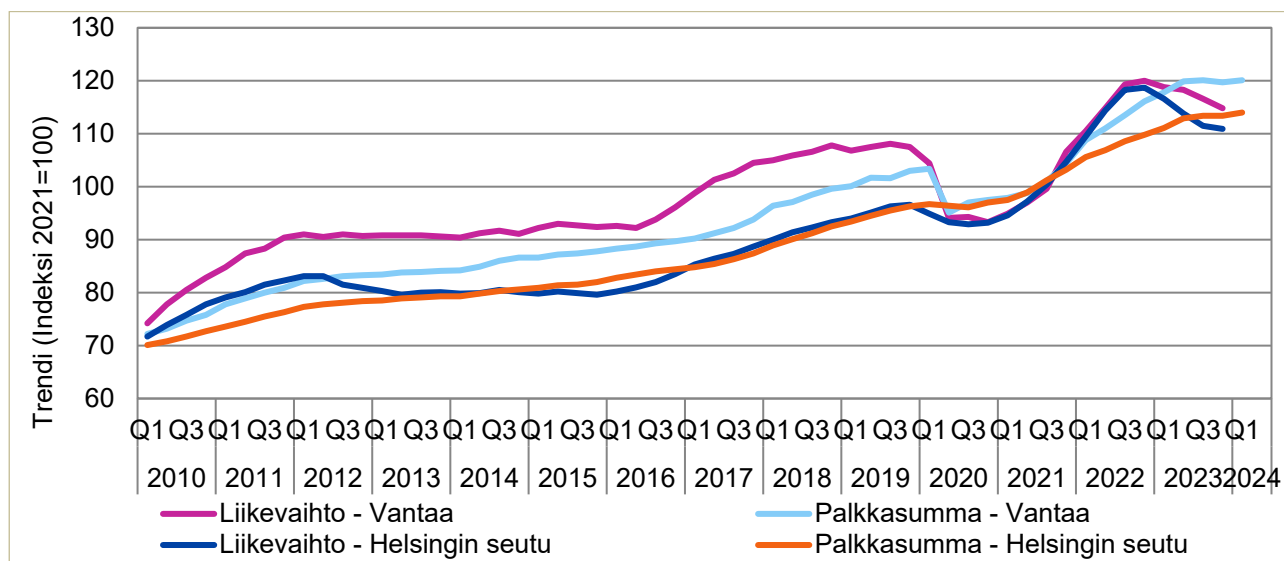

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 1.6.2024

Sekä Vantaalla että koko Helsingin seudulla liikevaihto laski vuoden 2023 loppupuolella. Lasku oli koko Helsingin seudulla vielä jyrkempää kuin Vantaalla. Palkkasumma kasvoi vuoden 2023 viimeiselle neljännekselle saakka. Vuoden 2024 ensimmäisellä neljännekselläkin palkkasumma kasvoi vielä molemmilla alueilla reilut kaksi prosenttia.

Tultaessa vuoden 2024 toiselle neljännekselle näyttäisi siltä, että liikevaihdon lasku taittuisi kasvuksi. Vantaallakin varsinkin palvelualalle kuuluvat sekä kotimaiset että ulkomaiset majoitusyöpymiset olivat kasvussa.

Kuvio 19: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuodesta 2010 (2021=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 1.6.2024

Yleinen talouskehitys

Suomen talouden lasku näyttäisi nyt pysähtyneen ja taloudessa olevan hienoista kasvuvirettä. Toisella vuosineljänneksellä bruttokansantuote kasvoi 0,3 prosenttia vuoden takaisesta. Kuukausitasolla heinäkuussa kausitasoitettu BKT laski kesäkuusta ja pysyi samalla tasolla vuoden 2023 heinäkuuhun verrattuna. Työttömien määrät ovat olleet tasaisessa kasvussa, kun on käännytty vuoden 2024 toiselle vuosipuoliskolle ja avointen työpaikkojen määrät ovat vähentyneet vielä kuukausittain. Nämä indikoivat sitä, ettei käännettä ole ainakaan vielä tapahtunut. Hallituksen lisäleikkaukset saattavat lisätä työttömyyttä ainakin julkisella sektorilla.

Talouden vahvistumisen suhteen on kuitenkin havaittavissa myös positiivisia merkkejä. Tärkeimmät markkinakorot eli euriborit ovat selvässä laskussa. Euroopan keskuspankki EKP käynnisti kesäkuussa omien ohjauskorkojensa laskun. Suomessa inflaatio on laskenut elokuussa 2024 jo 1,2 prosenttiin, mikä on selvästi alle EKP:n tavoiteinflaation 2 prosenttia. Euroalueen ennakoitu inflaatio elokuussa 2024 on 2,2 prosenttia eli vain hieman yli EKP:n tavoiteinflaation. Näin ollen on oletettava, että EKP voi jatkaa koronlaskujaan tulevaisuudessakin.

Suomen Pankin ennusteen mukaan talous taantuu kokonaisuudessaan vuonna 2024 vielä 0,5 prosenttia ja kasvu käynnistyy vasta vuonna 2025. Silloin talouden ennustetaan kasvavan 1,2 prosenttia ja vuodelle 2026 kasvua ennustetaan 1,6 prosenttia. Investointien ml. asuinrakentamisen ennustetaan pysyvän heikkona koko vuoden 2024 ja rakentamisen ennustetaan kasvavan vasta ensi vuoden puolella. Kone- ja laiteinvestoinnit ovat pysyneet kasvussa korkeista koroista ja heikoista näkymistä huolimatta. Yrityksillä on investointipaineita energiamurroksen, yhä etenevän digitalisaation ja tekoälyn hyödyntämiseen valmistautumisen seurauksena. Investointisuunnitelmia Suomeen on ennätysmäärä. Kokonaisuudessaan investoinnit vähenevät vielä tänä vuonna. Ensi vuonna investoinnit kuitenkin toipuvat ja kasvavat VM:n ennusteen mukaan yli 5 prosenttia.

Suomen Pankki ennustaa työttömyyden olevan vuonna 2024 8,1 prosenttia. Tämän jälkeen työttömyys kääntyy laskuun. Vuonna 2025 sen ennustetaan olevan 7,8 prosenttia ja vuonna 2026 7,6 prosenttia. Työllisyysasteen ennustetaan olevan vielä vuonna 2026 vain 77,7 prosenttia. Tämä on alle vuoden 2023 tason, jolloin työllisyysaste oli 78 prosenttia.

Euroalueen kasvuennuste on jokseenkin samansuuntainen Suomen talouden kasvuennusteen kanssa. EKP:n ennuste lupaa jo vuodelle 2024 0,8 prosenttia kasvua. Vuosien 2025 ja 2026 kasvuvauhti on vastaavasti 1,5 prosenttia molemmille vuosille. IMF ennustaa euroalueelle nopeampaa kasvua. Vuoden 2024 kasvuennuste on jo 1,2 prosenttia. Vuosille 2025 ja 2026 IMF arvioi kasvun olevan 1,8 prosenttia ja 1,7 prosenttia. USA:n talouden IMF odottaa kasvavan vuonna 2024 2,7 prosenttia ja vuonna 2025 1,9 prosenttia.

Lupaava yleiskuva on kuitenkin ehdollinen sille, ettei ikäviä yllätyksiä satu. Maailmantaloudessa on liikkeellä isoja muutosvoimia ja geopolitiikka on arvaamatonta. Geopolitiikan muutoksen takia eri talousalueet ovat alkaneet korostaa taloudellista omavaraisuutta. Kotitaloudet ja yritykset ovat alttiita varovaisuuteen, jos uutiset maailmalta ja Suomen taloudesta ovat huolestuttavia. Kuitenkin markkinakoron tipahtaminen alle kolmen prosentin ja Euroopan keskuspankin ohjauskoron alentamiset lupaavat hyvää investointi-ilmapiirille.

Julkinen talous

Valtion- ja paikallishallinnon alijäämät syvenevät edelleen vuonna 2024. Heikko talouden tilanne ei ennakoiki merkittävää paranemista verotulojen kertymiin, ja alkuvuoden kertymätiedot vahvistavat tätä kuvaa. Hyvinvointialueiden alkuvuonna raportoimat tiedot ovat myös huolestuttavia. Julkisen talouden alijäämä asettuu tänä vuonna VM:n mukaan 3,7 prosenttiin suhteessa BKT:hen.

VM:n mukaan talous alkaa kohentua kuluvan vuoden lopulla ja hallituksen päättämät toimet alkavat vahvistaa valtion taloutta voimallisesti ensi vuonna. Hidastunut inflaatio alkaa myös vähitellen tuoda helpotusta menojen ja kustannusten kasvupaineeseen. VM:n mukaan paikallishallinnon palkkapaineet eivät kuitenkaan hellitä ja henkilöstöpula uhkaa kasvattaa ostopalveluja. Lisäksi korkomenot ja puolustusinvestoinnit kasvattavat valtion menoja läpi ennustejakson. Näiden eri suuntaan ajavien

voimien seurauksena VM ennakoi julkisyhteisöjen alijäämän parantuvan ensi vuonna 3,1 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja siitä edelleen 2,6 prosenttiin vuonna 2026.

Julkisen talouden keskeiset ennusteriskit voidaan tiivistää kahteen lähteeseen: reaalityalouden riskeihin sekä päätettyjen sopeutustoimien osin epävarmoin vaikutuksiin. Jos talous kasvaa ennustettua heikommin, julkisen talouden alijäämät kasvattavat ennustetusta. Samoin käy, jos sopeutustoimien vaikutukset viivästyvät tai osoittautuvat arvioitua ja suunniteltua pienemmiksi.

Kuntatalous

Kuntahallinnon rahoitusasema heikkeni vuonna 2023 lähes 1,4 mrd. euroa alijäämäiseksi. Kuntahallinnon synkät luvut aiheutuivat etenkin kulutusmenojen ennakoitua suuremmasta tasosta. Tilanne näyttää tulevana vuosina synkkenevän entisestään, sillä menot kasvavat tuloja nopeammin. Kuntahallinnon alijäämän suhteessa BKT:hen arvioidaan pysyvän vuonna 2024 edellisen vuoden lukemissa eli 0,5 prosentissa. Kuntien ja kuntayhtymien ensimmäisen neljänneksen tiedot viittaavat siihen, että menojen kasvu on jatkunut alkuvuonna ennakoitua ripeämpänä. Talouden alavireisyys laskee kuntien saamia yhteisöverotuloja vuonna 2024, mutta muiden kuntien verolajien arvioidaan kehittyvän suotuisasti. Kunnallisverotuloja nostaa mm. keskimääräisen kunnallisveron nousu ja kiinteistöverotuloja hallituksen päätös nostaa maapohjien verotuksen alarajaa.

Kuntahallinnon alijäämä syvenee vuonna 2025 1,9 miljardiin euroon ja edelleen yli kahteen miljardiin euroon vuosina 2026–2028. Alijäämä suhteessa BKT:hen kasvaa 0,6 prosenttiin vuonna 2025 ja 0,7 prosenttiin vuosina 2026–2028. Kuntahallinnon kulutusmenojen kasvu jatkuu ennustevuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Vuosina 2025–2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle vuosiksi 2023–2027 sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kuntahallinnon menot voivat osoittautua painelaskelmaa maltillisemmiksi, jos kunnat pystyvät sopeuttamaan sekä palveluverkkoaan että toimintaansa vastaamaan pienenevää palvelutarvetta ja rahoitusta.

Kuntien tulonsiirrot valtiolta kasvavat vuonna 2025, sillä TE-palveluiden järjestämisestä muodostuu kunnille uusi valtionosuustehtävä, jonka rahoitus kohdennetaan kunnille peruspalveluiden valtionosuuden kautta. Valtionosuuksiin tehdään kuitenkin vuosina 2025–2027 ylimääräisiä leikkauksia sote-siirtoon liittyvien takautuvasti perittävien valtionosuuksien vuoksi. Valtionosuuksien kasvua hidastaa myös hallituksen päättämä yhden prosenttiyksikön indeksijarru vuosina 2024–2027 sekä asukasluvun ja laskentatekijöiden muutokset, erityisesti lapsi-ikäluokkien pieneneminen.

Verotulot ovat kuntahallinnon merkittävin tulonlähde. Hallitus päätti kevään 2024 kehysriihessä kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyttä poistamalla tulosta tehtävän ansiotulovähennyksen ja kasvattamalla vastaavasti ensisijaisesti valtion verosta tehtävää työtulovähennystä. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alennetaan kuitenkin muutoksen aiheuttamaa kunnallisverotuoton kasvua vastaavasti, mikä pienentää valtion tulonsiirtoja kunnille. Vaikka kuntien verotulojen kasvuprosentit pysyvät ennustevuosina pitkän aikavälin keskiarvon yläpuolella, ei verorahoitus riitä kuntahallinnon investointien rahoittamiseen. Kuntahallinnon investointipaineet pysyvät edelleen mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja vihreän siirtymän edellyttämien muutosten vuoksi.

Muutokset veroperusteissa ja valtionosuuksissa

Valtiovarainministeriön 8.8.2024 antaman ehdotuksen vuoden 2025 talousarvioksi mukaan ansiotuloveroperusteisiin tehdään ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus kaikilla tulotasolla lukuun ottamatta valtion tuloveroasteikon kahta ylintä tuloa luokkaa. Työn verotuksen keventämistä jatketaan 100 miljoonalla eurolla painottaen pieni- ja keskituloisia. Lisäksi työtulovähennykseen tehdään lapsikorotus.

Hallituksen linjausten mukaan kuntataloutta vahvistetaan ja kunnallisverotuksen efektiivisyyttä parannetaan poistamalla ansiotulovähennys ja korottamalla vastaavasti työtulovähennystä. Osana julkisen talouden sopeuttamistoimia eläketulovähennystä kiristetään siten, että pienempien eläkkeiden verotus ei kiristy, ja kotitalousvähennystä supistetaan.

Yleinen arvonlisäverokanta ja vakuutusmaksuveron verokanta korotetaan 24 prosentista 25,5 prosenttiin. Korotus tuli voimaan jo 1.9.2024. Lisäksi hallitusohjelmassa päätetyn mukaisesti nykyisin 10 prosentin alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvat hyödykkeet siirretään sanoma- ja aikakauslehtiä lukuun ottamatta 14 prosentin verokantaan vuoden 2025 alusta alkaen.

Vuonna 2025 verotuloja kasvattavat myös työnantajan koulutusvähennyksen poistaminen, maatalouden vuokratulojen verotuksen uudistaminen, virvoitusjuomaveron ja väkevien alkoholijuomien alkoholiveron veronkorotukset sekä 1.11.2024 ja 1.7.2025 voimaan tulevat tupakkaveron korotukset. Verotuloja lisää myös vuonna 2024 voimaan tuleva valmisteverotuslain muutos verovastuun laajentamisesta alkoholin etämyynnissä.

Hallituksen ehdotuksen mukaisesti valtio osoittaa kunnille valtionosuuksia ja muita valtionapuja yhteensä noin 5,6 miljardia euroa vuonna 2025. Kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen hallitus ehdottaa 3,4 miljardia euroa. Valtionosuutta kasvattaa erityisesti se, että työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille 1.1.2025. Samassa yhteydessä kuntien vastuu työttömyysetuuksien rahoituksesta laajenee. Uudistuksen yhteydessä kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Työttömän osallistuminen työllistymistä edistävään palveluun ei jatkossa enää katkaise kunnan vastuuta työttömyysetuuden rahoituksesta. Kuntaliitto on hallituksen esitykseen liittyen nostanut esille TE2024-uudistuksen menojen ja tulojen epätasapainon. Hallituksen budjettiriihi ei tuonut ratkaisua siihen ongelmaan, että jo heti TE-uudistuksen voimaantulovaiheessa vuonna 2025 valtionosuuksina kunnille siirrettävä rahoitus on Kuntaliiton laskelmien mukaan riittämättömän suhteessa lisääntyviin kustannuksiin.

Kuntien roolia kotoutumisen edistämisestä vahvistetaan 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutuslain mukaisesti. Kunnille myönnetään rahoitusta muun muassa matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluihin, monialaiseen osaamiskeskustyyppiseen toimintaan, monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämiseen sekä työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen. TE- ja KOTO-uudistuksiin hallituksen esittämät rahoituksen siirrot valtiolta ovat yhteensä noin 870 miljoonaa euroa. Kotoutumisen rahoitukseen liittyy kuitenkin valtiontalouden vahvistamiseksi tehty leikkaus, joka Kuntaliiton laskelmien mukaan vie kuntien kotoutumisen laskennallista korvauksista pois noin kolmanneksen vuonna 2025.

Kuntien työllistämiselvoitteen kumoaminen 57 vuotta täyttäneiden työttömien työnhakijoiden osalta vähentää valtionosuutta 18,7 milj. euroa vuonna 2025. Työllistämiselvoitteesta aiheutuneet kustannukset ovat aiemmin jakautuneet puoliksi valtion ja kuntien kesken, mutta valtion osuus poistuu. Kunnat hyötyvät veloitteen poistamisesta vastaavilla summilla käyttötalouden menojen pienentymisen myötä.

Vuonna 2025 valtionosuutta pienentävät erityisesti sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta aiheutuvat erät. Kunnan peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan kunnilta hyvinvointialueille siirtyneet tulot tarkistettiin vuoden 2022 tilinpäätöstietojen ja verotulojen osalta valmistuneen verotuksen mukaisten maksuunpantujen verotulojen perusteella koko maan tasolla hyvinvointialueille siirtyviä kustannuksia vastaaviksi. Marraskuussa 2023 valmistuneen verotuksen myötä siirtyvien kustannusten ja tulojen erotus kasvoi 277 milj. eurolla yhteensä noin 500 milj. euroon. Vuoden 2023 osalta erotus otetaan huomioon jälkikäteen valtionosuuden vähennyksenä tasasuuruusina erinä vuosina 2025–2027 (64 milj. euroa vuosittain). Hallituksen esityksessä kuntien valtionosuuteen kohdennetaan vuodesta 2025 alkaen 277 miljoonan euron pysyvä valtionosuuden lisäys, jolla lievennetään sote-uudistuksen yhteydessä syntyneitä valtionosuusvaikutuksia.

Valtionosuuden mitoituksessa on huomioitu niin panostukset kuin vähennykset kuntien tehtäviin ja velvoitteisiin. Nämä muutokset mukaan luettuna säästö kuntien normien keventämisestä vähentävät nettomääräisesti valtionosuutta 24 miljoonaa euroa. Kuntaliitto on nostanut esiin, ettei hallituksen esitys kuitenkaan tuonut kaivattua selvyttä kuntien tehtävien ja velvoitteiden keventämiseen eli normien purkuun. Kuntien velvoitteita ei siis ole kyetty karsimaan valtionosuusleikkausta vastaavasti.

Vuonna 2025 verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä 541 milj. euroa, mikä on 308 milj. euroa vähemmän kuin valtion vuoden 2024 varsinaisessa talousarviossa on budjetoitu. Muutos johtuu ennen kaikkea ansiotulovähennyksen korvaamisella työtulovähennyksellä. Näin kavennetaan hallitusohjelman mukaisesti kuntien nimellisten ja efektiivisten veroprosenttien välistä eroa. Toimenpide on kustannusneutraali, se lisää kuntien verotuloja 340 milj. euroa, mutta kuntien verotulomenetysten korvauksia vähennetään verotulojen lisäystä vastaavasti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet kunnille ovat vuonna 2025 noin 1,3 mrd. euroa. Vuoden 2025 valtionosuuden indeksikorotus (3,1 %) lisää kuntien ja kuntayhtymien valtionosuuksia arviolta 26,8 milj. euroa. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuoden 2025 indeksikorotuksesta (2,4 %) kohdistuu kunnille ja kuntayhtymille arviolta 16,5 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonallalla valtionavustusten tasoa alennetaan hallitusohjelman ja hallituksen liäsosopeutus päätösten mukaisesti asteittain yhteensä 10 milj. euroa vuonna 2024, 75 milj. euroa vuonna 2025 ja 150 milj. euroa vuodesta 2026 lukien. Säästöjen kohdentuminen ja vaikutukset kuntiin tarkentuvat valmistelun edetessä.

Peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotus on noin 50 miljoonaa euroa, kun huomioidaan, että hallitusohjelman mukaisesti peruspalvelujen valtionosuuden indeksikorotukseen tehdään yhtä prosenttiyksikköä vastaava vähennys.

Muutokset palveluita koskevassa lainsäädännössä, rahoituksessa ja maksuperusteissa

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote-uudistuksen voimaantulon sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Rahoitusuudistuksen pitäisi astua voimaan vuoden 2026 alusta alkaen.

Hallitusohjelman mukaisesti käynnissä olevaa kiinteistöverouudistusta jatketaan. Kiinteistöverouudistuksessa päämääränä on saattaa rakennusten ja maapohjien verotusarvot vastaamaan paremmin niiden todellisia käyviä arvoja.

Kehysriihessä päätettiin, että kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähennetään tai kuntien maksutuloja lisätään siten, että julkinen talous vahvistuu 100 milj. euroa vuodesta 2025 lähtien. Ministeriöt valmistelevat tarvittavat hallituksen esitykset budjettilakeina vuonna 2024.

Hallitusohjelma sisältää monia tavoitteita varhaiskasvatukseen, esi- ja perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön osalta. Osana perusopetuksen vahvistamista perusopetuksen tuntijakoon lisätään kolme vuosiviikkotuntia 1.8.2025. Tälle on valtion talousarvioesityksessä varattu 8,6 milj. euroa. Lisäksi hallitus uudistaa esi- ja perusopetuksen tukea ja vakiinnuttaa perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen tasa-arvorahoituksen (KOTA-raha). Määrärahalisäykset kohdistetaan valtionavustuksina varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetuksen järjestäjille seuraavasti: 50 milj. euroa vuonna 2024, 40 milj. euroa vuonna 2025, 10 milj. euroa vuonna 2026 ja 60 milj. euroa vuodesta 2027 alkaen.

Hallitusohjelman mukaisesti ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen rahoitusmalleja uudistetaan kannustamaan laadukkaan ja tarkoituksenmukaisen koulutuksen järjestämiseen kustannustehokkaasti ja siten, että koulutuksen saavutettavuus voidaan turvata maan eri osissa. Uudistusten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alussa kuitenkin siten, että ensimmäistä kertaa rahoitusta myönnettäisiin uusien rahoitusmallien mukaisesti vuodelle 2026. Osana uusia sopeutustoimia ammatillisen koulutuksen rahoitusta vähennetään yhteensä 120 milj. eurolla vuodesta 2025 alkaen. Tästä noin 57 milj. euroa arvioidaan kohdistuvan kuntiin.

Vapaan sivistystyön koulutuksen järjestäjiltä vähennetään valtionosuuden perusteena olevia suoritteita aiempien päätösten mukaisesti, kuntiin kohdistuva osuus 11,5 milj. euroa.

Maahanmuuttajataustaisten naisten työllistymisen edellytyksiä parannetaan luomalla uusi koulutuksen toimintamalli. Tämä lisää kuntien rahoitusta ja kustannuksia 1,4 milj. euroa.

Osana lapsiin ja nuoriin liittyvää toimenpidekokonaisuutta koulu- ja oppilaitosnuorisotyön rahoitusta lisätään vuosittain 1 milj. eurolla.

Kansanopistojen opistovuosikoulutukseen osoitetaan 3,0 milj. euroa vuodesta 2024 lukien. Rahoituksella on tarkoitus kaksinkertaistaa oppivelvollisten aloituspaikkojen määrä kansanopistojen opistovuosikoulutuksessa. Rahoituksesta noin 10 prosenttia kohdistuu kuntatalouteen.

Ruotsinkielistä maahanmuuttajien kotoutumiskoulutusta vahvistetaan 1 milj. eurolla vuosina 2024–2025 ja 0,5 milj. eurolla vuosina 2026–2027. Toimenpiteen vaikutus kohdistuu pääasiassa kuntiin. Hallitus toteuttaa kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten kokonaisuudistuksen, jossa järjestelmää tehostetaan ja rahoitus kootaan yhteen kanavaan. Uudistuksen tavoitteena on poistaa päällekkäisyyksiä ja ohjata henkilöitä tarkoituksenmukaisiin koulutuksiin. Uudistuksen vuoksi vapaan sivistystyön oppilaitosten valtionosuuksia alennetaan 7,5 milj. eurolla vuodesta 2027 lukien. Vähennyksen arvioidaan kohdistuvan pääasiassa kuntiin.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla valtion kuntia koskevia toimenpiteitä ovat erityisesti julkisen henkilöliikenteen ostojen tukeminen, MAL-sopimusmenettelyiden jatkaminen sekä valtionrahoituksen ohjaaminen kuntien kävely- ja pyöräilyhankkeisiin. Ympäristöministeriön hallinnonalalla merkittävimpiä kuntien toimintaan vaikuttavia muutoksia kaudelle 2025–2028 ovat asuntotuotantoon kytkeytyvä korkotukivaltuuden korottaminen, erityisryhmien investointiavustuksen vähentäminen sekä rakentamislain muutokset.

Oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluvana toimenpiteenä uudistetaan lunastuslain korvausperusteet. Lunastuslain korvausperusteiden muutokset korottavat kuntien maanhankinnan kustannuksia. Muutokset saattavat lisätä lunastusmenettelyn käyttöä tai korottaa vapaaehtoisissa kaupoissa maksettavaa markkinahintaa. Korvausperusteiden muutoksilla tulee todennäköisesti olemaan vaikutuksia kuntien maanhankintaan ja sitä kautta yhdyskuntarakentamisen suunnitelmalliseen kehittämiseen. Tällä saattaa olla vaikutuksia palveluiden saatavuuteen, liikkumiseen ja kuljetuspalveluihin.

Väestön liikunnallisuuden edistämiseksi hallitus on käynnistänyt poikkihallinnollisen Suomi Liikkeelle -ohjelmakokonaisuuden tavoitteena kääntää liikkuminen kasvuun jokaisessa ikäryhmässä. Ohjelmakokonaisuuteen on hallituskaudella 2024–2027 varattu 20 milj. euroa vuosittain ja alustavasti arvioituna siitä kohdentuisi kuntatalouteen avustuksina yli puolet.

Hallitusohjelman rahastotalouteen kohdistuvien säästöjen kanavointiratkaisun seurauksena kuntatalouden arvioidaan vahvistuvan 60–70 milj. eurolla.

Vantaan kaupungin talouskehitys

Vantaan kaupungin vuoden 2023 tilinpäätöksessä vuosikatteeksi muodostui 162 milj. euroa ja tilikauden tulokseksi 50,1 milj. euroa. Hyvä tulos johtuu erityisesti ns. verohännistä, jotka paransivat kaupungin tulosta noin 59 milj. eurolla. Verohännillä tarkoitetaan sitä, että hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kaupunki sai osan vuoden 2023 verotulotilityksistään vielä vanhalla kunnallisveroprosentilla 19,00, vaikka vuoden 2023 alusta kunnallisveroprosenttia leikattiin kaikissa manner-Suomen kunnissa -12,64 prosenttiyksikköä. Näin ollen vuoden 2023 alusta alkaen Vantaan kunnallisveroprosentti oli 6,36. Myös yhteisöveroja saatiin vielä osin vanhoilla jako-osuuksilla.

Yleisen talousympäristön suhdanteiden heikkeneminen vaikuttaa kuitenkin jo vuoden 2024 kaupungin talouteen dramaattisesti. Vantaalle erityisen merkitsevää on rakentamisalan vaikeudet, varsinkin asuntorakentamisen lähes pysähtyminen. Rakentamisen hiljentyminen on vähentänyt kaupungin maanmyyntituloja. Myös verotuloennusteet ovat laskeneet erittäin paljon syksyllä 2023 arvioituihin nähden.

Toisen osavuosikatsauksen mukaan kaupungin toimintatuottojen ennustetaan vuonna 2024 kertyvän alkuperäisen talousarvion mukaisesti. Maanmyyntitulotavoite alittunee noin 14,5 milj. euroa johdun erityisesti asuntotonttien vähentyneestä kysynnästä. Maailman tilanteen epävarmuus, kohooneet rakentamiskustannukset, korkojen nousu, inflaation kasvu sekä kuluttajien luottamuksen hei-

kentyminen aiheuttivat epävarman markkinatilanteen, joka johti asuntokysynnän nopeaan heikentymiseen. Inflaatio ja korkotaso ovat lähteneet laskuun vuoden 2024 aikana, mutta edelleenkin kysynnässä ei ole tapahtunut merkittävää paranemista. Toimintatuottojen ennustetta korottaa vuokratuotot, mutta toisaalta myös vuokramenojen ennustetaan ylittävän talousarvion. Kokonaisuudessaan toimintamenojen ennustetaan ylittävän alkuperäisen talousarvion noin 26,7 milj. eurolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan työvoiman sijais- ja avustajamenot varhaiskasvatuksessa ovat kasvaneet talousarviota voimakkaammin ja niiden ennustetaan ylittävän 17 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioidaan ylittävän talousarvion 6 milj. eurolla, koska pitkäaikaistyöttömyys on korkealla tasolla, jopa kasvanut vuoden 2023 lopusta alkaen. Toimintakatteen ennustetaan siten toteutuvan noin 26,7 milj. euroa talousarviossa oletettua negatiivisemmin.

Vuonna 2024 verotulojen ennustetaan alittavan talousarvion noin 27,1 milj. eurolla. Verotuloissa negatiivinen kehitys talousarvioon nähden näkyy kaikissa verotulolajeissa. Kunnallisveron arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,9 prosentilla, kiinteistöveron noin 1,8 prosentilla ja yhteisöveron noin 10,5 prosentilla. Valtionosuustulojen arvioidaan alittavan talousarvion noin 3,1 milj. eurolla, eli 1,7 prosentilla. Korkomenojen ennustetaan alittavan talousarvion 2,8 milj. eurolla. Korkotaso on lähtenyt voimakkaaseen nousuun, mutta lainasalkun korkean suojausasteen vuoksi korkomenot ovat vielä pysyneet maltillisina. Uudet lainat otetaan kuitenkin vallitsevan korkotason mukaisena, joten korkomenot tulevat nousemaan. Korkotulojen ennustetaan ylittävän talousarvion 2,0 milj. eurolla. Vuosikatteeksi ennustetaan vain noin 58,8 milj. euroa, mikä on noin 50,9 milj. euroa alkuperäisessä talousarviossa ennakoitua heikompi. Poistojen ja arvonalentumisten ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Ennusteen mukaan vuoden 2024 tilikauden tulos painuu negatiiviseksi ollen noin -57,0 milj. euroa, kun talousarvio 2024 päättyi -6,2 milj. euron tulokseen. Vuoden 2024 heikko tulos selittyy yleisellä suhdannetilanteella, erityisesti Vantaalle tärkeän asuntorakentamisen hiipumisella, joka vaikuttaa erityisesti maanmyyntituloihin ja verotuloihin sekä kaupungin kasvavilla menopaineilla.

Vuoden 2025 alusta astuu voimaan yksi kuntatalouden suurimmista muutoksista, kun työllisyys- ja elinkeinopalveluiden järjestämisvastuu siirtyy pysyvästi valtiolta kunnille TE2024-uudistuksessa. TE2024-uudistus lisää kuntien toimintamenoja, erityisesti henkilöstömenoja. Lisäksi kuntien vastuu työttömyysetuuksista kasvaa. Toisaalta valtio kompensoi menoja valtionosuustuloja kasvattamalla.

Vuonna 2025 verotulokertymän arvioidaan olevan noin 30 milj. euroa vuotta 2024 parempi. Vuonna 2025 kaupungin kunnallisverotuoton arvioidaan nousevan 7,9 prosenttia vuoden 2024 ennusteeseen nähden. Kunnallisverotuottoa kasvattaa kunnallisverotuksen efektiivisyyden paraneminen ansiotulovähennyksen poistumisen vuoksi. Hyöty kunnille leikataan pois kuntien valtionosuuksien verotulokompensaatioerästä. Suunnitelmakaudelle 2026–2028 arvioidaan noin 5,1–5,7 prosentin kunnallisveron kasvua. Yhteisöverotuoton arvioidaan vuonna 2025 laskevan 2,6 prosenttia vuoden 2024 ennusteeseen verrattuna. Tuleville vuosille arvioidaan 4,0–6,4 prosentin nousua. Kiinteistöverotuoton arvioidaan kasvavan vuonna 2025 noin 0,9 prosenttia vuoteen 2024 verrattuna. Kiinteistöveron tulevien vuosien kasvun arvioidaan olevan noin 2,4–2,5 prosenttia. Valtionosuuksien arvioidaan kasvavan vuonna 2025 noin 23,0 prosenttia vuoden 2024 ennusteeseen verrattuna. Nousua kasvatetaan erityisesti TE2024-uudistus. Tulevien vuosien valtionosuuskertymän arvioidaan kasvavan vuosittain 4,1–5,9 prosentilla.

Vuosikate on vuoden 2025 talousarviossa 70,1 milj. euroa, tilikauden tulos -48,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämä -49,9 milj. euroa. Asuntorakentamisen voimakas lasku vaikuttaa edelleen negatiivisesti kaupungin saamiin maanmyyntituloihin ja yleisen taloustilanteen hidas elpyminen hillitsee verotulojen kasvua.

Vuonna 2025 kaupungin investointien taso kasvaa voimakkaasti vuoteen 2024 verrattuna. Vantaan ratikan rakentamiseen arvioidaan käytettävän 50 milj. euroa. Mm. päiväkotien ja koulujen rakentamiseen, rakennusten peruskorjauksiin ja kunnallistekniikkaan käytetään 161 milj. euroa. Kaupungin kokonaisinvestoinnit vuonna 2025 ovat noin 253,6 milj. euroa ja investointiosan netto -235,1 milj. euroa. Vuonna 2025 vuosikate ei riitä kattamaan kasvanutta investointimäärää ja kaupungin lainamäärää varaudutaan kasvattamaan 203,4 milj. euron nettolainanoton enimmäisvarauksella. Lainavarausta kasvattaa erityisesti kaupungin perusinvestointien kasvu, Vantaan ratikan investointi sekä maanmyyntitulojen väliaikainen lasku.

Vantaa on kyennyt vuosien 2016–2023 aikana vähentämään velkojaan yli 300 miljoonaa euroa ja sen asukaskohtainen velkamäärä laski kuntien keskitasolle. Vuodesta 2024 alkaen velkamäärä alkaa taas kasvaa. Tuottavuus- ja kasvuohjelman vuoden 2025 vuosikatteen tavoitetaso määriteltiin siten, että kaupungin perusinvestoinnit ilman ratikkaa voitaisiin toteuttaa ilman nettolainanoton kasvua. Vuosien 2024 ja 2025 heikentyneet talousnäkyvät pudottavat Vantaan vuosikatteen ohjelman mukaiselta tavoitetasolta. Vuosikatteen kasvu on tulevina vuosina saatava taas kehittymään positiivisesti, koska Vantaan ratikkainvestoinnin lisäksi myös kaupungin perusinvestoinnit ovat kasvussa ja kaupungin lainamäärä kasvaa merkittävästi. Kaupungin kasvaessa kulujen maltillinen kasvu on keskeistä. On myös välttämätöntä varautua siihen riskiin, että kulujen hillitseminen ja suhdannetilanteen kääntyminen positiivisempaan suuntaan eivät yksistään riitä kaupungin taloutta tasapainottamaan.

Vantaan henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin henkilöstömäärä on jatkanut kasvamistaan. Keskeisimmin kasvuun vaikuttaa lakisääteisistä tehtävistä huolehtiminen sekä lainsäädännöstä tulevat uudet velvoitteet esimerkkinä TE2024-uudistus.

Taulukko 2. Henkilöstömäärän kehittyminen

Henkilöstösuunnitelma	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Kasvatus ja oppiminen	5 921	5 644	5 849
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	767	940	1 009
Kaupunkiympäristö	658	719	724
Kaupunkistrategia ja johto	449	487	740
Yhteensä	7 795	7 790	8 322

Taulukko 3. Eläkepoistuma Vantaalla

Vuodet	Eläkepoistuma (%)
2024–2028	15 %
2024–2032	24 %
2024–2036	36 %

Vuonna 2023 Vantaan kaupungin henkilöstö eläköityi keskimäärin 63,3 vuoden iässä, joka on 3 kuukautta aiemmin kuin edellisenä vuonna. Eläkepoistuma osaltaan mahdollistaa tarvittaessa henkilöstörakenteen hallittua muutosta.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys

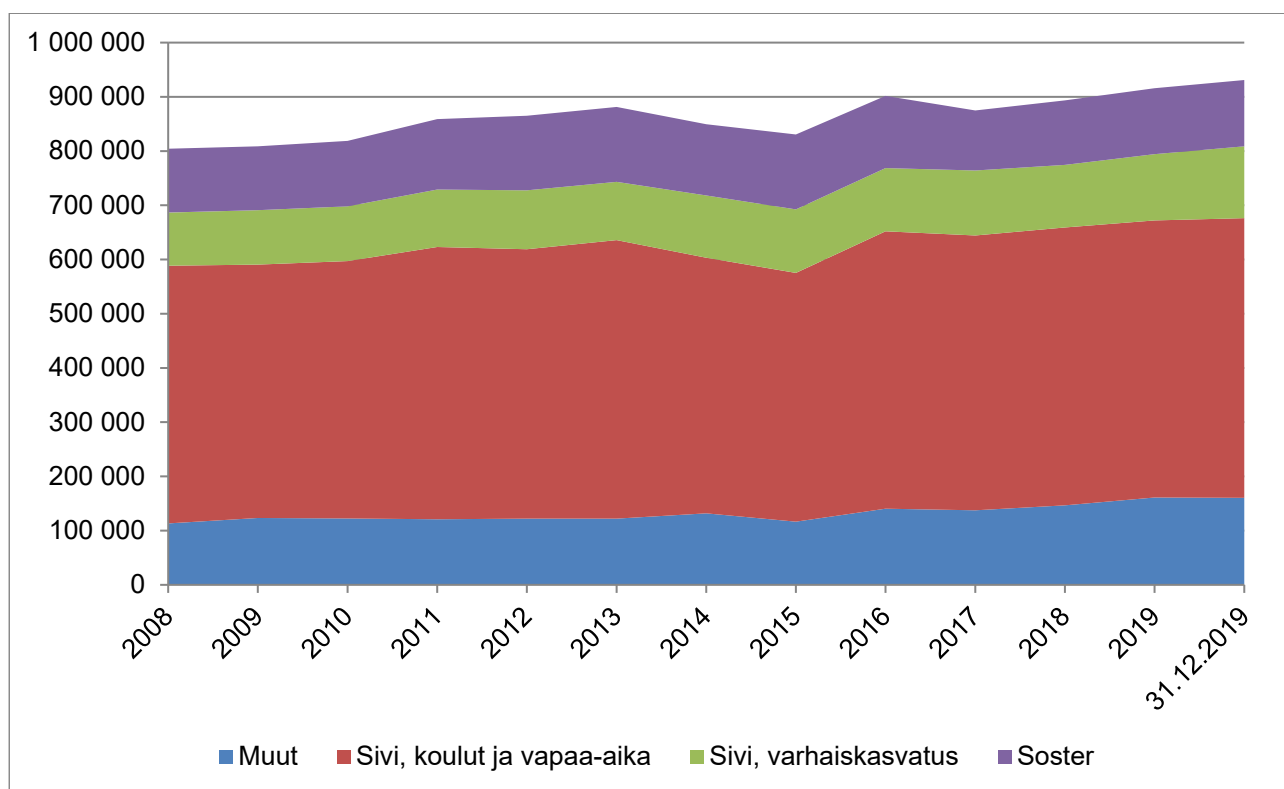
Alla olevista kuvista selviää:

- Kaupungin tilamäärän kehitys toimialoittain investointiohjelman mukaisesti ja
- kaupungin toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen.

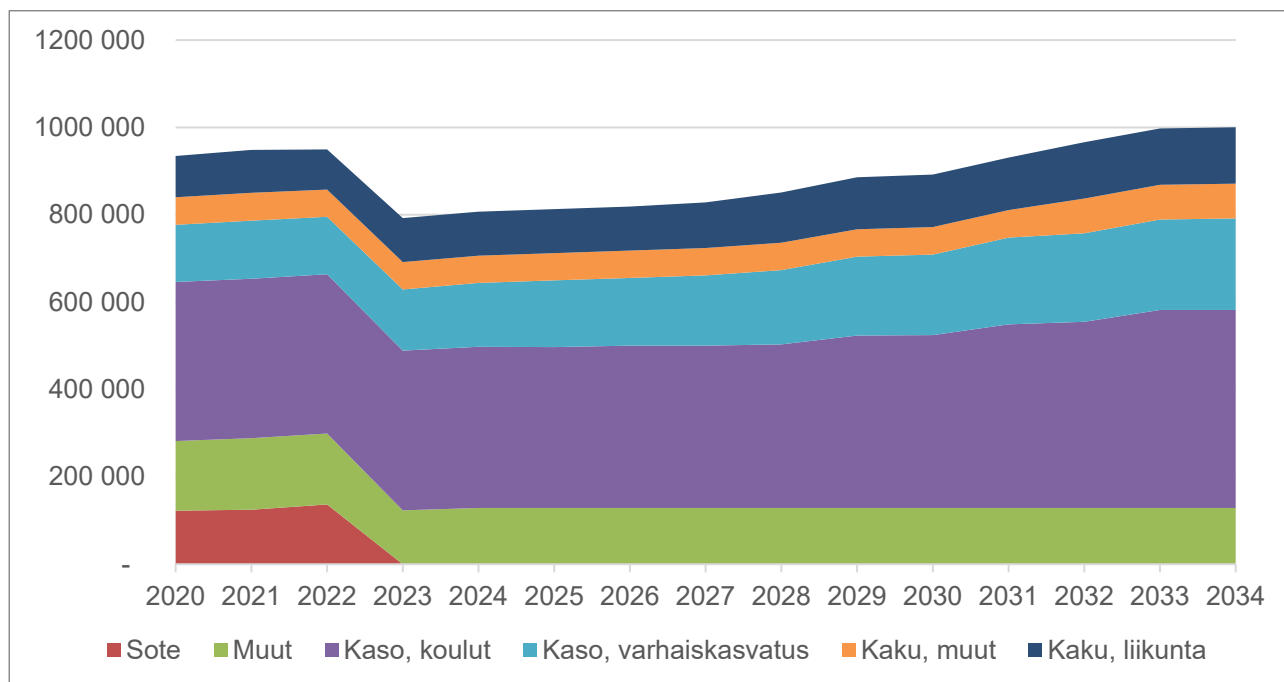
Kaupungin toimitilamäärä laski vuosien 2013–2015 aikana johtuen huonokuntoisten rakennusten purkamisista, kiinteistöjen myynneistä ja vuokratiloista luopumisista. VTK Kiinteistöt Oy:n kiinteistöjen liikuntatilat siirtyivät vuoden 2015 aikana tilakeskuksen hallintaan ja näkyvät kuviossa vuodesta 2016 alkaen. Toimitilamäärän lasku vuosina 2016–2018 on johtunut muun muassa huonokuntoisten koulujen ja päiväkotien purkamisista.

Kaupungin toimitilamäärän kehitys esitetään vuosille 2020–2034 Vantaan organisaatiomuutoksen myötä 1.1.2020 voimaan tulleen toimialarakenteen mukaisesti. Kaupungin palvelukykyä lisäävät investoinnit kohdistuvat suurimmalta osin edelleen päiväkotien ja koulujen rakentamiseen. Tilojen käytön tehokkuutta on kasvatettu edelleen. Suunnitelman toteuttaminen edellyttää onnistumista palveluverkkosuunnittelussa sekä tilojen käytön optimoinnissa. Vuoden 2023 alusta uudet hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon sekä pelastustoimen tilat poistuvat kaupungin toimitilamäärästä. Lisäksi poistuu yksittäisiä toimintoja, kuten opiskeluhuolto ja kuntouttava työtoiminta.

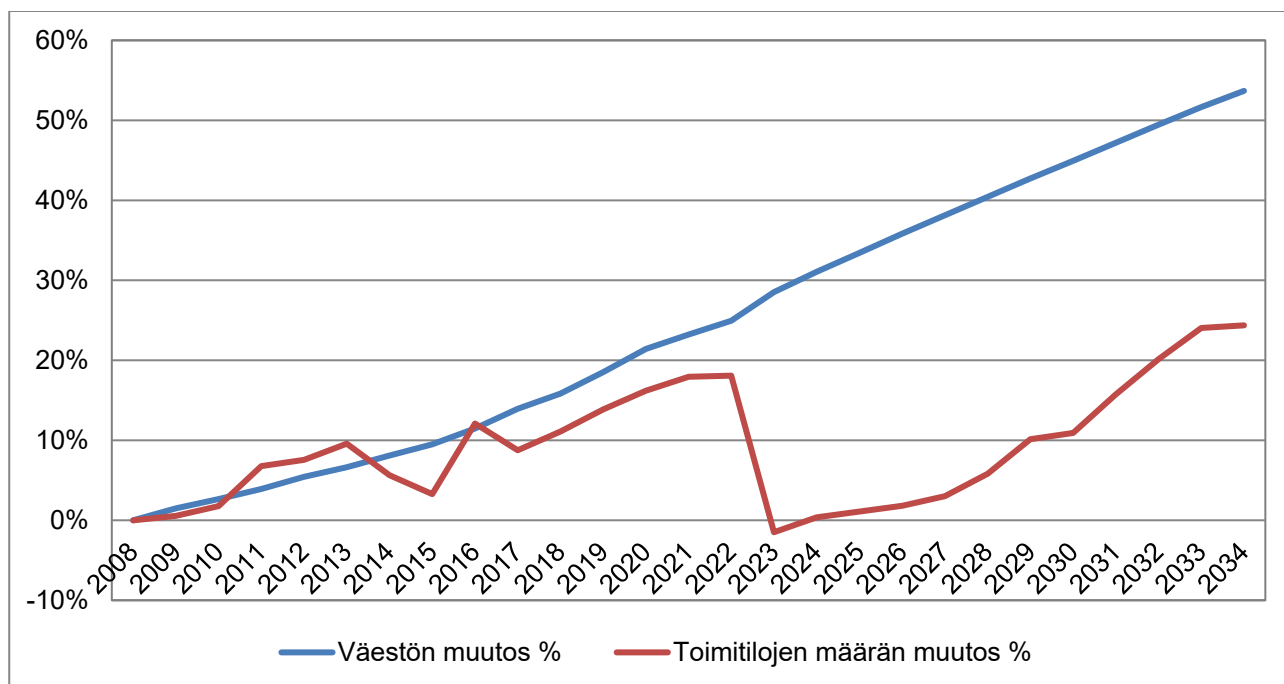
Kuvio 20: Toimitilojen brm² kehitys 2008–2019

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Lähde: Toimitilajohtaminen

Kuvio 21: Toimitilojen brm² kehitys 2020–2034

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat. Lähde: Toimitilajohtaminen

Kuvio 22: Toimitilamäärän kehitys suhteutettuna väestönkehitykseen 2008–2034

Ei sisällä uusien/tulevien vuokrattavien tilojen brm² eikä konserniyhtiöiden rakentamia brm². Tulevia rakennusten purkamisia ei ole huomioitu. Vuoden 2023 alusta poistettu sosiaali- ja terveydenhuollon, suun terveydenhuollon, pelastustoimen, opiskeluhuollon sekä kuntouttavan työtoiminnan tilat.

Lähde toimitilatiedot: Toimitilajohtaminen

Lähde väestötiedot: Tilastokeskus (vuosi 2023) ja Vantaan kaupunki, väestöennuste 2024 (vuodet 2024–2034).

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kaupunkikonsernissa

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin toiminnan taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus, turvata resurssit, omaisuus, henkilöstö ja toiminnan jatkuvuus sekä varmistaa lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattaminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.8.2024 riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa. Konsernia velvoittavat periaatteet astuivat voimaan 1.9.2024. Näitä periaatteita tukeva sisäisen valvonnan ohje on päivitetty ja lähetetty hyväksyttäväksi syksyn 2024 aikana.

Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet on päivitetty ja täydennetty vastaamaan nykyistä Vantaan kaupunkiorganisaatiota ja sen tehtäviä. Riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteiden tarkoitus on selkeyttää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käsitteitä, tavoitteita, organisointia, periaatteita, vastuita ja toimintatapoja sekä ennaltaehkäistä korruption riskin tapahtumista Vantaan kaupunkikonsernin toiminnassa. Tavoitteena on näin varmistaa, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalleja sovelletaan yhtenäisin perustein koko organisaatiossa. Periaatteita sovelletaan kaupunkikonsernin omassa toiminnassa sekä toiminnassa, josta kaupunki vastaa omistuksen, ohjaus- ja valvontavastuun sekä muiden velvoitteiden myötä.

Sisäinen valvonta liittyy Vantaan kaupungin kaikkiin toimintoihin ja näyttäytyy ennen kaikkea hyvänä johtamis- ja hallintotapana. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueitasolla hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti. Sisäisen valvonnan avulla hallinnoidaan riskejä ja varmistetaan, että kaupungin lakisääteiset tehtävät tulevat hoidetuksi niin, että samalla toteutuvat sisäisen valvonnan periaatteet: läpinäkyvyys, luotettavuus ja vastuullisuus. Lisäksi kuntalaki edellyttää, että selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää tilikaudelta laadittavaan toimintakertomukseen.

Riskienhallinta on yksi keskeinen sisäisen valvonnan osa-alue ja sillä tarkoitetaan järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita riskejä että toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasolla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa että palvelutuottajille ulkoistetuissa palveluissa ja hankinnoissa. Riskienhallintaprosessi perustuu riskien tunnistamiseen ja niiden analysointiin, riskien merkittävyyden arviointiin (huomioiden toteutumisen todennäköisyys ja seurausten vakavuus) ja pyrkimykseen hallita merkittäviksi tunnistettuja riskejä määritetyillä toimenpiteillä. Riskienhallintatoimenpiteiden toteuttaminen on jatkuvaa ja tapahtuu osana normaalia toimintaa organisaation kaikilla tasoilla. Toiminnan jatkuvuus poikkeuksellisen vakavien riskien kohdalla varmistetaan valmiussuunnitelmin ja muilla toiminnan jatkuvuuteen ja häiriöttömyyteen pyrkivillä etukäteisvalmisteluilla.

Riskienhallinta tukee Vantaan kaupunkikonsernin jokapäiväistä johtamista ja päätöksentekoa. Se on osa toiminnan suunnittelua ja tukee asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja talousarvion toteuttamista. Riskien arviointi talousarvioprosessissa käynnistyy toimintaympäristön muutosten analysoimisesta ja jatkuu aina yksittäisten tavoitteiden toteutumista uhkaavien riskien arvioimiseen, hallintatoimenpiteiden määrittämiseen ja budjetointiin sekä tavoitteista raportoimiseen. Riskienhallintaa ohjaava kaupunkitasoinen ohjeistus edellyttää, että myös sitovien tavoitteiden yhteydessä esitetään keskeiset tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit. Edellä mainittujen riskien arviointien ja hallintakeinojen valinnan pohjalta muodostuu pohja riskienhallintasuunnitelmalle, jota täydennetään muun muassa toimintaan, henkilöstöön, asukkaisiin ja asiakkaisiin sekä omaisuuteen, ympäristöön ja organisaation hallussa olevaan tietoon kohdistuvien riskien tunnistamisella ja arvioinnilla.

Kaupungin riskienhallinnan kehittämisestä ja koordinoimisesta vastaa riskienhallintapäällikkö ja kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Kaupungin sisäinen tarkastus avustaa kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan

ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Toimialan johdolta, palvelualueilta ja erikseen määritetyiltä tytäryhteisöiltä edellytetään riskienhallintasuunnitelman laadintaa. Riskienhallintasuunnitelma tarkastetaan ja toimitetaan riskienhallintapäällikölle kaksi kertaa vuodessa. Riskienhallintaan liittyvät raportointijankohdat esitetään vuosittain taloussuunnitelman laadintaohjeessa, ollen pääsääntöisesti toukokuussa ja joulukuussa. Toimialat sekä konserniin kuuluvat merkittävät yhtiöt laativat päivitetyn riskienhallintasuunnitelman lisäksi loppuvuodesta kirjallisen selonteon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisesta. Saadun ja analysoidun riskitiedon perusteella laaditaan kaupunkitasoinen riskiprofiili. Projektien riskienhallinnan osalta noudatetaan kaupunkitasoisesti määritettyä Vantaan projektimallia, jonka mukaan vaativammille projekteille tulee laatia erilliset riskienhallintasuunnitelmat.

Vuoden 2024 aikana päivitettiin kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan järjestämisen ja korruption ennaltaehkäisemisen periaatteet. Periaatteet oli laadittu vuonna 2015, joten päivitys oli tarpeellinen, jotta se vastaa Vantaan kaupunkikonsernin nykyistä tilaa. Sisäisen valvonnan ohje on tarkoitus hyväksyä vuoden 2024 aikana, koska tämä ohje tukee periaatteita. Ohjeiden lisäksi on riskienhallinnan osalta pyritty kouluttamaan toimialoja, jotta ohjeet olisivat selkeät kaikille toimijoille. Koulutuksia jatketaan tarpeen mukaan.

Kaupungin valmiussuunnitelmia on päivitetty vuoden aikana ja niissä käsitellään laajoja ja pitkäkestoisia häiriötilanteita, jotka voivat muodostaa riskin kaupungin toiminnalle. Suunnitelmissa on panostettu toimialojen ja yhteistyötahojen yhteistoimintaan, tilannekuvan muodostamiseen, viestimiseen ja johtamiseen. Yhteistyötä on jatkettu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa myös tältä osin.

VANTAAN KAUPUNGIN SITOVAT TAVOITTEET VUODELLE 2025

Kaupunkistrategiaa 2022–2025 toteutetaan valtuustotasoisten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat Kuntalain 110 §:n mukaisia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Sitovat tavoitteet edistävät valtuustokauden strategisten tavoitteiden toteutumista. Kaikista strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan toimialojen ja palvelualueiden tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovien tavoitteiden toteutumista seurataan kolme kertaa vuodessa osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoite-esitykset vuodelle 2025 ovat olleet käsiteltävinä kaupunginvaltuuston seminaarissa 16.5.2024. Kaupungin johtoryhmä on toimialojen valmisteluun perustuen tarkistanut talousarvion valmistelun yhteydessä sitovat tavoitteet, niiden mittarit ja tavoitetasot sekä arvioinut tavoitteiden toteutumista uhkaavat merkittävät riskit.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki				
Valtuustokauden tavoite 1. Varmistetaan pitkäjänteisesti taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni				
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintakatteen muutos-%	Toimintakate toteutui 4,2 % talousarviota heikompana	Talousarvion 2025 mukainen	Lisääntyvät veloitteet, palvelutarpeen kasvu, taloudellisen toimintaympäristön heikkeneminen.
1.2 Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten nettotulot vuodelle 2025 25,4 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäyttösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäyttösopimuskorvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	Yhteensä 16,35 milj. euroa	Yhteensä 25,4 milj. euroa	Markkinatilanne tonttien osalta jatkuu epävarmana vuonna 2024, erityisesti asumisen osalta. Markkinoiden toipuminen vuoden 2025 aikana riippuu vahvasti rahoitusmarkkinoista, erityisesti korkotason kehityksestä sekä työllisyystilanteesta.
1.3 Sote- ja Pela -kiinteistöjen, asuntoomaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty vuoden 2025 aikana Yksittäisten rajoituksista vapautuneiden osakehuoneistojen myyntiä jatketaan markkinatilanteen huomioiden	Sote- ja Pela -kiinteistöihin liittyvät arviointit on tehty, mutta pitkäaikaisiin vuokrasopimuksiin ei ole saatu hyvintialueelta allekirjoituksia, jotka ovat myynnin edellytys	Sote- ja Pela -kiinteistöt on myyty vuoden 2025 aikana	Sote- ja Pela -kiinteistöjen myynnin edellytyksenä on, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sitoutuu kohteisiin pitkin vuokrasopimuksin. Vake-hyvan on hyväksyttävä investointisuunnitelma vuodenvaihteessa 2024/25, joten allekirjoituksia ei saatane ennen vuoden 2025 kesää. Ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen ja asuntojen kysyntä riippuu yleisesti markkinatilanteesta.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 2. Vahvistetaan osaamista ja työllisyyttä elinvoiman ja hyvinvoinnin edistämiseksi				
2.1 Työttömyys vähenee taloussuunnitelmakaudella 2024–2027 koronaa edeltävälle vuoden 2019 tasolle	Pitkäaikaistyöttömien määrä ja osuus työvoimasta	5049 pitkäaikaistyötöntä (12/2023) 5237 pitkäaikaistyötöntä (12/2022)	4990	Suomi on vuonna 2024 taantumassa. Erityisesti rakennusalan lama vaikuttaa työllisyyteen. Vuonna 2025 ennustetaan 0,5 %:n kasvua. Geopoliittiset riskit. Työvoimapalveluiden siirto vuoden 2025 alussa Vantaan työllisyysalueelle. Vantaan kasvu perustuu vieraskieliseen väestöön ja vaikuttaa myös vieraskielisten työttömien määrään. Rakennusalan tilanne vaikuttaa kielteisesti erityisesti vieraskieliseen väestöön.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä ja osuus alle 30-vuotiaasta työvoimasta	3580 alle 30-vuotiaasta työtöntä (12/2023) 2852 alle 30-vuotiaasta työtöntä (12/2022)	3510	
	Vieraskielisten työttömien määrä ja osuus vieraskielisestä työvoimasta	7232 vieraskielistä työtöntä (12/2023) 5885 vieraskielistä työtöntä (12/2022)	7100	

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
2.2 Työpaikkamäärältään merkittävien yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumista tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa	Tonttivarauksen tai tontinluovutus päätöksen (vuokraus tai myynti) saaneiden yritysten sekä laajennushankkeiden mahdollistama yhteenlaskettu kokonaistyöpaikkamäärä kasvaa vähintään 400 työpaikalla vuonna 2025.	Uusia työpaikkoja saatiin Vantaalle arviolta 600	Kokonaistyöpaikkamäärä vähintään 400	Yritysten rahoitusvaikeuksista ja taloudellisen tilanteen muutoksista johtuvat hankkeiden aikataulumuutokset tai peruuntumiset sekä sopivien tonttien saatavuushaasteet.
	Sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä	3	10 uutta sijoittumista tai investointia, jossa yritys tuo Vantaalle vähintään 30 työpaikkaa ja puolessa tapauksista vähintään 50 työpaikkaa	Yleinen taloustilanne, geopoliittinen asema, sopivien tonttien ja toimitilojen saatavuus, osaavan työvoiman saatavuus

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 3. Vantaa on vetovoimainen asumisen kaupunki				
3.1 MAL-asuntotavoitteet toteutuvat	Tavoitetaso määritellään tulevassa MAL-sopimuksessa. MAL-suunnitelman 2023 mukainen kokonaistavoite on 2 720 asuntoa.	Asuntoja valmistui vuonna 2023 yhteensä 3173 asuntoa. Pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona valmistui 440 asuntoa. Asumisoikeusasuntoja ja lyhyen korkotuen asuntoja valmistui yhteensä 172 asuntoa.	2 720 asuntoa vuosittain (MAL-suunnitelman tavoitetaso), josta korkotuettujen VAV asuntojen määrä 360. Uutta kaupunkistrategiaa varten kaupunki laatii asuntopoliittisen suunnitelman, jonka tavoitteena on tukea asuinalueiden elinvoimaa ja monimuotoisuutta sekä ehkäistä segregatiota. Suunnitelman laadinnassa otetaan huomioon erityisesti vanhojen lähiöiden uudistamistarpeet sekä vanhan ARA-asuntokannan uudelleensijoittamismahdollisuudet tarvittaessa purkavan rakentamisen avulla.	Rakentamisen suhdanteiden kehitys, korkotaso. Kaupungilla ei ole osoittaa riittävästi ARA-tuotantoon taloudellisesti sopivia tontteja.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
3.2 Valmistuvien pientaloasuntojen määrä 400 asuntoa	Vantaalle valmistuu 400 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillisiä ja omakotiasuntoja)	Vantaalle valmistui 2023 yhteensä 451 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillisiä ja omakotiasuntoja)	Vantaalle valmistuu 400 pientaloasuntoa (rivi-, pari-, erillisiä ja omakotiasuntoja)	Pientalorakentamisen määrään vaikuttaa rakentamisen suhdanteiden kehitys ja pientaloasuntojen kysyntä. Asuntolainojen koroilla on suuri merkitys asuntomarkkinoiden kysyntätilanteelle ja rakentamisen palautumiselle. Yksityiset rakentajat ja rakennusliikkeet ovat nykyisessä maailmantilanteessa erittäin varovaisia aloittamaan uusien kohteiden rakentamisen.
3.3 Tapahtumat lisäävät kaupungin elinvoimaa ja viihtyvyyttä	Tapahtumien elinvoimavaikutusten lisäämiseksi on rakennettu systemaattinen kaupunkitasoinen suunnitelma ja roolijako	Tapahtumien elinvoimavaikutuksia ei systemaattisesti mitata eikä arvioida systemaattisesti.	Tapahtumien elinvoimavaikutusten lisäämiseksi on rakennettu systemaattinen ja kaupunkitasoinen kaikki suuralueet ja kaupunginosat huomioiva suunnitelma ja roolijako.	Resurssit ja aika

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
3.4 Vantaan veto-voima ja pitovoima paranee	Kaupunkien maine/vetovoimatutkimus	Vetovoima: 3.10 Pitovoima: 3.43	Vetovoima: 3.20 (+0.10) Pitovoima: 3.53 (+0.10)	Maine- tai vastaava kriisi kaupungin toiminnassa. Vantaan viestit eivät mene läpi mediassa ja sidosryhmille. Negatiivisten palautteiden määrä kasvaa. Mielikuva ei muutu tai muuttuu negatiivisemmaksi. Vantaa esitetään mediassa negatiivisesti.
Hyvät asukaslähtöiset palvelut				
Valtuustokauden tavoite 4. Sujuvat hyvinvointia rakentavat palvelut				
4.1 Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy	Terveysliikuntasuosituksen mukaan liikkuvien %-osuus nousee	40,7 % 5.- ja 8.-luokkalaisista toimintakyky on mahdollisesti terveyttä ja hyvinvointia haittaavalla tasolla (Move!-mittaus). 28,2 % 8.- ja 9.-luokkalaisista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa. 34,4 % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa. 28,6 % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan tunnin viikossa.	Prosenttiarvot laskevat eli hengästyttävän liikunnan harrastamisen osuus lisääntyy.	Pandemiat ja muut turvallisuuskysymykset, toimienpiteiden vaikuttavuus osoitetaan arvioitua heikommaksi

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
	Hyvinvointivalmennukseen osallistuneiden toimintakyky paranee	Fyysisen aktiivisuuden määrä (Physical Activity Rating PA-R, International Physical Activity Questionnaire, asiakkaan subjektiivinen arvio fyysisestä aktiivisuudesta) kohderyhmästä riippuen mitattuna valmennuksen alkaessa	Fyysisen aktiivisuuden määrä lisääntyy 50 prosentilla asiakkaista valmennusjakson aikana.	
		Koettu terveys (EQ-5D-5L, asiakkaan subjektiivinen arvio omasta terveydestä) kohderyhmästä riippuen mitattuna valmennuksen alkaessa	Koettu terveys paranee 50 prosentilla asiakkaista valmennusjakson aikana.	
4.2 Kootaan systemaattinen malli lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönottoon	Lapsivaikutusten arvioinnin malli ja ohjeistus on luotu	Ei ole lapsivaikutusten arvioinnin mallia tai ohjeistusta ja arviointeja tehdään satunnaisesti	Lapsivaikutusten arvioinnin tekoon on laadittu arvioinnin malli ja ohjeistus.	Arviointien tekoon on haastavaa varata riittävä aikaa.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 6. Tuetaan oppijan tarpeisiin pohjautuvaa oppimista ja mahdollisuuksia edetä omien edellytystensä mukaan				
6.1 Perusopetuksen oppilaiden luku- ja matemaattiset taidot paranevat	Lukuseula-testi (2. lk ja 7 lk.)	<p>Lukuseulan kuntaraportissa (6/2024) vantaalaisten oppilaiden lukutaito-osaaminen on jaettu neljään ryhmään suoritusprosenttien mukaan (alin 20 %, 20–50 %, 50–80 %, ylin 20 %). Lisäksi tuloksissa on eroteltu S1- ja S2-oppimäärän opiskelijat. Mikäli oppilas sijoittuu alimpaan viidennekseen, se ennakoii oppimisvaikeuksia peruskoulun oppiaineiden tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on, että kyseiseen alle 20 % suoritustasoon jäisi mahdollisimman vähän oppilaita. Raportista ilmeni seuraavat tulokset:</p> <p>2. luokka: S1 oppimäärää opiskelevista 28 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen S2 oppimäärää opiskelevista 64 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen</p> <p>7. luokka: S1 oppimäärää opiskelevista 31 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen S2 oppimäärää opiskelevista 78 % suoritustaso jäi alimpaan viidennekseen</p>	Tavoitteena vuonna 2025 on, että alimpaan viidennekseen jää 2 prosenttiyksikköä vähemmän oppilaita kuin 6/2024 mitauksessa.	Toimenpiteet ja lisäresursointi eivät ole riittäviä. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
	Funa -matemaattisten perustaitojen arviointi (3.lk ja 7.lk)	Keväällä 2023 tehdyn matematiikan Funa-arvioinnin yleistuloksen mukaan vantaalaisten oppilaiden matematiikan perustaitojen hallinta on valtakunnallista keskitasoa ja osittain jopa sitä parempaa. Arvioinnin mukaan alimpaan kahteen taitotasoluokkaan kuuluvien oppilaiden määrä on 25 %. Uudet mittaukset on tehty marraskuussa 2023 ja niiden tulokset saadaan kevään 2024 aikana.	Funa-arvioinnin tuloksien osalta alimpaan kahteen taitotasoluokkaan kuuluvien oppilaiden määrä vähenee 25 %:sta 22 %:iin.	
Valtuustokauden tavoite 7. Eri-ikäisten kuntalaisten jatkuvan oppimisen ja koulutuksen tarpeisiin panostetaan				
7.1 Tikkurilan osaamiskampushankkeessa yhteiskehittään asiakaslähtöistä palvelukokonaisuutta yritys- ja henkilöasiakkaiden tarpeisiin. Palvelukokonaisuudella on yhteinen palvelukartta ja valmius yhteiseen, organisaatorajat ylittävään asiakasohjaukseen	Osaamiskampuksen (osaamisen kehittäminen, työnantaja-, yritys-, työllisyys- ja kotoutumis- ja neuvontapalvelut) palvelukartta yritys- ja henkilöasiakkaille on valmis ja palveluiden organisaatorajat ylittävälle asiakasohjaukselle on alustava prosessikuvaus.	Osaamiskampukselle sijoituville yritys- ja henkilöasiakkaiden palveluille ei ole yhteistä palvelukarttaa eikä asiakasohjauksen mallia.	Osaamiskampuksen palvelukartta yritys- ja henkilöasiakkaille on valmis. Organisaatorajat ylittävälle asiakasohjaukselle on alustava prosessikuvaus.	Organisaatorajat ylittävä asiakasohjaus ei onnistu asiakkaan palvelutarvearvioinnin puutteiden, teknisten ratkaisujen yhteensopivuusongelmien tai laajaan kohderyhmään liittyen asiakasohjauksen puutteiden vuoksi. Haasteena myös palvelualueiden resurssit yhteiskehittämiseen.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Eriarvoistumisen estäminen				
Valtuustokauden tavoite 9. Syrjäytymis- ja eriarvoistumiskehitys katkaistaan				
9.1 Lasten ja nuorten turvallisuuden tunne lisääntyy ja kiusaaminen vähenee	Viikoittain kiusaamista kokeneet (%) (KTK)	Vähintään viikoittain kiusaamista kokeneet: 4.–5.-lk 10,8 %, 8–9 lk 8,2 % (KTK 2023)	Viikoittaista kiusaamista kokeneiden määrä laskee vähintään: 4–5 lk. 7 %, 8–9 lk. 4 % (KTK)	Yhteiskunnalliset muutokset, esim. perheiden hyvinvoinnin heikentyminen, kasaantuvat hyvinvoinnin haasteet. Keväällä 2024 tapahtuneen kriisitilanteen jälkihoito ei ole riittävän laajaa ja pitkäkestoista ja heikentää oppilaiden turvallisuuden tunnetta. Kouluissa ei sitouduta kiusaamisen vastaisen toimenpiteohjelman jalkauttamiseen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettaminen ei ole systemaattista, siihen varattua aikaresurssia käytetään muuhun toimintaan koulussa. Kouluissa ei tunnusteta riittävästi kiusaamisen taustalla olevia rakenteellisia tekijöitä. Sosiaalisessa mediassa tapahtuva kiusaaminen jää näkymättömäksi kouluissa, eikä siihen pystytä puuttumaan.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
	Kartoitetaan lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet	Ei ole kartoitettu	Lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet on kartoitettu ja kartoituksen tulosten perusteella on laadittu toimenpiteitä. On kartoitettu lasten ja nuorten turvattomiksi kokemat paikat ja tilanteet.	
9.2 NEET-nuorten määrän kasvu kääntyy laskuun	NEET –nuoria koskevan toimialojen yhteisen toimenpideohjelman toteuttaminen on aloitettu	Toimenpideohjelma on valmis ja toimialat ovat sitoutuneet sen toteuttamiseen.	Vähintään kaksi vaikuttavaa ja kiireellisintä toimintamallia on toteutettu. Vastuut toimenpideohjelman toteuttamisesta on määritelty.	Aikuisopetukselle ei löydy tiloja, TE25-valmistelu on tuu eikä toteuta strategiaa. Hyvinvointialueella ei ole riittävästi resursseja opiskeluhooltoon ja NEET-nuoria ei tavoiteta.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
9.3 Rakennetaan kaupungille vaikuttava segregatiota ehkäisevä ohjelma	Ohjelma on tehty / ei ole tehty	Kaupungilla on vuoden 2025 loppuun jatkuva Myönteisen erityiskohtelun ohjelma, mutta ei ohjelmaa siitä eteenpäin.	Yhdessä kaikkien kaupungin toimialojen ja merkittävien yhteistyökumppanien kanssa on rakennettu ohjelma tavoitteineen, mittareineen ja toimenpiteineen. Ohjelmassa ratkotaan laajassa yhteistyössä ja aiempaa systemaattisemmin kysymyksiä, jotka kytkeytyvät alueiden eriarvoistumiseen ja ovat ilmenneet mm. nuorisorikollisuuden ja NEET-nuorten määrän kasvuna. Ohjelman toteuttamiseen haetaan myös ulkoista rahoitusta.	Merkittävimpien yhteistyökumppanien sitoutumisen / resurssien puute. Kaupungin omien toimijoiden asenne ja kyky uudistua ja priorisoida.
Valtuustokauden tavoite 10. Eriytymiskehityksen alla olevien alueiden kiinnostavuus ja vetovoima kasvaa asuntorakentamisen, palveluiden ja investointien osalta				
10.1 Business Vantaa -yrityspalvelut edesauttavat maahanmuuttajataustaisten yrittäjyyttä ja sitä kautta edesauttavat segregatiion torjuntaa	Vantaan startup- palvelut ja yritysneuvontakäyntien määrä muunkielisille	1 100	1 500	Yritysneuvontapalveluiden kapasiteettia ei saada kasvatettua kysyntää ja tavoitetta vastaavalle tasolle

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
10.2 Vantaan kaupunkikeskusten palvelutaso paranee lisäten elinvoimaa ja vähentäen alueellista eriytymistä	Keskustojen elinvoimaluku (Vantaan kaikki kaupunkikeskukset)	1,942	2	Liikepaikkojen saatavuus, keskustojen rakentamisen viiveet
10.3 Arvioidaan segregaaation purkamisen keinojen vaikuttavuutta Vantaalla ja tehdään kansallista sekä kansainvälistä vertailua. Työn tulee sisältää ainakin kaavoitus- ja asuntopoliittikka, elinkeinopoliittikka, työllisyyspolitiikka, positiivisen erityiskohtelun ohjelman arviointi ja koulujen tasa-arvorahoituksen sekä kotouttamispalveluiden vaikuttavuuden arviointi. Tavoitteena on löytää vaikuttavimmat keinot asuinalueiden välisen segregaaation purkamiseksi	Arviointi tehty kesäkuussa 2025	Ei ole tehty	On tehty	Riittävän arviointitiedon saatavuus

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 12. Jatketaan alueellista myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa				
12.1 Asuinalueiden eriarvoistuminen vähenee	Segregaatiovaikutusten arvioinnille on luotu malli.	Segregaatiovaikutuksia ei arvioida systemaattisesti.	Työkalu segregaatiovaikutusten arviointiin on valmis ja käytössä.	OKM:n tarveperustaisen rahoituksen kehitys, suunnittelijoiden hankinnan/rekrytointien hitaus
	Eriytymisen tiekartan perusteella laaditaan toimenpidesuunnitelma kaupunkistrategian 2025–2029 pohjaksi	Eriytymiskehityksen ehkäisyn toimenpiteet ovat hajallaan ja niiden vaikutavuuden ymmärrys on epäselvä.	Eriytymiskehityksen ehkäisyn tiekartta ja sen toimenpidesuunnitelma on valmis ja käytössä.	
Valtuustokauden tavoite 13. Yhteisöllisen ja toimintaedellytyksiä tukevan kulttuurin rakentaminen				
13.1 Äänestysaktiivisuus kunta- ja aluevaaleissa kasvaa	Vantaan äänestysaktiivisuus kunta- ja aluevaaleissa	Kuntavaalit (2021) 48,4 % Aluevaalit (2022) 38,1 %	Äänestysaktiivisuus: Kuntavaalit vähintään 50 %, aluevaalit vähintään 40 %	Resurssit ennakkotilaisuuksien ja kampanjoiden järjestämiseen. Kuntavaalien ja aluevaalien yhdistäminen voi hidastaa äänestystapahtumaa, jolloin vaikutus äänestysaktiivisuuteen voi kääntyä negatiiviseksi.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 14. Kotoutumisessa onnistuminen monialaisena yhteistyönä (myös työllisyysnäkökulma)				
14.1 Kaupungin palvelut ja toimialat toteuttavat kotoutumista	Kotoutumisohjelman (vanhan lain mukainen kotouttamisohjelma) mukaiset toimenpiteet on toteutettu.	Kotouttamisohjelma vuosille 2023–2026 hyväksytty 2023 lopussa. Toimenpiteiden seuranta aloitettu kansainvälisyys strategiateeman johtoryhmässä joulukuussa 2023.	Kotouttamisohjelman seuranta jatkuu. Kotouttamisohjelman vuodelle 2025 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu.	Toimialat eivät sitoudu kummankaan ohjelman tavoitteisiin.
	Uuden lain mukainen kotoutumisohjelma on valmistunut	Valmistelu aloitettu	Uuden kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma valmis kaupunkitasoiseen käyttöön	
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa				
Valtuustokauden tavoite 18. Vantaa edistää hiilineutraalisuutta yhteistyössä konserniyhtiöiden kanssa				
18.1 Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (valmis, jatkuva käytäntö) hiilineutraalisuustavoitetta tukevien CO2-päästöjä vähentävien toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tietokartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 102 toimenpidettä hiilineutraalisuuden toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä. Lähtötaso: 52 %	70 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahdissa valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi	Resurssointi

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Valtuustokauden tavoite 20. Huolehditaan Vantaan luonnon monimuotoisuuden säilymisestä				
20.1 Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssi- viisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kaistan toimenpiteitä toteuttamalla	Ympäristövahdista toteutuksessa olevien (valmis, jatkuva käytäntö) toimenpiteiden osuus kaikista toimenpiteistä Lumo-kaistalla	Kaupunginvaltuusto hyväksyi tiekartan 28.2.2022 ja toimialat laativat omat toteutussuunnitelmansa keväällä 2022, jossa on esitetty 38 toimenpidettä lumo-kaistan toteuttamiseksi. Toimenpiteiden määrä voi muuttua toteutussuunnitelmien päivityksien yhteydessä. Lähtötaso: 55 %	70 % toimenpiteistä edennyt Ympäristövahdissa valmiiksi tai jatkuvaksi käytännöksi	Resurssointi
Valtuustokauden tavoite 22. Kestävien liikumismuotojen osuus kasvaa				
22.1 Vantaan ratikakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti	Vantaan ratikan allianssien rakentamisvaiheen (TAS-vaihe) toteuttamisesta on päätetty	Vantaan ratikan rakentamispäätös on tehty. Allianssikilpailutus on valmis-teilla.	Vantaan ratikan siirtymisen rakentamisvaiheeseen (TAS-vaihe) on päätetty ja rakentaminen on käynnistynyt.	Rakentamiskustannusten kasvu hankesuunnitelmasta. Resurssien riittävyys. Hankkeesta tehdyt valitukset.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
22.2 Kestävien liikemismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärä palaa koronaa edeltävälle tasolle vuoteen 2025 mennessä	Joukkoliikenteen nousijamäärä: 133 218 nousua/arkipäivä	Joukkoliikenteen nousijamäärä: 140 000 nousua/arkipäivä	Lippujen hintojen korotukset, työmaista johtuvat heikennykset joukkoliikenteen palvelutasossa
	Pyöräilijöiden määrä mittauspisteissä kasvaa 4 % vuodessa. (Lähtötasona vuoden 2017 indeksiluku 1000)	Pyöräilyindeksi: 980	Pyöräilyindeksi: 1369	Sään vaihtelu, muutokset laskentapisteissä kadunrakentamisesta ja muista työmaista johtuen. Pyöräteiden huono kunto, talvikunnossapidon puute ja huono valaistus.
	Pyöräliikenteen tavoiteverkon kriteerit täyttävät pyörätiet (km)	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 16,2 kilometriä	Baanoiksi ja pääpyöräreiteiksi luokiteltuja reittejä on yhteensä 18 kilometriä	Resurssien riittävyys
Kukoistavat kaupunkikeskukset				
Valtuustokauden tavoite 24. Toteutamme kaupunkikeskukset viihtyisinä, turvallisina ja toimivina				
24.1 Vantaalaisten tunne asuinalueensa turvallisuudesta paranee	Turvallisuuskyselyn kysymys "kuinka turvalliseksi koet oman naapuruston, oman asuinalueen ja Vantaan kaupungin?" (vastausasteikko 1–5)	Lähtötaso ei ole vielä tiedossa (saadaan loppuvuodesta). Laaja turvallisuuskysely tehdään kolmen vuoden välein, tiiviimpi seurantamittaus toteutetaan vuoden kuluttua.	Mittarissa tapahtuu positiivinen kehitys	Kuvaavaa ja käyttökelpoista mittaria ei saada määriteltyä, mittariin ei pystytä omin toimenpitein vaikuttamaan vuoden aikana.
Valtuustokauden tavoite 27. Hyvät toiminnalliset kehittämisedellytykset palveluille ja yrityksille				
27.1 Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus paranee	EKK:n kaupunkikeskustamittari	3,685	yli 3,685	Taloudelliset suhdanteet eivät ole positiivisia. Ostovoima ei nouse.

Esitys sitovaksi tavoitteeksi 2025	Esitys sitovan tavoitteen mittariksi	Esitys mittarin lähtötasoksi, v:n 2023 loppu	Esitys mittarin tavoitetasoksi 2025	Merkittävimmät tavoitteiden toteutumista uhkaavat riskit
Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella				
Valtuustokauden tavoite 29. Henkilöstön pito- ja vetovoiman parantaminen				
29.1 Saatavuuden toimenpideohjelmassa (2023–2024) tunnistettujen vaikuttavien toimintatapojen varmistaminen ja jatkokehittäminen kaupunkitasoisesti ja toimialoittein	Toimintatavat varmistettu	Saatavuusohjelman avulla löydetty toimenpiteet, joihin vaikuttettu suunnitelmallisesti	Saatavuuden toimeenpano-ohjelma toteutettu	Tietoinen johtaminen toimenpidetasolle loppuu, kun saatavuusohjelmakausi päättyy eikä siirry perustointaan ja johtamiseen
Valtuustokauden tavoite 30. Kestävän työkyvyn vahvistaminen				
30.1 Kaikki sairauspoissaolot vähenevät ja erityisesti mielenterveysperusteiset poissaolot vähenevät	Sairauspoissaoloprosentti: kokonaistilanne ja mielenterveysperusteiset poissaolot	Sairauspoissaolot: 6 %, mielenterveysperusteiset: 1,11 % Laskentakaava KT:n suositellun ohjeen mukainen: ei vertailua 365 päivään vaan teoreettiseen työaikaan ohjeen mukaisesti eri ammattiryhmillä.	Sairauspoissaolot: 4,3 %, mielenterveysperusteiset: 1,0 % Strategiassa tavoitetasoksi määritelty 3,93 %, vanhalla laskentataavalla	Aktiivista välittämistä tai tuunatun työn toimintatapa ei toteuteta toimialoilla. Työyhteisön ja yksilöiden tilanteita ei tunnisteta riittävässä varhaisessa vaiheessa, jotta tukea voitaisiin hakea. Esihenkilöllä ei ole aikaa, resursseja tai osaamista lähijohtamiselle, vaikka se on tärkein työtehtävä.

Sitovat tavoitteet on numeroitu kaupunkistrategian tavoitteiden mukaan. Kaikista valtuustokauden strategisista tavoitteista ei johdeta kaupunkitason sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin tavoitteita toteutetaan esimerkiksi toimialojen ja palvelualueiden tuloskorttien ja ohjelmatyön kautta.

KÄYTTÖTALOUSOSA

Talousarvion 2025 täytäntöönpano

Kaupunginvaltuuston hyväksymä talousarvio on muita kaupungin toimielimiä sitova toimintaohje. Kaupunginvaltuuston päättämät tehtävät, sitovat tavoitteet ja niiden toteuttamiseen myönnetyt määrärahat ovat muutettavissa sitovuustasoltaan vain kaupunginvaltuuston päätöksellä. Muut tavoitteet ovat toimielimen toimintaa ohjaavia perustelutietoja. Talousarviota täytäntöön pantaessa on erityisesti otettava huomioon, että kaupunginhallituksen ja -valtuuston talousarviokäsittelyssä tekemät erillispäätökset ovat toimialoja sitovia ja ne tulee sisällyttää toimialan käyttösuunnitelmaan.

Käyttösuunnitelmien laatiminen

Toimialojen on valmisteltava lautakuntien hyväksyttäväksi määrärahojen käyttämisen ja tuloarvioiden toteutumisen seuraamista varten käyttösuunnitelma, joka sisältää tarkistetun toimintasuunnitelman ja määräraha-alueen tehtäväalueille, palvelualueille, vastuualueille ja yksiköille. Käyttösuunnitelmat esitetään lautakunnissa yksiköittäin ja tiliryhmittäin. Toiminta sopeutetaan talousarviossa myönnettujen määrärahojen sallimiin rajoihin.

Lautakuntien tehtäväalueittain hyväksymä käyttösuunnitelma annetaan kaupunginhallitukselle tiedoksi tammikuussa 2025 ja lautakuntakäsittely tulee sopeuttaa tähän aikatauluun. Käyttösuunnitelmasta tulee käydä ilmi sitovien erien vastaavuus kaupunginvaltuuston hyväksymään talousarvioon nähden. Kaupunginhallitus hyväksyy talousarviokohtien 10 20, 10 40, 10 50 sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan määrärahojen käyttösuunnitelmat.

Lautakuntien on huolehdittava, että kaupungin päätettävissä olevat maksut tarkistetaan kustannusten nousua vastaavasti ja kaupungille kuuluvat tulot peritään tehtyjen sopimusten ja annettujen ohjeiden mukaisesti. Talousarviovuoden tulot ja menot tulee kohdistaa niille yksiköille, joille ko. tulo- ja menomäärärahat on budjetoitu. Palvelutuotannon laadukkuus, paras mahdollinen hinta- ja laatusuhde, on lautakuntien vastuulla.

Käyttösuunnitelmien laadinnassa on otettava erityisesti huomioon kaupunginvaltuuston päättämä kaupunkistrategia, strategian tavoitteet sekä sitovien tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat voimavarat, jotta voidaan varmistua toimialojen ja koko kaupungin strategiatyön yhdensuuntaisuudesta.

Kaupungin merkittävillä tytäryhteisöillä asetetaan kaupungin talousarvion yhteydessä taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsausten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunkia eri yhteisöissä edustavien tulee valvoa kaupungin taloudellisia etuja ja ottaa huomioon kaupunginvaltuuston päättämät strategiset tavoitteet ja noudattaa mahdollisesti erikseen annettavia toimintaohjeita.

Kaupunginhallitus siirtää keskitetysti varatut määrärahat toimielimille erikseen sovitusti. Kaupunginhallituksella on lisäksi oikeus antaa määrärahojen käyttöä ja avustusten jakoa koskevia yksityiskohtaista täytäntöönpanoa koskevia sitovia ohjeita muille toimielimille.

Rahoitus

Kaupunginjohtajalla on oikeus tämän talousarvion sekä Vantaan kaupungin hallintosäännön perusteella ottaa lainaa rahoitusosaan merkityn nettolainanoton lisäksi enintään sama määrä kuin lainoja lyhennetään ja hyväksyä niiden ehdot. Talous- ja strategijaohjajalla on oikeus korvata pitkäaikainen lainanotto joko kokonaan tai osittain lyhytaikaisella lainalla talousarviovuoden ajaksi sekä oikeus tehdä koron- ja valuutanvaihtosopimuksia.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt tuloksenkäsittelyeriä, kuten rahastojen muutoksia sekä käyttöomaisuuden poistoja koskevat suunnitelmat talousarvion tuloslaskelmaosan hyväksymisen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa toimintakertomuksessa tai sen käsittelyn yhteydessä esityksen tilikauden tuloksen käsittelystä.

Huolehtiessaan oman toimialansa tehtävistä kaikkien lautakuntien on oltava selvillä ehdotustensa ja toimenpiteittensä vaikutuksesta kaupungin kokonaistalouteen. Tätä velvollisuutta ne eivät voi siirtää muille elimille.

Raportointi

Toimialojen on raportoitava lautakunnille talousarvion ja sitovien tavoitteiden toteutumisesta lautakuntien päättämänä ajankohtina. Lautakuntien raporteista toimitetaan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle osavuosikatsaus talousarvion toteutumisesta talousohjauksen ohjeiden mukaisesti. Lisäksi konsernipalveluiden palvelualue koostaa osavuosikatsaukseen raportoinnin keskeisille tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle toimitettavissa raporteissa tulee huomioida kaupungitason raportoinnin näkökulma.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten tilanteen mukaisesti. Vuoden 2025 talousarviota koskeva raportointi tapahtuu valtuustossa kesä- ja lokakuussa sekä vuoden 2026 toukokuussa. Vuosikolmanneksittain tehtävissä määrärahaennusteissa tulee huomioida jaksotettavat menot ja tulot siten kuin ne esitetään tilinpäätöstä laadittaessa. Osavuosikatsauksissaan toimialojen tulee esittää toimialatasoinen ennuste koko vuoden talouden toteumasta. Mahdolliset valtuustoon nähden sitovien määrärahojen muutosesitykset tulee käsitellä osavuosikatsauksista erillisinä asioina lautakunnissa niin, että kaupunginvaltuusto ehtii käsittelemään muutosesitykset talousarviovuoden aikana.

Talousraportoinnin tiedot lautakunnille, kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle tuotetaan SAP BW -raportoinnin kautta. Toimialan talousarvion toteumaennusteet päivitetään SAP-järjestelmään kuukausittain talousohjauksen antaman aikataulun mukaisesti.

Sitovat määrärahat

Käyttötalousosa	Talousarviokohta	
10	Yleishallinto	tulot ja menot
11	Kaupunkistrategia ja johto	tulot ja menot
13	Kasvatus ja oppiminen	tulot ja menot
13 7	Toisen asteen koulutus	toimintakate
16	Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	tulot ja menot
14 0	Kaupunkiympäristölautakunta	tulot ja menot
14 5	Kaupunkitilalautakunta	tulot ja menot
14 51	Joukkoliikenne	tulot ja menot
14 32	Kiinteistöt ja tilat netto	toimintakate
14 52	Varikko	toimintakate
Tuloslaskelmaosa		
	Verotulot	tulot
	Valtionosuudet	tulot
	Korkotulot	tulot
	Muut rahoitustulot	tulot
	Korkomenot	menot
	Muut rahoitusmenot	menot

Investointiosa		
91 1	Uudisrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 2	Korjausrakentaminen	investointiryhmä / tulot ja menot
91 3	Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	investointiryhmä / menot
92	Aineeton omaisuus	investointiryhmä / tulot ja menot
93 1–93 5	Kunnallistekniset työt	investointiryhmä / tulot ja menot
93 8	Vantaan ratikka	investointiryhmä / menot
94	Irtain omaisuus	toimielin / tulot ja menot
95	Kiinteä omaisuus	toimielin (kv/kh/kala) / tulot ja menot
97	Osakkeet ja osuudet	investointiryhmä / tulot ja menot
Rahoitusosa		
	Antolainauksen muutokset	antolainojen lisäys ja vähennys
	Nettolainanotto	nettolainanotto
	Oman pääoman muutokset	oman pääoman lisäys ja vähennys

Nettobudjetoitujen yksiköiden toimintakatetta heikentävä talousarviomuutos on esitettävä kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi siitä riippumatta, johtuuko poikkeama talousarviosta bruttomenojen ylittymisestä tai bruttotulojen alittumisesta. Muutoksesta, joka ei toteumissa aiheuta talousarviossa esitetyn sitovan toimintakatteen ylittymistä, ei esitetä talousarviomuutosta.

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto
Kaupunki + rahastot

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
10 Yleishallinto	B	22 085	350
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	159 933	14 002
13 Kasvatus ja oppiminen	B	519 124	29 445
13 7 Toisen asteen koulutus	N	83 505	1 013
16 Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	B	93 826	12 357
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	17 250	6 106
14 5 Kaupunkitilalautakunta	B	76 769	61 730
14 51 Joukkoliikenne	B	55 900	11 954
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	108 237	225 258
14 52 Varikko	N	5 648	6 047
Rahastot	N	1 578	421
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		615 000
Valtionosuudet	B		220 000
Korkotulot	B		16 400
Muut rahoitustulot	B		14 483
Korkomenot	B	20 200	
Muut rahoitusmenot	B	405	
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
91 1 Uudisrakentaminen	B	66 000	
91 2 Korjausrakentaminen	B	48 983	
91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	B	1 420	
92 Aineeton omaisuus	B	7 000	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	95 040	15 000
94 Irtain omaisuus	B	15 063	
95 Kiinteä omaisuus	B	18 000	3 500
97 Osakkeet ja osuudet	B	2 100	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B	5 000	
Antolainasaamisten vähennykset	B		3 500
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		240 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	36 600	
Lyhytaikaisen lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Muut maksuvalmiuden muutokset		13 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen/Rahavarojen muutos		23 899	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		1 496 565	1 496 565

Toimialoittain vertailu 2023–2028 ja kehys

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2024 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä.

1000 euroa	TP 2023	KS 2024	KEHYS 2025	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Yleishallinto								
Tulot	761	1 050	350	350	350	0	350	0
Menot	-14 551	-21 182	-21 850	-22 213	-22 085	-20 108	-21 322	-21 119
Toimintakate	-13 790	-20 132	-21 500	-21 863	-21 735	-20 108	-20 972	-21 119
Kaupunkistrategia ja johto								
Tulot	10 849	7 516	7 326	14 002	14 002	14 170	14 340	14 512
Menot	-107 593	-115 005	-165 119	-165 294	-159 933	-163 870	-167 967	-172 166
Toimintakate	-96 744	-107 489	-157 793	-151 292	-145 931	-149 700	-153 627	-157 654
Kasvatus ja oppiminen								
Tulot	43 793	33 274	30 245	30 457	30 457	30 823	31 193	31 567
Menot	-552 579	-560 749	-588 638	-591 634	-602 629	-617 671	-633 099	-648 913
Toimintakate	-508 786	-527 476	-558 393	-561 177	-572 172	-586 848	-601 906	-617 346
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi								
Tulot	12 077	11 120	11 080	12 357	12 357	12 507	12 658	12 812
Menot	-80 161	-85 235	-91 357	-91 938	-93 826	-95 900	-98 616	-101 062
Toimintakate	-68 085	-74 116	-80 278	-79 582	-81 469	-83 393	-85 958	-88 251
Kaupunkiympäristö								
Tulot	265 612	289 612	313 615	312 895	311 095	328 972	347 130	361 073
Menot	-252 030	-248 259	-265 563	-263 239	-263 803	-270 398	-277 158	-284 087
Toimintakate	13 583	41 353	48 051	49 656	47 292	58 574	69 972	76 986

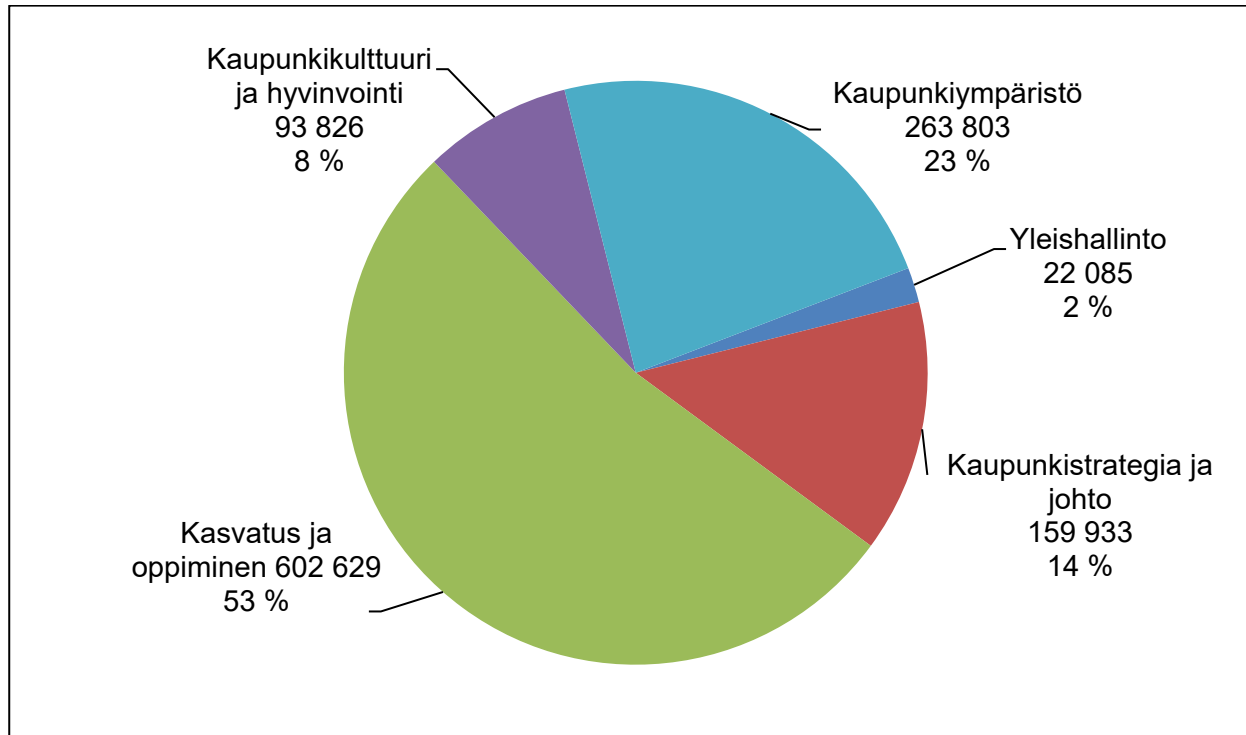

1000 euroa	TP 2023	KS 2024	KEHYS 2025	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Rahastot yhteensä								
Tulot	468	421	421	421	421	432	442	453
Menot	-697	-1 977	-1 578	-1 577	-1 578	-1 617	-1 658	-1 699
Toimintakate	-229	-1 556	-1 157	-1 156	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Käyttötalous yhteensä								
Tulot	333 561	342 993	363 037	370 482	368 682	386 903	406 113	420 417
Menot	-1 007 611	-1 032 407	-1 134 106	-1 135 896	-1 143 855	-1 169 564	-1 199 820	-1 229 046
Toimintakate	-674 050	-689 415	-771 069	-765 414	-775 173	-782 660	-793 707	-808 629
Rahoitus								
Tulot	850 108	823 751	869 551	865 883	865 883	908 883	958 883	1 002 883
Menot	-14 070	-24 725	-26 763	-20 605	-20 605	-29 605	-39 505	-46 605
Toimintakate	836 038	799 026	842 788	843 060	845 278	879 278	919 378	956 278
Investointiosa								
Tulot	6 904	6 000	32 500	18 500	18 500	53 500	53 500	28 500
Menot	-166 820	-198 370	-290 403	-253 096	-253 606	-403 390	-430 655	-295 190
Netto	-159 916	-192 370	-257 903	-234 596	-235 106	-349 890	-377 155	-266 690
Kaikki yhteensä								
Tulot	1 190 573	1 172 744	1 265 088	1 254 865	1 253 065	1 349 286	1 418 496	1 451 800
Menot	-1 188 501	-1 255 502	-1 451 272	-1 409 597	-1 418 066	-1 602 559	-1 669 980	-1 570 841
Toimintakate	2 072	-82 759	-186 184	-154 732	-165 001	-253 272	-251 484	-119 041

Toimintamenot toimialoittain

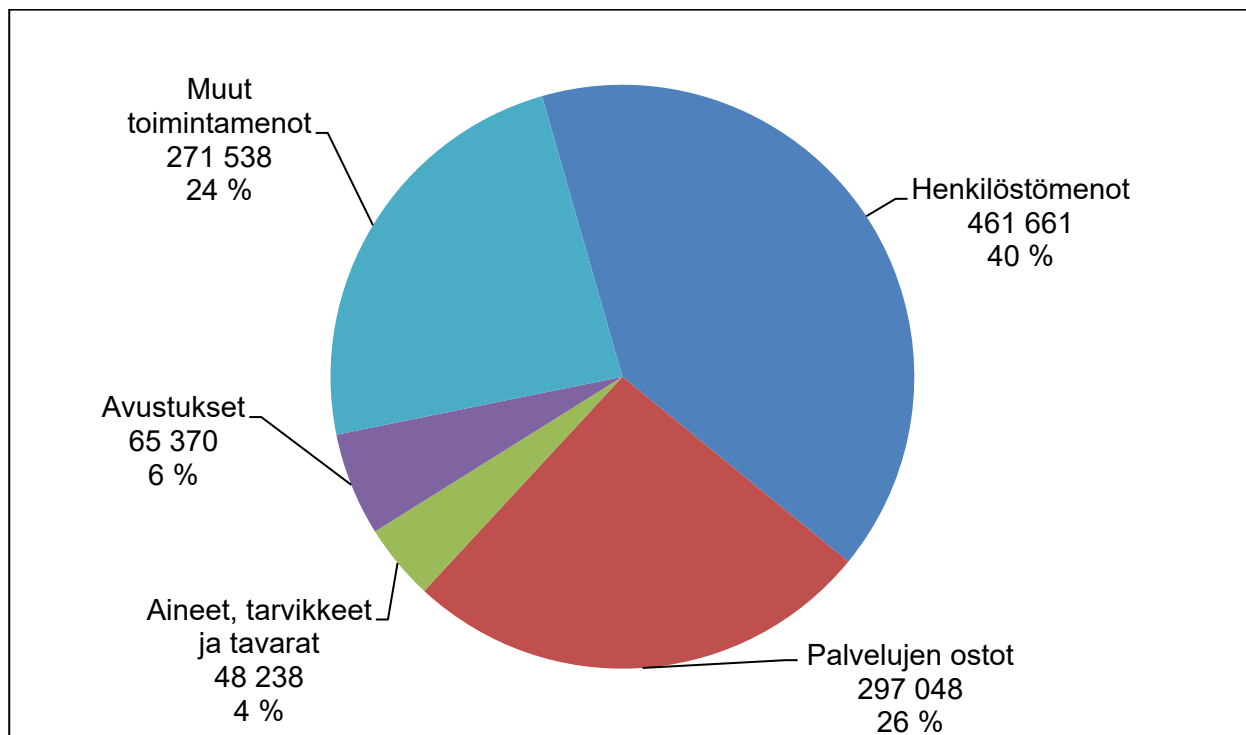
(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

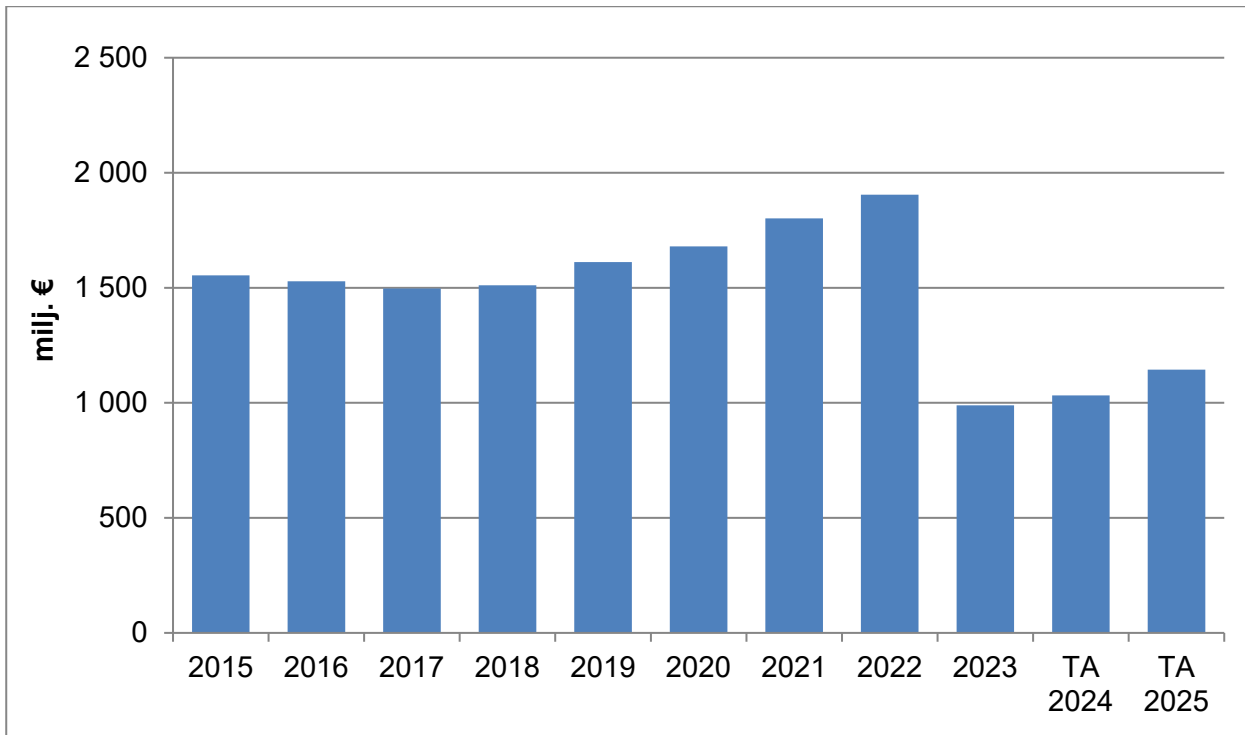
Toimintamenot menolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä

(sisäiset erät mukana)

1 000 euroa

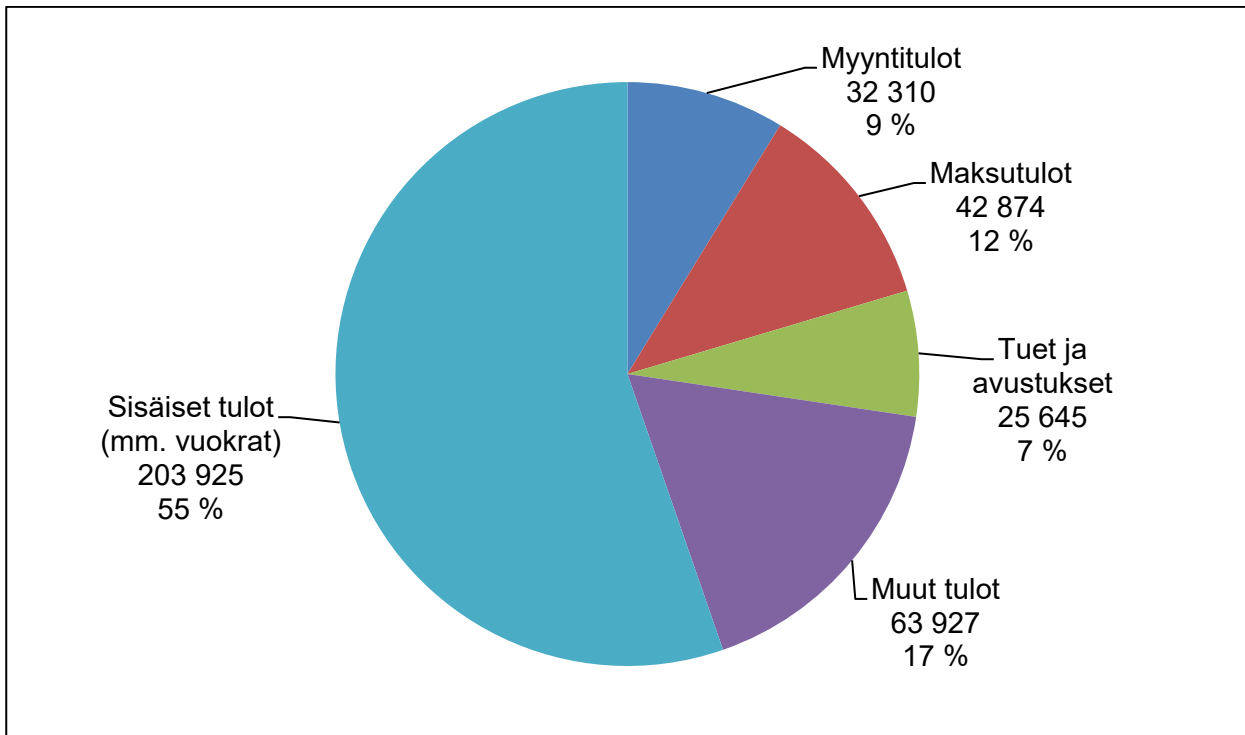

Toimintamenojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

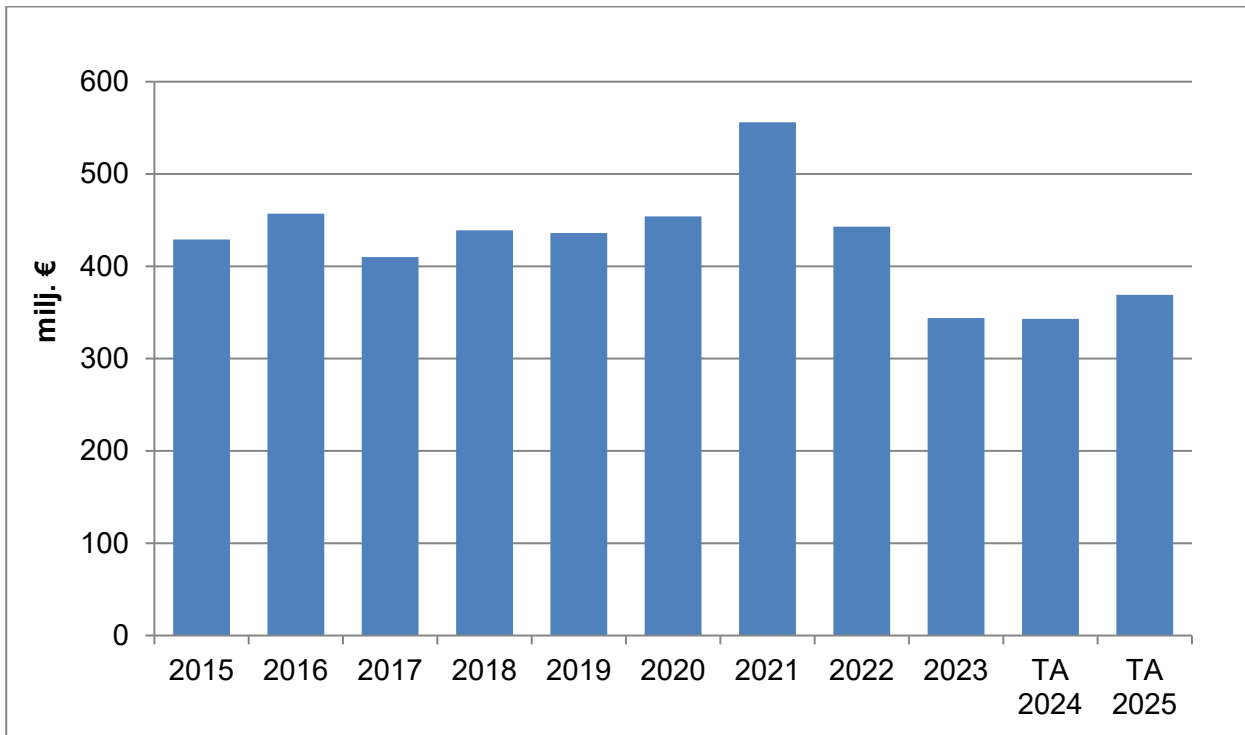

Toimintatulot tulolajeittain kaupunki ja rahastot yhteensä
(sisäiset erät mukana)

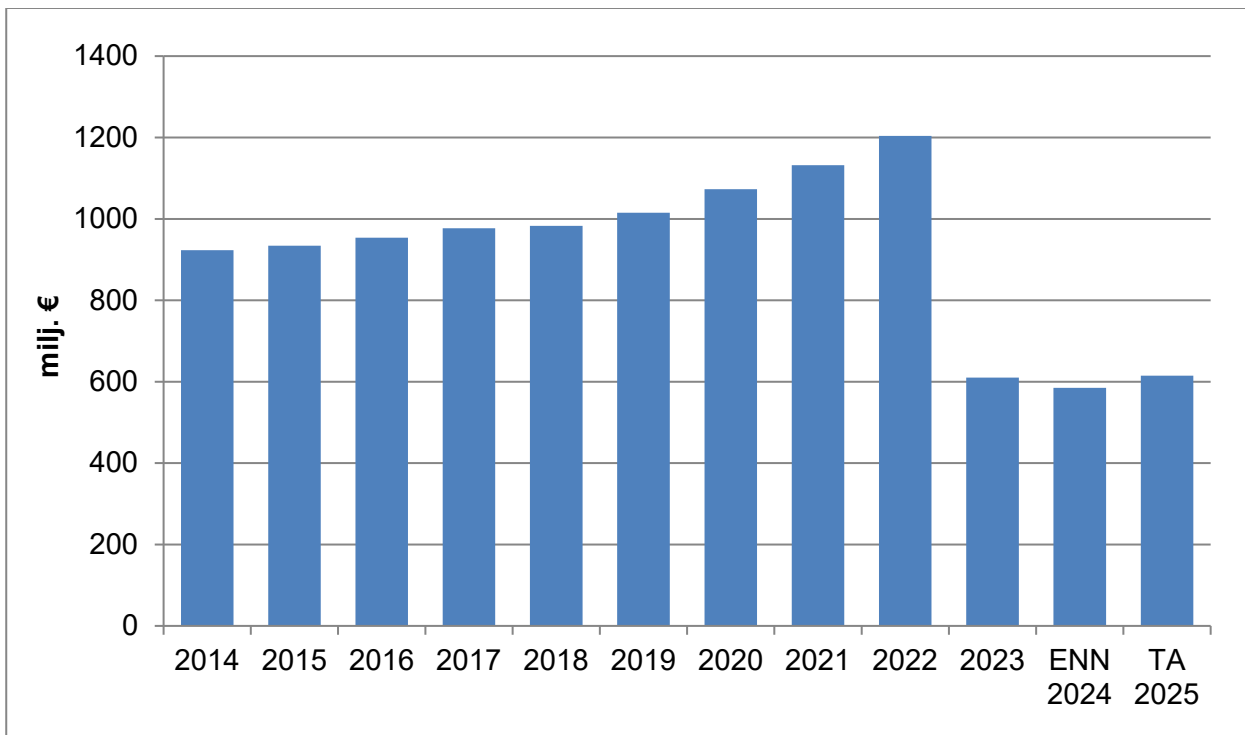
1 000 euroa

Toimintatulojen kehitys kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä
(sisäiset erät mukana)

Verotulojen kehitys
(kaikki verotulot yhteensä)

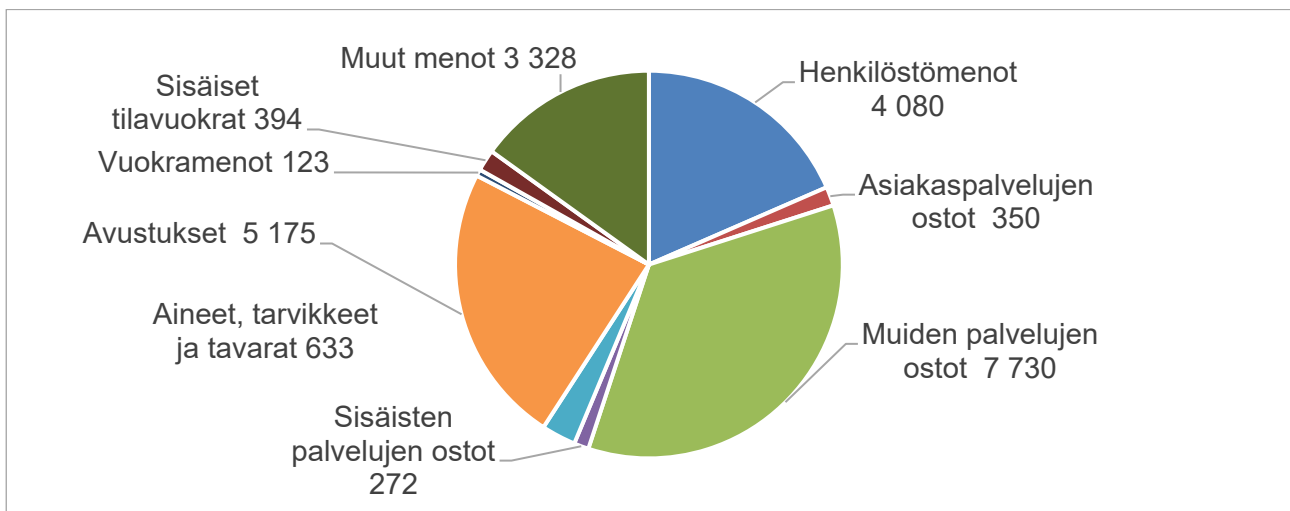

10

YLEISHALLINTO

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	761	1 050	350	350	0	350	0
Menot	-14 551	-21 182	-22 213	-22 085	-20 108	-21 322	-21 119
Toimintakate	-13 790	-20 132	-21 863	-21 735	-20 108	-20 972	-21 119

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	38	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	394	1 050	350	350
Muut tulot	329	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	761	1 050	350	350
Henkilöstömenot	-2 231	-5 130	-4 057	-4 080
Asiakaspalvelujen ostot	-306	-350	-350	-350
Muiden palvelujen ostot	-5 799	-6 593	-7 880	-7 730
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-10	-272	-272
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-199	-371	-633	-633
Avustukset	-4 713	-5 025	-5 175	-5 175
Vuokramenot	-190	-59	-123	-123
Sisäiset tilavuokrat	-375	-402	-394	-394
Muut menot	-738	-3 241	-3 328	-3 328
Menot yhteensä	-14 551	-21 182	-22 213	-22 085
Toimintakate	-13 790	-20 132	-21 863	-21 735
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-13 790	-20 132	-21 863	-21 735

Toiminnan kuvaus

Yleishallinto sisältää keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston, tarkastuslautakunnan ja ulkoisen tarkastuksen, kaupunginhallituksen sekä yhteistoimintaosuudet ja –avustukset.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	4	4	4
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	4	4	4

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Niilo Kärki

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	394	1 050	350	350	0	350	0
Menot	-672	-2 525	-2 725	-2 725	-130	-845	-130
Toimintakate	-277	-1 475	-2 375	-2 375	-130	-495	-130

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	394	1 050	350	350
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	394	1 050	350	350
Henkilöstömenot	-602	-2 100	-852	-852
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-32	-230	-1 129	-1 129
Sisäisten palvelujen ostot	0	-10	-272	-272
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22	-150	-372	-372
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-16	-35	-100	-100
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-672	-2 525	-2 725	-2 725
Toimintakate	-277	-1 475	-2 375	-2 375
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-277	-1 475	-2 375	-2 375

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta kunnan ylimpänä vaaliviranomaisena vastaa yleisten vaalien järjestämisestä siltä osin kuin se vaalilainsäädännön mukaan kuuluu kunnalle. Seuraavat vaalit ovat alue- ja kunta-vaalit ja varsinainen äänestyspäivä on 13.4.2025. Ennakkoäänestys järjestetään kotimaassa 2.-8.4.2025. Vuonna 2025 järjestetään ensimmäistä kertaa sekä kunta- että aluevaalit samanaikaisesti.

Keskusvaalilautakunta vastaa omista menoistaan, ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä ja äänntenlaskennasta aiheutuvista kustannuksista kuitenkin siten, että hyvinvointialue korvaa kunnalle aluevaalien järjestämisen kustannukset osaltaan.

Vuonna 2026 valmistellaan huhtikuussa 2027 pidettäviä eduskuntavaaleja. Vuonna 2028 ei järjestetä vaaleja.

Keskeiset tavoitteet

Keskusvaalilautakunta huolehtii, että alue- ja kuntavaalien järjestelyt ovat vaalilainsäädännön mukaiset ja kuntalaisille vaaleissa äänestäminen on mahdollisimman sujuvaa ja vaivatonta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Samanaikaiset alue- ja kuntavaalit lisäävät kustannuksia, sillä tarvikkeistoa ja henkilökuntaa tarvitaan muita vaaleja enemmän. Lisäksi alue- ja kuntavaaleissa kaupunki vastaa muista vaaleista poiketen ääntenlaskennasta ja kuntavaalien ehdokasasettelusta.

Päätettäessä vuoden 2023 eduskuntavaalien äänestyspaikoista, kaupunginhallitus jätti asiaan pöytäkirjalauseuman, jossa se edellyttää, että kuntavaaleissa 2025 kaupunki toteuttaa kokeilun vaalibussin käytöstä kiertävänä äänestyspaikkana.

10 20**Kaupunginvaltuusto**

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Säde Tahvanainen

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-1 190	-1 532	-1 744	-1 744	-1 788	-1 832	-1 878
Toimintakate	-1 190	-1 532	-1 744	-1 744	-1 788	-1 832	-1 878

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-697	-911	-1 033	-1 033
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-132	-298	-356	-356
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82	-27	-67	-67
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-277	-296	-288	-288
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-1 190	-1 532	-1 744	-1 744
Toimintakate	-1 190	-1 532	-1 744	-1 744
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-1 190	-1 532	-1 744	-1 744

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa.

Kuntalain mukaan valtuusto päättää:

- 1) kuntastrategiasta;
- 2) hallintosäännöstä;
- 3) talousarviosta ja taloussuunnitelmasta;
- 4) omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta;
- 5) liikelaitokselle asetettavista toiminnan ja talouden tavoitteista;
- 6) varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista;
- 7) sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista;
- 8) palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista;
- 9) takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta;

- 10) jäsenten valitsemisesta toimielimiin, jollei jäljempänä toisin säädetä;
- 11) luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista;
- 12) tilintarkastajien valitsemisesta;
- 13) tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta;
- 14) muista valtuuston päätettäviksi säädetyistä ja määrätyistä asioista.

Kaupunginvaltuuston määrärahavaraus perustuu kaupunginvaltuuston 11 kokouksen, kahdeksan selostustilaisuuden, kolmen iltakoulun ja kahden kaksipäiväisen seminaarin järjestämiseen vuonna 2025. Keväällä pidettävien kuntavaalien jälkeen uudelle valtuustolle järjestetään neljä koulutuspäivää.

Keskeiset tavoitteet

Valtuustokauden sujuva vaihdos varmistetaan koulutuksin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keväällä 2025 järjestettävät kuntavaalit tuovat Vantaalle uuden kaupunginvaltuuston. Valtuustoa perehdytetään ja koulutetaan heti vaalien jälkeen sekä syksyllä.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tuire Kaimio

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-542	-664	-680	-682	-699	-717	-735
Toimintakate	-542	-664	-680	-682	-699	-717	-735

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-384	-394	-402	-404
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-126	-227	-223	-223
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	-7	-6	-6
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-2	-1	-1
Sisäiset tilavuokrat	-30	-34	-47	-47
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-542	-664	-680	-682
Toimintakate	-542	-664	-680	-682
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-542	-664	-680	-682

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta, arvioi kuinka valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat toteutuneet, sekä arvioi onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta arvioi talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella ja voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, mikäli taseessa on kattamatonta alijäämää ja esittää kannanottonsa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä kaupunginvaltuustolle. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista sekä saattaa ilmoitukset valtuuston tiedoksi.

Määrärahavaraus kattaa tarkastuslautakunnan kokousten, koulutusten ja arviointitoiminnan sekä ulkoisen tarkastuksen palveluyksikön ja ostopalveluna hankittavan tilintarkastuksen kustannukset.

Keskeiset tavoitteet

Tarkastuslautakunta on tärkeä osa kaupungin toiminnan arviointi- ja kehitysjärjestelmää ja kunta-laisten palvelujen toteutumisen edunvalvoja, joka toimii kaupungin arvojen mukaisesti tukien kaupungin strategian toimeenpanoa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimintaa kehitetään resurssien puitteissa.

10 40**Kaupunginhallitus**

Vastuhenkilö: Pekka Timonen

Puheenjohtaja: Sakari Rokkanen

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	329	0	0	0	0	0	0
Menot	-7 489	-11 404	-11 755	-11 625	-12 049	-12 350	-12 659
Toimintakate	-7 160	-11 404	-11 755	-11 625	-12 049	-12 350	-12 659

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	329	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	329	0	0	0
Henkilöstömenot	-520	-1 725	-1 770	-1 790
Asiakaspalvelujen ostot	-306	-350	-350	-350
Muiden palvelujen ostot	-5 332	-5 613	-5 845	-5 695
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-92	-188	-188	-188
Avustukset	-260	-194	-194	-194
Vuokramenot	-173	-22	-22	-22
Sisäiset tilavuokrat	-67	-72	-59	-59
Muut menot	-738	-3 241	-3 328	-3 328
Menot yhteensä	-7 489	-11 404	-11 755	-11 625
Toimintakate	-7 160	-11 404	-11 755	-11 625
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-7 160	-11 404	-11 755	-11 625

Toiminnan kuvaus

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen päätehtävinä on vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain mukaan kunnanhallituksen tulee:

- 1) vastata kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta;
- 2) vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
- 3) valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
- 4) edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
- 5) vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
- 6) vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
- 7) huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Talousarviokohtaan sisältyvät kaupunginhallituksen, sen jaostojen, toimikuntien, käyttövarausten ja muun yleishallinnon määrärahat. Näissä on varauduttu vuoden alusta toteutuvan TE2024-uudistuksen tuottamaan lisääntyvään päätöksentekoon.

Kaupunginhallitus

Talousarviokohdalle on varattu määräraha kaupunginhallituksen 21 kokousta sekä konsernijaoston 11 kokousta ja elinvoima- ja työllisyysjaoston 11 kokousta varten. Kaupunginhallituksen iltakouluja on suunniteltu pidettävän yhdeksän kertaa vuoden 2025 aikana.

Toimikunnat

Vantaa 2025 -toimikunta jatkaa työtänsä valtuustokauden loppuun asti. Kuntavaalien jälkeen arvioidaan uudelleen tarve kaupunginhallituksen tai kaupunginvaltuuston asettamille toimikunnille.

Valtuustoryhmien toiminnan tukeminen

Valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen on varattu 134 000 euroa. Lisäksi keskitettyyn koulutustoimintaan varataan 13 000 euroa kaupunginhallituksen ja valtuuston käyttöön sekä 5 500 euroa käräjäoikeuden lautamiesten koulutustoimintaan.

Käyttövaraukset

Käyttövarauksissa toiminnallisen varauksen määräraha on yhteensä 322 000 euroa. Määrärahasta voidaan maksaa edunvalvonnan, edustustilaisuuksien ja kaupungin markkinoinnin kustannuksia, joista on suora hyöty kaupungille ja kaupungissa harjoitettavalle elinkeinotoiminnalle. Määrärahaa voidaan käyttää odottamattomien ja Vantaalle strategisesti merkittävien kansainvälisten, kansallisten tai seudullisten kehittämishankkeiden osallistumisen valmisteluun. Lisäksi menokohdalta varataan raidehankkeiden viestintään ja Vantaan kaupunkinäkyvyyden lisäämiseen 100 000 euroa.

Talousarviokohdan määrärahaan sisältyvät kuntien keskusjärjestöjen maksuosuudet sekä jäsenmaksut niille yhteisöille, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä sekä osuudet Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymälle (HSY) ja Uudenmaan liitolle.

Opiskelijoiden ja koululaisten kesätyöpaikkoihin on varattu 800 000 euroa. Määräraha on tarpeen, koska tarve nuorten ja alan opiskelijoiden kesätyöllistämiseen on ilmeinen. Opiskelijoiden palkkaaminen vaikuttaa myös työvoiman saatavuuteen, koska nuorilla on mahdollisuuksia jo opiskeluvaiheessa tutustua kunta-alan työtehtäviin. Lisäksi se tukee oppilaitosyhteistyötä. Määräraha mahdollistaa noin 350 kesätyöntekijän palkkaamisen. Kesätyömäärärahoista kohdennetaan sijaistuksia vaarantamatta määrärahoja uimavalvontaan niin, että valvonta-aikoja ja -kautta voidaan pidentää.

Kelan kustantamien työkokeilujen tukemiseen on varattu 62 000 euroa mahdollistamaan terveystieteiseen uravaihtoon liittyvän uuden tehtävän kokeilun tukemisen yhteensä noin 3 kuukauden ajan per vuosi.

Talousarvioon on varattu 350 000 euron määräraha vantaalaisille nuorille annettaviin kesätyöseteleihin vantaalaisiin yrityksiin ja yhdistyksiin työllistymiseksi. Vantaa jatkaa ja kehittää nuorille suunnattujen yrittäjyyskurssien- ja kokeilujen tarjoamista vaihtoehtona kesätyösetelille yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Vantaan loppiaisvastaanottoon varataan 165 000 euroa.

Kaupungin osuuteen verotuskustannusten kattamiseen on varattu 2 900 000 euroa.

Historiatoimikunta

Vantaa50-historiahanke viimeistellään kaupunkisuunnittelua käsittelevän kirjan ja Oikeaksi kaupungiksi -kirjan ruotsinnoksen julkaisemisella.

Håkansbölen kartanoon liittyvä historiatutkimus aloitettiin vuonna 2024 ja hanke jatkuu vuonna 2025. Kyseessä on kartanon arjen ja elinkeinon tutkiminen laajasta arkistoaineistosta. Tutkimus tukee erinomaisesti kartanomuseon valmistelua ja yleisölle avaamista.

Yhteistyö Vantaa-Seuran ja Historiatoimikunnan kesken jatkuu: Helsingin Pitäjä – Vantaa -vuosikirjaa julkaistaan yhdessä.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma 2023–2025

Sosiaalisesti kestävä Vantaa -strategiateeman (Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma, MEK) tavoitteena on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen (www.vantaa.fi/MEK).

Ohjelman ensimmäisessä kärkiteemassa, Vaikuttavuutta tiedolla johtamisella, luodaan paremmat puitteet tiedolla johtamiselle, vaikuttavuuden tutkimiselle sekä tarveperusteiselle rahoitukselle.

Toisen kärkiteeman, Lapsikeskeinen investointistrategia, tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten kiinnittymistä koulupolkuun ja yhteiskuntaan muun muassa koulu-urheilujoukkueiden, koulunuorisotyön, nuorisotyöraiteilla sekä Tempo-orkesteritoiminnan avulla. Ohjelmassa pilotoidaan myös uudenlaista musiikkikasvatusta päiväkodeissa ja vanhempien olohuoneita kouluissa (ent. parental corner).

Kolmannessa kärkiteemassa, Hyvinvointia koulutuksesta, työllisyydestä sekä terveydestä vahvistetaan erityisesti maahanmuuttajien yhteiskuntaan kiinnittymistä VAMU-hankkeella sekä suomen kielen opetuksella.

Neljännessä kärkiteemassa, Kukoistavat kaupunkikeskukset, tavoitteena on kehittää asuinalueista eläviä, moninaisia ja yhteisöllisiä kohtaamispaikkoja. Asuinalueita kehitetään uudella yhteisökehittäjämallilla, jossa pääideana on alueen asukkaiden ja yhteisöjen voimaannuttaminen ja alueellisten toimijoiden yhteistyön parantaminen. Aluekehittämistä tehdään muun muassa järkevällä ja tietoon pohjautuvalla maa- ja asuntopolitiikalla, keskustojen kehittämissuunnitelmillä, suuralueiden viestintäbrändeillä, segregaatiotyöryhmässä sekä turvallisuusyhteistyöllä.

Vuonna 2025 laaditaan kokonaisvaltainen eriarvoistumisen torjumisohjelma.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen elinvoima- ja työllisyysjaosto aloittaa toimintansa 1.1.2025.

10 50**Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset**

Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	38	0	0	0	0	0	0
Menot	-4 658	-5 056	-5 309	-5 309	-5 442	-5 578	-5 717
Toimintakate	-4 620	-5 056	-5 309	-5 309	-5 442	-5 578	-5 717

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	38	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	38	0	0	0
Henkilöstömenot	-28	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-177	-225	-328	-328
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	-4 453	-4 831	-4 981	-4 981
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-4 658	-5 056	-5 309	-5 309
Toimintakate	-4 620	-5 056	-5 309	-5 309
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-4 620	-5 056	-5 309	-5 309

Toiminnan kuvaus

Tiedekeskussäätiön avustusta varten on varattu 4 309 600 euroa.

Ilmailumuseon avustusta varten on varattu 200 000 euroa.

Suomen Kansallisoopperan vuotuisen käyttöavustukseen on varattu sopimuksen mukaisesti 471 782 euroa. Yhteistyösopimus sisältää koulujen kanssa tehtävän yhteistyön sekä esiintymiset Vantaalla.

Kaupunkitutkimusinstituutin kanssa post doc -yhteistyö jatkuu vielä vuoden 2025 loppuun. Post doc -yhteistyötä jatketaan rahoituksella, joka jäi käyttämättä, koska rekrytoinnit vaikeutuivat koronapandemian aikana.

Max Planck –instituutti on käynnistänyt toimintansa vuonna 2024 ja se jatkuu vuonna 2025. Instituutin ja Helsingin yliopiston yhteisyksikkö tutkii hyvinvointieroja. Vantaan osuus rahoituksesta vuonna 2025 on 50 000 euroa.

PKS-yhteistyö tutkimuksessa on käynnistynyt vuonna 2024 korvaamaan Kaupunkiakatemiaa. Vuodelle 2025 Vantaan osuus rahoituksesta on 150 000 euroa.

11

KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

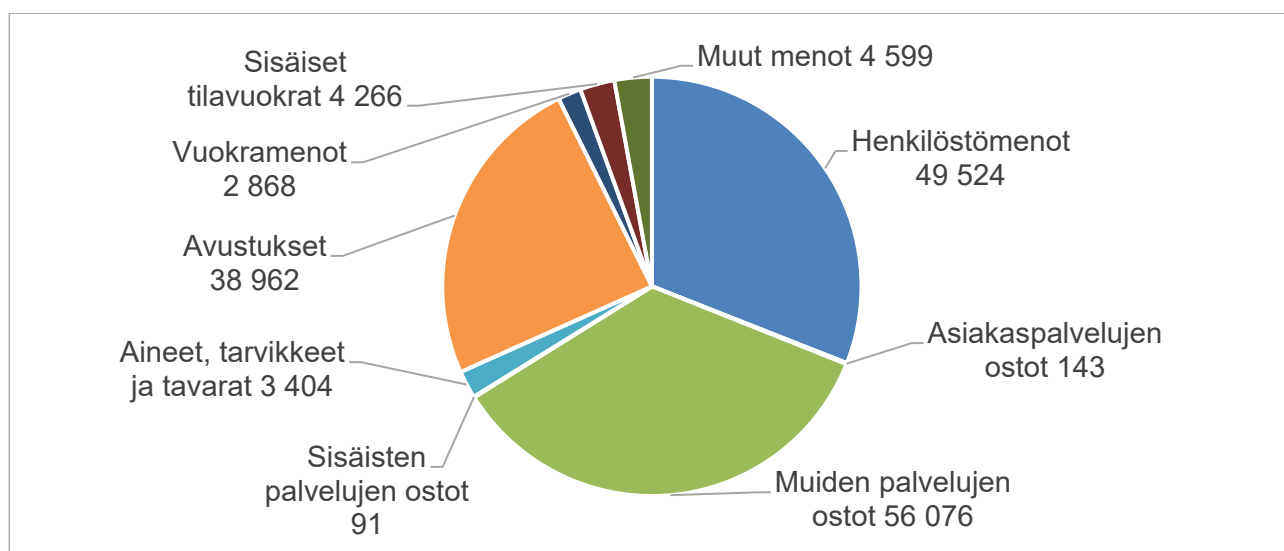
Vastuuhenkilö: Pekka Timonen

Toimielin: Kaupunginhallitus

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	10 849	7 516	14 002	14 002	14 170	14 340	14 512
Menot	-107 593	-115 005	-165 294	-159 933	-163 870	-167 967	-172 166
Toimintakate	-96 744	-107 489	-151 292	-145 931	-149 700	-153 627	-157 654

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2024 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 395 000 euroa. Samalla yleisjohtoon varattua keskitettyä varausta jaettiin yhteensä 5 939 800 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	4 352	1 987	2 090	2 090
Maksutulot	19	6	6	6
Tuet ja avustukset	6 236	5 321	11 697	11 697
Muut tulot	235	202	209	209
Sisäiset tulot	7	0	0	0
Tulot yhteensä	10 849	7 516	14 002	14 002
Henkilöstömenot	-27 535	-35 156	-55 011	-49 524
Asiakaspalvelujen ostot	-1 468	-143	-143	-143
Muiden palvelujen ostot	-35 208	-41 442	-55 950	-56 076
Sisäisten palvelujen ostot	-132	-90	-91	-91
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 457	-3 972	-3 404	-3 404
Avustukset	-30 387	-25 456	-38 962	-38 962
Vuokramenot	-2 316	-2 350	-2 868	-2 868
Sisäiset tilavuokrat	-3 659	-3 754	-4 266	-4 266
Muut menot	-3 431	-2 643	-4 599	-4 599
Menot yhteensä	-107 593	-115 005	-165 294	-159 933
Toimintakate	-96 744	-107 489	-151 292	-145 931
Poistot	-8 044	-8 672	-8 204	-8 204
Vyörytykset	54 643	59 493	0	65 577
Tilikauden tulos	-50 145	-56 668	-159 496	-88 558

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkistrategian ja johdon toimialaa johtaa kaupunginjohtaja. Toimiala toimii kaupungin keskuksena ja vastaa mm. kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta, kaupungin muiden toimielinten avustamisesta ja ohjaamisesta, keskitetysti kaupunkitasoisesta suunnittelusta, ohjauksesta ja kaupungin toiminnan tuloksellisuudesta sekä konsernitason ohjauksesta ja valvonnasta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala muodostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstöpalveluiden, konsernipalveluiden, elinvoimapalveluiden, työllisyys ja kotoutumispalveluiden sekä kuntademokratian palvelualueista. Lisäksi toimialaan kuuluu viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköt.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	321	403	656
Määräaikaisen henkilöstön lkm	124	80	80
Henkilöstön kokonaismäärä	445	483	736

11 10

Yleisjohto

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	1 725	0	0	0	0	0	0
Menot	-4 294	-6 189	-11 623	-5 743	-5 825	-5 971	-6 120
Toimintakate	-2 568	-6 189	-11 623	-5 743	-5 825	-5 971	-6 120

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	923	0	0	0
Maksutulot	15	0	0	0
Tuet ja avustukset	759	0	0	0
Muut tulot	28	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	1 725	0	0	0
Henkilöstömenot	313	-4 671	-9 814	-3 934
Asiakaspalvelujen ostot	-1 466	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 636	-514	-519	-519
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	176	-322	-322	-322
Avustukset	43	0	0	0
Vuokramenot	-33	-166	-166	-166
Sisäiset tilavuokrat	-485	-516	-502	-502
Muut menot	-1 203	0	-300	-300
Menot yhteensä	-4 294	-6 189	-11 623	-5 743
Toimintakate	-2 568	-6 189	-11 623	-5 743
Poistot	0	0	-25	-25
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-2 568	-6 189	-11 648	-5 768

Toiminnan kuvaus

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan toimintakulut, kaupunginjohtajan käyttövarat, kaupunkistrategian ja johdon toimialan yhteiset menot sekä kehitysprojektit.

Kunta-alan työ- ja virkaehtosopimuksista vuosille 2022–2025 on sovittu työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen välissä neuvotteluissa. Sopimus sisältää eri vuosille jaksottuvia yleiskorotuksia, paikallisia järjestelyeriä ja kehittämisohjelmaeriä. Talousarvion kehysvaiheessa vuoden 2024 yleiskorotuksen osuus jaettiin toimialoille, mutta muut 1.6.2024 voimaan tulleet paikallisesti sovittavat erät jäivät keskitetyksi varaukseksi yleisjohtoon. Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä toimialoille jaetaan vuoden 2024 päätöksien mukaiset erät, mutta vuoden 2025 paikallisesti sovittavat erät jäävät vielä keskitetyksi varaukseksi yleisjohtoon. Vuoden 2025 eristä päätetään vuoden 2025 aikana.

Kaupunki kokoaa maahanmuuton ja kotoutumisen tiekartan. Tiekartatyön tavoitteena on kaupungin olemassa olevan toiminnan, hankkeiden ja tietämyksen yhteen kokoaminen sekä kaupungin linjausten muotoilu. Valmistelutyötä varten palkataan erillinen määräaikainen hankeasiantuntija ja peruste-

taan projektiryhmä, ohjausryhmänä toimii työllisyys ja elinvoimajaosto. Valmisteilla on myös kansainvälisen toiminnan suuntaviivat vuosille 2025–2026. Kaupungin tavoitteena on luoda kansainvälistymisen, maahanmuuton ja kotoutumisen osaamiskeskus tulevalle osaamiskampukselle.

11 40

Talous ja strategia

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	398	338	338	338	342	346	350
Menot	-5 832	-6 471	-6 799	-6 930	-7 103	-7 281	-7 463
Toimintakate	-5 434	-6 134	-6 462	-6 593	-6 762	-6 935	-7 113

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	343	313	313	313
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	55	25	25	25
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	398	338	338	338
Henkilöstömenot	-4 692	-4 957	-5 356	-5 487
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-626	-960	-872	-872
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-41	-36	-41	-41
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-12	-13	-13	-13
Sisäiset tilavuokrat	-428	-449	-460	-460
Muut menot	-30	-57	-57	-57
Menot yhteensä	-5 832	-6 471	-6 799	-6 930
Toimintakate	-5 434	-6 134	-6 462	-6 593
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	3 612	4 127	0	4 758
Tilikauden tulos	-1 822	-2 007	-6 462	-1 834

Toiminnan kuvaus

Talouden ja strategian palvelualue koostuu neljästä palveluyksiköstä, jotka ovat talousohjaus, talouspalvelut, rahoitus sekä strategia ja tutkimus.

Talousohjaus vastaa kaupungin talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä tähän liittyvän tietojärjestelmän kehittämisestä. Talousohjaus vastaa myös raportoinnista mukaan lukien osavuosisat-sauksista sekä palveluverkkosuunnitelman päivittämisestä ja kehittämisestä kaupunkitasolla.

Rahoituksen palveluyksikkö vastaa kaupunkikonsernin lyhyt- ja pitkäaikaisesta varainhankinnasta, rahoitus- ja korkoriskien hallinnasta, leasingrahoituksen puitesopimuksista, sijoitustoiminnasta, likvi-diteetin ja konsernitilin hallinnasta, ulkoisista pankki- ja rahoittajasuhteista sekä näiden osa-alueiden kehittämisestä. Lisäksi yksikkö vastaa kattavan ja ajantasaisen vakuutusturvan varmistamisesta sekä vahinkorahaston toiminnasta. Yksikkö hallinnoi myös Kiinteistörahastoa (ent. Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisen rahasto).

Talospalvelut vastaa sekä kaupunki- että konsernitason kirjanpito- ja tilinpäätöstehtävistä, ostolaskujen käsittelystä ja –reskontrasta, myyntilaskutus- ja perintätehtävistä, ulkoisen ja sisäisen laskentatoimen ja niihin liittyvien tietojärjestelmien kehittämisestä sekä toimintansa kilpailukykyä ja tuloksellisuudesta.

Strategia ja tutkimus vastaa strategian kaupunkitasoisesta koordinaatiosta ja strategian suunnittelusta. Tutkimus tuottaa kaupunkitasoisista toimintaympäristötietoa. Edunvalvonta vastaa edunvalvonnasta muun muassa suhteessa valtioon ja EU:n.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Talousohjauksen keskeinen tavoite vuodelle 2025 on kaupunkistrategian mukaisen taloussuunnitelman laatiminen. Kaupunkitasoisesti meneillään olevaan talousjärjestelmän uudistukseen ja sen hankintaan valmistaudutaan. Järjestelmän käyttöönotto ajoittuu suunnitelmavuosille. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma valmistui vuonna 2022 ja se luo pohjan tulevien vuosien toimitilainvestoinneille. Palveluverkkosuunnitelman päivittäminen aloitetaan vuonna 2025 ja se tehdään yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Kaupunkikonsernin pitkäaikaisen velan määrä tulee kasvamaan rajusti tulevilla talousarviokaudella. Rahoituksen keskeisin tavoite on turvata riittävä ja mahdollisimman kohtuuhintainen varainhankinta kaupungin ja sen yhtiöiden investoinneille.

Talospalveluiden keskeisenä tavoitteena vuonna 2025 on edistää uusien talousjärjestelmien hankintaa. Lisäksi tavoitteena on varmistaa TE2024-uudistuksen taloustehtävien sujuva käynnistäminen sekä vakiinnuttaminen osaksi talospalveluiden toimintaa. Talospalveluita työllistää lisäksi sanomavälityspalveluiden ja perintäpalveluiden kilpailutus.

Strategian ja tutkimuksen keskeisenä tavoitteena vuonna 2025 on laatia uuden valtuustokauden strategia. Tiedolla johtamisen kehittäminen jatkuu vuonna 2025. Edunvalvonnassa korostuu hallinnollisiin muutoksiin varautuminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksessa jatketaan Kirstu Power BI -raportoinnin sekä talousdatan visualisoinnin kehittämistä.

Talospalveluiden toiminnan keskeiset muutokset liittyvät talousjärjestelmien hankinnan edistämiseen. Tuleva hanke vaatii resurssoinnin vahvistamista, tehtävien uudelleen järjestelyä ja talouden prosessien kriittistä tarkastelua.

Strategian ja tutkimuksen toiminnan keskeiset muutokset kohdistuvat tiedolla johtamisen kehittämiseen. Syksyllä 2024 uutena henkilönä aloittaa tiedolla johtamisen päällikkö. Resurssilla nopeutetaan tiedolla johtamisen kehittämistä kaupunkitasoisesti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	85	91	94
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	0	4
Henkilöstön kokonaismäärä	88	91	98

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	47 528	36 970	36 553	41 685
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	9 383	8 913	7 865	9 101
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	52 727	37 447	38 615	27 440
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	28 832	20 156	20 362	14 469
Kirjanpito-tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	9,6	7,2	8,0	7,2

11 50

Henkilöstöpalvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	1 650	1 277	1 277	1 277	1 292	1 308	1 324
Menot	-11 244	-12 172	-14 520	-14 702	-15 070	-15 446	-15 833
Toimintakate	-9 594	-10 895	-13 243	-13 425	-13 777	-14 138	-14 509

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	4	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 645	1 272	1 272	1 272
Muut tulot	0	5	5	5
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	1 650	1 277	1 277	1 277
Henkilöstömenot	-4 726	-5 033	-5 218	-5 274
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-3 708	-3 991	-4 623	-4 749
Sisäisten palvelujen ostot	-37	-84	-86	-86
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82	-172	-67	-67
Avustukset	0	-10	-10	-10
Vuokramenot	-49	-81	-55	-55
Sisäiset tilavuokrat	-521	-515	-515	-515
Muut menot	-2 121	-2 285	-3 945	-3 945
Menot yhteensä	-11 244	-12 172	-14 520	-14 702
Toimintakate	-9 594	-10 895	-13 243	-13 425
Poistot	-7	-7	0	0
Vyörytykset	9 081	10 027	0	12 952
Tilikauden tulos	-520	-874	-13 243	-473

Toiminnan kuvaus

Henkilöstöpalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: työnantajapalvelut, kehittämisspalvelut ja toimialan hr palvelut.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Työnantajapalvelut vastaa kaupungin työnantajatoimintaan liittyvästä neuvottelutoiminnasta ja palvelussuhdeasioihin liittyvästä valmistelusta, kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmiä sekä ohjeistaa virka- ja työehtosopimustulkintoja. Palveluyksikkö tukee ja ohjaa kaupungin linjajohtoa ja esihenkilöitä työ- ja viranhaltijalainsäädäntöön sekä palvelussuhteisiin liittyvissä kysymyksissä. Keskitetty rekrytointi tarjoaa tukea rekrytointiprosessin eri vaiheissa sekä työskentelee pitkäjänteisesti henkilöstön saatavuushaasteiden selättämisessä yhdessä toimialojen kanssa. Toiminnassa on tavoitteena tuloksellinen ja vuorovaikutteinen yhteistyö linjajohdon kanssa sekä säännöllinen yhteistoiminta henkilöstöjärjestön edustajien kanssa. Kehitetään kaupungin yhteistoimintaryhmää ja sen kokouksista viestimistä.

Kehittämispalvelut -yksikkö vastaa ohjausroolissa kaupunkitasoisten kehittämispalvelujen suunnittelusta, kehittämisestä ja järjestämisestä kaupungin strategian ja linjausten mukaisesti sekä järjestää henkilöstön kehittämispalvelut koko kaupungille. Yksikkö vastaa myös erikseen sovittavien erilliskoulutusten järjestämisestä ja omaehtoisen koulutustuen valmistelusta. Palveluyksikkö huolehtii työterveyshuollon ostopalveluiden ohjauksesta, työsuojeluohjelman toteutuksen ohjauksesta sekä muun muassa Kunta10 työhyvinvointikyselyn sekä työolojen haittojen ja vaarojen arviointiprosesseista. Yksikön asiantuntijat tukevat toimialojen osaamisen kehittämistä ja johtamista sekä konsultoivat ja neuvovat toimialojen esihenkilöitä ja linjaajoita työkyky- ja työturvallisuusasioissa. Yksikön rooli on toimia asiantuntijana, kehittäjänä ja ohjaajana työturvallisuus- ja työkykyjohtamisen sekä osaamisen ja johtamisen kehittämisen asioissa.

Toimialojen hr-palvelut vastaa kaupungin palkanmaksupalveluista ja tukee toimialojen esimiehiä erilaisissa palvelussuhdekysymyksissä. Palveluyksikössä huolehditaan keskeisten hr-järjestelmien ylläpidosta ja kokonaiskehittämisestä hr-substanssin näkökulmasta. Sähköisten prosessien sekä palvelupyyntöjen lisäksi toimialojen hr-palvelut tarjoaa esihenkilöille keskitetyn hr-asiakaspalvelun puhelinpalvelua sekä asiantuntijapalveluja palvelussuhdeasioissa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Henkilöstöpalveluiden keskeisinä tavoitteina on henkilöstön pito- ja vetovoiman parantamiseen tähtäävät toimenpiteet yhdessä toimialojen ja palvelualueiden kanssa. Henkilöstöeduista tehdään selvitys vuonna 2025. Työvoimapula-alojen saatavuutta varmistetaan muun muassa palkkausjärjestelmien sekä johtamisen, työyhteisöjen ja kaupungin työnantajakuvan kehittämisen kautta. Lisäksi rekrytointikäytänteiden toimivuutta kehitetään hakijoiden tavoittamisesta onnistuneeseen rekrytointiin saakka. Henkilöstösuunnitelman päivityksen yhteydessä anonyymia rekrytointia ohjataan käyttämään aiempaa enemmän kaikilla toimialoilla.

Vantaan kaupungin työhyvinvointia, työntekijöiden saatavuusongelmia ja kaupungin pitovoimaa työnantajana kehitetään jatkamalla henkilöstön saatavuusohjelmaa. Ohjelmassa laaditaan uusia, tavoitteita tukevia toimenpiteitä erityisesti työkykyjohtamisen vahvistamiseksi. Erityistä huomiota kiinnitetään työntekijöiden sairauspoissaolojen ja mielenterveysshaasteiden hallintaan, jotta työssäjakamista voidaan parantaa. Lisäksi panostetaan kielitietoiseen työyhteisöön, joka on keskeinen osa maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden määrän lisääntyessä ja panostetaan henkilöstön suomen ja ruotsin kielen taitojen kehittämiseen.

Esihenkilö- ja johtamistyön tueksi otetaan käyttöön sähköinen työkalu, joka tukee myös työntekijöiden itsejohtamisen kehittämistä. Työkykyjohtamista vahvistetaan ja sairauspoissaoloja vähennetään. Tavoitteena on erityisesti mielenterveysperusteiden sairauspoissaolojen alentaminen. Tunnistetaan nykyistä paremmin mielenterveysperusteisten sairauspoissaolojen syyt ja keinot vähentää niitä. Keskitytään erityisesti arvostavaan kohtaamiseen ja psykologisen turvallisuuden vahvistamiseen työyhteisöissä. Työterveyshuoltopalvelut sekä johtamisen ja työyhteisöjen kehittämisen strategiset kehittämispalvelut kilpailutetaan. Työkyvyn varmistamiseksi käyttöön otetaan varhaisen vaiheen tuen palvelu sekä verkkokoulutuspalvelu.

Sijaisuuskäytäntöjä tarkastellaan niiden toimivuuden parantamiseksi. Näiden toimien kautta vahvistetaan henkilöstön veto- ja pitovoimaa, erityisesti kriittisillä aloilla. Saatavuusohjelmaa kehitetään yhteistyössä ja yhteistoiminnassa henkilöstön ja henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Hr-järjestelmä Hertan käytettävyyttä sekä ohjaavuutta parannetaan ja käyttäjien järjestelmäosaimista vahvistetaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Tekoälyn luomat mahdollisuudet tunnistetaan.

Työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kuntapohjaisille työvoimaviranomaisille TE2024-uudistuksen myötä. Muutos kasvattaa kaupungin henkilöstömäärää heti vuoden 2025 alusta alkaen ja hr:n työskentelee yhdessä muun kaupunkiorganisaation tavoin antaakseen kaiken tarvittavan tuen onnistuneeseen muutokseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	85	85	86
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	2
Henkilöstön kokonaismäärä	85	85	88

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (pois lukien työllisyyspalvelut ja Kupela)	3,1 %	5,2 %	4,4 %	4,4 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	299	389	393	497
Palkkalaskelman hinta				
Muut sopimusalat (KVTES)	13,4	* 15,8	* 16,9	* 17,8
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	14,7			
Tikettimäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	8 882	4 136	4 427	3 962

* Kaikki sopimusalat yhdessä. Järjestelmämuutoksen myötä ei enää mahdollista eritellä.

11 55

Konsernipalvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	2 943	1 524	1 635	1 635	1 654	1 674	1 694
Menot	-34 849	-37 877	-40 487	-40 520	-41 533	-42 572	-43 636
Toimintakate	-31 906	-36 353	-38 853	-38 886	-39 879	-40 898	-41 942

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	2 918	1 513	1 617	1 617
Maksutulot	2	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	23	11	18	18
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	2 943	1 524	1 635	1 635
Henkilöstömenot	-3 334	-3 426	-3 785	-3 818
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-25 728	-29 145	-31 328	-31 328
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 297	-3 093	-2 617	-2 617
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-2 156	-1 877	-2 421	-2 421
Sisäiset tilavuokrat	-329	-334	-334	-334
Muut menot	-3	-3	-3	-3
Menot yhteensä	-34 849	-37 877	-40 487	-40 520
Toimintakate	-31 906	-36 353	-38 853	-38 886
Poistot	-7 910	-8 570	-8 087	-8 087
Vyörytykset	38 617	42 182	0	45 275
Tilikauden tulos	-1 199	-2 742	-46 940	-1 698

Toiminnan kuvaus

Konsernipalvelut muodostuu kolmesta palveluyksiköstä: hankinnat, tietohallinto sekä konserniohjaus ja -valvonta.

Hankinnan palveluyksikkö vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, keskitettyjen hankintojen vastuullisuudesta sekä kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta. Lisäksi palveluyksikkö vastaa kansallisen kynnsarvon ylittävistä materiaalihankinnoista, kaupunginjohtajan vahvistaman listan mukaisista palveluhankinnoista sekä kaupunkikonsernin kilpailuttamisprosessien ja hankintoihin liittyvän sopimushallinnan kehittämisestä. Yksikkö vastaa myös keskitetystä tilaamisesta ja tilaamisen ohjauksesta sekä ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisestä, kilpailuttamisesta, tilaamisesta ja palvelutuotannon ohjauksesta sekä valvonnasta. Aula-, vartiointi- ja turvapalveluiden sekä posti- ja kuljetuspalveluiden tilaaminen ja palvelutuottajien ohjaus kuuluvat myös hankinnan palveluyksikölle.

Tietohallinnon palveluyksikkö vastaa kaupungin toiminnan ja palveluiden digitalisoinnin kokonaisuunnittelusta ja toteutuksesta, IT-toimittajien ohjauksesta ja IT palvelujen elinkaarenhallinnasta, tietohallinnon, tietotekniikan, tietoliikenteen, teletekniikan sekä tietohallinnon ohjelmistojen tarkoituk-

senmukaisesta kehittämisestä ja yhteensovittamisesta sekä IT-hankintojen suunnittelusta ja toteutuksesta. Lisäksi yksikkö vastaa tietojärjestelmien tietoturvan ja tietosuojan suunnittelusta, koordinoinnista, kehittämisestä, toteuttamisesta ja seurannasta.

Konserniohjaus- ja valvonta huolehtii kaupunginhallituksen konsernijaoston valmistelusta liittyen kuntayhtymien ja yhtiöiden asioihin sekä toimii kaupungin omistajaohjausyksikkönä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Tietohallinnon keskeisenä tavoitteena on tukea Vantaan kaupungin toimintoja kehittämään tehokkaita, turvallisia ja asukaslähtöisiä palveluita siirtämällä kuntalaisten ja henkilöstön asiointia ja henkilöstön työskentelyä uudistetuiksi sähköisiksi palveluiksi. Toiminnan häiriöttömyys varmistetaan tuottamalla henkilöstölle tarpeeseen soveltuvat toimivat ja turvalliset työvälineet ja tietoliikenne.

Keskeisenä tavoitteena omistajaohjauksen osalta on konsernin kehittämistä ohjaavan kaupunkikonsernin omistusten kokonaissuunnitelman päivittäminen ja vuoden 2025 toimenpiteiden toteuttaminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

TE2024-uudistuksessa työvoima- ja yrityspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kuntapohjaisille työvoimaviranomaisille ja muutos tuo mukanaan huomattavan sopimuskokonaisuuden, jonka hallintointiin ja kilpailuttamiseen on valmistauduttu yhteistyössä työllisyyspalveluiden kanssa. Hankinnoissa tullaan tekemään tiivistä yhteistyötä PKS-kuntien kanssa. Lisääntyvä kilpailutusten määrä tuo myös hankinnan palveluyksikköön muutaman henkilön lisäresurssitarpeen.

Vantaan kaupungin IT palveluita kehitetään laajalla rintamalla. Tietohallinnon omista palveluista kehitetään kaupungin perustietotekniikkapalveluita, joille tehdään kilpailutuksen jälkeinen käyttöönottoprojekti. Lisäksi kaupungin työasemaympäristö vaihdetaan siten, että kaikki tarvittavat työasemat on siirretty Windows 11 käyttöjärjestelmään. Vantaan tietoaltaan käytölle on vuoteen 2025 mennessä luotu sellaiset edellytykset, että se voidaan ottaa laajempaan tuotantokäyttöön palvelemaan kaupungin tiedolla johtamiseen liittyviä tarpeita. Lisäksi tullaan suunnittelemaan ja kokeilemaan ratkaisuja kaupunkia paremmin palvelevista tekoäly- ja identiteetinhallintaan liittyvistä ratkaisuista. Prosessikehityksen keskiössä on toimintamallit, joilla kehitysohjelman ja digitaalisen siirtymän toteutusta edistetään, hallitaan ja varmistetaan. Taloudellisesti keskeisimpiä hankkeita ohjelmassa ovat DigiOne, perustietotekniikkapalvelujen käyttöönotto, asia- ja kokoushallintajärjestelmän uudistaminen sekä Matti-järjestelmän ja tilavaraustapojen jatkokehittäminen.

Tekoälyä käytetään avoimin mielin yhtenä toteutusvaihtoehtona osana automatisointihankkeita. Karitukset tehdään osana vuosittaisia digisuunnitelmien koostamista, joiden pohjalta tehdään ICT-tiekartat seuraaville 3–5 vuodelle ja seuraavan vuoden investointisuunnitelmat budjetiteineen. Vantaalla on tehty pilotoiteja useammilla tekoälyteknologioilla ja näitä oppeja hyödynnetään myös tulevilla projekteissa ja pilotoinneissa.

Konserniohjaus ja –valvonta päivittää vuoden 2025 aikana konserniomistusten kokonaissuunnitelman ja tuo sen konsernijaoston hyväksyttäväksi. Suunnitellut myynnit toteutetaan siltä osin, kun kiinteistöalan suhdanne mahdollistaa suunnitellut myynnit. Suunnitelman mukaiset myynnit ovat ehdollisia myös sille, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa saadaan tehdyksi pitkäaikaiset vuokrasopimukset.

Konserniyhtiöiden omistajatavoitteiden kautta edistetään suurten konserniyhtiöiden vastuullisuusohjelmien toimeenpanoa. Vastuullisuusohjelman toimenpiteet on määritelty suurissa yhtiöissä siten, että niillä edistetään Agenda 2030 SDG (Sustainable Development Goals) -tavoitteiden toteuttamista.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	0	47	50
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	2	1
Henkilöstön kokonaismäärä	0	49	51

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Työasemamäärä hallinto				
- kannettavat ja työasemat, kpl	7 339	3 865	4 400	3 700
Työasemamäärä opetus				
- kannettavat ja työasemat, kpl	33 263	43 869	39 800	43 600
Tietohallinnon asiakastytyväisyys				
- Tukipyynnöt (4–10)	8,7	8,6	8,5	9,0
Tietohallinnon tukipyyntömäärä				
- keskimäärin kuukaudessa	6 226	4 304	4 200	4 000
IT-investointien onnistunut läpivienti				
- budjettitoteuma	86 %	76 %	100 %	100 %

11 60

Elinvoimapalvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	952	1 581	1 281	1 281	1 297	1 312	1 328
Menot	-2 739	-4 890	-6 488	-6 497	-6 659	-6 826	-6 996
Toimintakate	-1 787	-3 309	-5 207	-5 216	-5 363	-5 514	-5 669

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	945	1 581	1 281	1 281
Muut tulot	7	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	952	1 581	1 281	1 281
Henkilöstömenot	-1 598	-2 153	-3 731	-3 741
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-739	-2 136	-2 376	-2 376
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18	-75	-75	-75
Avustukset	-220	-220	0	0
Vuokramenot	-26	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-90	-91	-95	-95
Muut menot	-47	-214	-211	-211
Menot yhteensä	-2 739	-4 890	-6 488	-6 497
Toimintakate	-1 787	-3 309	-5 207	-5 216
Poistot	0	0	-4	-4
Vyörytykset	0	0	0	-269
Tilikauden tulos	-1 787	-3 309	-5 211	-5 489

Toiminnan kuvaus

Elinvoimapalveluiden palvelualue vastaa kaupungin elinvoimaisuutta vahvistavista elinkeinopalveluista sekä elinvoiman edistämiseen liittyvästä kaupungin sisäisestä ja muiden kumppaneiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä. Lisäksi palvelualue vastaa sijoittumispalveluiden koordinoinnista yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa sekä kaupunkitasoisesta projektitoimistosta.

Palvelualue koostuu kahdesta yksiköstä, jotka ovat asiakkuudet sekä innovaatiot ja osaaminen. Asiakkuusyksikkö vastaa kaupunkitasoisesta yritysasiakkuuksien hoidosta, yritysneuvonnasta sekä Business Vantaa -kumppaniverkoston johtamisesta. Innovaatiot ja osaaminen -yksikkö vastaa kasvuhakuisten ja innovatiivisten yritysten tukemisesta, elinvoiman edistämisen tietopohjan kehittämisestä, osaamisen kehittämisestä ja ennakoinnista, nuorten yrittäjyydestä ja kaupunkitasoisesta projektitoimistosta. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kansainvälisten yrityspalveluiden tiimi, joka vastaa ulkomaisten investointien ja osaajien houkuttelusta sekä startup -yritysten tukemisesta ja Visit Vantaa -toiminnasta.

Elinvoimainen ja osaava Vantaa strategiateemaan liittyen elinvoimapalvelut koordinoi kasvu- ja elinvoimaohjelman toteuttamista. Vantaa houkuttelee aktiivisesti kaupunkiin uusia yrityksiä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Elinvoimapalveluiden keskeisenä tavoitteena on auttaa yrityksiä, yrittäjiä ja heidän kanssaan työskenteleviä organisaatioita onnistumaan ja kehittämään toimintaansa Vantaalla. Toiminnassa painotetaan erityisesti yritystoiminnan kasvua ja kaupungin elinvoimaa selkeästi edistäviä toimenpiteitä. Lisäksi elinvoimapalvelut pyrkii kehittämään paikallista toimintaympäristöä sellaiseksi, että se mahdollistaa elinkeinotoiminnan menestyksekkään harjoittamisen. Painopisteinä on valittujen yritysverkostojen (klusterit) kasvuhakuinen kehittäminen, yritysasiakkuuksien menestyksekkäs proaktiivinen hoito, uusien yritysten ja investointien houkutteleminen Vantaalle sekä työpaikkojen luominen aloille, missä Vantaalla on potentiaalista vapaata työvoimaa. Huolehditaan nuorten yrittäjyyden tukemisesta sekä heidän ohjantaansa voimavarojen oikeaksi kohdentamiseksi usein aloittelijalle usein haasteellisessa ympäristössä.

Kaupunkitasoisesti palvelevaa projektitoimistoa on vahvistettu. Se edistää hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä mm. edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä Vantaalla. Tavoitteena on kaupungin kehitystoiminnan vahvistaminen ja ulkoisen rahoituksen tehokas hyödyntäminen.

Kaupungin hyväksyessä kansainvälisen toiminnan periaatteet, ne sovitetaan yhteen elinvoimatavoitteiden kanssa. Kaupunki hyödyntää kaupungissa toimivia maahanmuuttajien verkostoja.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Elinvoimapalveluiden uusi toimintamalli ja organisaatio astui voimaan 1.5.2024 ja se on täysimääräisesti toiminnassa vuoden 2025 alusta alkaen, jolloin TE2024-uudistus astuu voimaan. Muutoksen myötä suunnitellut palvelut on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2025 aikana, jolloin uudistuksen myötä valtiolta siirtyneet resurssit ovat palvelualueen käytössä.

Uudelle elinvoima- ja työllisyysjaostolle tuotetaan päivittyvää tilannekuvaa yritysten yhteydenotoista sekä toimenpiteistä, joihin yhteydenottojen seurauksena on ryhdytty.

Selvitetään vuoden 2025 aikana verokkikaupunkien käytännöt av-alan tuotantokannustimissa ja muut samaa tavoitetta tukevat toimenpiteet.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	9	11	29
Määräaikaisen henkilöstön lkm	29	10	16
Henkilöstön kokonaismäärä	38	21	45

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	560	529	580	650
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 077	2 283	2 200	2 800
Yritysten palkkasumman kehitys Vantaalla (vuoden loppuun, 2021=100)	111	113	115	119

11 65

Työllisyys ja kotoutumispalvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	3 146	2 796	9 471	9 471	9 585	9 700	9 817
Menot	-42 625	-40 524	-78 043	-78 095	-80 048	-82 049	-84 100
Toimintakate	-39 479	-37 728	-68 572	-68 624	-70 463	-72 349	-74 284

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	163	161	161	161
Maksutulot	2	6	6	6
Tuet ja avustukset	2 905	2 468	9 143	9 143
Muut tulot	77	161	161	161
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	3 146	2 796	9 471	9 471
Henkilöstömenot	-9 235	-10 364	-22 122	-22 174
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-143	-143	-143
Muiden palvelujen ostot	-1 796	-3 202	-14 746	-14 746
Sisäisten palvelujen ostot	-84	-6	-6	-6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-113	-199	-199	-199
Avustukset	-30 210	-25 226	-38 952	-38 952
Vuokramenot	-29	-208	-208	-208
Sisäiset tilavuokrat	-1 130	-1 131	-1 622	-1 622
Muut menot	-26	-46	-46	-46
Menot yhteensä	-42 625	-40 524	-78 043	-78 095
Toimintakate	-39 479	-37 728	-68 572	-68 624
Poistot	-127	-95	-84	-84
Vyörytykset	675	419	0	-267
Tilikauden tulos	-38 931	-37 404	-68 655	-68 974

Toiminnan kuvaus

Työllisyys ja kotoutumispalveluiden järjestämisvastuu siirtyy TE2024 ja Koto2024 -lakien perusteella pysyvästi kuntien tehtäväksi 1.1.2025 alkaen. Muutos tulee merkittävästi muuttamaan työllisyys ja kotoutumispalveluiden toimintaympäristöä. Työllisyyspalveluiden palveluyksikkö tukee vantaalaisten työllistymistä ja varmistaa yhdessä muiden toimijoiden kanssa kohtaannon toteutumista. Palveluyksikkö vastaa Vantaan vantaalaisten työttömien työnhakijoiden asiakaspalvelusta yhdessä kansainvälisten asiakkaiden palveluyksikön kanssa.

Vantaalla kiinnitetään erityistä huomiota palveluprosessien kehittämiseen muualta muuttaneiden (sis. kielikoulutus) sekä nuorten aktivoimiseksi työnhakuun yhteistyössä nuorisopalveluiden ja hyvinvointialueen kanssa. Elinvoima- ja työllisyysjaosto linjaa vuoden 2025 aikana työllisyyden ja kotoutumisen palveluiden periaatteet sekä seuraa työllisyyden ja työmarkkinatuen kuntaosuuden kehittymistä.

Kansainvälisten asiakkaiden palvelut (nyk. vieraskielisten osaajien ja kotoutujien palvelut) vastaavat 2025 alusta alkaen kotoutujien ja muunkielisten asiakkaiden työllisyyttä ja kotoutumista edistävästä

lakisääteisistä palveluista. Osaamiskeskuspalvelut vastaavat työnhakija-asiakkaiden palveluista, kotoutumisen palvelut työvoiman ulkopuolisten asiakkaiden palveluista, ja monikulttuurinen Vantaa hanke- ja kansainvälisestä yhteistyötä sekä hyvistä väestösuhteista. Yksikkö koordinoi kaupunkitasoisia kotoutumisen palveluita ja vastaa kotoutumisohjelman valmistelusta, seurannasta ja raportoinnista.

Kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Kuntalaispalvelut vastaavat kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta sekä asiakaspalvelun kehittämisestä. Vantaa-infon keskitetty asiakaspalvelu antaa kaupungin palvelualueiden ja -yksiköiden yleisneuvontaa. Kuntalaispalvelut koordinoivat Vantaan digitukiverkostoa ja kehittää kaupunkitasoisia digitukea. Lisäksi yksikkö vastaa kaupungin asiakaspalvelujärjestelmistä ja palautepalvelusta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyötä jatketaan laatimalla kaupunkitasoinen kanavastrategia kaupungin antamalle asiakaspalvelulle. Kanavastrategiassa määritellään asiakaspalvelukanavat eri palvelukokonaisuuksille. Osana valmiussuunnittelua kuvataan myös prosessit asiakaspalvelun antamisesta kriisitilanteissa.

Digituen kaupunkitasoisia kehittämistä jatketaan konseptoimalla Vantaan digituen malli keskeisimmille digituen asiakasryhmille, kuten vieraskielisille, ikääntyneille sekä syrjäytymisriskissä oleville. Mallissa kuvataan digituen toimintatavat, kanavat, välineet ja Vantaan digitukiverkoston toimijat sekä Vantaalla annettavan digituen seuranta. Digituki tulee olla helposti saavutettavissa Vantaan kaupungin alueella.

Työllisyyden ja kotoutumisen palvelualue vastaa vuoden 2025 alusta alkaen työllisyyspalveluista, jonka asiakkaille taataan työnhauksen vahva alku ja sujuva palveluprosessi siten, että palvelut johtavat eteenpäin, työllistymiseen tai palvelutarpeen mukaisesti palveluihin, osaamisen palveluihin tai monialaisiin palveluihin. Tavoitteiden saavuttamista seurataan asiakaskyselyillä ja niitä mitataan suunnitelma-asteen sekä nuorten, vieraskielisten ja pitkäaikaistyöttömien työttömyyden kehityksellä.

Työllisyyttä edistetään ottaen huomioon, että osa pitkään työttömänä olevista tarvitsee kuntoutusta ja koulutusta päästäkseen takaisin työmarkkinoille. Yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa Vantaa kehittää asiakkaiden ohjausta oikeiden palveluiden piiriin (mm. työkyvyn arviointi ja kuntoutus). Työllisyyttä edistetään panostamalla erityisesti toimiin, joilla pitkäaikaistyöttömyyttä ja nuorten (alle 30-vuotta) työttömyyttä voidaan vähentää sekä työttömyysjaksoja katkaista. Alle 30-vuotiaiden palvelut toteutetaan pääsääntöisesti kasvotusten. Näin tunnistetaan myös monialaisen palvelun tarve parhaimminkin.

Kansainvälisten asiakkaiden palveluissa panostetaan erityisesti kotoutuja-asiakkaisiin, sekä kehitetään yksilöllisempiä polkuja huomioiden erityisesti nopeasti työhön etenevät, nuoret, korkeasti koulutetut, sekä työvoiman ulkopuolella olevat naiset. Kotoutumisajan lyheneminen kahteen vuoteen vaatii palveluiden tiivistämistä ja tehokasta alkuvaiheen ohjausta. Palveluissa panostetaan myös yhteistyöhön kolmannen sektorin sekä hyvinvointialueen kanssa niiden asiakkaiden osalta, joille työmarkkinoille siirtyminen ei ole ensisijainen tavoite.

31.12.2024 saakka voimassa olevan kotoutumislain mukaisen kotouttamisohjelman seuranta jatketään ja toiminnasta raportoidaan valtuustolle. Kansainvälisten asiakkaiden palvelut vastaavat raportoinnista. 1.1.2025 voimaan tulevan kotoutumislain mukaisen kotoutumisohjelman kehittämistä jatketaan. Kotoutumisohjelman tavoitteena on parantaa ohjelman saavutettavuutta kotoutujille sekä parantaa palveluiden koordinaatiota kaupunkitasoisesti.

Vuoden 2025 aikana tavoitellaan Vanhemmat mukaan –hankkeen ja SMILE-hankkeen toimintojen juurruttaminen osaksi peruspalveluita.

Palvelualue tavoittelee valtakunnallisen kotoutumisen alan asiantuntijatapahtuman, Integration 2026, järjestämisvastuuta Vantaalle. Asia varmistuu syksyn 2024 aikana, jonka jälkeen järjestämisen tueksi tullaan hakemaan AMIF-rahoitusta. Tapahtuma järjestetään yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön sekä ELY/KEHA-keskuksen kanssa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Digitalisaation edetessä digituki eli sähköisten palvelujen ja digilaitteiden käytön neuvonta on yhä tärkeämpi osa asiakaspalvelua. Tietoon pohjautuvassa kehittämistyössä painotetaan asiakas- ja tarvelähtöisyyttä, jolloin varmistetaan palvelujen saatavuus.

Asiakaspalvelua ja digitukea kehitetään entistä vahvemmin yhteistyössä kaupungin toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa esimerkiksi erilaisia kokeiluja hyödyntämällä. Samalla asiakaspalvelun palveluverkkoa tarkastellaan kaupunkitasoisesti. Tarkastelussa huomioidaan myös valtion palvelu- ja toimitilaverkon uudistamishanke, jonka tavoitteena on valtionhallinnon toimijoiden yhteinen asiakaspalveluverkko vuoteen 2030 mennessä. Osaamiskampuksen ja kaupunkikulttuuritalon asiakaspalvelutilojen suunnittelussa huomioidaan muuttuvat asiakastarpeet ja palveluekosysteemin hyödyntäminen.

Vuonna 2025 valmistaudutaan kaupungin teleoperaattorin sopimuskauden vaihdokseen. Lisäksi toteutetaan TE2024-uudistuksen aiheuttamat muutokset kaupungin asiakaspalvelujärjestelmiin. Palautejärjestelmässä ryhdytään kokeilemaan tekoälyä.

Vantaa kaupunki toimii vuoden 2025 alusta alkaen työvoimaviranomaisena, joka järjestää itsenäisesti työvoima- ja kotoutumisen palvelut. Työ- ja elinkeinoministeriön laskelmien perusteella palvelualueelle siirtyy TE2024 uudistuksessa noin 215 uutta työntekijää. Palveluiden siirto koskee noin sataa TE-palveluissa aiemmin tuotettua palvelua. Lakisäätäinen palveluvalikoima kattaa sekä henkilöasiakas- että työnantajapalvelut. Lakisäätisten työvoima-, elinkeino- ja kotoutumisen palveluiden kokonaisuus rahoitetaan valtionosuusrahoituksella. TE-palveluiden kokonaisuus muodostaa Vantaan kaupungin taloudesta tulevaisuudessa noin 12 prosenttia.

Osaamiskeskustoiminta vakinaistetaan hankerahoituksen päättyessä ja tuleva osaamiskeskuspalvelut kokonaisuus vastaa jatkossa kansainvälisten asiakkaiden työnhakija-asiakkaiden palvelusta. Toiminnot on vuoden 2024 aikana keskitetty työllisyyden ja kotoutumisen palvelualueelle.

Keskeisenä osiona on organisoida alkuvaiheen palvelut yhteistyössä työllisyyspalveluiden tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kanssa. Alkuvaiheen palveluissa panostetaan erityisesti yhteiskuntaorientaatioon sekä tehokkaaseen siirtymään oikea-aikaisiin palveluihin, kielikoulutukseen sekä työmarkkinoille.

SMILE-hankkeen muunkielisille suunnattua Tsemppari-työelämävalmennusta toteutetaan vuodesta 2024 alkaen ostopalveluna. Muunkielisten yhteisöjen, kaupungin palveluiden ja muiden toimijoiden välistä yhteistyötä tehostavien kumppanuusasiiantuntijoiden rooli mallinnetaan ja sitä tarkastellaan suhteessa kaupunkikulttuurin toimialan yhteisötyöhön ja MEK-työntekijöiden rooliin syksyllä 2024. Toisaalta rooli on keskeinen kansainvälisten palveluiden uudessa organisaatiossa alueellisen- ja verkostotyön näkökulmasta. Kotoutumisen erityisosaaminen verkostoissa tukee toimialojen poikkeikkaavaa työtä, ja tehostaa palveluiden ja kohderyhmän kohtaamista, reittejä kotoutumis- ja työllisyyspalveluihin, sekä aktiivista kuntalaisuutta. Koulujen kanssa tehtävän yhteistyön osalta on mahdollista miettiä uutta hankevalmistelua (esim. AMIF). Hankkeessa toteutettujen pyöreän pöydän yhteisödialogien jatkoa mallinnetaan syksyllä 2024, ja niiden omistajuus kaupungin toimialojen kesken on päätettävänä. Vahvistetaan täsmätyökykyisten työllistämisen palveluita.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	67	87	308
Määräaikaisen henkilöstön lkm	84	66	54
Henkilöstön kokonaismäärä	151	153	362

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Työllisyyspalvelut				
Työllisyysuunnitelmien suunnitelma-aste	* 28 %	* 57 %	60 %	80 %
Virta yli 6 kk työttömyyteen (kaikki työttömät)	** 56 %	** 53 %	-	40 %
Pitkäaikaistyöttömyys	5 236	5 049	4 500	4 990
Vieraskielisten työttömyys alle 30-vuotiaiden työttömyys	5 885	7 232	5 600	7 100
			2 300	3 510
Kuntalaispalvelut				
Sähköisen asiointin tuen ja digituen osuus Vantaa-in- fon palvelukontakteista (%)	5 %	12 %	10 %	15 %
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä / vuosi ***	290 100	163 700	190 000	190 000

* TP 2022 ja TP 2023 tunnusluku on työllisyysuunnitelmien voimassaolo.

** TP 2022 ja TP 2023 tunnusluku on virta yli 3 kk työttömyyteen.

*** TP 2022 ja TP 2023 mukana myös yhteisöpalveluiden (asukastilat) asiakasmäärä. Yhteisöpalvelut oli osa kuntalaispalveluita vuoden 2022 loppuun asti.

11 80

Kuntademokratia

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	34	0	0	0	0	0	0
Menot	-3 297	-3 655	-3 952	-4 039	-4 140	-4 243	-4 349
Toimintakate	-3 263	-3 655	-3 952	-4 039	-4 140	-4 243	-4 349

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	-18	0	0	0
Muut tulot	44	0	0	0
Sisäiset tulot	7	0	0	0
Tulot yhteensä	34	0	0	0
Henkilöstömenot	-2 544	-2 813	-3 043	-3 129
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-161	-213	-268	-268
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44	-50	-50	-50
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-547	-578	-591	-591
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-3 297	-3 655	-3 952	-4 039
Toimintakate	-3 263	-3 655	-3 952	-4 039
Poistot	0	0	-4	-4
Vyörytykset	1 643	1 742	0	2 001
Tilikauden tulos	-1 619	-1 913	-3 956	-2 042

Toiminnan kuvaus

Kuntademokratian palvelualueella on kolme palveluyksikköä, lakiasiat ja päätösvalmistelu, tiedonhallinta sekä hallintopalvelut. Lisäksi palvelualueeseen kuuluu kaupunkiturvallisuuden tiimi ja vaalitoimisto, jonka tilapäisen henkilöstön kustannukset katetaan keskusvaalilautakunnan talousarviosta.

Kuntademokratian palvelualue vastaa muun muassa kaupunginvaltuuston ja -hallituksen kokousten valmistelusta, kaupunkitasoisesti päätösvalmistelun ja päätöksenteon kehittamisestä sekä ohjauksesta, yleisten vaalien järjestämisestä, tiedonhallinnasta, kaupungin yhteisistä lakiasioista ja niiden ohjauksesta, kaupunkitasoisesta toiminnallisesta tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyöstä sekä turvallisuus ja valmiusasioista. Palvelualueella toimii myös kaupungin tietosuojavastaava.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2025 pidetään samanaikaisesti kunta- ja aluevaalit. Vaalien järjestelyin pyritään lisäämään kiinnostusta vaaleihin ja kasvattamaan äänestysaktiivisuutta. Valtuustokauden sujuva vaihdos varmistetaan koulutuksin.

Tiedonhallintayksikön keskeisenä tavoitteena on edistää kokous- ja asiakirjahallinnon uudistushanketta, jolla tavoitellaan tehokasta ja sujuvampaa tiedonhallintaa kaupunkitasoisesti. Taloussuunnitelmakauden aikana varmistetaan kaupunkitasoisesti tiedonhallintaan ja tietosuojaan riittävä osaaminen ja resursointi.

Vuoden 2025 aikana vahvistetaan kaupunkitasoista valmiussuunnittelua ja varautumista. Kaupunkitasoista valmiussuunnitelmaa täydennetään tarkentavilla suunnitelmilla, ohjeistuksilla ja toimintakorkeilla. Paikallisen turvallisuussuunnitelman laadinta käynnistyy.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2025 huhtikuussa järjestetään samanaikaisesti sekä kunta- että aluevaalit. Palvelualue vastaa vaalien toteuttamisesta ja tavoittelee sujuvia, turvallisia ja virheettömiä vaaleja sekä osaltaan pyrkii äänestysaktiivisuuden nostamiseen. Samanaikaisesti järjestettävät kunta- ja aluevaalit vaativat järjestelyiltä tavallista enemmän, sillä kaupungin tehtäviin kuuluu muista vaaleista poiketen kuntavaalien ehdokasasettelu ja kunta- ja aluevaalien ääntenlaskenta. Palvelualueella toteutetaan myös kuntavaalien jälkeinen valtuustokauden vaihdos, kun uuden kaupunginvaltuuston toiminta käynnistetään ja uudet valtuutetut perehdytetään tehtäväänsä. Kaupunginhallitukselle esitetään toimenpidesuunnitelma vaaliaktiivisuuden edistämisestä ja vaalien toteutuksesta.

TE-palveluiden uudistus vaikuttaa myös kuntademokratian palvelualueeseen, sillä organisaation ja toiminnan muutokset lisäävät kaupunginhallituksen päätöksenteon määrää. Toimintaa koordinoivaa päätösvalmisteluvoimaa vahvistetaan vastaamaan lisääntyviä tehtäviä. Samoin palvelualueella koordinoitavia toimialatasoisia PR- ja assistenttipalveluita tarkastellaan uudelleen.

Kielellisesti rikkaana kaupunkina Vantaalla on tarvetta monikieliseen viestintään. Kaupunkitasoista englannin kielen käännöspalvelua vahvistetaan vuonna 2025.

Kaupungintalon turvallisuutta kehitetään ja mm. lukitusjärjestelmän uudistamista valmistellaan. Kaupungintalon aukioloaikaa laajennetaan ja ravintola avataan yleiseen käyttöön lounasaikoina. Valtuustosalin ja kaupunginhallituksen huoneen kalustus uusitaan mahdollistamaan tilojen monipuolisempi käyttö.

Kuntademokratian palvelualue vastaa kaupunkitasoisesti tiedonhallinnasta ja siihen tarvittavista kaupunkitasoisista tietojärjestelmistä. Vuonna 2025 palvelualueen keskeisenä tavoitteena on asian- ja kokoushallinnan uudistushankkeen edistäminen. Hankeen osana haetaan nykyaikaista, tehokasta ja toimintavarmaa asian- ja kokoushallinnan tietojärjestelmää. Tiedonhallintayksikköön sijoituvassa kaupunginarkistossa kehitetään analogisen aineiston digitointia ja laajennetaan sähköisen arkiston käyttöä.

Tiedonhallinnan osaamista ja hyödyntämistä kehitetään kaupunkitasoisesti. Kaupungin tiedonohjaussuunnitelma päivitetään ja laajennetaan koskemaan muitakin kuin asianhallintajärjestelmässä käsiteltäviä aineistoja. Tämä auttaa käsittelemään tietoa turvallisesti ja suunnitelmallisesti, jolloin tieto on myös löydettävissä ja käytettävissä aiempaa paremmin. Samalla tuetaan asianhallintajärjestelmän uudistamista.

Kansallisen ja kansainvälisen turvallisuustilanteen jatkuva epävarmuus heijastuu myös kaupungin turvallisuuteen. Normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen edellyttää jatkuvaa kaupunkitasoista tilanteen seuranta ja hallintakeinojen kehittämistä. Kaupunkitasoisen varautumisen resursointia vahvistetaan ja varautumisen hankinnoilla kehitetään kaupungin kykyä toimia normaaliolojen häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Häiriötilannevarautumisen ja valmiussuunnittelun verkostomaista työskentelyä jatketaan yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä muiden kuntien ja viranomaisten kanssa.

Paikallisen turvallisuussuunnitelman päivitys aloitetaan vuoden 2024 turvallisuuskyselyn ja siitä tehdyn toimintaympäristöarvion pohjalta. Turvallisuussuunnittelun tarkoituksena on ennaltaehkäistä ja torjua onnettomuuksia, tapaturmia, rikoksia ja häiriöitä sekä parantaa ihmisten turvallisuuden tunnetta. Osana turvallisuussuunnitelman päivitystä selvitetään yhteistyössä Itä-Uudenmaan poliisin

kanssa poliisin edellytykset lisätä näkyvää, jalkautuvaa ja ennaltaehkäisevää läsnäoloa alueille, joilla esiintyy turvattomuuden tunnetta sekä häiriöitä.

Lisäksi kaupunki myös selvittää keinoja lisätä turvallisuutta asemaseuduilla yhteistyössä nykyisten turvallisuustoimijoiden kanssa.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kokonaisuudistusta jatketaan jalkauttamalla riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamallit kaupunkitasoisesti.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	48	54	57
Määräaikaisen henkilöstön lkm	6	2	2
Henkilöstön kokonaismäärä	54	56	59

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	24	82	40	78
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	1 409	1 300	1 300	3 400
Käännöstyöt	4 005	3 400	3 500	3 400

11 70

Viestintä

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-2 373	-2 802	-2 954	-2 976	-3 050	-3 127	-3 205
Toimintakate	-2 373	-2 802	-2 954	-2 976	-3 050	-3 127	-3 205

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-1 416	-1 360	-1 560	-1 582
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-809	-1 266	-1 204	-1 204
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-33	-23	-30	-30
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-10	-4	-4	-4
Sisäiset tilavuokrat	-104	-111	-119	-119
Muut menot	0	-38	-38	-38
Menot yhteensä	-2 373	-2 802	-2 954	-2 976
Toimintakate	-2 373	-2 802	-2 954	-2 976
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 054	1 037	0	1 158
Tilikauden tulos	-1 319	-1 765	-2 954	-1 818

Toiminnan kuvaus

Viestinnän palveluyksikkö vastaa kaupungin keskitetyistä viestintätehtävistä ja koko kaupungin markkinointitehtävistä, vastualueensa kaupunkitasoisten ohjeiden antamisesta sekä kaupunkistrategian ja johdon toimialan viestinnästä. Kaupungin keskitetyssä viestinnässä koordinoidaan ja kehitetään ulkoista ja sisäistä viestintää, brändiä ja kaupunkimarkkinointia. Lisäksi eri viestintäkanavien päätoimitus on keskitetyssä viestinnässä. Kunkin toimialan viestintä vastaa oman toimintansa ja palveluidensa viestinnästä. Kaupunkikulttuurin toimialalle perustetaan kaupunkitasoinen tapahtumatoimisto, joka vastaa tapahtumista ja niiden viestinnästä ja markkinoinnista. Vantaan mainekuvan ja brändin parantamiseksi ja kehittämiseksi myös kaupunkitasoisen viestinnän resursseja kohdennetaan tapahtumatoimiston käyttöön.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Viestinnän tavoitteena on viestiä kaupungin toiminnasta, palveluista, päätöksenteosta ja sen vaikutuksista sekä kuntalaisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista oikea-aikaisesti ja avoimesti

kaikille kuntalaisille ja muille kaupungin tärkeille sidosryhmille. Viestintää tehdään kaikille kaupunkilaisille. Valtuustokokousten viittomakielen tulkkausta pilotoidaan ja kokoustallenteiden automaattitekstitystä testataan valtuustosalin tekniikkauudistuksen jälkeen, alkuvuonna 2025.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Viestinnässä jatketaan monikielisen ja monikanavaisen viestinnän kehittämistä kaupungin viestinnän saavutettavuuden ja kuntalaisten osallisuuden parantamiseksi. Tekoälyn testaaminen ja käyttö viestinnässä, visuaalisessa viestinnässä ja markkinoinnissa tukee toiminnan uudistamista ja tehostamista.

Vuoden 2025 alussa voimaan astuva työllisyyspalvelujen siirto valtiolta kunnille lisää kaupungin työllisyys- ja elinvoimapalvelujen viestinnän ja markkinoinnin tarvetta, johon on varauduttu henkilöstö- ja toiminnansuunnittelussa. Kaupungin maineen rakentamista jatketaan toteuttamalla viestinnän kokonaisvaltaista ja pitkäaikaista maineohjelmaa. Mainetyössä tärkeänä painopistealueena on erityisesti nuorten turvallisuuden ja turvallisuuden tunteen parantaminen.

Maineohjelma ohjaa myös kaupungin markkinointia. Markkinoinnin mukaan lukien työnantajamielikuvan, elinvoimamarkkinoinnin, tapahtumamarkkinoinnin ja uutena osa-alueena työllisyyspalvelujen asiakasmarkkinoinnin kehittämistä jatketaan. Aluemarkkinoinnissa keskitytään kaupunkistrategian mukaisesti kukoistaviin kaupunkikeskuksiin. Vantaa suunnittelee ja toteuttaa markkinointikampanjan korostaen Vantaan vahvuuksia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	22	23	27
Määräaikaisen henkilöstön lkm	2	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	24	23	27

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/asukas	9,0	9,6	11,0	12,0

11 30

Sisäinen tarkastus

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-340	-425	-428	-431	-441	-452	-464
Toimintakate	-340	-425	-428	-431	-441	-452	-464

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-304	-379	-382	-385
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-6	-15	-15	-15
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-4	-4	-4
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	-26	-28	-27	-27
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-340	-425	-428	-431
Toimintakate	-340	-425	-428	-431
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	-39	-42	0	-32
Tilikauden tulos	-379	-467	-428	-462

Toiminnan kuvaus

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö avustaa tarkastusjohtajan johdolla kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupunkikonsernin hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikön keskeisenä tavoitteena on suorittaa laadukkaasti ja ajallaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan kirjatut tarkastukset. Lisäksi sisäisen tarkastuksen tulee käsitellä väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavaan tulleet ilmoitukset lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäisen tarkastuksen toiminnassa ei tapahdu vuonna 2025 olennaisia muutoksia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	5	5	5
Määräaikaisen henkilöstön lkm	0	0	0
Henkilöstön kokonaismäärä	5	5	5

13

KASVATUS JA OPPIMINEN

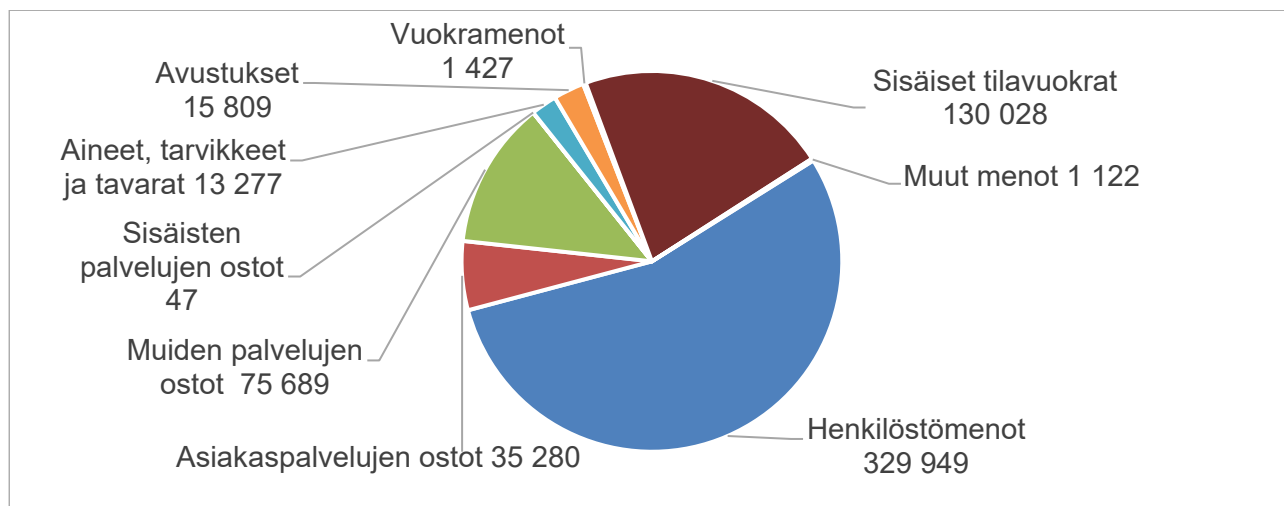
Vastuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Kasvatus ja oppiminen							
Tulot	43 793	33 274	30 457	30 457	30 823	31 193	31 567
Menot	-552 579	-560 749	-591 634	-602 629	-617 671	-633 099	-648 913
Toimintakate	-508 786	-527 476	-561 177	-572 172	-586 848	-601 906	-617 346
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt							
Tulot	40 971	32 117	29 445	29 445	29 798	30 156	30 518
Menot	-473 969	-484 513	-508 595	-519 124	-532 007	-545 293	-558 912
Toimintakate	-432 998	-452 396	-479 150	-489 679	-502 208	-515 138	-528 394

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2024 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 4 348 000 euroa. Lisäksi varhaiskasvatuksen sijais- ja lasten tuen tarpeisiin on lisätty 6 milj. euroa ja Vantaan omaa KOTA-rahoitusta on tarkistettu vuoden 2024 tasolle.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	11 009	5 392	10 147	10 147
Maksutulot	9 930	11 544	8 817	8 817
Tuet ja avustukset	19 581	13 218	10 294	10 294
Muut tulot	427	187	187	187
Sisäiset tulot	24	1 776	0	0
Tulot yhteensä	40 971	32 117	29 445	29 445
Henkilöstömenot	-246 130	-268 214	-279 141	-282 711
Asiakaspalvelujen ostot	-31 697	-33 151	-35 270	-35 270
Muiden palvelujen ostot	-75 643	-54 312	-60 765	-67 604
Sisäisten palvelujen ostot	-80	-20	-20	-20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 867	-7 528	-8 216	-8 036
Avustukset	-16 328	-17 280	-15 708	-15 708
Vuokramenot	-360	-235	-210	-210
Sisäiset tilavuokrat	-95 543	-103 209	-108 890	-108 890
Muut menot	-321	-566	-374	-674
Menot yhteensä	-473 969	-484 513	-508 595	-519 124
Toimintakate	-432 998	-452 396	-479 150	-489 679
Poistot	-2 408	-2 899	-2 963	-2 963
Vyörytykset	-31 420	-34 179	0	-38 535
Tilikauden tulos	-466 827	-489 475	-482 113	-531 178

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala (KASO) huolehtii kaupungin varhaiskasvatuspalveluiden, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen ja ruotsinkielisten palveluiden järjestämisestä sekä yhteistyöstä hyvinvointialueen kanssa opiskeluhuollon sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämisen osalta. Toimialan tehtävänä on valmistella ja panna täytäntöön kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimialaan kuuluvat asiat. Toiminnan järjestämisessä otetaan huomioon kuntalaisten oikeus saada palveluja äidinkielellään suomeksi tai ruotsiksi. Myös englanninkielisiä palveluita on tarjolla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan organisaatio muodostuu varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, ruotsinkielisten palveluiden ja toisen asteen koulutuksen palvelualueista sekä yhteisistä palveluista.

Toiminta-ajatuksensa mukaisesti kasvatuksen ja oppimisen toimiala edistää lasten ja nuorten oppimista, osallisuutta ja hyvinvointia osaavan henkilöstön ja laadukkaiden kasvu- ja oppimisympäristöjen avulla oikeudenmukaisesti ja vuorovaikutteisesti.

Toimialan toimintaympäristöön vaikuttavat pidemmän aikavälin kehityskulut, kuten oppijoiden määrän kasvu, joka noudattelee asuntorakentamisen suhdanteita, ja muunkielisten oppijoiden osuuden kasvu. Sekä varhaiskasvatuksessa että opetuksessa ja koulutuksessa erilaiset tuen tarpeet näyttävät jatkavan kasvuaan. Suhteellisesti suurta on vaativan erityisen tuen oppijoiden määrän kasvu. Samaan aikaan kansallisella tasolla on tulossa vuoden 2025 elokuun alusta muutoksia erityisen tuen opetukseen perusopetuksessa ja toisen asteen koulutuksessa. Tämä vaatii toimialalla suurta panostusta lakien toimeenpanoon sekä prosessien ja toiminnan kehittämiseen. Muunkielisten opetuksessa vahvistetaan suomen kielen oppimista ja siihen liittyen integroitumista Vantaalle ja paikalliseen yhteisöön.

Turvallisuuden heikentyminen lasten ja nuorten kasvuympäristössä heijastuu myös päiväkoteihin, kouluihin ja oppilaitoksiin. Pienten lasten väkivaltaisuus on lisääntynyt, samoin huoltajien uhkaava käytös. Tutka (työolojen haittojen ja vaarojen arviointi) -järjestelmään tehdyt ilmoitukset ovat lisääntyneet. Kouluterveyskyselyn mukaan kiusaaminen ja fyysisen uhan kokemukset ovat lisääntyneet. Jälkimmäinen on koululaisten ja opiskelijoiden keskuudessa Kouluterveyskyselyn mukaan Vantaalla yleisempää kuin muualla maassa.

Kouluvalmentajatoiminta jatkuu pilottina hankerahoituksella lukuvuoden 2024–2025 kolmellatoista perusopetuksen koululla. Myös toisen asteen koulutuksessa aloitti hankerahoituksella kaksi opiskelvalmentajaa lukuvuonna 2024–2025. Tällä toiminnalla pyritään mm. tukemaan oppilaiden ja opiskelijoiden kouluun kiinnittymistä, kiusaamiseen puuttumista ja turvallisuuden tunteen lisääntymistä.

Toimialan sukupuolitietoisen budjetoinnin kehittämiskohteena jatkuu oppimisen ja opiskelun tuen sekä kasvun ja kehityksen tuen palvelut. Kehittämiskohte on valittu kouluterveyskyselyn tulosten pohjalta. Toimialan tuen kehittämissuunnitelmassa lapsen tukeen liittyviä tilastoja on tarkasteltu sukupuolten näkökulmasta. Toimialalla on myös tunnistettu poikien yliedustus uhka- ja väkivaltatilanteissa

sekä fyysisen rajaamisen tilanteissa. Toimialalla on päivitetty fyysisen rajaamisen ohjeet. Henkilöstön osaamista on lisätty pedagogisen turvallisuuden osalta. Varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja ruotsinkielisellä palvelualueella on otettu käyttöön ProVaka/Prokoulu/Prosmå/Proskola -toimintamallit, joilla vahvistetaan varhaista ja vaikuttavaa tukea käyttäytymisen haasteisiin liittyen.

Toimialalla keväällä tehdyssä toimintaympäristöanalyysissä korostuivat seuraavat tekijät: maailmanpoliittisen tilanteen ja itärajan turvallisuustilanteen vaikutukset palvelutarpeeseen, yhteistyön haasteet hyvinvointialueen kanssa sekä lasten ja nuorten hyvinvoinnin kasvavat erot. Perheiden taloudellinen tilanne kiristyy, ja työelämän muutokset heijastuvat palveluihin. Segregaation jatkuminen, henkilöstön saatavuus ja osaamisen laajentamisen tarve ovat yhä keskeisiä haasteita. Lisäksi digitalisaation ja tekoälyn mahdollisuudet sekä palveluiden kehittämisen haasteet vaativat huomiota. Monikulttuurisuus ja monikielisten oppijoiden määrän kasvu jatkuvat.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2024–2034 (ennuste 2024) mukaan varhaiskasvatuskäisten määrä kasvaa vuoteen 2034 mennessä 1 614 lapsella. Hoitopaikkatarve on 1 372 paikkaa 85 prosentin peittävyuden mukaan laskettuna. Tämä vastaa noin kahdeksaa uuden suunnitteluohjeen mukaista päiväkotia. Eniten lasten määrän ennustetaan kasvavan Kivistön (694), Tikkurilan (571), Myyrmäen (189) ja Aviapoliksen (205) suuralueilla. Aviapoliksessa pohjoispuolen alue (Veromies) kasvaa voimakkaasti 621 lapsella, kun taas alueen eteläpuolen (Tammisto ja Pakkala) varhaiskasvatuskäisten määrä laskee 347 lapsella.

Perusopetusikäisten lasten määrä vähenee Vantaan virallisen väestöennusteen 2024–2034 mukaan vuoteen 2034 mennessä 158 oppilaalla. Kasvualueita ovat Kivistön (431), Tikkurilan (225) ja Myyrmäen (33) suuralueet. Alakouluikäisten määrä kasvaa 56 oppilaalla ja yläkouluikäisten määrä vähenee 214 oppilaalla. Muilla suuralueilla peruskouluikäisten lasten määrä vähenee, eniten Aviapoliksen suuralueella (-343).

Peruskouluikäisten määrä kasvaa vuoteen 2026 mennessä 120 oppilaalla. Suurin kasvu kohdistuu Tikkurilan (87), Kivistön (61) ja Koivukylän (58) suuralueille. Eniten lasten määrä vähenee Korson suuralueella (-72). Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuodesta 2025 vuoteen 2030 mennessä perusopetusikäisten lasten määrä kasvaa 1 600 oppilaalla Vantaalla. Vuoteen 2040 mennessä 7–15-vuotiaiden vieraskielisiä lasten määrä on 13 321, kun vuonna 2021 heitä oli 6 641.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2024–2034 mukaan 16–18-vuotiaiden nuorten määrä kasvaa vuoteen 2026 mennessä 391 nuorella. Suurimpia kasvualueita ovat Myyrmäki (87), Aviapolis (80) ja Koivukylä (57). Nuorten määrä kasvaa kaikilla suuralueilla vuoteen 2030 mennessä 749 nuorella. Vieraskielisen väestöennusteen mukaan vuodesta 2025 vuoteen 2030 mennessä nuorten määrä kasvaa 920 nuorella Vantaalla. Vuoteen 2040 mennessä vieraskielisten nuorten määrä on 4 274, kun vuonna 2021 heitä oli 1 905.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan keskeiset tavoitteet edistävät valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä eri painopistealueilla. Toimialan keskeisinä tavoitteina ovat oppijoiden nähdäksi ja kuulluksi tuleminen, sekä toimijuuden ja yhteisöön kiinnittymisen vahvistaminen. Henkilöstön osaamista väkivallan, koulukiusaamisen ja työrauhaongelmien ennaltaehkäisyyn ja siihen puuttumiseen vahvistetaan systemaattisesti, ja opetus- sekä kasvatushenkilöstölle tarjotaan valmiudet toimia haastavissa tilanteissa oireilevien lasten, nuorten ja aikuisten kanssa. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistetään yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa, perustuen yhteisiin suunnitelmiin, sopimuksiin ja linjauksiin.

Monikielisten oppijoiden osaamisen vahvistaminen ja kielitietoisien toimintakulttuurin edistäminen ovat myös keskeisiä tavoitteita. Tavoitteena on myös vuonna 2025 voimaan astuvien oppimisen tuen lakimuutosten toimenpiteet sekä nivelvaiheen tiedonsiirron jalkauttaminen onnistuneesti. Lisäksi kehitetään tietomalleja segregaation erityispiirteiden tunnistamiseksi, jotta tietoa voidaan hyödyntää johtamisessa ja resurssien jaossa.

Kielitietoista toimintakulttuuria vahvistetaan läpileikkaavana toimintaperiaatteena kaikissa kaupungin palveluissa.

Perusopetuksen keskeisenä tehtävänä on vahvistaa oppilaiden luku- ja kirjoitustaidon sekä matematiikan perusvalmiuksia. Monikielisten oppilaiden määrän kasvaessa lukuvuonna 2023–2024 lisätyt alkuopetuksen äidinkielen ja matematiikan vuosiviikkotunnit halutaan käyttää opetussuunnitelman tavoitteiden syventämiseen, ei sisältöjen lisäämiseen. Oppilaita on mahdollista jakaa ryhmiin, vahvistaa yhteisopettajuudella erilaisten oppijoiden tarpeisiin vastaamista sekä aktivoida ja kannustaa opettajia menetelmällisiin koulutuksiin. Yhteistyö kirjaston kanssa on tärkeässä roolissa perheiden roolin vahvistamisessa lukutaidon ylläpitämiseksi.

Kaupunginhallituksen esittämällä 300 000 euron lisärahoituksella on tavoitteena edistää monikielisten oppijoiden kehittämissuunnitelman mukaisia toimenpiteitä monikielisten oppijoiden tukemiseksi.

Vantaalla kouluruokailu on vähemmän suosittua kuin valtakunnassa keskimäärin. Jatkamme kouluruokailun kehittämistä varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Tavoitteena on, että nykyistä merkittävästi useammat oppilaat syövät koululla lukuvuonna 2024–2025 huomioiden ravitsemuksen ja kestävän kehityksen.

Kouluruokailussa otetaan käyttöön 7–8 luokkalaisille valvonta ja ohjausateriat. Kouluruokailun houkuttelevuutta ja laatua parannetaan kouluruokaan kohdennettavalla lisämäärärahalta.

Vantaan kaupunki sai Suomen UNICEFin myöntämän Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen vuoden 2024 alussa. Tunnustuksen myötä Vantaan kaupunki sitoutui jatkamaan yhteistyötä Suomen UNICEFin kanssa ja edistämään lapsen oikeuksien toteutumista kunnan toiminnassa.

Tikkurilan osaamiskampushankkeessa kehitetään edelleen palvelukokonaisuutta, joka tuottaa ratkaisuja työvoiman ja työpaikkojen kohtaamiseen. Vuonna 2025 työstetään mm. kampuksen monitoimijaisen eli julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyötä parantavan toimintaympäristön palveluprosesseja sekä toimintakulttuuria. Lisäksi jatketaan koulutusyhteistyön toimintamallin yhteiskehittämistä testaamalla sen toimivuutta asiakkaiden kanssa. Osaamiskampushankkeessa rakennetaan myös TKI-toimintamallia, pilotoidaan teknisiä ratkaisuja, haetaan aktiivisesti ulkopuolista rahoitusta digitaalisten ratkaisujen kehittämiseen, käynnistetään oppilaitoskorttelin rakennustyöt ja edistetään seuraavien kortteleiden käytön konseptointia sekä kilpailutuksia. Samaan aikaan vahvistetaan Tikkurilan osaamiskampuksen brändiä ja haetaan kumppanuuksia, jotka edistävät kampuksen tavoitteita. Tikkurilan osaamiskampushankkeen edistymistä seurataan aktiivisesti. Kumppaniverkostolle asetetaan määrällinen tavoite vuodelle 2025. Olennaista on, että kampuksen kumppaniverkostoon saadaan sitoutumaan riittävä määrä yrityksiä ja koulutustoimijoita.

Toimiala toteuttaa ns. yhdyskäytävämallin vahvistamaan yhteistyötä työllisyyspalveluiden ja ammatitopisto Varian välillä sekä nopeuttamaan TE- palveluiden asiakkaiden pääsyä työllistymistä edistävään koulutukseen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	4 332	5 044	5 222
Määräaikaisen henkilöstön lkm	1 589	600	627
Henkilöstön kokonaismäärä	5 921	5 644	5 849

13 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-106	-100	-110	-110	-112	-115	-118
Toimintakate	-106	-100	-110	-110	-112	-115	-118

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-88	-81	-90	-90
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-16	-19	-19	-19
Sisäisten palvelujen ostot	-2	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-1	-1	-1
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-106	-100	-110	-110
Toimintakate	-106	-100	-110	-110
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	106	100	0	0
Tilikauden tulos	0	0	-110	-110

Toiminnan kuvaus

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta huolehtii toimialan yhteisten palveluiden, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä ja kehittämisestä.

Määrärahat sisältävät kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ja ruotsinkielisen jaoston menot.

13 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	738	0	0	0	0	0	0
Menot	-5 883	-5 896	-7 645	-6 203	-6 358	-6 517	-6 680
Toimintakate	-5 145	-5 896	-7 645	-6 203	-6 358	-6 517	-6 680

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	732	0	0	0
Muut tulot	5	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	738	0	0	0
Henkilöstömenot	-4 492	-3 772	-5 775	-4 331
Asiakaspalvelujen ostot	-24	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 042	-1 216	-935	-937
Sisäisten palvelujen ostot	-19	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	293	-103	-177	-177
Avustukset	-160	-186	-186	-186
Vuokramenot	-40	-43	-44	-44
Sisäiset tilavuokrat	-395	-384	-394	-394
Muut menot	-3	-191	-134	-134
Menot yhteensä	-5 883	-5 896	-7 645	-6 203
Toimintakate	-5 145	-5 896	-7 645	-6 203
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	5 271	5 457	0	6 083
Tilikauden tulos	126	-439	-7 645	-120

Toiminnan kuvaus

Yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto, toimialan yhteiset projektit ja yhteiset palvelut. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluu myös kaupunkitasoinen Tikkurilan osaamiskampushanke.

Yhteiset palvelut huolehtivat keskitetyistä viestintä-, talous-, laki- ja valmistelupalveluista sekä suunnittelusta ja kehittämisestä. Yhteisiin palveluihin kuuluvat myös hyvinvoinnin edistämisen ja opiskeluhuollon koordinaatiotehtävät sekä UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -työn toimenpiteiden edistäminen. Lisäksi yhteiset palvelut koordinoi koulukuljetuksiin ja kalustonkunnostukseen liittyvät asiat. Av-palvelu ja av-huolto järjestetään jatkossa opiskelijatyönä yhteistyössä Vantaan ammattiopisto Varian kanssa. Yhteisten palvelujen vastuualueelle kuuluvat toimialan strategian valmistelu, tietojohdantamisen keskeiset palvelut sekä tieto- ja viestintätekniikkapalvelut. Tieto- ja viestintätekniikassa painotetaan toimialan erityispiirteet huomioivaa sisällöllistä kehittämistä yhteistyössä tietohallinnon, koulujen ja oppilaitosten sekä varhaiskasvatuksen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen tavoitteena on mahdollistaa ja tukea palvelualueiden työtä. Yhteisiä prosesseja kehitetään palvelualueiden kanssa jatkuvasti. Henkilöstön pito- ja vetovoimaa edistetään panostamalla perehdyttämiseen ja työpaikan yhteisöllisyyteen.

Toimialan Datavisio 2022–25 päivitetään vuoden 2025 aikana tukemaan tulevan strategiakauden tavoitteita, toimialan tiedolla johtamista ja ennakoitua. Datavisio raamittaa toimialan tiedonkäsittelyä ja -hallintaa. Ohjelma sisältää datanhallintaa koskevat säännöt, jotka mahdollistavat sen, että tarvittava tieto saadaan hyötykäyttöön koko organisaation näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla tietoturvasuosin. Vuoden aikana kehitetään kasvatuksen ja oppimisen toimialan tietoalustaa yhdessä tietohallinnon kanssa.

Toimialan Digivisiossa 2022–25 kuvataan, miten tieto- ja viestintäteknologia auttaa oppimaan, osallistumaan ja voimaan paremmin. Visio konkretisoituu digipedagogiikan ohjelmiksi, jotka on koottu erikseen varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja toiselle asteelle. Digipedagogiikan ohjelmat päivitetään seuraavalle strategiakaudelle ja suunnitelmia täydennetään tekoälyn tiekartalla, jossa kuvataan, miten tekoälyä voidaan hyödyntää toimialalla hallinnon tehtävissä sekä opetuksessa tietoturvasuosin. Myös sovellus- ja järjestelmätuen toiminta- ja tukimallia kehitetään ja vakiinnutetaan. Palvelualueiden kanssa vahvistetaan yhteistyörakenteita. Digivision päivityksen yhteydessä huomioidaan digioppimateriaalin ja digilaitteiden pedagogiset käyttötavat ja kokonaisuus niin, että arvioidaan niiden vaikutus vantaalaisten lasten ja nuorten oppimiseen ja hyvinvointiin.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialalla panostetaan siihen, että henkilöstö, oppijat, huoltajat ja sidosryhmät osallistuvat kaupungin strategiatyöhön ja sen edellyttämien toimenpiteiden suunnitteluun niin, että kaupungin strategiset tavoitteet ja kasvatuksen ja oppimisen kansallinen ohjaus muodostavat kokonaisuuden.

Viestinnässä painotetaan toimialan ja palvelualueiden tavoitteiden edistämistä viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Viestinnässä keskeisiä ovat myös Tikkurilan osaamiskampus ja Vantaan Lapsiystävällinen kunta -työ, molemmat yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa. Osallisuustyön painopistealueita ovat kaikilla palvelualueilla eri tahojen osallisuuden huomioiminen kaupunkistrategian työstämisessä, kohderyhmien osallistumisen varmistaminen rakennushankkeissa, Vaikuttajapäivän järjestäminen sekä eri ikäisten nuorten ja lasten sekä hiljaisten ryhmien kuuleminen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	52	56	56
Määräaikaisen henkilöstön lkm	27	15	15
Henkilöstön kokonaismäärä	79	71	71

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	-	0,60 %	0,60 %	*

* Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

13 30

Perusopetus

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	24 248	18 390	17 826	17 826	18 040	18 256	18 475
Menot	-240 619	-244 913	-258 521	-263 055	-269 472	-276 195	-283 086
Toimintakate	-216 371	-226 523	-240 695	-245 230	-251 432	-257 939	-264 611

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	9 550	3 931	8 686	8 686
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	14 362	12 545	9 002	9 002
Muut tulot	335	138	138	138
Sisäiset tulot	0	1 776	0	0
Tulot yhteensä	24 248	18 390	17 826	17 826
Henkilöstömenot	-133 190	-139 898	-143 144	-146 708
Asiakaspalvelujen ostot	-11 806	-12 881	-13 106	-13 106
Muiden palvelujen ostot	-29 770	-25 628	-30 115	-30 785
Sisäisten palvelujen ostot	-27	-3	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 781	-5 708	-6 004	-6 004
Avustukset	-2 483	-2 092	-2 484	-2 484
Vuokramenot	-285	-169	-144	-144
Sisäiset tilavuokrat	-56 062	-58 527	-63 524	-63 524
Muut menot	-215	-7	0	-300
Menot yhteensä	-240 619	-244 913	-258 521	-263 055
Toimintakate	-216 371	-226 523	-240 695	-245 230
Poistot	-1 451	-2 151	-2 208	-2 208
Vyörytykset	-19 052	-20 545	0	-22 763
Tilikauden tulos	-236 874	-249 219	-242 903	-270 201

Toiminnan kuvaus

Perusopetuksen tehtävä on järjestää opetussuunnitelman mukaista laadukasta perusopetusta sekä tarjota oikea-aikainen kolmiportainen tuki jokaiselle oppilaalle. Opetus järjestetään valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti lähikouluperiaatteella. Kolmiportaista tukea järjestetään jokaisessa 41 peruskoulussa. Vaativan tuen palveluista etappi- ja pajatoiminta järjestetään alueellisesti neljällä alueella, vammaisopetusta ja polikliinistä opetusta järjestetään keskitettynä palveluna.

Perusopetus antaa jatko-opiskeluvalmiudet toiselle asteelle ja perusopetuksen aikana kertyneet tiedot ja taidot osoitetaan peruskoulun päättötodistuksella, jonka perusteella tehdään opiskelijavalinnat toisen asteen opintoihin. Peruskoulussa oppilailla on mahdollisuus painottaa työelämäpainotteista opiskelua vuosiluokilla 8–9 (Teppo-toiminta).

Perusopetuksen palvelualue vastaa myös vammaisten lasten päivä- ja loma-ajan toiminnasta sekä vuosiluokkien 1.–2.-oppilaiden iltapäivätoiminnasta (noin 2 600 lasta elokuussa 2024), jota järjestää 20 palveluntuottajaa. Perusopetusikäisistä oppilaista maahanmuuttajataustaisia on 34,7 prosenttia. Perusopetus vastaa myös alle 17-vuotiaiden oppilaiden valmistavan opetuksen järjestämisestä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Perusopetuksen keskeisinä tavoitteina ovat laadukkaan ja alueellisesti yhdenvertaisen perusopetuksen toteuttaminen sekä perusopetuksen kaupunkistrategiaan pohjautuvien tavoitteiden edistäminen. Oppimisen kannalta keskeisimmät tavoitteet liittyvät lukutaidon ja matemaattisen osaamisen parantamiseen, työrauhaan sekä riittävän ja oikea-aikaisen tuen saamiseen. Hyvinvoinnin kannalta keskeisimmät tavoitteet liittyvät tunne- ja vuorovaikutustaitojen lisäämiseen ja kiusaamisen vähentämiseen sekä oppilaiden hyvinvoinnin lisäämiseen. Tässä merkittävässä roolissa on moniammatillisen yhteistyön lisääminen, lasten ja nuorten hoitopolkujen sujuvuus sekä hyvä johtaminen.

Tavoitteena on, että perusopetuksessa lisätään edelleen kelpoisten opettajien määrää suunnitelmallisesti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousarvio sisältää täysimääräisenä oppilasmäärän kasvun, 331 oppilasta, sekä vammaisopetuksen että maahanmuuttajien valmistavan opetuksen määrän kasvun. Talousarvio sisältää myös yhden ruotsin kielen vuosiviikkotunnin lisäyksen kahdeksannelle luokalle ja äidinkielen ja kirjallisuuden tuntimäärän lisäyksen vuosiluokille 3.–6. (vuosiluokka päätetään myöhemmin) 1.8.2025 alkaen. Talousarvio sisältää myös kaikkiin 7.–9.-luokkien opetusta antaville koululuille (19) kouluvalmentajat 1.8.2025 alkaen. Kouluvalmentajat palkataan kahteen MEK-alueiden alakouluun. Lisäksi talousarvioon on lisätty lukutaidon edistämiseksi oppimateriaaliraha 10 euroa oppilasta kohti, jolla koulut hankkivat oppilaita kiinnostavaa lukumateriaalia. Vantaan vankilan laajentumisen myötä vankilaopetukseen on palkattu kokoaikainen opettaja. Talousarvio sisältää myös 9.-luokkalaisten oppilaiden työelämään tutustumisjaksojen (TET-jakso) aikana opettajan palkanvähennysten poistamisen. 1.8.2025 alkaen 9.-luokkalaisten ollessa TET-jaksoilla opettajat työskentelevät työjärjestysten mukaisesti muita oppilaita tukien ja ohjaten rehtorin ohjeistuksen mukaisesti.

Valtion koulutuksellinen tasa-arvorahoitus (KOTA) lisättyinä Vantaan omalla KOTA-rahoituksella on esi- ja perusopetuksessa edellisen vuoden tasolla.

Perusopetuksessa on laadittu suunnitelma, millä tahdilla kaikki koulut voivat halutessaan liittyä PRO-kouluohjelmaan.

Fyysisen, psyykkisen ja henkisen turvallisuuden huomioiminen toimintakulttuurissa niin kaupunki- kuin yksikötasolla on erityisen tärkeää. Perusopetuksessa kehitetään turvallisuuden toimintakulttuuria sekä tuetaan toimenpiteitä kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi. OKM:n rahoittamassa Yhteinen turvaverkko -hankkeessa kehitetään ennaltaehkäisevää toimintaa yhteistyössä Vantaan kaupungin eri toimijoiden, hyvinvointialueen sekä poliisin kanssa. Hankkeessa tuotetaan yhteisiä ohjeistuksia, toimintatapoja sekä prosessikuvauksia niiden tilanteiden varalle, jolloin arjen turvallisuus poikkeaa normaalista.

Mahdollistetaan Kelan kustantamien terapeuttien pääsy koulujen tiloihin yhteisesti ajankohdasta sopien, jotta lapsen kuntoutus voi tapahtua tutussa ympäristössä, joka tukee kokonaisvaltaista kuntoutumista ja täydentää perusopetusta.

Vuosiluokkien 1.–2.-oppilaiden iltapäivätoiminnan ovat jo noin 20 vuoden ajan järjestäneet kaupungin ulkopuoliset palveluntuottajat (yhdistykset, yhteisöt ja yksityiset toimijat) valtion avustusten ja huoltajilta kerättävien maksujen tuella. Lukuvuonna 2024–2025 pilotoidaan kolmessa koulussa iltapäivätoiminnan järjestämistä kaupungin omana toimintana. Toteutetun iltapäivätoiminnan pilotoinnin tulokset arvioidaan toimintavuoden 2025 aikana. Arvioinnista saatujen havaintojen pohjalta iltapäivätoiminnan laatua ja tasoa kehitetään edelleen talousarvion puitteissa, jotta palvelu vastaa entistä paremmin lasten ja perheiden tarpeisiin. Perusopetuksessa käytetään lukutaitoa ja matemaattista ajattelua kartoittavia seuloja toisella, kolmannella ja seitsemännellä luokalla. Erityisesti muiden kuin suomenkielisten lasten lukutaito on heikkoa, ja tätä pyritään parantamaan toimialan palvelualueiden yhteisellä monikielisten oppijoiden kehittämishelmalla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on valmistellut perusopetuslain muuttamista. Asiaa käsitellään syksyllä 2024 eduskunnassa, ja tavoitteena on saada asia päätettyä vuodenvaihteessa 2024–2025 niin, että uusi laki astuisi voimaan 1.8.2025. Tarkoituksena on selkeyttää ja täsmentää oppilaan saaman tuen muotoja sekä niiden arviointia ja suunnitelmaa koskevaa sääntelyä. Jos lait hyväksytään, myös opetussuunnitelmia ja toimintaa on muutettava. Silloin valtion tähän kohdentama lisärahoitus tulee siirtää syyslukukauden 2025 osalta lisätalousarviona vuoden 2025 talousarvioon.

Palvelualueen tehtävänä on varmistaa riittävä suomen tai ruotsin kielen taito opiskelijoille.

Kaikkien koulujen järjestyssääntöihin kirjataan kännykän käyttöön liittyvät rajoitukset ja suositukset päivittyvän lainsäädännön mukaan koulupäivän aikaisesta kännykän käytöstä. Erityisesti painotetaan lasten ja nuorten digihyvinvointia.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	1 737	2 046	2 130
Määräaikaisen henkilöstön lkm	699	350	360
Henkilöstön kokonaismäärä	2 436	2 396	2 490

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 782	24 052	24 052	* 24 138
Käyttömenot euroa/oppilas	9 353	10 004	10 183	**
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	54 %	57 %	56 %	**
Huoneistoneiliöt/oppilas ***	10,0	10,2	10,2	* 10,2
Keskimääräinen ryhmä koko, 1–9 luokat	15,9	16,5	16,5	* 16,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, tutkintokoulutukseen valmistavaan koulutukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 650	2 620	2 620	* 2 450
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloitaneiden määrä	37 %	31 %	31 %	* 31 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	190	210	210	* 210

* 23.8.2024 luku, tilastointipäivän 20.9. luku saadaan lokakuussa.

** Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

*** Sis. keittiövuokrat, ilman näitä 9,7. Vuodesta 2023 lähtien ei sisällä opiskeluhuollon tiloja.

13 50

Varhaiskasvatus

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	15 399	13 131	11 204	11 204	11 339	11 475	11 612
Menot	-212 545	-218 141	-225 907	-233 338	-239 135	-245 113	-251 241
Toimintakate	-197 147	-205 010	-214 703	-222 133	-227 796	-233 639	-239 629

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	1 459	1 436	1 436	1 436
Maksutulot	9 592	11 083	8 500	8 500
Tuet ja avustukset	4 291	564	1 220	1 220
Muut tulot	33	48	48	48
Sisäiset tulot	23	0	0	0
Tulot yhteensä	15 399	13 131	11 204	11 204
Henkilöstömenot	-99 694	-115 222	-120 634	-122 085
Asiakaspalvelujen ostot	-19 762	-20 094	-21 938	-21 938
Muiden palvelujen ostot	-42 840	-25 628	-27 804	-33 964
Sisäisten palvelujen ostot	-28	-16	-20	-20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 025	-1 279	-1 586	-1 406
Avustukset	-13 667	-15 002	-13 037	-13 037
Vuokramenot	-29	-14	-16	-16
Sisäiset tilavuokrat	-35 401	-40 519	-40 633	-40 633
Muut menot	-100	-367	-239	-239
Menot yhteensä	-212 545	-218 141	-225 907	-233 338
Toimintakate	-197 147	-205 010	-214 703	-222 133
Poistot	-936	-731	-736	-736
Vyörytykset	-16 549	-17 895	0	-20 538
Tilikauden tulos	-214 631	-223 636	-215 439	-243 408

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa suomenkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja valmistavan opetuksen järjestämisestä Vantaalla asuville alle kouluikäisille lapsille. Tämän lisäksi palvelualue järjestää kerho-, asukaspuisto- ja avointa kohtaamispaikkatoimintaa. Ympäri vuorokautista varhaiskasvatusta järjestetään Itä-, Keski- ja Länsi-Vantaalla. Varhaiskasvatuksen palvelualue vastaa lisäksi kotihoidon tukeen ja palveluseteliin sekä yksityisen hoidon tukeen liittyvistä tehtävistä.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on edelleen haasteita. Saatavuustoimenpiteiden myötä kelpoisia opettajia on saatu 20 henkilöä lisää. Erityisopettajien saatavuus on parantunut oman koulutuksen myötä. Erityisopettajien tehtäviin on ollut hyvin hakijoita. Päiväkodin johtajien saatavuudessa on edelleen haasteita. Rinnakkain johdettujen yksiköiden päiväkodin johtajan tehtäviin on ollut paremmin hakijoita.

Varhaiskasvatuksen uuden henkilöstörakenteen toteuttamista jatketaan varhaiskasvatuslain mukaisesti. Varhaiskasvatuksen opettajien ja sosionomien osuutta nostetaan eläköityvien ja irtisanoutuvien lastenhoitajien myötä. Sosionomien osuutta lisätään myös uusien yksiköiden henkilöstöä palkattaessa. Sosionomin tehtäviin on ollut haasteita saada työntekijöitä.

Väestöennusteen mukaan vuonna 2025 varhaiskasvatusikäisen väestön määrä kasvaa 141 lapsella. Kotihoidon tuen piirissä olevien lasten määrän arvioidaan vähenevän edelleen ja heitä siirtyy varhaiskasvatuspalvelujen piiriin. Myös kerhotoiminnasta siirrytään varhaiskasvatuspalveluihin. Lapsia tulee varhaiskasvatukseen lisää arviolta 296. Vantaan varhaiskasvatusikäisistä lapsista maahanmuuttajataustaisia oli vuoden 2024 alussa 35,2 prosenttia. Vieraskielisen väestön osuuden arvioidaan kasvavan edelleen.

Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmän käyttöönottoa jatketaan ja siinä otetaan käyttöön uusia toiminnallisuuksia. Palvelualueella joudutaan kuitenkin tekemään edelleen väliaikaisia, henkilöstöä työllistäviä ratkaisuja kehitystyön hitauden vuoksi.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpanoa jatketaan. Laki varmistaa lapsen oikeuden tarvitsemaansa tukeen ja muodostaa tuen kolmitasoisuuden kautta eheän jatkumon kaikkiin ikäluokkiin. Lakimuutoksen toimeenpano edellyttää tuen henkilöstön lisäämistä ja koulutusta sekä yksityisen varhaiskasvatuksen tukemista tuen lakivelvoitteiden toteuttamisessa. Vuonna 2024 talousarvioon tehty lisäys toimintakuluihin on 1,2 milj. euroa. Lisäksi on tärkeää huomata, että perusopetuslakia koskeva tuen uudistus on valmisteilla ja astuu toteutuessaan voimaan 1.8.2025. Esitetty lakiuudistus tuottaa uusia velvoitteita ja todennäköisesti myös kustannuksia esiopetuksessa järjestettävään tukeen.

Puistoruokailun kehittämistä jatketaan ja länteen lisätään toinen paikka. Tikkurilassa tarjotaan jatkossa lämmin ruoka. Lisäksi toimintavuoden aikana pilotoidaan senioreille tarkoitettua puistoruokailua kerran viikossa, jonka tavoitteena on torjua yksinäisyyttä ja lisätä osallisuutta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Varhaiskasvatuksen keskeisenä tavoitteena vuonna 2025 on talouden tasapainottaminen erityisesti henkilöstömenojen ja vuokratyövoiman käytön osalta. Henkilöstön lyhyisiin sairaspöissaoloista johtuviin sijaistarpeisiin ja lasten tuen tarpeisiin palkattuihin avustajiin on talousarvioon tehty 6 milj. euron lisäys. Tavoitteena on edelleen löytää tasapaino taloudellisten resurssien ja henkilöstön veto- ja pitovoiman sekä hyvinvoinnin edistämisen välillä.

Työhyvinvoinnin edistämisen osalta tärkeimpänä tavoitteena on sairauspöissaolojen vähentäminen. Tähän päästään vahvistamalla muun muassa johtamisen keinoin ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa henkilöstön työhyvinvointia, työkykyä ja työelämätaitoja.

Toinen merkittävä tavoite on jatkaa edelleen tuen lakimuutoksesta johtuvaa tuen henkilöstön lisäämistä, jotta varhaiskasvatuksessa voitaisiin toteuttaa laadukasta kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukea.

Pedagogisten sisältöjen ja toimintakulttuurin osalta jatketaan ProVaka mallin toteuttamista, jonka avulla vahvistetaan positiivista vuorovaikutusta sekä tunne- ja kaveritaitoja inklusiivisessa toimintakulttuurissa.

Eriarvoistumiskehityksen ehkäisemiseksi toteutetaan MEK-toimintaohjelman ja varhaiskasvatuksen segregaaation vähentämisen toimeenpanosuunnitelman toimenpiteitä. Yhteinen koulu- hankkeen tietojen pohjalta tehdään toimenpiteitä segregaaation ehkäisemiseksi. Huolehditaan yhdenvertaisuustyön jatkumisesta ja jatketaan varhaiskasvatusyksiköissä toiminnallista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelua kokonaisuutena molemmat näkökulmat huomioiden.

Monikielisen oppijan ohjelman toteuttamiseksi varhaiskasvatuksessa kehitetään kielitietoista työskentelyä alle 3-vuotiaiden ryhmissä ja avoimessa toiminnassa sekä käytetään monikielistä kuvakirjapalvelua (Lukulumo).

Tavoitteena on, että varhaiskasvatuksessa lisätään edelleen kelpoisten opettajien määrää suunnitelmallisesti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2025 toiminta käynnistyy neljässä uudessa kunnallisessa päiväkodissa, jotka ovat Karhun-tassun paviljonki Pähkinärinteessä, Suitsikujan paviljonki Hakunilassa, Paviljonki Kielo Tikkurilassa ja Lentolan päiväkotiki Aviapoliksessa. Päiväkodeissa on paikkoja yhteensä 546, joista uusia on 420. Pakkalan alueella lasten määrä on vähentynyt ja Pakkalan päiväkotiki suljettiin 1.8.2024. Paikkojen määrä väheni 50:llä. Palvelutuotannon kasvun vaikutus määrärahoihin on 3,4 milj. euroa.

Vantaan varhaiskasvatus saa valtion erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esiopetuksen tasa-arvoa (ns. KOTA-raha) edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2024–2025 (1,2 milj. euroa). Lisäksi valtion erityisavustuksilla kehitetään esiopetuksen yhteisöllistä opiskeluhoitoa sekä lukemisen kulttuuria yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa.

Talousarviossa on varauduttu ateriapalveluiden, puhtauspalveluiden ja turvapalveluiden hinnankorotuksiin sekä palvelusetelin indeksikorotukseen.

Selvitetään ilmanpuhdistimien hankkimista päiväkoteihin vähentämään lasten ja henkilöstön sairastelua.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	1 852	2 235	2 320
Määräaikaisen henkilöstön lkm	649	75	105
Henkilöstön kokonaismäärä	2 501	2 310	2 425

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	* TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	10 800	10 814	10 825	11 182
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	2 200	2 201	2 440	2 365
Lapsia kotihoidon tuella	3 000	2 410	2 800	2 100
Varhaiskasvatuspalveluissa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta **	83 %	83,10 %	85,00 %	85,80 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus	17 %	16,90 %	18,40 %	17,50 %
Tukitoimien piirissä olevien lasten osuus	12 %	12,30 %	13,00 %	13,00 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	11 900	12 624	13 169	14 327

* Arvio vuoden 2022 keskiarvoista järjestelmävaihdoksesta johtuen.

** Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90**Svenskspråkiga servicen**

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	586	597	415	415	420	425	430
Menot	-14 816	-15 464	-16 412	-16 419	-16 930	-17 353	-17 787
Toimintakate	-14 230	-14 867	-15 997	-16 004	-16 510	-16 928	-17 357

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	25	25	25
Maksutulot	337	461	317	317
Tuet ja avustukset	196	110	72	72
Muut tulot	53	1	1	1
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	586	597	415	415
Henkilöstömenot	-8 666	-9 240	-9 497	-9 498
Asiakaspalvelujen ostot	-105	-176	-226	-226
Muiden palvelujen ostot	-1 975	-1 822	-1 893	-1 899
Sisäisten palvelujen ostot	-5	0	-1	-1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-354	-437	-449	-449
Avustukset	-17	0	0	0
Vuokramenot	-6	-8	-6	-6
Sisäiset tilavuokrat	-3 685	-3 779	-4 340	-4 340
Muut menot	-3	-1	-1	-1
Menot yhteensä	-14 816	-15 464	-16 412	-16 419
Toimintakate	-14 230	-14 867	-15 997	-16 004
Poistot	-21	-17	-19	-19
Vyörytykset	-1 197	-1 296	0	-1 426
Tilikauden tulos	-15 447	-16 180	-16 016	-17 449

Toiminnan kuvaus

Ruotsinkielisten palveluiden palvelualueen tehtävänä on kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Palvelualue vastaa ruotsinkielisten palveluiden johtajan johdolla ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja ruotsinkielisen tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA-koulutus) kehittämisestä. Palvelualue vastaa myös oppivelvollisten ohjauksesta ja valvonnasta. Lisäksi palvelualueen tehtävänä on vastata ruotsinkielisten palveluiden kaupunkitasoisesta koordinoinnista, Svenska kommitténin toiminnasta ja kaksikielisyydestä.

Palvelualue järjestää varhaiskasvatuksikäisille lapsille ruotsinkielistä varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatustilaisuuksista järjestetään yksityisinä palveluina, joita tuetaan yksityisen hoidon tuella ja palveluseleillä. Ruotsinkielinen esiopetus toteutuu osana palvelualueen varhaiskasvatusta. Ruotsinkielisiä päiväkotia on neljä, Dickursby daghem, Håkansböle daghem, Trollebo daghem ja Märtsensdals daghem.

Palvelualueella on neljä alakoulua (luokat 1–6): Dickursby skola, Kyrkoby skola, Mårtensdals skola ja Västersundoms skola. Hallinnollisesti alakouluilla on kaksi rehtoria. Yläkouluja (luokat 7–9) on yksi, Helsinge skola, ja lukioita yksi, Helsinge gymnasium.

Ruotsinkielistä ammatillista koulutusta järjestää Helsingissä ammattiopisto Prakticum. Se järjestää myös tutkintokoulutukseen valmistavaa koulutusta (TUVA) yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Ammattiopisto Prakticumissa toimii myös pääkaupunkiseudulla ruotsinkielistä työpajatoimintaa toteuttava Svenska produktionsskolan.

Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen ylläpitää ammattiopisto Prakticumia. Vantaan kaupunki omistaa 4,7 prosenttia Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab:stä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Ruotsinkielisen palvelualueen strateginen toimenpideohjelma pohjautuu toimialan strategiaan. Palvelualueen strategiset toimenpiteet palvelevat kaupungin ruotsinkielisiä asukkaita, sukupuolesta ja asuinalueesta riippumatta.

Palvelualueen strategiset painopisteet ovat toimia yhdessä hyvinvoinnin edistämiseksi, mahdollistaa jokaisen kasvu omaan potentiaaliinsa, edistää oppimista vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta ja tukea lasten ja nuorten kielellistä kehitystä.

Painopiste vaihtelee lukuvuosittain. Lukuvuoden 2024–2025 painopiste on oppimisen edistäminen vahvistamalla elinikäistä uteliaisuutta. Syksyn 2025 painopisteenä on mahdollistaa jokaisen kasvu omaan potentiaaliinsa yhdistämällä kaikki valtuustokauden painopisteet.

Kaikki varhaiskasvatuksen päiväkodit, esikoulut ja 1.–6.-luokkia opettavat peruskoulut ovat ottaneet käyttöön ProSmå/ProSkola-mallin 1.8.2024 alkaen. ProSmå/ProSkola-malli on tutkimustietoon perustuva käyttäytymisen ongelmien ennaltaehkäisemiseen luotu toimintamalli, jota on kehitetty Opetus- ja Kulttuuriministeriön rahoituksella Itä-Suomen ja Jyväskylän yliopistojen sekä Niilo Mäki Instituutin yhteistyönä.

Strategisten painopisteiden ja toiminnan kehittämiseksi palvelualue tekee lyhyen kyselyn, johon henkilökuntaa pyydetään vastaamaan kaksi kertaa vuodessa. Strategian painopisteiden suunnitteluun on luotu tiedolla johtamisen arviointiraportti, johon kerätään sekä tilastoja että muuta tietoa. Näin pyritään varmistamaan se, että strateginen suunnittelu kehittyi kentän tarpeiden mukaisesti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan sopimus Helsingin kanssa koskien ruotsinkielistä vammaisopetusta ei anna Vantaan ruotsinkielisille kehitysvammaisille oppilaille subjektiivista oikeutta koulupaikkaan. Jos Zacharias Topelius koulussa ei ole tilaa, palvelualue joutuu järjestämään vammaisopetusta itse. Tilanne on vaikeutunut, kun myös Helsingissä on yhä enemmän ruotsinkielisiä vammaisopetusta tarvitsevia lapsia. Jotta vammaisopetusta pystytään järjestämään Vantaan omissa kouluissa, tarvitaan lisää resursseja. Tällä hetkellä vaativan erityisen tuen resurssit luokkien 1.–6. oppilaille (pienryhmäopetus) on keskitetty yhteen kouluun eli Dickursby skolaniin. Kun vammaisopetusta tarvitsevien lasten määrä kasvaa, on syytä harkita vaativan tuen pienryhmäopetusta myös toiseen 1.–6.-luokkia opettavaan kouluun eli Mårtensdals skolaniin. Tällöin vammaisopetus pystyy keskittymään yhteen kouluun eli Dickursby skolaniin.

Ruotsinkielisellä palvelualueella on rajalliset mahdollisuudet tarjota ruotsinkielisiä varhaiskasvatuspalveluja kehitysvammaisille lapsille. Palvelualueella ei ole tarpeeksi resursseja järjestää laadukasta toimintaa, joka ottaa huomioon kehitysvammaisten lasten tarpeet.

Hallitus on tehnyt esityksen perusopetuslain muuttamisesta, jonka tarkoituksena on selkeyttää ja täsmentää oppilaan saaman tuen muotoja sekä niiden arviointia ja suunnitelmaa koskevaa säänte-

lyä. Esitykset oppimisen tuen ja erityisen tuen yhdenmukaistamiseksi (ml. tukiopetus) koskevat esiopetusta, perusopetusta ja lukiokoulutusta. Jos lait hyväksytään, on muutettava opetussuunnitelmia ja toimintaa.

Valtion toisen asteen rahoituksen leikkauksen seuraukset täsmentyvät myöhemmin.

Mårtensdals bildningsrum -rakennushanke valmistuu keväällä 2025. Varhaiskasvatus, esikoulu ja alakoulu tulevat toimimaan samassa rakennuksessa. Yhtenäistä toimintakulttuuria kehitetään, jotta voidaan luoda yhteinen oppimispolku. Dickursby päiväkodin esiopetusryhmä toimii väistötiloissa (Veturikuja 4) 1.8.2024 alkaen.

Västra Nylands folkhögskola -kuntayhtymä omistaa ja ylläpitää kansanopistoa Karjaalla. Vantaa on päättänyt irtisanoutua Västra Nylands folkhögskola -kuntayhtymästä 1.1.2025 alkaen.

Ruotsinkielinen nuorisotyö siirtyy kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle nuoriso- ja yhteisöpalvelujen palvelualueelle.

Kaksikielisyysohjelma uudistettiin vuoden 2022 alussa niin, että se tukee valtuustokauden strategiaa ja oikeusministeriön kansalliskielistrategiaa. Kaksikielisyysohjelman tavoitteet on tarkoitus toteuttaa neljässä vuodessa ja toiminnasta raportoidaan vuosittain. Palvelualue koordinoi kaksikielisyysohjelman tavoitteiden toteutumista. Mittareita on kehitetty vuonna 2023, mikä edesauttaa tavoitteiden seurantaan. Kaksikielisyysohjelman toteutuksessa vuonna 2025 käytetään selkeitä mitattavia toimenpiteitä ja työtä koordinoi ruotsinkielinen palvelu. Vuonna 2025 ruotsinkieliset palvelut uudistavat kaksikielisyystyön ja kaksikielisyysohjelman järjestämisen ja seurannan yhteistyössä kaikkien kaupungin toiminta-alueiden kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	133	152	151
Määräaikaisen henkilöstön lkm	51	20	20
Henkilöstön kokonaismäärä	184	172	171

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	* 300	286	300	314
Lapsia yksityisessä varhaiskasvatuksessa	**	54	57	60
Lapsia esiopetuksessa	64	69	70	75
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	721	728	735	718
Käyttömenot euroa/ oppilas	11 021	11 409	12 155	***
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	58 %	56 %	58 %	***
Huoneistoneliöt/ oppilas	13,7	13,5	13,4	**** 13,8
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat	15,7	14,4	16,0	15,4
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %	100 %

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	128	127	130	116
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	158	160	163	164
Käyttömenot euroa/ opiskelija	8 337	9 531	9 135	***
Huoneistoneliöt/ lukio-opiskelija	8,2	8,1	8,0	8,0

* Arvio vuoden 2022 keskiarvosta järjestelmävaihdoksesta johtuen.

** Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.

*** Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

**** Mårtensdals skolanin peruskorjauksen valmistuminen 2025 saattaa vaikuttaa jonkin verran lukuun.

137

Toisen asteen koulutus

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	2 456	1 157	1 013	1 013	1 025	1 037	1 050
Menot	-74 633	-76 236	-83 039	-83 505	-85 664	-87 806	-90 001
Toimintakate	-72 177	-75 079	-82 026	-82 492	-84 640	-86 769	-88 952

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	788	449	489	489
Maksutulot	27	0	0	0
Tuet ja avustukset	1 190	603	469	469
Muut tulot	324	25	55	55
Sisäiset tulot	128	80	0	0
Tulot yhteensä	2 456	1 157	1 013	1 013
Henkilöstömenot	-45 380	-45 670	-46 772	-47 238
Asiakaspalvelujen ostot	0	-9	-9	-9
Muiden palvelujen ostot	-8 092	-6 869	-8 085	-8 085
Sisäisten palvelujen ostot	-141	-27	-27	-27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 803	-5 696	-5 241	-5 241
Avustukset	-158	-50	-102	-102
Vuokramenot	-1 463	-1 205	-1 217	-1 217
Sisäiset tilavuokrat	-15 363	-16 506	-21 138	-21 138
Muut menot	-232	-203	-448	-448
Menot yhteensä	-74 633	-76 236	-83 039	-83 505
Toimintakate	-72 177	-75 079	-82 026	-82 492
Poistot	-374	-339	-313	-313
Vyörytykset	-7 453	-8 057	0	-9 054
Tilikauden tulos	-80 004	-83 475	-82 339	-91 859

Toiminnan kuvaus

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa suomenkielisen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestämisestä. Vantaalla on viisi suomenkielistä päivälukiota, kaksi aikuislukiota sekä Vantaan ammattiopisto Varia. Toisen asteen koulutus antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin ja ammattikorkeakouluihin.

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutuksen tehtäväalueen menoihin sisältyy lukioiden lisäksi koko toisen asteen koulutuksen hallinnollisia johtamis-, kehittämis-, suunnittelu- ja valmistelutehtäviä.

Vantaan ammattiopisto Varia toteuttaa järjestämisluvan mukaista ammatillista koulutusta tiiviissä yhteistyössä alueen työelämän kanssa. Variassa järjestetään ammatillista koulutusta nuorille, aikuisille ja organisaatioille useilla eri aloilla. Koulutustarjonta sisältää muun muassa perustutkintoja, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja, oppisopimuskoulutusta, työvoimakoulutusta sekä korttikoulutuksia. Toi-

minnan lähtökohtana ovat kysyntä, työelämän tarpeet, asiakkuusajattelu ja verkostomainen toimintatapa. Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) järjestetään hallinnollisesti ammattiopisto Variassa.

Toisen asteen koulutuksen palvelualue vastaa lisäksi toisen asteen palveluverkon kehittämisestä, oppilaitosten työ- ja elinkeinoelämäyhteistyöstä ja korkeakoulu yhteistyöstä sekä oppivelvollisuuden ohjauksesta ja valvonnasta perusopetuksen päättymisen jälkeen. Toisen asteen koulutuksen palvelualue tekee yhteistyötä toimialarajat ylittäen työllistymisen edistämiseksi.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Vuonna 2025 toisen asteen koulutuksen palvelualueen keskeisinä tavoitteina ovat monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksien ja suomen kielen osaamisen parantaminen, joustavien oppimisen polkujen sekä korkeakoulu yhteistyön kehittäminen, Tikkurilan osaamiskampuksella tapahtuvaan oppilaitosrajat ylittävään yhteistyöhön valmistautuminen sekä valmisteilla olevien lakimuutosten vieminen käytäntöön.

Monikielisten oppijoiden oppimisvalmiuksia ja suomen kielen osaamista parannetaan monikielisten oppijoiden kehittämisohjelmassa esitetyin toimenpitein ottaen huomioon käytettävissä olevat resurssit. Joustavia oppimisen polkuja kehitetään tarveperusteisin kokeiluina oppilaitoksissa sekä oppilaitosrajat ylittäen. Osana joustavien oppimisen polkujen kehittämistä huomioidaan korkeakoulu yhteistyön kehittäminen niin lukioissa kuin ammatillisessa koulutuksessa – tavoitteena on opiskelijoiden nykyistä sujuvampi ja nopeampi siirtyminen jatko-opintoihin. Joustavien oppimisen polkujen kehittämisessä toimintaa ohjaavat erityisesti hyvinvoinnin sekä luontaisen uteliaisuuden vahvistaminen.

Työllisyyspalvelut siirtyvät kaupungin vastuulle 1.1.2025. Ammattiopisto Varialla on merkittävä rooli vantaalaisten osaamisen sekä työllistymistä tukevien koulutusratkaisujen kehittämisessä tiiviissä yhteistyössä työllisyyspalveluiden sekä alueen elinkeinoelämän kanssa. Varia mahdollistaa perustutkinnoistaan valmistuneille osaamisen täydentämisen yhteistyössä työnantajien kanssa.

Palvelualueella valmistaudutaan toimeenpanemaan hallitusohjelman mukaisia lakimuutoksia. Pääpaino on oppimisen tuen toimenpiteiden ja prosessien päivittämisessä lakimuutosten mukaisiksi sekä englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämiseen liittyvien asioiden valmistelu. Toimintavuoden aikana selvitetään, miten ja millä resursseilla Varia pystyy jatkossa järjestämään koulutusta myös niille, joilla on jo ammatillinen tutkinto tai sitä korkeampi tutkinto, ja jotka tarvitsevat osaamisen päivytystä työllistyäkseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varia Vehkalan toimipiste aloittaa toimintansa elokuussa 2025, Aviapoliksen lukion rakentaminen jatkuu ja Tikkurilan osaamiskampuksen rakentaminen alkaa. Sotungin lukion läheisyyteen valmistunut paviljonki mahdollistaa Sotungin lukion aloituspaikkamäärän kasvun vuonna 2025 ja myös vuonna 2026.

Aikuisten opetussuunnitelman mukaista lukio-opetusta kehitetään yhteistyössä Vantaan aikuislukion ja Sotungin etälukion kanssa. Kehittämisessä huomioidaan sekä kaksoistutkinto-opiskelijoiden tarpeet että monipuoliset tavat suorittaa aikuislukio-opintoja.

Tikkurilan lukio, Vantaan aikuislukio sekä ammattiopisto Varia valmistautuvat Tikkurilan osaamiskampuksen tilojen käyttöönottoon tekemällä tiivistä yhteistyötä osaamiskampukselle muuttavan Vantaan aikuisopiston kanssa. Tarkoituksena on luoda eri oppilaitoksille yhteinen toimintakulttuuri, jotta osaamiskampuksella tapahtuva yhteistyö hyödyttäisi opiskelijoita parhaalla mahdollisella tavalla.

Oppilaitoksissa jatketaan turvallisemman tilan periaatteiden käyttöönottoa vahvistamalla opiskelijoiden turvallisuuden tunnetta ja edistämällä opiskeluyhteisöön kiinnittymistä.

Ammatillisessa koulutuksessa valmistaudutaan rahoitusmallin muutoksiin.

Palvelualueella huomioidaan segregaaion erityispiirteet koulutuksen järjestämisessä. Tietoa hyödynnetään johtamisessa ja resurssien jaossa.

Tuetaan keskeyttämisvaarassa olevia perustutkinto-opiskelijoita riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta keskeytymisprosentti saadaan pienemmäksi. Tavoite olisi, että alle 20-vuotiaiden keskeyttämisprosentti Variassa on enintään 8.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	558	555	565
Määräaikaisen henkilöstön lkm	163	140	127
Henkilöstön kokonaismäärä	721	695	692

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Lukiokoulutus				
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 712	3 785	3 792	3 840
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	742	757	758	768
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	237	323	250	330
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	6,80 %	5,70 %	4,50 %	4,50 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	88,0 %	88,3 %	90,0 %	90,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,34	1,34	1,36	1,35
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	7 615	8 204	8 356	*
Huoneistoneliöt/opiskelija (päivälukiot)	7,3	7,4	7,3	7,3
Ammatillinen koulutus				
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	35 %	32 %	40 %	35 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammattillinen koulutus yhteensä)	11 540	11 880	11 893	13 234
Huoneistoneliöt/opiskelijavuosi	13,8	13,4	13,3	14,2
Alle 20-vuotiaiden perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentti Variassa	-	9,6 %	8,0 %	8,0 %

* Luku saadaan käyttösuunnitelmavaiheessa.

16

KAUPUNKIKULTTUURI JA HYVINVOINTI

Vastuhenkilö: Riikka Åstrand

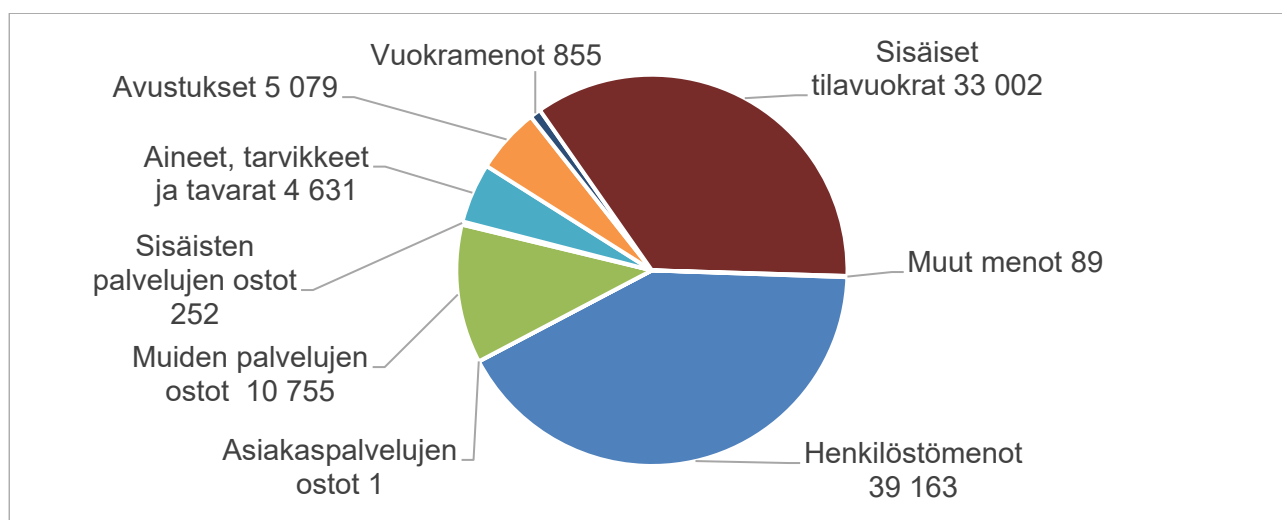
Toimielin: Kaupunkikulttuurin ja
hyvinvoinnin lautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	12 077	11 120	12 357	12 357	12 507	12 658	12 812
Menot	-80 161	-85 235	-91 938	-93 826	-95 900	-98 616	-101 062
Toimintakate	-68 085	-74 116	-79 582	-81 469	-83 393	-85 958	-88 251

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2024 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 632 800 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	770	698	1 778	1 778
Maksutulot	7 258	7 358	7 301	7 301
Tuet ja avustukset	3 022	2 412	2 599	2 599
Muut tulot	803	538	566	566
Sisäiset tulot	224	113	113	113
Tulot yhteensä	12 077	11 120	12 357	12 357
Henkilöstömenot	-34 165	-35 854	-37 971	-39 163
Asiakaspalvelujen ostot	-3	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-9 434	-9 626	-10 374	-10 755
Sisäisten palvelujen ostot	-33	-17	-252	-252
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 304	-4 367	-4 556	-4 631
Avustukset	-4 592	-5 019	-4 869	-5 079
Vuokramenot	-901	-801	-855	-855
Sisäiset tilavuokrat	-27 714	-29 419	-33 002	-33 002
Muut menot	-14	-132	-59	-89
Menot yhteensä	-80 161	-85 235	-91 938	-93 826
Toimintakate	-68 085	-74 116	-79 582	-81 469
Poistot	-4 938	-5 330	-5 735	-5 774
Vyörytykset	-4 838	-5 637	0	-6 092
Tilikauden tulos	-77 861	-85 082	-85 317	-93 335

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurin hyvinvoinnin lautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä. Toimialan tehtäviin kuuluu myös hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työn koordinointi.

Keväällä 2024 laadittiin toimialan toimintaympäristöanalyysi toimialan strategisten tavoitteiden pohjalta. Työskentelyssä tarkasteltiin toimialan työtä asukkaiden, palveluiden, kotoutumisen, elinvoimaisuuden ja yhteisöllisyyden kautta.

Toimialan työn vahvuuksiksi tunnistettiin laaja palvelutarjonta, potentiaali toimialan henkilöstössä ja verkostoissa sekä toimivat yhteistyömallit. Mahdollisuuksia nähtiin uudenaikaisessa ajattelussa toimiala- ja organisaatorajat ylittävässä työssä, sekä suoran demokratian edistämiseksi osallisuustyön keinoin. Teknologian nähtiin tuovan uusia ratkaisuja toimialan palvelujen kehittämiseen.

Haasteina koettiin erityisesti toimialan palveluista viestintä ja se, miten toimialan palvelut ovat esillä vaikuttamassa muun muassa Vantaan maineeseen. Myös monikulttuurisessa toimintaympäristössä toimiminen nähdään edelleen haasteellisenä. Tulevaisuuden uhiksi todettiin erityisesti asukkaiden fyysisen aktiivisuuden lasku, eriytyvät yhteisöt, turvallisuuden tunteen heikkeneminen sekä hyvinvointierojen kasvu.

Toimiala voi työssään edelleen vahvistaa toimivaa yhteistyötä koko kaupunkiorganisaatiossa kaupunkitasoisten koordinaatiotehtävien kautta erityisesti kaupunkilaisten osallisuuteen ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvissä asioissa. Aktiivisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kautta voidaan vaikuttaa suoraan asukkaiden terveyteen. Liikkumishjelma tarjoaa keinoja fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen. Segregaatiokehitykseen puuttamalla kavennetaan hyvinvointieroja ja asukasryhmien eriytymistä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumisessa. Valtuustokauden strategian tueksi on rakennettu toimialan oma strategia, johon valitut vaikuttavuustavoitteet tähtäävät vuoteen 2030. Toimiala vastaa kahdesta valtuustokauden strategiategemasta: Sosiaalisesti kestävä Vantaa sekä Hyvinvointia rakentava Vantaa.

Toimiala tavoittelee vuonna 2025 tapahtumien entistä vahvempaa vaikuttavuutta kaupungin veto- ja elinvoimaan. Tapahtumien osalta tavoitellaan ensi vuonna rooli- ja systematisointia tapahtuma-asioissa sekä tapahtumien elinvoimavaikutusten arvioinnin työkalun käyttöönottoa. Toimiala laatii strategian, jonka avulla tapahtumainfrastruktuuria ja -tarjontaa kehitetään pitkäjänteisesti.

Talousarviovuonna selvitetään tapahtuma-asiantuntijan vakanssin perustamista toimialalle vastamaan kaikkien tapahtumien koordinoinnista, kehittämisestä ja suuntaamisesta kaupungin strategian mukaisesti.

Liikkumisohjelman myötä toimiala haluaa panostaa kaupunkilaisten fyysisen aktiivisuuden lisäämiseen. Aktiivisuuden lisääntymistä arvioidaan koululaisten kuntotestien, kouluterveyskyselyn, terveysliikuntasuosituksen mukaan liikkuvien sekä hyvinvointivalmennuksiin osallistuvien toimintakyvyn avulla.

Viime vuosien turvallisuusuhat ovat korostaneet valmiuden merkitystä myös kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin palveluissa. Vuonna 2025 toimialan tavoitteena on henkilöstön entistä parempi valmius toimia erilaisissa kriisi- ja poikkeustilanteissa. Jalkauttamisen ja harjoitusten tai koulutusten myötä on tarkoitus kasvattaa osallistuneiden kokemusta omasta valmiudestaan toimia häiriötilanteissa.

Palveluverkkosuunnittelu kattaa toimialalla hyvin fyysiset palvelupisteet. Vuonna 2025 on kuitenkin sen rinnalle tarkoitus rakentaa suunnitelma, miten toimialan digitaalisia palveluita kehitetään seuraavalla strategiakaudella. Kehittäminen kuvataan omalle tiekartalle, joka huomioidaan muiden palveluiden suunnittelussa.

Keskeisimmät investointihankkeet ovat Kuusijärven kärkihanke, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo ja opistotalo, Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon peruskorjaus, Elmon uimahalli, Koillis-Vantaan liikuntahalli, Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus sekä Vernissan peruskorjaus. Aloitetaan Hakunilan ja Koivukylän vapaa-ajan palveluiden sijoittumisesta esiselvitykset vuonna 2025.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan sukupuolittietoisien budjetoinnin teemana on harrastaminen. Tarkastelun kohteena on kaupungin tarjoamien ja tukemien harrastusten määrä, laatu, harrastusmahdollisuuksien jakautuminen alueittain, kohderyhmät, todelliset osallistumismahdollisuudet ja toiminnan resursointi. Turvallisuusteeman alla tarkastellaan hyviä väestösuhteita.

Lautakunta lähtee yhdessä uudistamaan avustusperiaatteita vuonna 2025 ja samassa yhteydessä niissä huomioidaan eri painotuksia.

Luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille huomioidaan edistämällä luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvien aiheiden käsittelyä jatketaan asukastoiminnassa, tapahtumissa, nuoriso- ja kerhotoiminnassa sekä aikuisopiston kurssitarjonnassa. Tämä näkyy esim. luontoliikunnan tarjonnan kehittämisenä osana Liikkuva päiväkotia, -koulu ja -opiskelutoimintaa sekä Harrastusten Vantaan harrastusvalikoimassa. Asukastiloilla ja kirjastoilla voidaan järjestää luonto- ja lemmikkiaiheisia teemakeskusteluita.

Toimiala tiivistää yhteistyötä kaupunkiympäristön kanssa, etenkin erilaisten liikuntapaikkojen ja -tilojen suhteen. Vuoden 2024 aikana on tehty selvitys liikuntapaikkojen toteuttamisesta ja Kaupunkiympäristö/Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi -yhteistyöstä. Vuoden 2025 aikana ratkaistaan ulkoliikuntapaikkojen suunnittelun, hankinnan, rakentamisen, ylläpidon ja valvonnan järjestämiskeinot sekä yhteistyömuodot.

Naapurustojen yhteisöllisyyttä lisäämään ja yksinäisyyttä vähentämään lisätään moninaisista taustoista tulevien asukkaiden kohtaamispaikkoja eri puolille Vantaata järjestöjen toteuttamana. Kevään 2025 aikana kehitetään mallia yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Toimiala vahvistaa ja tuottaa kuntalaisille turvalliset ja tasa-arvoiset palvelut. Hyvillä ennakoiduilla ratkaisuilla vähennetään rikollisuutta, häiriökäyttäytymistä sekä vahingontekoa. Vanhustenviikon tapahtumissa edistetään edelleen yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Tapahtumia järjestetään jatkossakin eri puolilla kaupunkia, ja ne ovat avoimia kaikille vantaalaisille ikäihmisille.

Vantaan kaupunki pilotoi Kaikukorttia yhdessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	570	634	677
Määräaikaisen henkilöstön lkm	197	306	332
Henkilöstön kokonaismäärä	767	940	1 009

16 10

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-82	-110	-117	-117	-120	-123	-126
Toimintakate	-82	-110	-117	-117	-120	-123	-126

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-65	-65	-72	-72
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-16	-45	-45	-45
Sisäisten palvelujen ostot	-1	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-82	-110	-117	-117
Toimintakate	-82	-110	-117	-117
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	82	110	0	117
Tilikauden tulos	0	0	-117	0

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta huolehtii kaupungin elinikäisen oppimisen palveluiden, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden, liikuntapalveluiden sekä nuoriso- ja yhteisöpalveluiden järjestämisestä. Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunta myös päättää kaupungin avustusten jakamisesta.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat lautakunnan menoihin. Lautakunta kokoontuu kuukausittain joko perinteisesti Vantaan kaupungintalolla, tai vaihtelevissa sijainneissa eri puolilla kaupunkia.

Päätettävien asioiden lisäksi lautakunta tutustuu kokouksissaan, seminaareissaan ja matkoillaan kaupungin sisäiseen toimintaan ja eri sidosryhmien toimintaan sekä mahdollisuuksien mukaan muiden kuntien hallintoon, toimintamalleihin ja lautakuntien toimintaan.

16 21

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	206	45	1 045	1 045	1 057	1 070	1 083
Menot	-4 476	-3 954	-5 789	-5 940	-5 965	-6 115	-6 267
Toimintakate	-4 270	-3 910	-4 744	-4 895	-4 908	-5 045	-5 185

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	1 000	1 000
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	100	0	0	0
Muut tulot	104	45	45	45
Sisäiset tulot	2	0	0	0
Tulot yhteensä	206	45	1 045	1 045
Henkilöstömenot	-2 704	-2 105	-2 164	-2 255
Asiakaspalvelujen ostot	-1	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-620	-776	-952	-952
Sisäisten palvelujen ostot	-15	0	-221	-221
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-103	-54	-127	-127
Avustukset	-27	0	0	-50
Vuokramenot	-18	-22	-22	-22
Sisäiset tilavuokrat	-988	-997	-2 303	-2 303
Muut menot	-1	0	0	-10
Menot yhteensä	-4 476	-3 954	-5 789	-5 940
Toimintakate	-4 270	-3 910	-4 744	-4 895
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 868	2 866	0	2 808
Tilikauden tulos	-2 402	-1 044	-4 744	-2 087

Toiminnan kuvaus

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitehtävistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Toimialan yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan yhteisiin palveluihin sijoittuu myös kaupunkitasoiset tehtävät hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä eriarvoistumisen ehkäisyn osalta. Tällä strategiakaudella niitä hoidetaan kaupunkistrategiasta nousevien strategiateemojen "Sosiaalisesti kestävä Vantaa" ja "Hyvinvointia rakentava Vantaa" avulla. Toimialan yhteiset palvelut vastaa myös Kuusijärven alueen hallinnoinnista.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen. Tukipalveluiden lisäksi Yhteiset palvelut tuottaa suoraan asukkaille ja palveluiden sekä sisällöntuottajille mm. Kuusijärven palvelukokonaisuutta, tapahtuma- ja harrastuskalenteripalveluita sekä verkkokauppapalveluita. Yhteiset palvelut vastaa myös kaupunkitasoisesta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiosta ja osallisuustyöstä.

Vantaan kaupungin nykyisessä strategiassa on nostettu viisi kaupungintasoista strategiateemaa, joista yksi on Sosiaalisesti kestävä Vantaa. Teeman tavoitteena on alueiden ja asukkaiden hyvinvointierojen kaventaminen, joita tavoitellaan Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmalla (MEK; www.vantaa.fi/MEK)

Hyvinvointia rakentava Vantaa -strategiateemassa toteutetaan kaupunkitasoista hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä eli hyte-työtä. Hyvinvointisuunnitelman 2023–2025 strategisina tavoitteina ovat vantaalaisten hyvinvoinnin edistäminen ja hyvinvointierojen kaventaminen, turvallisuuden tunteen vahvistaminen sekä sujuvien palveluiden varmistaminen yhdessä hyvinvointialueen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Tärkeänä tehtävänä on varmistaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteet sekä sujuva rajapintayhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Vuoden 2025 hyte-työn tavoitteena on hyvinvointisuunnitelman toimeenpanon lisäksi uuden hyvinvointisuunnitelman laadinnan käynnistäminen yhdessä kaupungin muiden toimialojen sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa. Hyvinvointisuunnitelman lisäksi kaupungin toimialat toimeenpaneavat vammaispoliittisen ohjelman 2024–2025 toimenpiteitä. Vantaa ja Kerava jatkavat yhteistyötä ja tarkentavat vastuunjakoja ehkäisevän päihdetyön toiminnoissa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Yksikkö koordinoi ja edistää toimialan kärkihankkeita: Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hanketta sekä Kuusijärven kehittämistä. Kuusijärvestä kehitetään ympärivuotinen luonto- ja virkistyskohde luonnon ja maisemien ehdoilla. Hankeen tavoitteena on lisätä Vantaan vetovoimaisuutta ja tehdä Kuusijärvestä Etelä-Suomen saavutettavin ympärivuotinen luonto- ja virkistyskohde, koko kansan virkistäytymisen paikka. Suunnittelun tavoitteena on luonnon ja uusien suunnitteluratkaisujen sekä palveluiden sovittaminen yhteen kasvavien kävijämäärien ja laajentuvien virkistysmahdollisuuksien kanssa.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen tavoitteena on vahvistaa Myyrmäen elinvoimaa ja yhteisöllisyyttä, asukaslähtöistä kehittämistä ja yhteenkuuluvuuden tunnetta. Vähintään yhtä tärkeänä tavoitteena on saada kaupungin palveluille soveltuvat ja toimivat tilat, nyt ja tulevaisuudessa. Lisäksi hankkeessa huomioidaan alueen järjestöjen tarpeet.

Ensi vuonna toimialan ympäristötyö muuttuu, kun toimiala saa vuoden 2024 lopulla käyttöönsä Ekokompassi-ympäristöjärjestelmäsertifikaatin. Ekokompassin ylläpitoon ensi vuoden osalta kuuluu ympäristöohjelman toteutus sekä ohjelman päivitys ja vuosiraportointi. Ympäristöohjelmaa toteutetaan aktiivisesti muun toiminnan ohessa. Ekotukitoiminta jatkuu aiempien vuosien tapaan, ja henkilöstöä kannustetaan osallistumaan ekotukitoiminnan peruskoulutukseen. Kaupungin kansalaistoiminnan, liikunnan, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä järjestöjen ja urheilu- ja liikuntaseurojen toiminta- ja kohdeavustusten budjettia korotetaan.

Toimialan palveluverkon suunnittelussa käynnistetään valmistautuminen uutta palveluverkkosuunnitelmakautta kohti. Sitä varten kootaan palveluverkon kehittämistä varten toimialatasoisesti tunnuslukuja. Keskeisimmät meneillään olevat toimitilahankkeet ovat Elmon uimahalli sekä Håkansbölen kartanon peruskorjaus. Suunnittelussa painottuvat kärkihankkeiden lisäksi Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo sekä Myyrmäen uimahallin peruskorjaus ja mahdollinen laajennus.

Yhteiset palvelut koordinoi toimialan investointirajan ylittäviä IT-kehittämishankkeita. Ensi vuonna on tarkoitus laatia pitkän aikavälin digisuunnitelma, jonka perusteella digi-investointeja jatkossa tehdään.

Kaupungin uudistettu avustustenhakujärjestelmä on käytössä. Järjestöjen toimitilojen tukimalli vie-
dään päätöksentekoon.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään ja koordinoidaan koko kaupungin
tasolla yksiköstä ja Osallisuuspalvelut-tiimi toimii osallisuuden koordinaatioryhmän valmistelijana.
Osallistuva Vantaa –ohjelman tavoitteita ja toimenpiteitä edistetään yhteistyössä kaikkien toimialojen
kanssa. Yksikkö järjestää laadukkaita ja monipuolisia tilaisuuksia, joissa asukkaat pääsevät kohta-
maan viranhaltijoita ja vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen. Matalan kynnyksen vaikuttamismah-
dollisuuksia parannetaan sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä, kaupungin työn-
tekijöitä kouluttamalla ja kehittämällä uusia osallistumisen väyliä.

Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteillä tuetaan toimialan tavoitteiden saavuttamista. Huomioi-
daan myös ne asukkaat, jotka eivät käytä digitaalisia palveluita. Kaupungin toteuttamassa viestin-
näissä, kyselyt mukaan lukien, huomioidaan saavutettavuus, selkokielisyys, monikanavaisuus ja -
kielisyys.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät yksikön koordinaatiossa olevat hankkeet ovat Kuu-
sijärven luonto- ja virkistysalueen kehittäminen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hanke.

Kuusijärven palveluiden ja toiminnan johtaminen siirtyi vuoden 2024 aikana kaupunkiympäristön toi-
mialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan Yhteiset palvelut -yksikön vastuulle. Vetovoi-
mainen luontomatkailukohde kehittyvine palveluineen edellyttää nykyistä parempia henkilöresurs-
seja palvelurajapintaan. Saunapalveluja saadaan lisää, kun uudet savusaunatilat valmistuvat
vuonna 2025. Kuusijärven alueen käyntimäärä on arvion mukaan noin 400 000 vuodessa ja sen
ennustetaan kasvavan. Kuusijärven ulkoilualueen ympäristön kestävyyttä vaalitaan ja kävijämäärän
kasvun myötä kestäviä liikkumismuotoja Kuusijärvelle kehitetään.

Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo -hankkeen tarveselvitys opistotalon ja kaupunkikulttuuritalon osalta
valmistuu vuoden 2025 alussa ja päätös jatkosta tehdään maaliskuussa. Tämän jälkeen käynnistyy
opistotalon hankesuunnitelma. Opistotalon hankesuunnitelma käsitellään Kaupunkikulttuurin ja hy-
vinvoinnin lautakunnassa, kaupunkitilalautakunnassa sekä kaupunginhallituksessa lokakuussa
2025, minkä jälkeen hanke siirtyy VTK Kiinteistöt Oy:lle. Esityksen mukaan VTK Kiinteistöt Oy vastaa
opistotalon toteutussuunnittelusta ja rakentamisesta.

Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja siihen liittyvää viestintää tehostetaan. Sähköinen avustustenhaku-
järjestelmä on käytössä. Järjestöjen toimitilojen tukimallin uudistamista edistetään tavoitteena yhte-
näinen, läpinäkyvä ja saavutettava tapa toimia.

Osallistuva Vantaa -ohjelman pohjalta laajentuneen osallistuvan budjetoinnin ensimmäisen kaupun-
kitasoisien toteutuksen hankkeet saatetaan loppuun vuoden 2025 aikana ja mallia arvioidaan ja ke-
hitetään seuraavaa kierrosta varten. Asukkaat tuodaan mukaan kaupungin toiminnan suunnitteluun
ja valmisteluun kehittämällä mm. sähköistä osallisuusympäristöä ja asukasraatitoimintaa. Erityisesti
Vantaalla panostetaan dialogisten menetelmien käytön laajentamiseen.

Vaikuttamistoimielinten (vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto sekä monikulttuuri-
suusasiain neuvottelukunta) vaikuttavuutta lisätään kehittämällä koordinaatiroolia, hallinnollisia
prosesseja sekä viestintää, jotta kohderyhmän ääni kuuluu paremmin kaupungin päätöksenteossa.
Parannetaan yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa, ruotsinkielisten palvelujen ko-
konaisuuden huomioimiseen molemmilla toimialoilla.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan viestintä tukee toimialan strategiaa, vahvistaa Vantaan
kaupungin brändiä ja auttaa vantaalaisia löytämään heitä kiinnostavat vapaa-ajan palvelut. Viestin-
nän tavoitteena on tavoittaa laajasti ja monikanavaisesti kuntalaisia, ja sitouttaa heitä seuraamaan
viestinnän sisältöjä. Sekä viestinnässä että palvelumarkkinoinnissa vahvistetaan yhteistyötä palve-
lualueiden kanssa. Työn tueksi laaditaan yhdessä entistä kattavampi toimialan viestintä- ja markki-
nointisuunnitelma.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	25	31	34
Määräaikaisen henkilöstön lkm	10	5	1
Henkilöstön kokonaismäärä	35	36	35

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,4	3,2	3,3	3,5
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus, %	38	37	39	39

16 33

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	665	472	472	472	478	484	490
Menot	-19 257	-21 317	-21 834	-22 681	-23 560	-24 468	-25 061
Toimintakate	-18 592	-20 844	-21 361	-22 209	-23 082	-23 984	-24 571

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	21	12	12	12
Maksutulot	89	184	184	184
Tuet ja avustukset	289	85	85	85
Muut tulot	225	191	191	191
Sisäiset tulot	41	0	0	0
Tulot yhteensä	665	472	472	472
Henkilöstömenot	-8 527	-8 926	-9 176	-9 738
Asiakaspalvelujen ostot	-2	-1	-1	-1
Muiden palvelujen ostot	-2 801	-3 070	-3 023	-3 233
Sisäisten palvelujen ostot	-9	-1	-16	-16
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 508	-2 196	-2 304	-2 379
Avustukset	-1 224	-1 447	-1 397	-1 397
Vuokramenot	-237	-139	-151	-151
Sisäiset tilavuokrat	-4 950	-5 533	-5 762	-5 762
Muut menot	-1	-4	-4	-4
Menot yhteensä	-19 257	-21 317	-21 834	-22 681
Toimintakate	-18 592	-20 844	-21 361	-22 209
Poistot	-688	-1 163	-1 029	-1 068
Vyörytykset	-1 457	-1 814	0	-1 624
Tilikauden tulos	-20 738	-23 821	-22 390	-24 901

Toiminnan kuvaus

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on taiteen, kulttuurin, historian ja lukutaidon asiantuntijaorganisaatio. Se vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistykseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen.

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa ja kulttuurin saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa oikein. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti myös kulttuurin keinoin.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden alueellinen saavutettavuus varmistetaan kolmessa lastenkulttuurikeskuksessa: Toteemi Myyrmäessä, Pessi Tikkurilassa ja Pyykkitupa Hakunilassa. Lastenkulttuuripalvelut tuottaa palveluja myös varhaiskasvatuksen ja koulujen tarpeisiin sekä muihin kaupungin toimipisteisiin. Neljäsluokkalaisten itsenäisyyspäivän juhlaa jatketaan yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Vuonna 2023 alkanutta Vantaan kulttuurilapset -toimintaa kehitetään edelleen, jotta jokainen Vantaalle syntyvä lapsi vanhempineen pääsee maksuttomien kulttuuripalveluiden piiriin syntymästään alkaen. Toiminnan keskeiset tavoitteet ovat perheiden hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin keinoin sekä lapsiperheiden ja kaupunkilaisten kulttuurisen yhdenvertaisuuden edistäminen.

Tempo-orkesteritoiminta on keskeinen osa lasten ja nuorten kulttuuripalveluita, ja sen avulla kehitetään saavutettavaa musiikin harrastustoimintaa kuudessa peruskoulussa koulupäivän yhteydessä. Tempo-orkestereita kehitetään tavoittamaan yhä enemmän lapsia ja perheitä, joille musiikin harrastaminen ei muuten olisi mahdollista. Orkesterien rinnalle tuodaan muita Tempo-pedagogiikkaa hyödyntäviä toimintamuotoja, kuten Tempo-kuorot.

Tapahtumatoimintaa kehitetään suunnitelmallisesti yhdessä kaupunkilaisten, kaupungin toimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Tavoitteena on lisätä yhteisöllisiä, monikielisiä ja osallistavia kaikkien kaupunkilaisten tapahtumia.

Kulttuuritalo Martinuksen ohjelmatoimintaa kehitetään siten, että se huomioi sekä lähiyhteisön tarpeet matalan kynnyksen tapahtumiin että kaupunkitasoiset tavoitteet tuoda Vantaalle korkeatasoisia kulttuurielämyksiä. Martinuksen tapahtumapuisto avataan kesällä 2025. Lumosalin ohjelmistosta rakennetaan uutta paikallista yleisöä houkutteleva kokonaisuus. Lumosalissa myös hyödynnetään talon uusittua tekniikkaa elokuvien ja valotaiteen esittämisessä.

Häkansbölen päärakennuksen peruskorjaus valmistuu joulukuussa 2025 ja kartanomuseon rakentaminen tilaan aloitetaan. Rakennukseen palautetaan mm. alkuperäiset Armas Lindgrenin suunnittelemat huonekalut ja rakennetaan museon palvelut, kuten museokaupan tilat. Päärakennus avataan kartanomuseona kesällä 2026. Myös kaupunginmuseon kokoelmatiloille on tavoitteena löytää uudet, turvallisemmat tilat, ja valmistella muuttoa vuoden 2025 syksyksi.

Vantaalla on parhaillaan menossa ja suunnitteilla merkittäviä julkiseen taiteen hankkeita, yhtenä suurimmista ratikan taiteen kokonaisuus. Vuoden 2025 loppuun mennessä päivitetään julkisen taiteen prosessikuvaus sekä työstetään eteenpäin Vantaan kaupungin pitkän tähtäimen linjauksia julkisen taiteen osalta. Artsin kokoelmien säilytystiloja uudelleen organisoidaan johtuen sijoituksesta palautuvien teosten suuresta määrästä. Palautukset liittyvät kaupungin eri toimintojen muuttoihin ja alkaviin remontteihin. Kaupunginmuseossa ja taidemuseo Artsissa kummassakin avataan kaksi vaihtuvaa näyttelyä, toinen keväällä ja toinen syksyllä 2025.

Kirjasto 2030 -ohjelman mukaisesti edistetään monilukutaitoa tarjoamalla aineistoja, välineitä ja asiakaspalvelua. Vuonna 2025 kirjaston erityisenä kohderyhmänä ovat monikieliset ja monikulttuuriset vantaalaiset, joiden palveluja kehittämällä edistetään tasa-arvoa ja ehkäistään segregatiota. Toimenpiteinä on suomen ja ruotsin kielen oppimisaineistojen ja selkokielisten aineistojen tarjoaminen. Yhtenä tavoitteena on lapsiperheiden lukemaan innostaminen ja erityistä huomiota kiinnitetään lapsiperheiden houkuttelemiseksi kirjastopalveluiden äärelle, erityisesti MEK-alueilla. Toimenpiteinä yhteistyön lisääminen neuvoloiden ja avoimien kohtaamispaikkojen kautta.

Kirjasto jatkaa tiivistä yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa vuoden aikana myös kahden eri lukutaitohankkeen kautta. Uuden modernin kirjastojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto ovat vuoden 2025 keskeisiä tavoitteita, ja asiakkaille suunnattuja palveluja muotoillaan uuden järjestelmän myötä.

Kirjastotilojen muutokset ja niiden suunnittelu entistä paremmin asiakkaita palveleviksi on keskeinen tavoite. Pointin kirjaston toiminta on tarkoitus siirtää Jumbon liikekeskuksesta vuokrattaviin tiloihin.

Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen tarve ja hankesuunnitelmat on hyväksytty, ja korjaustoimet alkavat suunnitelman mukaan. Samoin Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelu on aloitettu, ja myös uudet tilavammat kirjastotilat tulevat sijoittumaan uuteen taloon. E-aineiston tarjonta valtakunnallisen e-kirjaston kautta vakiintuu, aineiston tarjonta kasvaa ja asiakaskäyttö lisääntyy. Uuden kulttuuri- ja kirjastoauton toiminnan tavoitteena on tarjota uusia palveluja ja tavoittaa uusia asiakasryhmiä. Asukkaita ja muita asianosaisia kuullaan ja osallistetaan aina, kun kirjastoverkkoon ja -palveluihin tehdään heihin vaikuttavia isompia muutoksia. Vuonna 2025 näitä teemoja ovat mm. Pointin kirjaston siirtyminen Jumboon, ruotsinkielisen aineiston sijoittuminen, Tikkurilan kirjaston peruskorjaus ja Koivukylän kirjastopalveluiden kehittäminen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden yhdistymiseen liittyvä kehittämistyö jatkuu. Vahvan substanssiosaamisen lisäksi ylläpidetään kehittäjäosaamista ja tuetaan uusia työnteon tapojen ja palveluiden uudistamista. Kulttuuri- ja kirjastopalveluille myönnettiin rahoitus uudelle Erasmus+-hankkeelle, joka tarjoaa mahdollisuuden työntekijöille osallistua kansainvälisiin koulutuksiin ja tutustua eurooppalaiseen kulttuuripalveluja tuottaviin tahoihin.

Tikkurilan kirjastotalon peruskorjauksen vuoksi kirjaston palvelut siirtyvät väistötiloihin aikaisintaan syksyllä 2026. Asiakkaiden palveluiden suunnittelu sujuvasti toimiviksi myös väistötiloissa on keskeistä. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelu on aloitettu, ja sinne suunnitellaan sijoittuvan kirjaston, taidemuseo Artsin ja lastenkulttuurikeskuksen toimintoja. Uusi kulttuuri- ja kirjastoauto tarjoaa jatkossa myös kulttuuripalveluita tavoittaen uusia asiakasryhmiä. Asiakkaille markkinoidaan valtakunnallista e-kirjastoa, ja tavoitteena on aineiston tarjonnan lisääntyminen, asiakaskäytön kasvaminen sekä toiminnan vakiintuminen. Vantaan kesälavatoimintaa kehitetään toteuttamalla kesälavat Myyrmäessä ja Tikkurilassa.

Lisätään aineistomäärärahoja selkokieliisiin materiaaleihin ja lasten ja nuorten kirjoihin tukemaan vantaalaisten lukutaitoa.

Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Kulttuurisuunnittelu ja kaupungin elinvoiman edistäminen kulttuurin keinoin sekä hyväksytyjen linjausten mukaisena edellyttää poikkihallinnollista yhteistyötä tavoitteemme saavuttamiseksi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	180	190	201
Määräaikaisen henkilöstön lkm	40	29	30
Henkilöstön kokonaismäärä	220	219	231

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Kulttuuripalvelut				
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä ****	458 305	333 543	350 000	360 000
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,55	1,77	1,25	1,22

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Avustukset, euroa/asukas ***	5,83	4,96	5,82	5,48
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *	30 379	25 907	25 000	25 000
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	8 532	12 238	20 000	20 000
Käyttömenot euroa/asukas **	55,68	36,48	39,68	38,83
Kirjastopalvelut				
kävijät	1 382 313	1 651 234	1 900 000	2 050 000
aineistolainojen määrä	2 394 690	2 502 965	2 900 000	2 760 000
aineistolainaus/asukas	10	10	12	11
aineistomääräraha euroa/asukas	5	5	6	6
toimintamenot/ asukas	38,16	42,00	47,00	47,00

* Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon pääraKEN-
nuksessa opastettujen määrän.

** Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä. TP2023 ilman musiikki- ja kuvataidekoulua.

*** TA2023 uuden organisaation mukainen, ilman taiteen perusopetuksen avustuksia.

**** Vuodesta 2025 alkaen myös kirjaston tapahtumat.

16 34

Liikunta

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	5 506	5 563	5 683	5 683	5 752	5 822	5 893
Menot	-28 879	-30 441	-33 132	-33 451	-34 093	-34 945	-35 819
Toimintakate	-23 373	-24 878	-27 449	-27 768	-28 341	-29 123	-29 926

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	4 513	4 781	4 766	4 766
Tuet ja avustukset	521	425	545	545
Muut tulot	434	285	300	300
Sisäiset tulot	38	72	72	72
Tulot yhteensä	5 506	5 563	5 683	5 683
Henkilöstömenot	-7 501	-7 732	-8 439	-8 568
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-2 807	-2 983	-3 250	-3 300
Sisäisten palvelujen ostot	-8	-8	-8	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 068	-1 202	-1 166	-1 166
Avustukset	-1 425	-1 516	-1 516	-1 636
Vuokramenot	-521	-535	-574	-574
Sisäiset tilavuokrat	-15 546	-16 445	-18 180	-18 180
Muut menot	-3	-20	0	-20
Menot yhteensä	-28 879	-30 441	-33 132	-33 451
Toimintakate	-23 373	-24 878	-27 449	-27 768
Poistot	-3 892	-3 623	-3 885	-3 885
Vyörytykset	-2 657	-3 372	0	-3 446
Tilikauden tulos	-29 921	-31 872	-31 334	-35 099

Toiminnan kuvaus

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämänkaaren vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Palvelualueen perustehtäviin kuuluvat myös työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen liikunnan kehittäminen, koululaisten uimaopetus, kuntalaisten elintapaneuvontapalvelut sekä moninaiset hankekokonaisuudet.

Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin ennaltaehkäisyä, elin-kaariajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavaraustyksikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväko-

tien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä ja hoitaa toimialan keskitettyjä tilavarauspalveluita. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahaa korotetaan.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen tavoitteena on luoda edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämänkaaren kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ryhmäliikunnan painopisteenä on palvelutarjonnan lisääminen ikääntyneen väestönosan kasvaessa. Keskeisenä painopisteenä on myös ennaltaehkäisevien elintapaneuvontapalveluiden lisääminen yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Lasten ja nuorten osalta aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveystieteiden kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen. Toimintavuoden aikana pilotoidaan lasten uimataidon parantamiseksi teemapäiviä. Lisäksi selvitetään parempia yhteistyömuotoja lasten uimataidon parantamiseksi varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja liikuntapalveluiden avulla.

Vahvistamme koko elämänkaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavaa Sporttikaveri -toimintaa ja yläkoulujen Urhea-toimintaa kehitetään aikaisempien vuosien pohjalta. Liikkuvan opiskelun avulla vaikutetaan toisen asteen opiskelijoiden fyysiseen aktiivisuuteen sekä ennaltaehkäisevien palveluiden tarjontaan. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan kohdeavustuksen kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harraste- ja perheliikuntamahdollisuuksia. Kaupunki tunnistaa vahvemmin matalankynnyksen harrastustoiminnan erilaiset tarpeet ja kohderyhmät sekä mahdollistaa myös kilpatason ulkopuolisen eli niin sanotun ”höntsä-harrastamisen” tarpeet lapsilla, nuorilla ja perheillä.

Matalan kynnyksen harrastusliikunnan järjestämistä tuetaan maksuttomilla tiloilla ja harrasteliikunnan kohdeavustuksin. Avustusten hakuprosessia sujuvoitetaan uudistamalla palvelualueen avustuseriaatteita.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämisessä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkoston. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapaikkojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin, nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin, Tikkurilan urheilupuiston kehittämiseen sekä Elmon ja Kivistön urheilupuiston suunnitteluun. Ulkokuntosalien palveluverkkoa laajennetaan. Toimintavuoden aikana liikuntapalvelut selvittävät urheilukenttien kunnostus- ja uudistustarpeet ja aikatauluttavat ne kiireellisyyssjärjestyksessä.

Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset. Elmon uimahallin rakentaminen jatkuu ja Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteet saadaan käyttöön. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia. Elmon uimahallihankkeesta raportoidaan säännöllisesti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnalle sekä kaupunkitilalautakunnalle. Lisäksi hankkeen johtoryhmä raportoi kuukausittain tilanteesta lautakuntien puheenjohtajille.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapahtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin kiivas kasvutahti edellyttää palveluiden saavutettavuuden parantamista. Liikuntapalveluiden resurssit eivät ole kasvaneet samassa suhteessa, kuten ei myöskään henkilöstömäärä. Tästä syntynyt jatkuva tehostamisen tarve aiheuttaa kuormittumista ja palveluiden saatavuuden heikkene- mistä.

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja koh- teita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Liikuntapalvelut tukee uusien yksityisten liikuntaolo- suhteiden (esimerkiksi jalkapallohallit, jäähallit, ampumaradat jne.) syntymistä neuvonnan keinoin. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan ko- rottamiselle. Liikuntapalvelut tekee yhteistyötä vantaalaisten vammais- ja vanhusneuvostojen sekä järjestöjen kanssa liikuntapaikkojen ja -alueiden esteettömyyden kehittämiseksi. Vantaalla tulee olla ainakin yksi esteetön ulkoliikuntasali.

Liikkuva opiskelu -toiminnassa keskitytään erityisesti ennaltaehkäisevän elintapaneuvonnan – hy- vinvointivalmennuksen – kehittämiseen, joka tullaan vakinaistamaan ainakin osittain vuonna 2025. Liikkuva koulu -toiminnassa jatketaan yläkoululaisten koulu PT-toimintaa sekä Sporttikaveri-toimin- tamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimialatasoisen Harrastusten Vantaa -hankkeen, perus- opetuksen ja hyvinvointialueen kanssa. Peruskoulun Move! -mittauksista saatava tieto pyritään saa- maan tehokkaammin käyttöön kohdennettujen palveluiden tarjoamiseksi. Vantaan Kortteliliiga vaki- naistetaan ja sen tarjoamaa toimintaa tullaan lisäämään.

Kohdennetaan MEK-alueille toimiville urheiluseuroille kotoutumista tukevaan toimintaan lisäavus- tusta.

Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) innovaatorahoituksen avulla kehitetään rahoitusmallia kolman- nen sektorin saamiseksi vahvemmin kaupungin ennaltaehkäisevien palveluiden jatkoksi.

Ikääntyneiden palvelutarpeen kasvuun vastataan lisäämällä palvelutarjontaa ostopalveluilla sekä jat- kamalla käyttöön otettujen virtuaalijumppien tarjoamista. Ryhmäliikunnan ja kesäleirien ilmoittautu- misjärjestelmässä otetaan käyttöön laajemmat maksuvaihtoehdot. Leiritoimintaa lisätään koulujen syys- ja talvilomaviikoille. Liikuntapalveluille ohjataan lisäresurssia vanhusten ja vammaisten liikut- tamiseen.

Vantaan moottorirata-alueen hallintomallin selvitys on käynnissä. Selvitys tehdään hyvässä yhteis- työssä alueen nykytoimijoiden kanssa. Motocross-alue kilpailutetaan viimeistään vuoden 2025 ai- kana. Nykytoiminta turvataan tarvittaessa väliaikaisella vuokrasopimuksella.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asiointin mahdollisuuksia parannetaan di- gisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä kaupunkitasoista tilavarausjärjestelmää.

Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikkumisohjelmassa määritettyjen kaupunkitasoisten toi- menpiteiden tavoitteiden toimeenpanon koordinoinnista yhteistyössä kaupungin muiden palvelualue- eiden kanssa.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	130	145	151
Määräaikaisen henkilöstön lkm	43	11	25
Henkilöstön kokonaismäärä	173	156	176

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Kokonaiskulut, euroa/as.	109,59	117,34	122,77	129,97
Toimintatuotot, euroa/as.	20,46	22,37	22,39	22,29
Avustukset, euroa/as.	5,69	5,79	6,10	5,94
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	23 %	21 %	23 %	23 %
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	11,87	9,90	8,00	8,00
– uimahallien verorahoitusosuus, %	82 %	80 %	81 %	78 %
Toimitilaneliöt, m ²	91 894	91 893	92 161	91 724
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61 %	61 %	66 %	63 %

16 35

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	2 060	1 514	1 771	1 771	1 792	1 814	1 836
Menot	-14 703	-15 453	-16 532	-16 885	-17 153	-17 582	-18 021
Toimintakate	-12 642	-13 940	-14 761	-15 114	-15 361	-15 768	-16 186

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	722	577	648	648
Maksutulot	18	4	4	4
Tuet ja avustukset	1 284	912	1 098	1 098
Muut tulot	26	9	9	9
Sisäiset tulot	11	13	13	13
Tulot yhteensä	2 060	1 514	1 771	1 771
Henkilöstömenot	-6 658	-7 914	-8 502	-8 735
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 852	-1 306	-1 576	-1 697
Sisäisten palvelujen ostot	-1	-8	-8	-8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-449	-359	-382	-382
Avustukset	-1 584	-1 727	-1 627	-1 627
Vuokramenot	-102	-77	-77	-77
Sisäiset tilavuokrat	-4 056	-4 044	-4 360	-4 360
Muut menot	-1	-17	0	0
Menot yhteensä	-14 703	-15 453	-16 532	-16 885
Toimintakate	-12 642	-13 940	-14 761	-15 114
Poistot	-158	-311	-546	-546
Vyörytykset	-1 060	-1 378	0	-1 754
Tilikauden tulos	-13 860	-15 629	-15 308	-17 415

Toiminnan kuvaus

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä. Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden keskeisin työväline on kohtaamistyö, jota tehdään nuoriso- ja asukastiloilla, kaduilla ja ostoskeskuksissa sekä esimerkiksi nuorten työpajoilla ja etsivän nuorisotyön palveluissa, joissa keskitytään yksilön elämäntilanteen edistämiseen. Uusimpana työmuotona on vuonna 2024 aloitettu katutyö, joka pyrkii tavoittamaan palveluihin sitoutumattomia nuoria, jotka ovat riskissä ajautua rikolliseen toimintaan.

Palvelualue ylläpitää ja tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossa.

Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä

lähtökohdat huomioiden. Tämänhetkinen tilanne on kuitenkin luonut tarpeen kehittää myös enemmän kohdennettuja palveluita. Tähän haasteeseen nuoriso- ja yhteisöpalvelut ovat tarttuneet ja toimintoja ja palveluita kehitetään koko ajan yhteiskunnallinen tilanne huomioiden.

Toimintaympäristön haasteet ilmenevät palvelualueen eri toiminnoissa koko ajan eri tavoin. Polarisaation ja huono-osaisuuden kasautuminen on aiheuttanut kehityskulkuja, joissa pahoinvointi kasaantuu jatkuvasti enemmän samoilla alueilla. Vantaa on keskiarvojenkin näkökulmasta muita kuu-sikkokuntia hankalamassa tilanteessa, mutta tämän pahoinvoinnin kasaantuminen tietyille asuinalueille luo entistä vakavampia seurauksia. Pahoinvointi ilmenee monilla eri tavoin, mutta huolestuttavimmat merkit siitä on nähtävissä esimerkiksi nuorisorikollisuuden kasvuna sekä NEET-nuorten määrän kasvuna. Myös aikuisten pahoinvointi ja esimerkiksi päihteiden käytöstä seuraavat ilmiöt haastavat palvelualueetta jatkuvasti.

Kaupungin nopea kasvutahti, nuorten määrän lisääntyminen sekä asuinalueiden eriytyvä kehitys haastaa palvelualueen kaikkia toimintoja nyt ja tulevaisuudessa. Palveluiden tarpeet ovat enemmän ja enemmän paikallisia ja poikkeavat toisistaan. Myös ulkomaalaistaustaisen väestön asumisen kasaantuminen tiettyihin kaupunginosiin pakottaa miettimään lähestymistapoja ja palveluiden toteuttamismalleja entistä enemmän paikallisesti. Toisaalta myöskään esimerkiksi nuorten aikuisten kysymyksissä väestö ei ole lainkaan homogeenistä, vaan toimintaympäristö on todella monimuotoinen ja moninainen.

Nuoriso- ja yhteisöpalvelut pyrkivät vastaamaan näihin haasteisiin mm. kaupunginosissa tehtävän yhteisötyön, etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja palvelualueen on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää kaupungin muuttuvat tarpeet ja ihmisten toiveet. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut on työstänyt viimeisen 1,5 vuoden aikana uutta visiotaan, jossa rakennetaan kokonaisvaltaisempaa ymmärrystä ja lähestymistapaa kaupunginosien ja niissä elävien ihmisten tarpeista ja lähestymistavoista, joilla näihin olisi mahdollista vastata.

Polarisaation aiheuttamat ilmiöt huono-osaisuuden keskittymisenä tietyille asuinalueille sekä voimistunut katurikollisuus haastavat palvelualueetta entisestään. Erityisesti jalkautuva nuorisotyö menee paikkoihin ja tilanteisiin, jossa väkivallan uhka on todellista. Perinteiset nuorisopalvelut eivät ole tarkoitettu näin vakavia tilanteita varten. Palvelualueella onkin pohdittu, missä menee nykyisten palveluiden mahdollisuuksien ja osaamisen rajat ja toisaalta, onko syytä ryhtyä miettimään uudenlaisen ammattikunnan sekä osaamisen vaatimuksia katutyössä. Palvelualueella on käynnistetty vuoden 2024 keväällä katutyön työmuoto, joka pyrkii löytämään keinoja puuttua kadulla olevien ja rikollisesti käyttäytyvien nuorten oirehdintaan. Mallia kehitetään seuraavat kolme vuotta, jonka jälkeen toimintamalli on tarkoitus vakinaistaa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuoriso- ja yhteisötyön menetelmiä eri ikäisten kaupunkilaisten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa palvelualue toimii. Palvelualueen keskeisimpiä toimintaympäristöjä ovat asukas- ja nuorisotilat sekä lisäksi mm. oppilaitokset, kadut ja kauppakeskukset. Vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa palvelualueen toimintaympäristö laajenee aina nuoren kotiin saakka.

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden uusi organisaatio käynnistyi vuoden 2023 alussa. Uuden organisaation visio- ja missiötyö käynnistyi vuoden 2023 aikana ja työ on edennyt suunnitelmallisesti vuoden 2024 aikana. Työn tarkoituksena on ollut hahmottaa organisaatiolle kokonaisvaltaisempi näkökulma ja lähestymistapa kaupunkitasoiseen hyvinvointi- ja kohtaamistyöhön. Mallintamistyötä tehdään sekä asiakasryhmä että kaupunginosatasoisesti, jotta löydettäisiin mahdollisimman paljon näkökulmia työn kehittämiseen. Työn keskiössä on polarisaatio ja segregaatiokehitys sekä niiden torjunta. Työn ensimmäinen versio valmistuu vuoden 2025 alussa, jonka jälkeen se esitellään lautakunnalle. Tämän jälkeen työ jatkuu jatkuvana kehittämistyönä, jossa mahdollisia uusia avauksia pyritään pilotoimaan hankerahoituksilla.

Alueellisessa nuorisotyössä nuorisorikollisuus ja nuorten tilanteisiin liittyvät kriisiytyneet tapaukset työllistävät jatkuvasti. Arjen työn haasteena on, että työn painopiste siirtyy nuorten hyvinvoinnin vahvistamisesta näiden yksittäisten tapausten selvittämiseen ja eteenpäin ohjaukseen. Tämä painopisteen muutos on herättänyt paljon kysymyksiä ja keskustelua työntekijöissä ja asiaa työstetään jatkuvasti. Tilanteeseen on kiinnitetty huomiota ja siitä käydään keskustelua myös eri kaupunkien yhteisissä verkostoissa. Tavoitteena on palauttaa nuorisotyön perustehtävää nuorten hyvinvoinnin rakentajana enemmän keskiöön. Vuonna 2025 alueellisessa nuorisotyössä onkin tarkoitus vahvistaa perustoiminnan resursseja ja toimintaedellytyksiä.

Nuorten akuuttiin tilanteeseen on saatu viime vuosina lisää toimintamuotoja. Kaupunki oli vahvasti edistämässä Helsinki Missio ry:n GettoGymin avaamista Myyrmäkeen Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksella. Toiminta alkoi alkuvuodesta 2024. Kaupungin omalla rahoituksella on käynnistetty myös katutyön malli vuoden 2024 keväällä. Näillä toiminnoilla pyritään löytämään keinoja vaikuttaa nuorten tilanteeseen, ja toiminnot tuovat omalta osaltaan selkeämpää jakoa alueellisen nuorisotyön ja nuorisorikollisuuteen kohdennettujen palveluiden välille.

Nuorten aikuisten palveluissa etsivän nuorisotyön tarve on kasvanut vuoden 2024 aikana. Myös työpajatoiminnassa näkyy nuorten heikentynyt tilanne ja nuorten avuntarpeet ovat koko ajan läsnä työssä. Toimintavuonna 2025 nuorten aikuisten palveluissa tehdään töitä nuorten aikuisten entistä parempaan tavoittamiseen ja palvelupolkujen vahvistamiseen.

Nuorten aikuisten tilanne Vantaalla on varsin haastava verrattuna esimerkiksi muihin Kuusikko-kuntiin. Nuoriso- ja yhteisöpalvelut on tutkinut asiaa vuoden 2024 aikana kattavasti ja tämän perusteella on syntynyt näkemys tarvittavista toimenpiteistä. Nuorten aikuisten palveluissa nuorten tavoittamiseen panostetaan lisäämällä resursseja harrastustoimintaan, joka on nuorille kaikkein helpoiten saatavuttavissa oleva palvelumuoto. Harrastustoimintaan osallistuminen on helppoa ja kynnyksetöntä, mutta sen kautta voi päästä mukaan muihinkin palveluihin, jos nuoren tilanne sitä vaatii. Esimerkiksi etsivä nuorisotyö päivystää säännöllisesti nuorten aikuisten harrastustoiminnassa.

Nuorten työpajoilla keskitytään palveluiden laadun ja vaikuttavuuden kehittämiseen eteenpäin. Tässä keskeisessä asemassa on yhteistyö työllisyyspalveluiden kanssa, jota tehdään jatkuvasti. Yhteistyön tiivistämiselle on selkeä tarve, kun työllisyyspalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kunnalle.

Katutyö aloitti keväällä 2024 toimintansa. Toimintaa kehitetään kolme vuotta, jonka aikana on tarkoitus saada työmalli jäsennettyä ja mallinnettua. Tässä työssä tehdään yhteistyötä mm. Laurea-ammattikorkeakoulun kanssa. Työn lähtöideaa on benchmarkattu Irlannista ja yhteistyötä tehdään myös Helsingin jalkautuvan tiimin kanssa. Työn kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Yhteisöpalveluissa vuoden 2025 erityisinä haasteina on palkkatukityöllistämisen mallin uudistuminen. Palkkatuella on mahdollistettu Yhteisen pöydän ja hävikkiruokaterminaalin toimintaa sekä saatu merkittäviä lisäresursseja asukastiloille, mikä on mahdollistanut niiden aukiolon laajemmin kuin pelkän vakituisen henkilöstön avulla olisi mahdollista. Uusi palkkatukimallin tilalle tuleva työllistämisen malli voi tuoda myös laadullisia hyötyjä, jos se johtaa parempiin työllistymisen jatkopolkuihin. Toisaalta tämä tuo myös muutoksia, koska aikaisempi palkkatukimalli ei ole enää käytössä. Yhteisöpalveluiden tehtäväkentässä tämän kokonaisuuden kehittäminen on yksi keskeisimmistä asioista vuonna 2025.

Loppuvuodesta 2024 valmistunut asukastilaohjelman päivitys tuo uutta kehittämisen suuntaa yhteisöpalveluihin. Asukastilaohjelmassa on pyritty ottamaan kunnianhimoisempi lähestyminen tiettyjen kaupunginosien yhteisö- ja asukastilatyon kehittämiseksi. Tätä työtä pyritään vahvistamaan etsimällä mahdollisia hankerahoituksia uusien toiminnallisuuksien ja lähestymistapojen kehittämiseen.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Nuoriso- ja yhteisöpalveluiden yhteisen vision ja yhteisen työn rakentaminen jatkuu vuonna 2025. Ensimmäinen versio tulevaisuuden visiosta on saatu valmiiksi ja konkreettisen tekemisen tutkiminen, kehittäminen ja hankkeistaminen alkaa. Työn edistämisen keskiössä on palvelualueen eri palvelu-

yksiköiden yhteistyön lisääminen ja yhdyspintojen löytäminen eri toimintojen välillä. Tästä esimerkkinä on esimerkiksi alueellisen nuorisotyön ja alueellisen yhteisötyön yhteinen tekeminen. Toisaalta taas nuorten aikuisten palveluissa tehdään paljon töitä nuorten aikuisten työllistämispolkujen edistämiseksi. Tässä entistä sujuvampi ketjutus tulevaan palkkatukimalliin voi olla yksi keino lisätä palvelukokonaisuuden vaikuttavuutta.

Alueellisen nuorisotyön perustyötä vahvistetaan kolmella lisävakanssilla. Alueellisessa nuorisotyössä on myös keskiössä vahvasti perustehtävän kirkastaminen, jotta pystytään keskittymään niihin asioihin, jotka siinä työssä ovat keskeisimpiä. Tätä työtä tehdään yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa. Tavoitteena on myös lisätä nuorisotyön koulutuksen vastaamista kaupunkien työvoimatarpeeseen tekemällä aktiivista yhteistyötä alan oppilaitosten kanssa. Vernissan avautuminen peruskorjauksen jälkeen antaa myös lisää mahdollisuuksia kulttuurisen nuorisotyön kehittämiseen Vantaalla. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan ruotsinkielinen nuorisotyö siirtyy nuorisoyhteisöpalveluihin.

Nuorisotyön nk. katvealueilla kokeillaan mallia, jossa erityisnuorisotyöntekijän tukemana mahdollistetaan järjestötoimijoiden kuten vanhempainyhdistysten ylläpitämää nuorisotilatoimintaa esim. kouluilla. Mallin toimivuutta arvioidaan vuoden aikana.

Nuorten aikuisten palvelut jatkavat kehittämistyötä nuorten aikuisten saavuttamiseksi sekä katutyön mallin kehittämistä Vantaan erityiset tarpeet huomioiden. Nuorten aikuisten palvelut tekevät vahvaa yhteistyötä työllisyyspalveluiden ja toisen asteen kanssa, jotta vaikuttavimmat palvelupolut nuorten aikuisten tilanteen edistämiseksi on mahdollista rakentaa.

Yhteisöpalveluissa erityisenä kehittämiskohteena on uuden palkkatukimallin kiinnittäminen hävikki-ruokaterminaalin, Yhteisen pöydän ja asukastilatoiminnan toiminnan pyörittämiseksi. Laadullisesti mahdollisuuksia on kehittää paremmin työllistymisen ketjutuksia, jolloin tukityöllistettävät mahdollisimman hyvin lopulta työllistyisivät myös pysyville työmarkkinoille. Yhteisöpalvelut lähtevät myös kehittämään toimintaansa pidemmälle 2024 vuoden lopussa valmistuneen asukastilaohjelman myötä. Kehittämistyötä pyritään vahvistamaan etsimällä sopivia hankerahoituksia. Yhteisen pöydän toiminnan jatko varmistetaan.

Vantaalla on aloitettu Ankkuri -toimintamallin kehittäminen yhdessä poliisin ja hyvinvointialueen kanssa. Mukana kehittämistyössä on myös kasvatuksen ja oppimisen toimiala. Kehittäminen on käynnistynyt syksyllä 2024 ja siinä pohjana on jo käynnissä oleva Ankkuri -toimintamalli. Tätä kehittämistä jatketaan vuonna 2025 monialaisena yhteistyönä.

Työnsä aloittaneen kohdennetun katutyön tiimin, muun jalkautuvan nuorisoyhteisötyön ja nuorisotilojen aukioloaikojen rahoitusta vahvistetaan.

Vuonna 2025 käynnistetään pitkäaikaisasunnottomuuden poistamiseksi toimenpideohjelma yhdessä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa. Toimenpideohjelman toteutukselle haetaan hankerahoitusta. Asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi jatketaan ensi vuonna myös asumisneuvontatyötä Asumisen rahoituksen- ja kehittämiskeskuksen (ARA) rahoituksella sekä selvitetään asumisneuvonnan vaikuttavuutta mahdollisella tutkimushankkeella.

Kehittämishankkeet vuonna 2025:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Ala-asteella tapahtuvan koulunuorisotyön kehittämishanke (AVI)
- Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)
- Pääkaupunkiseututasoinen nuorisoriikollisuuden ja jengiytymisen varhaisen puuttumisen kehittämishanke yhdessä Helsingin, Espoon ja Kauniaisten kanssa (OKM)

- Asumisneuvonta (ARA)
- Ruoka-apuhanke (STM)
- Tutkimushanke: Nuorten väkivaltarikollisuus ja sen taustalla olevat ilmiöt, Nuorisotutkimusseura (OKM, Vantaa, Tampere, Oulu)

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	130	161	174
Määräaikaisen henkilöstön lkm	71	31	36
Henkilöstön kokonaismäärä	201	192	210

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	215 741	188 984	250 000	250 000
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	145 595	141 822	160 000	160 000
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonnotko ja Palajärvi)	5 618	6 581	7 500	7 000
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	258	258	380	380
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	834	927	800	1 000
Nuorisopalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	53	55	58	58
Käyttömenot/asukas	42	60	61	65,6
Avustukset/ asukas	2	6	7	6
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	21	31	* 31	33
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m ²	15 571	19 777	* 19 172	18 567
Yhteisöpalveluiden avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	120	122	140	130
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät viikossa	5 500	5 500	6 000	6 000

* KS2024 lisätty yhteisöpalvelujen ja sovittelutoimiston tilat uuden organisaation mukaisesti.

16 37

Elinikäinen oppiminen

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	3 633	3 526	3 386	3 386	3 427	3 469	3 511
Menot	-12 753	-13 944	-14 535	-14 752	-15 008	-15 383	-15 768
Toimintakate	-9 120	-10 417	-11 148	-11 366	-11 581	-11 915	-12 257

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	27	110	119	119
Maksutulot	2 638	2 388	2 346	2 346
Tuet ja avustukset	821	990	871	871
Muut tulot	15	9	21	21
Sisäiset tulot	133	29	29	29
Tulot yhteensä	3 633	3 526	3 386	3 386
Henkilöstömenot	-8 701	-9 095	-9 618	-9 795
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 336	-1 445	-1 528	-1 528
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-175	-556	-578	-578
Avustukset	-332	-330	-330	-370
Vuokramenot	-24	-27	-30	-30
Sisäiset tilavuokrat	-2 174	-2 399	-2 396	-2 396
Muut menot	-9	-91	-55	-55
Menot yhteensä	-12 753	-13 944	-14 535	-14 752
Toimintakate	-9 120	-10 417	-11 148	-11 366
Poistot	-200	-233	-275	-275
Vyörytykset	-1 615	-2 049	0	-2 193
Tilikauden tulos	-10 934	-12 699	-11 424	-13 834

Toiminnan kuvaus

Elinikäisen oppimisen palvelualue vastaa taide- ja kulttuurikasvatuksen eri muotojen ja alojen tarjonnasta, mahdollisuudesta osallistua tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen sekä tarjoaa maksuttoman harrastusmahdollisuuden vantaalaisille lapsille ja nuorille. Elinikäisen oppimisen palvelualueen vastuulla on vapaan sivistystyön, maahanmuuttajakoulutuksen, aikuisten perusopetuksen, taiteen perusopetuksen ja Harrastusten Vantaan toiminnan järjestäminen ja koordinointi. Lisäksi elinikäisen oppimisen palvelualueen vastuulla on sen toimintaan kohdistuvien avustusten valmistelu. Harrastusten Vantaan toiminta siirtyi 1.1.2024 alkaen yhteisistä palveluista elinikäisen oppimisen palvelualueelle.

Harrastusten Vantaan toiminta jatkuu vakituisesti osana elinikäisen oppimisen palvelualueetta. Lasten ja nuorten toiveisiin perustuvia, maksuttomia ja laadukkaita harrastustunteja järjestetään kaikissa Vantaan peruskouluissa tai niiden läheisyydessä heti koulupäivän jälkeen. Toimintamallin avulla mahdollistetaan vuosittain noin 6 000 lapsen ja nuoren osallistuminen erilaisiin harrastuksiin lukuvouden aikana, tarjoten keskimäärin 300 erilaista harrastusryhmää eri ikäluokille. Harrastusten Van-

taa on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia. Toiminnan avulla vähennetään vantaalaisten lasten ja nuorten segregaatiota ja yksinäisyyttä sekä lisätään hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta.

Aikuisopisto edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille monipuolisena palveluvalikoimana laaja tarjonta erilaisia itsensä kehittämisen mahdollisuuksia sekä laadukkaita asiointikokemuksia.

Vantaan aikuisopisto on yksi maamme suurimmista kansalaisopistoista, jonka tekee erityislaatuiseksi myös sen erittäin laaja maahanmuuttajien koulutus. Opisto tarjoaa kansalaisopistossa kursseja ja luentoja lukuisista eri aiheista osallistujien osaamista ja kokonaisvaltaista hyvinvointia vahvistaen. Maahanmuuttajakoulutuksen tavoitteena on tukea Suomeen muuttaneita oppimaan suomen kieltä sekä työllistymään. Opiston järjestämä aikuisten perusopetus avaa toisen asteen jatkokoulutusmahdollisuuden niille, joilla ei vielä ole suoritettuna suomalaista perusopetuksen oppimäärää.

Aikuisopisto järjestää vuosittain noin 2 300 kurssia lähes 40 eri paikassa ympäri Vantaata. Kurssi-osallistujia on vuositasolla noin 45 000. Opistossa työskentelee noin 40 vakinaista työntekijää ja noin 400 tuntiopettajaa vuoden aikana. Aikuisten perusopetuksen opiskelijamäärä on noin 180 opiskelijaa, ja oppilaspaikkojen lisäämiselle on suuri tarve.

Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamien projektien avulla.

Vapaan sivistystyön oppilaitosten on vuodesta 2021 alkaen ollut mahdollista tarjota kursseja, joiden kautta hankittu osaaminen voidaan kirjata kansalliseen todennetun osaamisen tietovarantoon (KOSKI). Vantaan aikuisopisto jatkaa näiden kurssien kehittämistä ja valikoiman laajentamista.

Kaupunki huolehtii, että pääsy suomen tai ruotsin kielen kielikoulutukseen on helppoa, nopeaa ja opetuksen laatu tukee opiskelijan sekä kaupungin tavoitteita. Lisäksi kaupunki tarjoaa nykyistä enemmän aikuisten alkeistason sekä B- ja C- tason suomen kielen opetusta.

Aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Aikuisten perusopetusta kehitetään määrällisesti ja sisällöllisesti vastaamaan kysyntää. Yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan, työllisyys- ja kotoutumispalveluiden sekä muiden yhteistyötahojen kanssa kehitetään maahanmuuttajien koulutuspolkuja.

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2025 opiskelupaikan noin kahdelle tuhannelle oppilaalle. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee opetuksen lisäksi näkymään yli 200 konsertissa, esityksessä tai tapahtumassa, ja tavoittaa lähes 16 000 kävijää.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan ja yleisen oppimäärän mukaisesti pääsääntöisesti lapsille ja nuorille. Vuosituntimäärä on noin 50 000 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1200 soiton- ja laulunopiskelijaa ja noin 700 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa Opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittuja, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan hyväksymiä opetussuunnitelmia. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Opetus antaa valmiuksia oppilaan tavoitteiden mukaiseen musiikkiopintojen jatkamiseen muilla koulutusasteilla. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Musiikkiopisto toimii 19 eri toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö, jossa opiskelijoita on keskimäärin 120.

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja sekä tapahtumatoimintaa.

Opiskelu kuvataidekoulussa on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää ja se noudattaa Opetushallituksen taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Opiskelu antaa oppilaalle valmiuksia ilmaista itseään sekä hakeutua alan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Kuvataidekoulun opetuspisteet ovat Kulttuurikeskus Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tiikun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Vantaan kuvataidekoulun on oppilasmäärältään Suomen toiseksi suurin: vuosituntimäärä on noin 6 600 tuntia ja oppilaita on noin 850.

Viikonloppuisin järjestettävät lyhytkurssit ovat perhekursseja, joihin voi osallistua aikuisen kanssa ja ne ovat hyvä tapa tutustua kuvataidekoulun toimintaan; niitä järjestetään vuosittain nelisenkymmentä.

Oppilaaksi kuvataidekouluun pääsee matalalla kynnyksellä ja tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille hakemuksen lähettäneille. Myös vapaaoppilaspaikkoja on mahdollista hakea.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueella ryhdytään kehittämään polkua elinikäiseen musiikin harrastamiseen esim. kaupunginosakuorojen- ja orkesterien avulla ja kiinnitetään erityistä huomioita nuoruuden ja aikuisuuden nivelvaiheeseen, jossa harrastukset usein loppuvat.

Musiikkiopisto on kehittämässä uusia toimintamuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella ja yhteistyössä koko Vantaan taiteen perusopetusketän kanssa. Pää tavoitteena on tarjota oppilaspaikka kaikille toimintaan hakeneille. Tähän tavoitteeseen pyritään valmennusopetuksen tarjontaa laajentamalla ja ottamalla käyttöön yleisen oppimäärän opetussuunnitelman mukainen opetus lukuvuonna 2024–2025. Henkilöstön sitouttamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteistyötä oppilashuollon ja muiden kouluilla toimivien ammattiryhmien kanssa tullaan tehostamaan, ja suuremmissa tarpeissa olevien lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien parantamiseen panostetaan. Etsivää kulttuurihyvinvoinnin harrastustoimintaa pilotoitiin Pajaluokilla kevään 2024 aikana, ja sitä jatketaan saatujen tulosten perusteella koko lukuvuoden mittaisena syksystä 2024 alkaen. Samalla toimintaa laajennetaan polikliinisen opetuksen puolelle. Syksyllä 2024 pilotoidaan lisäksi vastaavan tyyppistä toimintaa myös alakoululaisten etappiluokkien keskuudessa.

Kuluvan toimintavuoden aikana tullaan laatimaan selvitys Harrastusten Vantaan palveluiden toimivuudesta ja palautteista. Vaikka suurin osa Harrastusten Vantaan harrastustiloista varmistuukin vasta koulujen alettua ja oppilaiden lukujärjestysten valmistuttua, prosessia pyritään kehittämään jatkuvasti siten, että tieto harrastuksista ja niiden alkamisajankohdista saadaan perheiden tietoon mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Kaikista syksyn harrastusmahdollisuuksista tiedotetaan perheille heti, kun tiedot ovat varmistuneet, ja harrastusten alkaminen ajoitetaan jatkossakin syyskuun ensimmäiselle viikolle.

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat ja tilakysymyksiin etsitään ratkaisuja.

Musiikin yleisen oppimäärän opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2024 alkaen. Uuden opetussuunnitelman myötä lisätään saavutettavuutta sekä laajennetaan ja monipuolistetaan tarjontaa.

Jatkamme yhteistyötä varhaiskasvatuksen kanssa kehittämällä vantaalaista mallia varhaisiän musiikkikasvatukseen päiväkodeissa.

Yksityisten taiteen perusopetusta tarjoavia oppilaitoksien tukea korotetaan.

Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksiin ja uuden opetussuunnitelman mukanaan tuomiin tarpeisiin. Nämä muutokset ja toiminnan kehittäminen mahdollistavat jatkossa yhä taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

Kuvataidekoulu on jo neljäkymmenen kahden vuoden ajan ollut keskeinen osa vantaalaista taidekasvatusta. Meillä on oppilaita toisessa, jopa kolmannessa polvessa.

Pitkistä perinteistä huolimatta seuraamme myös aikaamme ja taidemaailman kehitystä ja muutoksia aktiivisesti ja reagoimme niihin opetustamme kehittämällä. Kuvataidekoulu kehittää uusia toimintamuotoja Elinikäisen oppimisen palvelualueella ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetus-kentän kanssa.

Vuosittain järjestetään Kulttuurikeskus Orvokissa Taidekarnevaali-tapahtuma yhdessä muiden vantaalaisten taiteen perusopetuksen oppilaitosten kanssa.

Kuvataidekoulun toimintaa kuuluu luontevana osana myös taidenäyttelyiden järjestäminen. Vantaalla ongelmana on ollut sopivan näyttelytilan puuttuminen. Keväällä 2024 järjestimme vuosittaisen lopputyönäyttelymme Galleria K:ssa. Näyttelyyn osallistui 26 nuorta taiteilijaa, jotka ovat saaneet kuvataideopintonsa päätökseen Vantaan kuvataidekoulussa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toisen asteen koulutuksesta siirretään 3 henkilötyövuotta aikuisopistoon 1.8.2025 alkaen.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	105	107	117
Määräaikaisen henkilöstön lkm	33	230	240
Henkilöstön kokonaismäärä	138	337	357

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Aikuisopisto				
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	32 236	41 626	32 500	41 700
opetustuntien kokonaismäärä	46 435	51 143	47 000	51 200
kurssien määrä	2 035	2 310	2 050	2 350
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	1 457	1 826	1 200	1 900
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	170	177	170	190
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	116	191	200	200
oman maksutulon osuus budjetista %	30 %	30 %	22 %	22 %
Musiikkiopisto ja kuvataidekoulu				
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu) *	2 465	2 384		
Taiteen perusopetus euroa/oppilas *	2 209	2 377		
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas *	5,50	5,43		
Taiteen perusopetus euroa/asukas *	22,47	23,03		

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Musiikkiopisto				
Taiteen perusopetuksen oppilaat, musiikkiopisto **		1 850		1 850
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, musiikkiopisto **		2 554		2 603
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, musiikkiopisto **		4,21		3,95
Taiteen perusopetus euroa/asukas, musiikkiopisto **		19,02		18,89
Opetustuntien määrä **		50 000		50 000
Oman maksutulon osuus budjetista % **		22		22
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % **		47		46
Tapahtumien määrä **		220		230
Tapahtumien kävijämäärä **		16 000		16 000
Kuvataidekoulu				
Taiteen perusopetuksen oppilaat, kuvataidekoulu **		850		750
Taiteen perusopetus euroa/oppilas, kuvataidekoulu **		1 424		1 622
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas, kuvataidekoulu **		1,29		1,26
Taiteen perusopetus euroa/asukas, kuvataidekoulu **		4,87		4,77
Opetustuntien määrä **		6 600		6 834
Oman maksutulon osuus budjetista % **		30 %		28 %
Valtion tuntiperusteisen avustuksen osuus budjetista % **		30 %		27 %

* Seurataan vuoteen 2023 asti.

** Seurataan vuodesta 2024 alkaen.

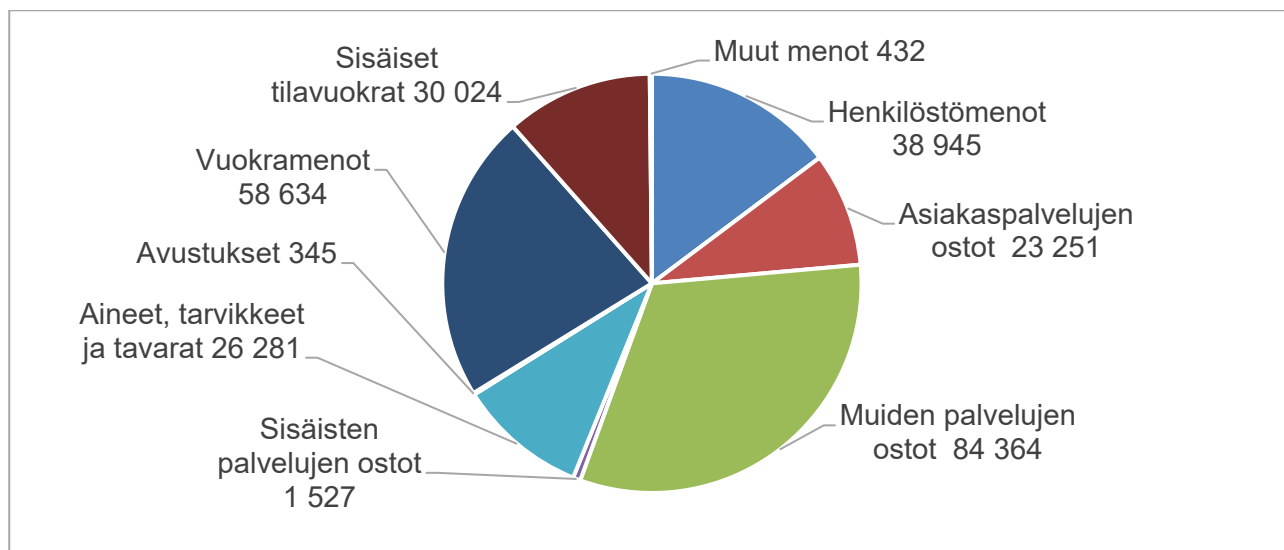
14

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	265 612	289 612	312 895	311 095	328 972	347 130	361 073
Menot	-252 030	-248 259	-263 239	-263 803	-270 398	-277 158	-284 087
Toimintakate	13 583	41 353	49 656	47 292	58 574	69 972	76 986

Kunta-alan palkkaratkaisun vaikutuksia huomioitiin talousarviossa keskitettynä varauksena kaupunkistrategian ja johdon toimialalla. Ratkaisu sisälsi vuonna 2024 jaettavia paikallisia eriä, joiden vaikutus on jaettu toimialoille kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Kaupunkiympäristön toimialalle paikallisten erien vaikutus oli 564 000 euroa.

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	21 901	17 791	17 806	17 806
Maksutulot	25 771	26 445	26 750	26 750
Tuet ja avustukset	443	107	237	237
Muut tulot	43 430	58 764	64 711	62 911
Sisäiset tulot	174 067	186 506	203 392	203 392
Tulot yhteensä	265 612	289 612	312 895	311 095
Henkilöstömenot	-35 521	-37 536	-38 381	-38 945
Asiakaspalvelujen ostot	-36 094	-29 500	-23 251	-23 251
Muiden palvelujen ostot	-81 724	-79 455	-84 364	-84 364
Sisäisten palvelujen ostot	-1 465	-1 427	-1 527	-1 527
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 682	-24 563	-26 281	-26 281
Avustukset	-238	-250	-345	-345
Vuokramenot	-45 449	-46 478	-58 634	-58 634
Sisäiset tilavuokrat	-24 935	-28 622	-30 024	-30 024
Muut menot	-921	-427	-432	-432
Menot yhteensä	-252 030	-248 259	-263 239	-263 803
Toimintakate	13 583	41 353	49 656	47 292
Poistot	-96 080	-98 544	-96 739	-101 693
Vyörytykset	-10 821	-11 620	0	-11 896
Tilikauden tulos	-93 318	-68 812	-47 083	-66 297

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkiympäristön toimiala vastaa kaupunkiympäristölautakunnalle, tämän rakennuslupajaostolle ja kaupunkitilalautakunnalle kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunkiympäristön toimialan tehtävänä on edistää Vantaan kestävästä kasvusta ja kaupunkikehitystä monin tavoin lähtien kaavoituksen, maankäytön, liikenteen ja julkisen kaupunkitilan suunnittelusta sen rakentamiseen, ylläpitoon ja valvontaan saakka. Toimiala vastaa myös ympäristönsuojelusta ja ympäristöterveydenhuollosta, maanhankinnasta ja -luovuttamisesta sekä kaupungin toimitiloista.

Kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvat katujen ja puistojen, kaupunkirakenteen ja ympäristön sekä kiinteistöjen ja tilojen palvelualueet. Lisäksi toimialalla on yhteiset palvelut, joka vastaa keskitetysti toimialan vastuulla olevista talous- ja hallintopalveluista ja muista tukipalveluista.

Toimiala on tiiviissä yhteistyössä Helsingin seudun liikenteen (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalveluiden (HSY) kanssa, jotka tuottavat vantaalaisille joukkoliikenteen, vesi- ja jätevesihuollon, kierrätyksen ja ympäristöseurannan palveluita.

Vuonna 2025 Vantaan ratikan rakentaminen alkaa, mikäli valtion rahoitusosuus varmistuu odotetusti vuoden 2024 syksyn kuluessa. Neuvottelut Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimuksen päivittämisestä vuosille 2024–2035 ovat valtion ja kuntien välillä parhaillaan käynnissä.

Vantaan ratikka toteutetaan allianssihankeena, jossa toteutusvaihetta edeltää hankkeen kehitysvaihe. Aktiivisina rakennustyömaina ratikkahankkeen odotetaan näkyvän Vantaan katukuvassa kestävästä 2025 lähtien vuoteen 2029 saakka.

Vantaan ratikka on paitsi liikennehanke, myös merkittävä kaupunkikehityshanke Vantaalle. Ratikkahankkeessa ei rakenneta pelkkiä raiteita, vaan koko katu ympäristö kävelyn ja pyöräilyn yhteyksineen uudistuu. Ratikan reitin varrelle odotetaan pitkällä aikavälillä 60 000 uutta asukasta ja 30 000 uutta työpaikkaa, joten ratikan reitin varren ”ratikkakaupungin” kehittäminen kaavoituksesta tontinluovutukseen, yksityisten investointien mahdollistamiseen ja palveluverkon kehittämiseen saakka kulkevat ratikan rakentamisen rinnalla kaupunkiympäristön toimialan keskeisenä painopisteenä tulevana vuosina.

Asuntomarkkinoiden tilanne on ollut haastava heikon kysynnän vuoksi ja uusia asuntoprojekteja on aloitettu viime vuosien verrattuna Vantaalla poikkeuksellisen vähän. Myös tonttikysyntä on näin ollen ollut vähäistä. Maanmyynnin tavoitteiden saavuttamisen ennakoitua olevan haastavaa vuonna 2025, myös uusia asuntoja valmistuu edelleen niukasti. Kaupungin asuntotonttien kysyntää pyritään kasvattamaan tarjoamalla osassa yhtiömuotoisilla tonteilla myös vuokrausvaihtoehtoa ja järjestämällä erilaisia tonttipailuja.

Rakentamisen matalasuhdanteesta huolimatta kaupungin omat investoinnit kouluihin, päiväkoteihin, katuihin ja puistoihin jatkuvat. Kasvavassa kaupungissa tarvitaan uudisrakennuksia, mutta myös korjaamisen tarpeita on paljon. Asuntorakentamisen hidastumisella saattaa kuitenkin olla vaikutusta asukasmäärän ennakoituun kehitykseen, mikä voi lykätä tulevien vuosien koulu- ja päiväkotii-investointien tarvetta. Kaupunkiympäristön, erityisesti katujen ja puistoalueiden korjausvelan pienentämiseksi laaditaan suunnitelma ja pitkän aikavälin toteutusohjelma.

Vantaan tälle valtuustostrategiakaudelle 2022–2025 määrittelemät kärkihankkeet etenevät: osaa-miskampuksen alueella rakennetaan katuverkkoa, Kuusijärvellä savusauna- ja suihkurakennuksia, Vantaan ratikan rakentaminen alkaa ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelu jatkuu.

Vantaa kehittää kaikkia kaupunkikeskustojaan keskustojen kehittämissuunnitelmien mukaisesti. Kaupunkikeskuksia kehitetään tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisimmiksi ja yleisilmeeseen ja turvallisuuteen kiinnitetään huomiota. Toimiala vahvistaa ja tuottaa turvalliset ja tasa-arvoiset palvelut hyvillä ennakoituilla ratkaisuilla, jolloin vähennetään rikollisuutta, häiriökäyttäytymistä sekä vahingontekoja. Kaupungin toimitiloja suunniteltaessa korostuvat rakennusten monikäyttöisyys ja toimiminen myös asukkaiden vapaa-ajan kohtaamispaikkoina. Kaupunkikeskustojen kehittämisryhmien toimintaa jatketaan vuoden 2025 loppuun.

Kaupunkiympäristön toimialan henkilöstö on historiallisen muutoksen edessä, kun kaikki kaupunkiympäristön toimialalla toimistotyötä tekevät noin 380 henkilöä muuttavat vuoden 2025 alussa kuu-desta eri toimipisteestä ensi kertaa saman katon alle Tikkurilan Jokiniemeen Lauri Korpisen katu 9 valmistuvaan vuokratilaan. Muuton odotetaan lisäävän yhdessä tekemistä yksikkörajojen yli, ja ny-ky aikaisten toimitilojen edistävän myös työhyvinvointia.

Kaupunkiympäristön toiminnan yhteisenä nimittäjänä jatkaa vahvasti resurssiviisaus, jonka moni-puolisin toimin tähdätään kohti hiilineutraalia Vantaata 2030. Resurssiviisauden rinnalle tavoitteis-toon on noussut luontopositiivisuus.

Tulevat lakimuutokset, kuten 1.1.2025 voimaan tuleva rakentamislaki sekä valmistelussa oleva alu-eidenkäyttölaki muuttavat useita toimialan prosesseja.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Toimiala kiinnittää erityistä huomioita erilaisten rakennushankkeiden laadukkaaseen ja kustannus-tehokkaaseen toteutukseen kehittämällä tilaajaosaamista, suunnittelua sekä valvontaan. Vantaan kaupunki panostaa tilaajana harmaan talouden torjumiseen. Vantaa pilotoi yhdessä ammatti- ja työn-antajaliittojen kanssa työmaavalvontaa ratikkatyömaalla.

Toimialan tulokortilla tuetaan kaupungin pitkän aikavälin strategisia tavoitteita. Toimialan vastuulla olevat keskeiset tavoitteet ovat seuraavat:

- Maanluovutuksen ja maankäytösopimusten nettotulot vuodelle 2025 yhteensä 25,4 milj. euroa.
- Sote- ja Pela-kiinteistöjen, asunto-omaisuuden sekä ulkopaikkakunnilla sijaitsevien kiinteistöjen myynnit etenevät markkinatilanne huomioon ottaen.
- Työpaikkamäärältään merkittävien yritysten tai muiden organisaatioiden Vantaalle sijoittumis- tai laajentumispäätöksien määrä kasvaa. (Yhteinen tavoite elinvoimapaalveluiden kanssa).
- MAL-asuntotavoitteet toteutuvat.
- Valmistuvien pientaloasuntojen määrä on 400 asuntoa.
- Asuinalueiden eriarvoistuminen hidastuu. (Yhteinen tavoite kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kanssa).
- Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030.
- Edistetään luonnon monimuotoisuutta Resurssiviisauden tiekartan Monimuotoinen luonto -kais-tan toimenpiteitä toteuttamalla.

- Edistetään yleiskaavan mukaisten luonnonsuojelualueiden perustamista.
- Vantaan ratikkakaupungin toteuttaminen etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.
- Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa.
- Kaupunkikeskustojen houkuttelevuus ja koettu turvallisuus paranee.
- Kaupungin toimitilahankkeen suunnittelua jatketaan.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	593	650	653
Määräaikaisen henkilöstön lkm	65	69	71
Henkilöstön kokonaismäärä	658	719	724

14 0**KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA**

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Anssi Aura

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	5 484	5 976	6 106	6 106	6 181	6 257	6 334
Menot	-15 259	-16 356	-17 042	-17 250	-17 681	-18 123	-18 576
Toimintakate	-9 775	-10 380	-10 936	-11 144	-11 500	-11 866	-12 242

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	12	6	6	6
Maksutulot	4 910	5 788	5 788	5 788
Tuet ja avustukset	275	52	182	182
Muut tulot	2	0	0	0
Sisäiset tulot	285	130	130	130
Tulot yhteensä	5 484	5 976	6 106	6 106
Henkilöstömenot	-12 248	-12 847	-13 471	-13 679
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 790	-2 255	-2 099	-2 099
Sisäisten palvelujen ostot	-10	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-199	-244	-222	-222
Avustukset	-183	-170	-265	-265
Vuokramenot	-105	-147	-143	-143
Sisäiset tilavuokrat	-678	-643	-786	-786
Muut menot	-47	-50	-55	-55
Menot yhteensä	-15 259	-16 356	-17 042	-17 250
Toimintakate	-9 775	-10 380	-10 936	-11 144
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	1 475	1 735	0	1 787
Tilikauden tulos	-8 300	-8 645	-10 936	-9 356

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut sekä kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualue. Näiden bruttobudjetoitujen yksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä.

14 10

Kaupunkiympäristölautakunta

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-112	-167	-175	-175	-179	-184	-188
Toimintakate	-112	-167	-175	-175	-179	-184	-188

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-103	-151	-165	-165
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-8	-13	-9	-9
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-1	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-2	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-112	-167	-175	-175
Toimintakate	-112	-167	-175	-175
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	85	81	0	148
Tilikauden tulos	-28	-87	-175	-28

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa muun muassa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, asema- ja yleiskaavojen valmistelusta sekä ympäristövastuullisuuden edistämisestä. Lautakunnan alainen lupajaosto toimii kunnallisena lupa- ja valvontaviranomaisena rakennuslupa-asioissa sekä ympäristönsuojelu- ja ympäristöterveydenhuoltoasioissa.

Lisäksi kaupunginhallitus perusti valtuustokaudelle 2022–2025 viisi kaupunkikeskusten kehittämissuunnitelmien seurantaryhmää, jotka jatkavat työtään kuluvan valtuustokauden loppuun saakka.

14 20

Yhteiset palvelut

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	4	0	0	0	0	0	0
Menot	-2 344	-2 725	-2 827	-2 868	-2 940	-3 013	-3 089
Toimintakate	-2 340	-2 725	-2 827	-2 868	-2 940	-3 013	-3 089

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	4	0	0	0
Tulot yhteensä	4	0	0	0
Henkilöstömenot	-1 854	-2 129	-2 203	-2 245
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-301	-407	-427	-427
Sisäisten palvelujen ostot	-7	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-43	-44	-46	-46
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-19	-24	-24	-24
Sisäiset tilavuokrat	-115	-116	-118	-118
Muut menot	-5	-6	-9	-9
Menot yhteensä	-2 344	-2 725	-2 827	-2 868
Toimintakate	-2 340	-2 725	-2 827	-2 868
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	2 320	2 702	0	2 845
Tilikauden tulos	-20	-23	-2 827	-23

Toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä talous- ja hallintopalvelut. Talouspalvelut huolehtivat toimialan aktiivisesta talousohjauksesta sekä kehys-, talousarvio- ja käyttösuunnitelmavalmistelusta. Viestintä- ja vuorovaikutuspalvelut kehittävät, suunnittelevat ja toteuttavat toimialan viestintää ja osallisuustyötä yhteistyössä johdon ja asiantuntijoiden kanssa. Assistenttipalvelut toimivat toimialan johdon tukena asioiden ja toiminnan valmistelussa. Assistenttipalveluiden keskeisiin tehtäviin kuuluu myös palvelualueiden sisäinen asiakaspalvelu sisältäen tuen järjestelmien käyttöön sekä asiakirjahallintoon. Laki- ja valmistelupalvelut tuottavat toimialalle oikeudellisia ja hallinnollisia tukipalveluita. Laki- ja valmistelupalvelujen mahdollisuudet palvella toimialaa hankinnoissa vahvistuvat 2025 aikana. Lisäksi talous- ja hallintopalvelut vastaavat toimialatasoisesta kehittämisestä.

Keskitetyn yksikön keskeiset tavoitteet

Yhteisten palvelujen keskeisenä tavoitteena vuonna 2025 on seuraavan valtuustokauden strategian valmistelun koordinointi kaupunkiympäristön toimialalla, strategian jalkauttaminen sekä palvelualueiden tukeminen sitovien tavoitteiden toteuttamisessa ja suunnittelussa.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut tukee osaltaan toimialan sitovien tavoitteiden suunnittelua ja toteutumista ja on mukana useissa kaupunkitasoisissa hankkeissa. Yhteiset palvelut jatkaa aktiivista, tarvelähtöistä toimialan esimiesten koulutusta.

Yhteiset palvelut on koordinoanut toimialan toimistotyötä tekevän henkilöstön muuttoa uusiin tiloihin ja jatkaa vuonna 2025 toimialan tukena myös muuton jälkeen vastaten muun muassa monitilassa työskentelyn pelisääntöjen ja muihin työskentelyyn liittyvien linjausten valmistelusta.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	28	32	34
Määräaikaisen henkilöstön lkm	3	2	2
Henkilöstön kokonaismäärä	31	34	36

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	5 480	5 976	6 106	6 106	6 181	6 257	6 334
Menot	-12 803	-13 464	-14 040	-14 206	-14 561	-14 925	-15 299
Toimintakate	-7 322	-7 488	-7 934	-8 100	-8 380	-8 669	-8 965

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	12	6	6	6
Maksutulot	4 910	5 788	5 788	5 788
Tuet ja avustukset	275	52	182	182
Muut tulot	2	0	0	0
Sisäiset tulot	281	130	130	130
Tulot yhteensä	5 480	5 976	6 106	6 106
Henkilöstömenot	-10 291	-10 566	-11 102	-11 269
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 481	-1 836	-1 664	-1 664
Sisäisten palvelujen ostot	-3	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-155	-199	-176	-176
Avustukset	-183	-170	-265	-265
Vuokramenot	-86	-122	-120	-120
Sisäiset tilavuokrat	-563	-528	-668	-668
Muut menot	-42	-44	-46	-46
Menot yhteensä	-12 803	-13 464	-14 040	-14 206
Toimintakate	-7 322	-7 488	-7 934	-8 100
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	-931	-1 048	0	-1 205
Tilikauden tulos	-8 253	-8 536	-7 934	-9 306

Toiminnan kuvaus

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueella on viisi palveluyksikköä, jotka ovat ympäristökeskus, rakennusvalvonta, yleiskaavoitus, asemakaavoitus ja tietopalvelut. Lautakuntarakenteen mukaisesti kaikki palvelualueen toiminta on kaupunkiympäristölautakunnan alaista toimintaa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kaupunkirakenne ja ympäristö -palvelualueen tavoitteena on resurssiviisas, toimiva ja elinvoimainen kaupunki sekä kestävä rakentaminen. Toimimme kansainvälisessä ympäristössä, jossa kehäänkärkemme on olla kansainvälisesti kilpailukykyinen lentokenttäkaupunki. Vantaan ratikan rakentamisen käynnistämisen myötä jatkuu myös ratikkakaupungin kehittäminen ja rakentaminen. Merkittävä osa asuinrakentamisesta sijoittuu tulevaisuudessa Vantaan ratikan vaikutuspiiriin.

Olemme eturintamassa hiilineutraalin ja vihreän kaupunkirakenteen edistäjinä, kestävässä rakentamisessa, asukasyhteistyön toteuttajina sekä digitaalisten prosessien edelläkävijänä. Kasvun rinnalla vaalimme ympäristön arvoja ja haemme keinoja vahvistaa vantaalaista pientalojen suurkaupunkia.

Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimus on solmittu vuosille 2024–2035. Sopimuksessa on määritelty lähes samat kaavoituksen ja asuntorakentamisen määrälliset tavoitteet kuin aiemmassa sopimuksessa. MAL-sopimukseen ei otettu tavoitteita ARA-tuotannosta. Kaupunki kuitenkin toteuttaa ARA-tavoitteitaan Maa- ja asuntopoliittisen ohjelman (MAPO) mukaisesti vuonna 2025.

Ympäristökeskuksen keskeisin tehtävä on huolehtia luotettavasti ja laadukkaasti paikallisista ympäristösuojelun ja ympäristöterveydenhuollon lakisääteisistä lupa- ja valvontatehtävistä. Lupien, ilmoitusten ja lausuntojen valmistelun lisäksi tehdään tarkastuksia lukuisiin erilaisiin valvontakohteisiin sekä osallistutaan aktiivisesti kaupungin ja naapurikuntien yhteistyöhön. Ympäristökeskus huolehtii myös kunnan eläinlääkäripalvelujen järjestämisestä sekä eläinsuojelu- ja eläintautivalvonnasta.

Rakennusvalvonta vastaa kaupungin alueella tapahtuvan rakentamisen ohjauksesta ja lupamenettelyistä. Edistämme ohjauksen, neuvonnan, lupakäsittelyn ja rakentamisen valvonnan sekä jatkuvan valvonnan avulla terveellisen, turvallisen, ekologisesti kestävä ja viihtyisän rakennetun ympäristön sekä hyvän kaupunkikuvan muodostumista ja ylläpitoa.

Asemakaavoituksen tehtävä on varmistaa maankäytön kehittymisen ja rakentamisen edellytykset kasvavalle ja tiivistyväälle kaupungille. Keskeisiä tavoitteita vuodelle 2025 ovat resurssiviisaan ja hiilineutraalin rakentamisen edistäminen, ratikkakaupungin kehittäminen sekä työpaikkojen, palveluiden ja asuntojen tasapainoinen kaavoittaminen. Ratikkakaupunkia kehitetään kokonaisvaltaisesti tavoitteena kestävää liikkumista edistävä, elinvoimainen ja viihtyisä kaupunkiympäristö ja taloudellisesti järkevä kokonaisuus. Julkisen liikenteen palveluista huolehditaan koko Vantaalla.

Yrityskaavoituksen rooli on viime vuosina noussut yhä tärkeämmäksi kaupungin elinvoiman näkökulmasta. Vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa yritys- ja työpaikkakaavojen painotus tulee näkymään kaikilla suuralueilla. Tavoitteena on löytää uusia keinoja nopeuttaa erityisesti kaupungin elinkeinopoliittikan näkökulmasta keskeisimpien kaavojen valmistumista.

Tietopalvelut vastaa kaavoihin liittyvien tietojen sekä asiakirjojen hallinnollisesta päätöskäsittelystä ja prosessien sujuvuudesta. Työvälineet ja tapa toimia digitaalisesti on edistyksellistä valtakunnallisesti. Työ tukee suunnittelua, asukkaiden tiedonsaantia ja vuorovaikutusta. Kaavoitukseen liittyvin paikkatietojen ja seuranta-aineistojen avulla edistetään tiedolla johtamista ja ylläpidetään johtamisessa käytettäviä maankäytön tilannekuvia.

Etsitään ja tehostetaan keinoja helpottaa kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyviä toimenpiteitä.

Yleiskaavoituksen tavoitteena on edistää yleiskaava 2020:n toteutumista eri mittakaavoissa siten, että Vantaa kasvaa kestävästi arvojaan vaalien. Yleiskaavoitus osallistuu aktiivisesti seudulliseen maankäytön suunnitteluun ja valmisteleo kaupungin lausuntoja seudun hankkeista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen yhteinen tavoite on luoda kestävää kaupunkia, jossa sen asukkailla on hyvä elää. Kaupunkistrategian painopisteiden mukaisesti palvelualueen toiminnan tulee mahdollistaa taloudellisesti kestävää ja elinvoimaista kaupunkia sekä hyviä asukaslähtöisiä palveluja, estää eriarvoistumista ja varmistaa hiilineutraalisuutta. Toimialan ja palvelualueen tavoitteisiin on kirjattu, että Vantaa on luontopositiivinen kaupunki vuonna 2030. Taustaksi työlle on laadittu ”Luontopositiivinen Vantaa 2030 -toimintasuunnitelma”. Toimintasuunnitelma ohjaa toimenpiteitä ja resurssitarpeita tuleville vuosille, jotta tavoitteeseen päästään.

Talouden taantuma ja rakentamisen matalasuhdanne tulevat vaikuttamaan yhä vuonna 2025 palvelualueen toimintaan ja tulokseen. Asuntorakentamisen puolella kerrostalotyömaiden aloitukset pysyvät yhä alhaisella tasolla ja asemakaavoituksen puolella hankkeiden viivästyminen puolestaan näkyy osin kaavoitusprosessien kestossa.

Uuden eläinlääkintähuoltolain voimaantulo viivästyy alkuperäisestä ja laki tulee voimaan 1.1.2026. Alun perin lain oli tarkoitus tulla voimaan vuonna 2024. Vuoden 2025 aikana lautakunta tekee päätöksen kunnallisten eläinlääkäripalveluiden tasosta ja laajuudesta. Nykytasoiset kaupungin eläinlääkäripalvelut pyritään turvaamaan.

Ympäristökeskus koordinoi resurssiviisauden tiekartan päivitystä tulevalle valtuustokaudelle. Hiili-neutraaliustavoitteen osalla päivitetään päästökkenaariot. Luonnon monimuotoisuuden turvaamiselle esitetään uuden luontoposiitivisuustavoitteen käyttöönottoa niin kaupunkistrategiassa kuin sitä toteuttavassa resurssiviisauden tiekartassa. Luontoposiitivinen Vantaa 2030 -työn käynnistämiseen tullaan palkkaamaan yhdeksi vuodeksi määräaikainen koordinaattori.

Kaupunki varmistaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen riittävän tarjonnan, josta MAPO:n mukainen korkotuettujen asuntojen tavoitemäärä on 360 (VAV). Vuosittaisten tavoitteiden saavuttamiseksi ARA-rakentamiseen etsitään riittävästi tontteja.

Rakennusvalvonta edistää kestäväää ja sujuvaa rakentamista. MAL-suunnitelman mukainen tavoite on 2 720 asuntoa vuodessa. Valtuustokauden sitova tavoite valmistuville pientaloasunnoille on ensi vuonna 400 pientaloasuntoa. Rakennusvalvonta osallistuu toimintasuunnitelman laatimiseen pientalotuotannon lisäämiseksi. Kaupunki antaa säännöllisesti tilannekatsauksen valtuustolle kaupungin pientalo-ohjelman etenemisestä ja valmistuvien pientalojen sitovan tavoitteen toteutusasteesta.

Uusi rakentamislaki astuu voimaan 1.1.2025. Lainsäädäntö on osittain vielä kesken, joten sen kaikkia vaikutuksia vuodelle 2025 ei vielä pystytä arvioimaan. Samassa yhteydessä astuu voimaan uusittu rakennusvalvontataksa. Taksaan tehdään lain edellyttämät tarkennukset. Uusi laki nostaa lupakynnystä ja tästä johtuvan taksakertymän arvioidaan pienenevän noin 3–5 prosenttia nykyiseen verrattuna.

Uusi rakentamislaki edellyttää Vantaan rakennusjärjestyksen uusimista siirtymäajan puitteissa. Rakennusjärjestyksen uudistaminen on käynnistetty syksyllä 2021, mutta lainsäädäntömuutokset ovat hidastaneet työn etenemistä. Tavoitteena on saada uusi rakennusjärjestys voimaan vuoden 2025 alkupuolella.

Rakennusvalvonta osaltaan edistää resurssiviisauden tiekartan toteuttamista ja Hiilineutraali Vantaa 2030 -tavoitteen saavuttamista muun muassa energiatehokkuuden saralla kehittämällä lämmitysjärjestelmien valinnan ja suunnittelun ohjausta.

Rakennusvalvonta on verkostoitunut Suomen suurimpien kaupunkien rakennusvalvontojen kanssa (ns. Topten-toiminta). Tavoitteena on yhtenäiset rakentamista koskevien säädösten ja ohjeiden toimintamallit ja tulkinat koko maassa. Vuonna 2025 tämä on erityisen tärkeää; uuden rakentamislain voimaantulon myötä rakennusvalvonnan prosessit, ohjeistukset ja toimintamallit tulee joko uusia tai päivittää.

Alueidenkäyttöä, rakentamista ja digitaalisia toimintamalleja koskeva lainsäädännön uudistus etenee ja vaikuttaa asemakaavoituksen työhön ja prosesseihin vuonna 2025. Uusi rakentamislaki tuottaa muutoksia poikkeamis- ja sijoittamislupien käsittelyyn. Asemakaavoitus osallistuu alueidenkäytölain kommentointiin sekä valmistautuu sen tuottamiin todennäköisiin muutoksiin kaavoituksen prosesseissa. Myös jo käynnissä oleva digitaalisten toimintamallien kehittäminen ja käyttöönotto jatkuu, ja kaavojen hiilineutraalisuuden arviointia jatketaan siihen kehitetyllä työkalulla. Asemakaavaprosessia sujuvoitetaan kehittämällä kaavamuutoksen hakuprosessia sekä selkiyttämällä kumppanuuskaavojen ja maanomistajan aloitteesta käynnistyvien kaavojen prosessia. Asemakaavoitus on osallistunut aktiivisesti kaavatalouslaskennan kehittämistyöhön yhdessä kadut ja puistot -palvelualueen kanssa. Vuoden 2025 alussa yksikköön tullaan palkkaamaan kaavatalousasiantuntija, jolloin omana työnä tehtävään arviointityöhön saadaan riittävät resurssit. Varmistetaan rakennuslupaprosessien käsittely ja sujuvuus niin, että saavutetaan tavoiteajat.

Asemakaavoituksen sisällöllisissä tavoitteissa ratikkakaupungin kehittämisen mahdollistavat asemakaavahankkeet ovat yhä tärkeämmässä roolissa ja niitä priorisoidaan. MAL-asuntokerrosalata-

voitteen ohella tärkeänä tavoitteena on palveluiden ja työpaikkojen tasapainoinen edistäminen kaupungin kestävästä kasvun mahdollistamiseksi. Segregaation torjuntaan, resurssiviisauteen, kaavata- louden tarkoituksenmukaiseen arviointiin, rakennetun ympäristön laatuun ja viihtyisyyteen sekä il- mastonmuutokseen sopeutumiseen panostamme kaikissa töissämme mahdollisuuksien ja kullekin hankkeelle erikseen asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Käynnissä ollut digitaalisten toimintamallien ja prossien kehittäminen jatkuu. Seuranta ja viestintää kehitetään toiminnan tueksi sekä asukkaiden tiedonsaannin ja osallistumisen helpottamiseksi. Suun- nittelutyökaluja ja havainnollistamista monipuolistetaan suunnittelun laadun ja sujuvoittamisen pa- rantamiseksi.

Vuosina 2024–2025 tietopalvelut osallistuu valtakunnalliseen kumppanihankeeseen, jossa testa- taan Vantaan aineistojen siirtymistä valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään. Hanke päättyy keväällä 2025. Vuoden 2025 aikana valmistaudutaan uusien lakien ja asetusten voimaantuloon. Lait vaikut- tavat mm. järjestelmiin sekä niihin liittyviin prosesseihin sekä tietomallipohjaiseen kaavoitukseen en- tistä enemmän.

Alueidenkäytön lainsäädäntöä uudistetaan, ja esitys uudeksi alueidenkäyttölainsäädännöksi tulee eduskunnan käsittelyyn keväällä 2025. Lakiesitykseen on tavoitteena sisällyttää yleis- ja asemakaavalle maan- omistajan aloiteoikeus, mikä tarkoittaa, että maanomistaja voi ehdottaa kaavoitusta omistamalleen maalle. Tämä voi tuoda kaavoitukselle lisää työtä tehtäväksi rajallisilla resursseilla.

Yleiskaavoitus tekee aktiivista suunnitteluyhteistyötä naapurikuntien kanssa. Tekeillä ovat mm. Ös- tersundomin osayleiskaava Helsingissä ja Espoon koko kaupungin kattava yleiskaava 2060.

Yleiskaava 2020 tuli voimaan 11.1.2023. Yleiskaavasta laaditaan toteuttamisohjelma, jossa määri- tellään maankäytön painopistealueet vuoteen 2035 asti ja skenaariot vuoteen 2060 asti. Strategi- sesti merkittävimpien asuin- ja työpaikka-alueiden lisäksi huomioidaan palveluverkon, tärkeimpien liikennehankkeiden sekä viherverkoston toteutuminen. Työssä hyödynnetään taustaselvityksiä, ku- ten vuodenvaihteessa 2023–2024 valmistunutta yleiskaavan kaavatalousselvitystä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi viherrakenteen kehityskuvan ”Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA” 13.8.2024 jatkosuunnittelun lähtökohdaksi. Kehityskuvan sisältöä jalkautetaan asemakaavoit- tukseen ja viheralueiden suunnitteluun.

Kaupunki selvittää vuoden 2025 aikana mihin paikkaan, minkälaisella kustannuksella ja kenen yh- teistyötahon kanssa Vantaalle voisi perustaa liikennepuiston. Liikennepuisto on osa lapsiystävällistä kaupunkistrategiaa ja se edistää lasten ja nuorten liikennevalistusta ja turvallisuutta.

Resurssiviisauden, luontopositiivisuuden ja hiilineutraaliuden tavoitteita edistämme useissa hank- keissa ja suunnitelmissa. Niittyjen teemavuonna 2025 niittyjen hoidossa ja käytössä huomioidaan Vantaan luontopositiivisuuden tavoitteet.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	146	148	146
Määräaikaisen henkilöstön lkm	20	10	12
Henkilöstön kokonaismäärä	166	158	158

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Hyväksytyt asemakaavat kpl	24	28	30	30
Uusi asuntokerrosala k-m ²	141 821	151 486	247 300	247 300
Poikkeamispäätökset	73	39	30	40
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	364 869	272 737	240 000	240 000
Aloitettut asunnot	2 033	647	2 000	2 000
Aloitettut rakennukset, kpl	543	349	350	350
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	421	464	300	350
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 490	1 744	1 800	1 800
Eläinlääkärin potilaat	5 949	6 174	5 800	6 000
Ympäristöluvut, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	121	131	130	135

14 5

KAUPUNKITILALAUTAKUNTA

Vastuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Kimmo Kiljunen

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Kaupunkitilalautakunta							
Tulot	260 128	283 636	306 789	304 989	322 791	340 873	354 740
Menot	-236 771	-231 903	-246 197	-246 554	-252 717	-259 035	-265 511
Toimintakate	23 357	51 733	60 592	58 435	70 074	81 838	89 228
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt							
Tulot	62 024	71 984	75 484	73 684	86 074	98 613	106 802
Menot	-141 659	-133 482	-132 328	-132 669	-136 002	-139 402	-142 887
Toimintakate	-79 634	-61 498	-56 844	-58 985	-49 928	-40 789	-36 084

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	21 889	17 785	17 800	17 800
Maksutulot	20 861	20 657	20 962	20 962
Tuet ja avustukset	168	55	55	55
Muut tulot	18 597	33 012	36 212	34 412
Sisäiset tulot	510	476	456	456
Tulot yhteensä	62 024	71 984	75 484	73 684
Henkilöstömenot	-21 620	-22 917	-23 136	-23 476
Asiakaspalvelujen ostot	-36 094	-29 500	-23 251	-23 251
Muiden palvelujen ostot	-71 622	-69 670	-73 870	-73 870
Sisäisten palvelujen ostot	-413	-396	-446	-446
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 301	-5 098	-5 197	-5 197
Avustukset	-55	-80	-80	-80
Vuokramenot	-3 150	-2 557	-2 571	-2 571
Sisäiset tilavuokrat	-3 165	-3 212	-3 724	-3 724
Muut menot	-239	-52	-52	-52
Menot yhteensä	-141 659	-133 482	-132 328	-132 669
Toimintakate	-79 634	-61 498	-56 844	-58 985
Poistot	-47 783	-48 763	-43 629	-48 583
Vyörytykset	-4 651	-5 047	0	-6 042
Tilikauden tulos	-132 068	-115 307	-100 473	-113 610

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat palvelualue. Näiden bruttobudjetoitujen yksiköiden tulot ja menot yhteensä ovat valtuustoon nähden sitovia eriä. Lisäksi joukkoliikenne on valtuuston nähden erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovina nettobudjetoituina yksiköinä toimivat kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko. Nettobudjetoitujen yksiköiden sitovuustaso valtuustoon nähden on toimintakate.

14 60

Kaupunkitilalautakunta

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	0	0	0	0	0	0	0
Menot	-51	-80	-88	-88	-90	-92	-95
Toimintakate	-51	-80	-88	-88	-90	-92	-95

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	0	0	0	0
Henkilöstömenot	-44	-62	-72	-72
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-7	-15	-14	-14
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	-2	-1	-1
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	-1	-1	-1
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-51	-80	-88	-88
Toimintakate	-51	-80	-88	-88
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	51	80	0	88
Tilikauden tulos	0	0	-88	0

Toiminnan kuvaus

Kaupunkitilalautakunta vastaa muun muassa kaupungin rakennetun ja rakentamattoman kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista, maa- ja asuntopolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungille kuuluvien asumisasioiden valmistelusta, toimitilajohtamisesta sekä toimitilojen hallinnoinnista ja ylläpidosta. Lisäksi lautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä, julkisen kaupunkitilan hallinnasta ja hoidosta, liikenneturvallisuustyöstä sekä kaupungin varikkotoiminnan järjestämisestä.

14 50**Kadut ja puistot**

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	31 271	27 134	27 434	27 434	27 767	28 104	28 445
Menot	-49 192	-42 284	-45 033	-45 198	-46 335	-47 493	-48 680
Toimintakate	-17 920	-15 150	-17 599	-17 764	-18 568	-19 389	-20 236

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	9 165	5 440	5 440	5 440
Maksutulot	19 954	19 559	19 859	19 859
Tuet ja avustukset	158	55	55	55
Muut tulot	1 659	1 800	1 800	1 800
Sisäiset tulot	335	280	280	280
Tulot yhteensä	31 271	27 134	27 434	27 434
Henkilöstömenot	-11 553	-12 188	-12 195	-12 360
Asiakaspalvelujen ostot	-479	-500	-551	-551
Muiden palvelujen ostot	-27 866	-21 054	-23 228	-23 228
Sisäisten palvelujen ostot	-225	-201	-201	-201
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 737	-3 570	-3 665	-3 665
Avustukset	-55	-80	-80	-80
Vuokramenot	-2 649	-2 054	-2 054	-2 054
Sisäiset tilavuokrat	-2 570	-2 623	-3 044	-3 044
Muut menot	-59	-15	-15	-15
Menot yhteensä	-49 192	-42 284	-45 033	-45 198
Toimintakate	-17 920	-15 150	-17 599	-17 764
Poistot	-47 479	-48 322	-43 386	-48 340
Vyörytykset	-2 779	-3 059	0	-3 763
Tilikauden tulos	-68 178	-66 531	-60 985	-69 866

Toiminnan kuvaus

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa kaupungin julkisen kaupunkitilan eli katujen, torien ja puistojen suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta, niitä koskevasta lupakäsittelystä, pysäköinninvalvonnasta sekä keskitetystä ajoneuvohallinnasta. Palvelualueeseen kuuluvat myös maa- ja metsätilat.

Palvelualue suunnittelee tai suunnitteluttaa investoinnit, laatii vuosittaiset rakentamishjelmat sekä valmistelelee maankäyttösopimuksia. Investoinnit ja kunnossapitotyöt toteutetaan itse tai teetetään ulkopuolisilla palveluntuottajilla monituottajamallin mukaisesti.

Vesihuolto suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä HSY:n kanssa sopimusperusteisesti, ja HSL:n kanssa tehdään jatkuvaa valmistelu yhteistyötä joukkoliikenneasioissa.

Hiilineutraali Vantaa 2030 asettaa vaatimuksia mm. rakentamiselle ja liikenteelle, samoin luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamiseen suunnittelussa, rakentamisessa ja kunnossapidossa. Toimintaa kehitetään edelleen mm. asukasyhteistyötä lisäämällä ja ohjaamalla erityisesti viheralueiden suunnittelua osallistavampaan suuntaan. Helsingin seudun ja valtion välinen MAL-sopimuskäytäntö

määrittelee monipuolisesti asumisen, maankäytön ja liikkumisen tavoitteita ja toimenpiteitä, joihin kaupunki on sitoutunut. Katujen ja puistojen palvelualue tukee tavoitteiden saavuttamista tiiviissä yhteistyössä koko toimialan kanssa.

Maarakennuskustannukset ovat pysyneet edelleen korkeana. Muun muassa bitumin hinta on nousunut roimasti, mikä on lisännyt päällystyskustannuksia sekä pienentänyt korjaus- ja paikkauskohteiden laajuutta.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

- Vantaan ratikka-allianssien kehitysvaiheen läpivienti ja toteutusvaiheen aloittaminen.
- MATTI-toimintamallien yhtenäistäminen ja tehostaminen.
- Resurssiviisauden tiekartan palvelualueita koskevien toimenpiteiden jatkaminen.
- Pysäköintijärjestelmän kehittäminen.
- Osallistavan budjetoinnin jatkaminen.
- Omaisuudenhallinnan kehittäminen ja korjausvelan kasvun pysäyttäminen.
- Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan toteuttaminen.
- Rakentamattomien ja rakennettujen yleisten alueiden hoidon ja kunnossapidon toteuttaminen.
- Osallistuminen turvallisuussuunnitelman ja sukupuolitietoisien budjetoinnin toimenpiteisiin.
- Hankintojen laadun ja kustannustehokkuuden kehittäminen.

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti 22.5.2023 kokouksessaan Vantaan ratikan rakentamisesta. Päätöksen ehtona on valtion sitoutuminen investointikustannuksiin MAL-sopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä. Ratikka toteutetaan allianssimallilla ja Vantaan ohella tilaajia ovat myös HSY ja Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy. Ratikka-allianssin syksyllä 2024 alkava kehitysvaihe ja keuhällä 2025 alkava toteutusvaihe työllistävät merkittävästi paitsi ratikan palveluyksikön omaa henkilöstöä myös katujen ja puistojen palvelualueen linjaorganisaatiota, erityisesti liikenne- ja kadunsuunnittelua sekä lupapalveluita. Allianssien onnistuminen edellyttää myös tilaajaosapuolelta nopeaa reagointia ja kyvykkyyttä toimia allianssihengessä, mikä vaatii tilaajan omien hyväksymisprosessien kehittämistä ja resursointia. Ratikkaprojektiin osallistuvan henkilöstön allianssiperehdytykset on aloitettu syksyllä 2024 ja niitä tullaan jatkamaan. Ratikan rakennuttajaorganisaatiota on tarkoitus vahvistaa täyttämällä tyhjät vakanssit. Mahdollisesti myös linjaorganisaatiota tullaan vahvistamaan määrällä henkilöstöllä.

MATTI-järjestelmän kehittäminen on jatkuva, ja jo käyttöön otettuja toimintoja kehitetään käyttökokemusten mukaan edelleen paremmiksi sekä luodaan tarvittaessa kokonaan uusia toiminnallisuuksia.

Vantaan kaupunkistrategian tavoitteena on hiilineutraalius vuonna 2030. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi kaupunginvaltuusto hyväksyi helmikuussa 2022 resurssiviisauden tiekartan päivityksen. Katujen ja puistojen palvelualue toteuttaa em. tiekarttaa omalta osaltaan esim. kehittämällä kestävien liikennemuotojen osuutta, monipuolistamalla lähiliikunta- ja virkistysmahdollisuuksia, vähentämällä kaupungin infrarakentamisessa syntyviä CO₂-päästöjä mm. rakentamisessa syntyvien masojen koordinoimalla sekä hyödyntämällä kierrätysmateriaaleja entistä enemmän. Lisäksi omassa toiminnassa sekä urakoinnissa noudatetaan valtakunnallisessa Green Deal -sopimuksessa sovittuja ajoneuvojen ja työkoneiden päästötavoitteita.

Liikkumista kehitetään monipuolisesti kaikkien kulkumuotojen osalta tiiviissä yhteistyössä koko toimijakentän (valtio, Helsingin seutu, kaupunki, yritykset, liikkujat) kanssa. Pyöräilyä edistetään rakentamalla pyöräilyn laatuikäytäviä sekä kehittämällä pyöräpysäköintiä ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Vähäpäästöistä liikennettä edistetään mm. edesauttamalla henkilöautojen latauspisteiden rakentamista. Kaupungin oma kalusto käyttää polttoaineena mahdollisuuksien mukaan biodieseliä ja työautoiksi hankitaan joko täysin sähköisiä tai hybridisiä henkilöajoneuvoja. HSL bussiliikenteen tarvitsemaa latausinfraa suunnitellaan ja toteutetaan tarpeen mukaan yhteistyössä HSL:n kanssa. Vantaa edistää MAL-sopimuksen mukaisten raskaan liikenteen latausasemien ja vedyn tankkausasemien syntyä Vantaalle.

Resurssiviisaampia ja vähähiilisimpiä rakennusmateriaaleja ja ratkaisuja edistetään aktiivisesti. Kehäänkärkenä uusien mahdollisuuksien kartoittamisessa toimii ratikkahanke. Myös maa- ja metsätiloilla on tärkeä rooli mm. hiilinielujen kehittämisessä.

Palvelualue seuraa uusien mikroliikkumispalvelujen kuten kaupallisten sähköpotkulautojen kehittymistä edelleen yhdessä toimijoiden ja muiden kaupunkien kanssa, jotta niistä saadaan mahdollisimman toimiva ja turvallinen ratkaisu kaikille osapuolille. Viimeaikaiset sähköpotkulautonnettomuudet antavat aihetta tarkastella sähköpotkulautojen turvallisuutta aiempaa suuremmalla vakavuudella. Matkamääriin nähden onnettomuusmäärät ovat suhteettoman korkeita. Vantaan kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin varmistaakseen, että liikkuminen on turvallista kaikille kevyen liikenteen väylien käyttäjille ja selvittää keinoja sähköpotkulautojen turvattomien käyttötapojen- ja aikojen rajoittamiseksi sekä keinoja varmistaa, että sähköpotkulaudat pysäköidään asianmukaisesti niille varatuille paikoille.

Luontokatoa hillitään mm. vähentämällä ja myöhentämällä pientareiden ja niittyjen niittoja. Ohjeistus laadittiin vuoden 2022 aikana ja sitä tarkistetaan jokaisen niittokauden alkaessa. Myös luontokompensaatiota edistetään erityisesti ratikkahankkeen yhteydessä.

Laaditaan ennen kasvukauden alkua selvitys siitä, olisiko viheralueiden kunnossapidossa mahdollista saada kustannushyötyjä ja tukea luonnon monimuotoisuutta laajentamalla hallitun hoitamattomuuden käytäntöjä.

Vantaalla osallistuvaa budjetointia on toteutettu yksittäisissä kaupunginosissa vuodesta 2018 alkaen, ja nyt sitä toteutetaan ensi kertaa koko Vantaan laajuisesti. Vuonna 2023 vantaalaiset pääsivät ideoimaan, mihin osallistuvan budjetoinnin 1,2 milj. euroa käytetään. Ideoista äänestettiin keväällä 2024, minkä jälkeen asukkaat pääsivät mukaan äänestyksen voittaneiden hankkeiden yhteiskehittämiseen. Kadut ja puistot toteuttaa äänestyksen voittaneita hankkeita omalta osaltaan pääosin vuoden 2025 aikana. Näitä ovat mm. erilaiset istutukset, kausivalot, opasteet ja uudet roskikset. Samalla kaupunkitasoisen osallistuvan budjetoinnin mallia arvioidaan ja kehitetään seuraavaa osallistuvan budjetoinnin kierrosta varten. Katujen ja puistojen palvelualue osallistuu kaupungin MEK-ohjelmaan osana tavanomaista toimintaansa.

Yhteistyötä asukkaiden ja paikallisten turvallisuustoimijoiden kanssa tiivistetään, jotta voidaan tunnistaa ja korjata turvattomaksi koettuja kohteita kaupunkitilassa. Myös ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä lisätään, kuten valvonnan parantaminen ja turvallisuuteen liittyvän palautteen kerääminen, jotta asukkaat voivat kokea kaupunkiympäristön turvallisena ja viihtyisenä.

Kukoistavien kaupunkikeskusten julkisen kaupunkitilan laadulla on suuri merkitys kuntalaisten viihtyisyyteen sekä alueiden elin- ja vetovoimaan. Kadut ja puistot osallistuu aktiivisesti keskuksien hankkeiden suunnitteluun, toteuttaa infran oikea-aikaisesti ja kunnossapitää julkista kaupunkitilaa laatuvaatimusten mukaisesti. Keskusta-alueiden suunnittelussa korostuu liikkumismuotona erityisesti jalankulku ja pysäköintiin käytettävän rajallisen tilan käyttäminen tehokkaasti. Alueelliset kunnossapitotiimit käynnistyvät vuonna 2025.

Leikkipuistojen suunnittelussa ja peruskorjauksissa huomioidaan aurinko- ja sadesuojat.

Kaupunginhallitus hyväksyi marraskuussa 2021 Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelman vuosille 2022–2025. Katujen ja puistojen palvelualueen vastuulla on erityisesti yksi suunnitelman teemoista; liikkumisen turvallisuus, jossa painopistealueita ovat liikenneympäristön turvallisuus, joukko liikenteen turvallisuus sekä asenteet ja osallistaminen. Liikenneturvallisuutta parannetaan esimerkiksi vaikuttamalla ajonopeuksiin sekä etenkin kävelijöiden kadun ylitysten turvallisuuteen. Toimenpiteinä ovat muun muassa nopeusrajoitukset ja nopeusnäytöt, suojakorokkeet ja hidasteet, kiertoliitetyt, liikennevalot ja automaattinen kameravalvonta. Kaupunki kehittää valokaapeliurakoiden valvontaa.

Talousarvion raamien puitteissa arvioidaan edellytyksiä parantaa katujen ja teiden talvikunnossapidon tasoa, jotta ulkona liikkuminen olisi kaikille vantaalaisille mahdollista ja turvallista myös talvisin. Tehdään katujen kunnossapidon sukupuoli- ja yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi.

Joukkoliikenteen turvallisuuden kannalta olennaista on koko matkaketjun turvallisuus. Joukkoliikenteen turvallisuuspuutteet voivat kohdistua niin liikennevälineisiin kuin esimerkiksi asemille, terminaalihin tai kaduille. Usein kyse on väkivallan pelosta ja turvattomuuden tunnetta esiintyy erityisesti asemilla. Joukkoliikenteen turvallisuuden kehittäminen edellyttää tiivistä yhteistyötä Vantaan joukkoliikenteen eri toimijoiden kuten HSL:n ja Väyläviraston kesken.

Asemansuutujen turvallisuuden parantaminen on kaupunkiympäristön toimialan sukupuolitietoisien budjetoinnin hanke. Vuosittain toimiala valitsee uuden asemansuudun, jonka turvallisuutta kehitetään. Selvitetään yhteistyössä Väyläviraston kanssa, miten rautatieasemien siisteyttä parantamalla voidaan lisätä asukkaiden viihtyvyyttä ja turvallisuuden tunnetta.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

- MATTI-vision toteuttaminen.
- Infran omaisuudenhallinnan tehostaminen.
- Ratikan toteuttamisen organisointi ja käynnistäminen.

Vuonna 2025 MATTI-kehitys jatkuu jatkokehitysprojektin sekä pienkehitysten avulla. Kehityksessä panostetaan mm. prosessien tehostamiseen automaatioiden avulla sekä suunnittelun ja rakentamisen aikaisten tietomalliaineistojen tiedonhallinnan selkeyttämiseen. Järjestelmäkehityksen lisäksi toimintatapojen muutosta pitää edelleen jatkaa, jotta alustan mahdollisuuksia ja tietoja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Kenttätyössä vahvistetaan mobiilisovellusten käyttöä sekä koneälyn hyödyntämistä.

Rakentamisen palveluyksikköön on kesällä 2023 perustettu uusi omaisuudenhallinnan vastuualue, joka vastaa mm. MATTI-järjestelmään kerätyn infran ominaisuustietojen rikastamisesta, ylläpidon koordinoinnista ja tiedon hyödyntämisestä mm. ohjelmointiprosesseissa ja toisaalta myös MATTI-toiminnanohjausjärjestelmän kehittämisestä. Tavoitteena on tehostaa julkisen kaupunkitilan omaisuudenhallintaa ISO 55000 -laatustandardien mukaisesti. Vastuualueelle kootaan palvelualueen eri yksiköistä henkilöt, joiden tehtäväkuvaan omaisuudenhallinta liittyy jollain tavalla. Omaisuudenhallinnan tehostamista varten on laadittu omaisuudenhallintastrategia ja viisivuotisen omaisuudenhallintasuunnitelman teko on vireillä. Omaisuudenhallintasuunnitelmaan perustuvalla pitkäjänteisellä toteutusohjelmalla on mahdollista hillitä katujen ja puistojen korjausvelan kasvua ja paremmin perustella tulevaisuuden määräraha- ja resurssitarpeita ajantasaisen MATTI-tiedon perusteella. Julkisten investointilistojen tietosisältöä ja ymmärrettävyyttä parannetaan.

Vantaan ratikka rakennetaan allianssimallilla ja suunnittelun ja rakentamisen allianssikumppanit päätetään syksyllä 2024. Syksyllä 2024 alkava allianssien kehitysvaihe ja kesällä 2025 alkava toteutusvaihe tulevat työllistämään merkittävästi katujen ja puistojen palvelualueen linjaorganisaatiota, erityisesti liikenne- ja kadunsuunnittelua ja lupapalveluita. Allianssimalli haastaa myös kehittämään kaupungin omia toimintatapoja, koska se edellyttää myös tilaajaosapuolelta nopeaa reagoitua muutoksiin ja kyvykkyyttä tehdä yhteistyötä kumppaniemme kanssa. Ratikan toteutus edellyttää myös ratikkayksikön organisaation tyhjien rakennuttajavakanssien täyttämistä ja mahdollisesti linjaorganisaation henkilöresurssien vahvistamista määräaikaisella henkilöstöllä.

Ratikan täysimääräistä hyödyntämistä kaupunkikehityksessä on valmisteltu kaupunkitasoisesti keväällä 2024 ratikkakaupunkiohjelman käynnistämällä ja MAL-sopimuksen myötä ratikkakaupunkiohjelmaa jatkokehitetään.

Vantaan kaupunki pyrkii yhteistyössä ELY-keskuksen kanssa edistämään Vantaan alueen melusuojaushankkeita sekä etsimään edullisempia toteutusvaihtoehtoja suojuuksille. Kiireellisin suojausten parantamista edellyttävä kohde on Vt 4 Metsola-Jokivarsi.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	245	276	277
Määräaikaisen henkilöstön lkm	25	50	50
Henkilöstön kokonaismäärä	270	326	327

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Liikenneväylien ylläpito €/m ²	1,91	2,20	2,20	2,20
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,30	0,35	0,35	0,35
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito €/m ²	0,57	0,65	0,65	0,65
Maanlajitusalueille tuodut kuormat (kpl/a)	56 861	49 274	56 000	50 000
Korjausvelka 75 % (t€)		250 000	250 000	250 000

14 51

Joukkoliikenne

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	12 260	11 954	11 954	11 954	12 097	12 243	12 390
Menot	-62 643	-62 500	-55 900	-55 900	-57 298	-58 730	-60 198
Toimintakate	-50 383	-50 546	-43 946	-43 946	-45 200	-46 487	-47 809

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	12 260	11 954	11 954	11 954
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	0	0	0	0
Sisäiset tulot	0	0	0	0
Tulot yhteensä	12 260	11 954	11 954	11 954
Henkilöstömenot	0	0	0	0
Asiakaspalvelujen ostot	-35 615	-29 000	-22 700	-22 700
Muiden palvelujen ostot	-27 028	-33 500	-33 200	-33 200
Sisäisten palvelujen ostot	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	0	0	0	0
Sisäiset tilavuokrat	0	0	0	0
Muut menot	0	0	0	0
Menot yhteensä	-62 643	-62 500	-55 900	-55 900
Toimintakate	-50 383	-50 546	-43 946	-43 946
Poistot	0	0	0	0
Vyörytykset	0	0	0	0
Tilikauden tulos	-50 383	-50 546	-43 946	-43 946

Toiminnan kuvaus

Matkustaminen on muuttunut etätöiden ja etäopiskelun myötä pysyvästi ja tämä näkyy erityisesti työmatkaliikenteessä ja ruuhka-aikojen matkustusmäärissä. Vuoden 2024 lipputulojen HSL ennustaa olevan 377,8 milj. euroa ja matkustajamääräennuste on 364 milj. nousua. Vuonna 2025 HSL tavoittelee 418,6 milj. euron lipputuloja ja 400 milj. nousua. Vuonna 2019 lipputulot olivat 383 milj. euroa ja matkustajamäärä 397 milj. nousua.

HSL:n talousarvioennusteen mukaan Vantaan osuus lipputuloista vuonna 2025 on 66,5 milj. euroa, joka on 8 prosenttia suurempi kuin vuoden 2019 toteutuma. HSL:n kustannusarvio on 961 milj. euroa, Vantaan osuus on arvioitu 130,8 milj. euroksi. HSL:n arvioidaan saavan tukia 5,0 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 0,9 milj. euroa. HSL:n saama joukkoliikennetuki laskee aiemmista vuosista ilmastoperusteisen tuen lakkauttamisen myötä. HSL arvioi, että vuoden 2024 lopussa HSL-kuntien yhteenlaskettua HSL-ylijäämää on kertynyt 74,0 milj. euroa, josta Vantaan osuus on 23,0 milj. euroa. Talousarvioesityksessä HSL esittää, että Vantaan kertyneitä ylijäämiä käytetään 7,7 milj. euroa vuonna 2025, mutta vuosina 2026 ja 2027 ylijäämää ei lyhennettäisi. HSL:n arvioidaan laskuttavan vuonna 2025 Vantaalta noin 55,7 milj. euroa. Loput kulut katetaan lipunmyyntituloilla ja avustuksilla. Vantaa on antanut HSL:n 2025–2027 talousarvioesityksestä erillisen lausunnon elokuussa 2024.

Vantaa on myötämielinen joukkoliikenteen kehittämiseen, mutta kehittämisen tulee tapahtua HSL:n, kuntien, kuntalaisten ja yritysten välisessä yhteistyössä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Katujen ja puistojen palvelualue edistää kestävästä liikkumisesta ja resurssiviisautta osana hiilineutraalin kaupungin tavoittelua. Joukkoliikenteen kehittäminen ja matkustajamäärän lisääminen taloudellisten reunaehto- jen puitteissa edistävät tavoitteita. Vantaa edistää HSL:n sähköbussistrategian mukaisia tavoitteita omalta osaltaan. Sähköbussien määrä kasvaa kilpailutusten myötä ja kaupunki huolehtii tarvittavien latausjärjestelmien toteuttamisesta bussiterminaaleihin. Ympäristötavoitteiden lisäksi toimiva joukkoliikenne mahdollistaa sujuvan liikkumisen myös niille, joille auton käyttö ei ole mahdollista eli joukkoliikenne on keskeinen liikkumisen tasa-arvon parantaja. Vantaa toivoo HSL:n luovan mittariston, jonka avulla voidaan seurata tasa-arvon edistymistä joukkoliikenteessä niin iän, sukupuolen kuin asuinalueen perusteella. Mittariston avulla pyritään myös parantamaan joukkoliikenteen kannattavuutta sekä tarjoamaan linjoja, jotka vastaavat paremmin vantaalaisten liikkumistarpeita.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia heikensi voimakkaasti joukkoliikenteen käyttöä ja siten lipputuloja, edellyttäen sopeutustoimia linjastotarjonnassa. Joukkoliikennetarjonta pidettiin kuitenkin hyvällä tasolla liikkumistarpeiden turvaamiseksi ja tavoitteena vuodelle 2024 oli saada matkustajamäärät lähelle pandemiaa edeltävää tasoa. Matkustajamäärät 2024 ovat noin 9 prosenttia pienempiä kuin 2019, mutta eri linjojen ja kuntien matkustajamäärät ovat toipuneet eri tahtiin. Lisäksi Raide-Jokeri -pikaraitiotien liikennöinnin aloittaminen on vaikuttanut muiden matkustusmuotojen matkustajamääriin.

Viime vuosina Vantaan joukkoliikenteeseen on aiheutunut suuria muutoksia mm. uusien linjasto- suunnitelmien mukaisten runkolinjojen liikennöinnin myötä. Koronapandemian uskotaan muuttaneen pysyvästi työnte- koa ja siten matkustuskäyttäytymistä. Etätöiden lisääntyessä ruuhka- huippujen madaltuminen mahdollistaa tehokkaamman joukkoliikenteen suunnittelun. Toisaalta vapaa-ajan matkojen merkityksen kasvu edellyttää joukkoliikenteeltä parempaa palvelutasoa ja monipuolisuutta myös iltaisin ja viikonloppuisin. Linjastomuutosten vaikutuksia, asiakaskokemuksen muutoksia ja liikenteen toimivuuden kehittymistä seurataan tarkasti yhteistyössä HSL:n kanssa.

Nykyinen BC-vyöhykeraja eriarvoistaa Vantaan alueita. Jatketaan HSL:n ja muiden kuntien kanssa yhteistyössä tariffijärjestelmän kehittämistä yksinkertaisemmaksi ja selkeämmäksi. Tavoitteena on saada koko Vantaa yhdelle lippuvyöhykkeelle. Yksinkertainen, selkeä ja kohtuuhintainen tariffijärjestelmä lisääisi joukkoliikenteen käyttäjämääriä.

Vantaa toimii aktiivisesti, jotta seudullisen yhteistyön kautta löydetään vaikuttavia keinoja joukkoliikenteen käyttöasteen lisäämiseksi ja liikenteen päästöjen laskemiseksi.

Joukkoliikenteen osalta korostuu yhä enemmän matkaketjuajattelu. Erityisesti runkolinjojen pysäkkien laatutasoa parannetaan ja niille lisätään runkolukittavia pyörätelineitä helpottamaan pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhdistämistä. Myös kaupunkipyörät täydentävät joukkoliikennettä tarjoamalla hyvän liikkumiskäytön pysäkillä tai pysäkiltä määränpäähen. Tavoitteena on saada käyttöön uusi seudullinen kaupunkipyöräpalvelu kaudesta 2026 alkaen Vantaan, Helsingin ja Espoon nykyisten sopimusten päätyttyä.

Vuokrattavat sähköpotkulaudat ovat yleistyneet Vantaalla. Sähköpotkulautojen käyttöä, pysäköintiä ja ohjeistuksia kehitetään yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien, yritysten ja asukkaiden kanssa, jotta sähköpotkulautojen aiheuttamia onnettomuuksia, vaaratilanteita ja haittoja saadaan vähennettyä.

Ratikan rakentamisen aikaiset (vuosina 2025–2029) vaikutukset joukkoliikenteeseen pidetään mahdollisimman vähäisinä ja vaikutuksia seurataan rakentamisen aikana. Muutokset joukkoliikenteessä suunnitellaan hyvissä ajoin, muutoksista tiedotetaan laaja-alaisesti sekä muutokset linjojen liikenteen

nöinnissä ja aikatauluissa ajoitetaan yhteen suurten aikataulumuutosten, kuten kesä- ja talviaikataulumuutosten, kanssa. Valmistuessaan ratikka parantaa olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua myös sen varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	126 126	133 218	130 000	140 000

14 52

Varikko

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	6 848	5 547	6 047	6 047	6 186	6 328	6 473
Menot	-5 758	-5 098	-5 641	-5 648	-5 782	-5 927	-6 075
Toimintakate	1 090	449	406	399	404	401	399

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	1 280	1 559	955	955
Sisäiset tulot	5 567	3 989	5 092	5 092
Tulot yhteensä	6 848	5 547	6 047	6 047
Henkilöstömenot	-687	-752	-734	-741
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-1 063	-796	-930	-930
Sisäisten palvelujen ostot	-567	-550	-600	-600
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 555	-1 118	-1 459	-1 459
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-1 335	-1 302	-1 302	-1 302
Sisäiset tilavuokrat	-431	-459	-496	-496
Muut menot	-120	-120	-120	-120
Menot yhteensä	-5 758	-5 098	-5 641	-5 648
Toimintakate	1 090	449	406	399
Poistot	-1 234	-1 725	-1 235	-1 235
Vyörytykset	-399	-436	0	-432
Tilikauden tulos	-543	-1 712	-829	-1 268

Toiminnan kuvaus

Varikko on osa kaupunkiympäristön toimialaan kuuluvaa katujen ja puistojen palvelualueetta, joka kaupungin sisäisenä nettobudjetoituna palveluyksikkönä tuottaa ajoneuvo- ja konepalveluja kaupungin sisäisiin tarpeisiin kaikille toimialoille.

Henkilö- paketti- ja kevytkuorma-autot hankitaan leasingrahoituksella, mikä mahdollistaa kaluston keski-ikänsä pitämisen taloudellisesti tarkoituksenmukaisena. Erikois- ja raskaskalusto hankitaan pääsääntöisesti investointimäärärahalla.

Korjaamotoiminnassa keskitytään työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon ja korjauksiin. Jatkuvalle koulutukselle varaudutaan uusien (puhtaisten) ajoneuvotekniikoiden yleistymiseen.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuus-vaatimuksista (laki puhtaista ajoneuvoista) astui voimaan elokuussa 2021. Lain tarkoituksena on lisätä nolla- ja vähäpäästöisten ajoneuvojen osuutta julkisissa ajoneuvo- ja kuljetuspalveluhankinnoissa. Kaupunki on

myös liittynyt Päästöttömät työmaat -sopimukseen (Green Deal), jonka tavoitteena on vähentää työmailla syntyviä päästöjä lisäämällä vähäpäästöisten työkoneiden osuutta omajohtoisessa rakentamisessa ja kunnossapitotöissä sekä kilpailutetuissa rakennusurakoissa ja kunnossapitotöissä. Lakimuutokset, Green Deal -sopimuksen vaatimukset sekä yleinen ajoneuvo- ja konekaluston hinnannousu lisäävät kaluston hankintakustannuksia.

Korjauspalveluiden, varaosien ja tarvikkeiden hinnannousu lisäävät puolestaan kaluston ylläpitokustannuksia. Korjauspalveluiden saatavuus ja korjausajat ovat myös pidentyneet, johtuen korjaamojen työvoimapulasta sekä varaosien saatavuudesta.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Ajoneuvo-, kone- ja lisälaittekalustolla on merkittävä rooli kaupungin palvelutuotannon sekä poikkeusoloihin varautumisen kannalta. Varikon tavoitteena on tukea kaupungin kaikkia toimialoja heidän palvelutuotannossaan asiakaslähtöisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti sekä toimia asiantuntijana erilaisissa ajoneuvoihin liittyvissä asioissa.

Kalustohankinnat tehdään tiiviissä yhteistyössä käyttäjien kanssa, millä varmistetaan niiden soveltuvuus käyttötarkoitukseen, monikäyttöisyys sekä hyvä ympärivuotinen käyttöaste. Ajoneuvojen yhteiskäyttöä edistetään mm. yhteiskäyttösovelluksella. Lisäksi ajoneuvojen paikannilaitteet mahdollistavat toimintojen ja raportoinnin kehittämisen sekä ajoneuvojen käyttöasteen tehostamisen.

Vantaalla kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä pyritään kalustohankintojen yhteydessä vähentämään kiinnittämällä erityistä huomiota niiden ympäristövaikutuksiin sekä edistämään vähäpäästöisten ajoneuvojen ja vaihtoehtoisten polttoaineiden käyttöä. Ajoneuvoja hankittaessa valitaan aina käyttötarkoitukseen soveltuva, mahdollisimman ympäristöystävällinen vaihtoehto. Tavoitteena on, että vähintään puolessa kaupungin käytössä olevista ajoneuvoista käytetään vaihtoehtoisia käyttövoimia tai uusiutuvia polttoaineita resurssiviisauden tiekartan mukaisesti.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikkotoimintojen osalta jatketaan nykyistä keskitettyä ajoneuvojen hankintojen ja hallinnoinnin mallia. Korjaamo keskittyy pääsääntöisesti työkoneiden ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Koulutuksella lisätään henkilöstön osaamista uusien ajoneuvotekniikoiden osalta. Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi on edelleen haastavaa.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 382	1 580	1 530	1 500

14 30

Kiinteistöt ja tilat

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	18 493	32 896	36 096	34 296	46 210	58 267	65 968
Menot	-29 773	-28 618	-31 307	-31 483	-32 279	-33 086	-33 913
Toimintakate	-11 280	4 278	4 789	2 813	13 931	25 180	32 055

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	464	391	406	406
Maksutulot	907	1 098	1 103	1 103
Tuet ja avustukset	10	0	0	0
Muut tulot	16 938	31 212	34 412	32 612
Sisäiset tulot	174	196	176	176
Tulot yhteensä	18 493	32 896	36 096	34 296
Henkilöstömenot	-10 023	-10 666	-10 868	-11 044
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-16 721	-15 101	-17 429	-17 429
Sisäisten palvelujen ostot	-187	-196	-246	-246
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 564	-1 527	-1 531	-1 531
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-501	-502	-517	-517
Sisäiset tilavuokrat	-595	-588	-680	-680
Muut menot	-180	-38	-37	-37
Menot yhteensä	-29 773	-28 618	-31 307	-31 483
Toimintakate	-11 280	4 278	4 789	2 813
Poistot	-304	-441	-243	-243
Vyörytykset	-1 923	-2 067	0	-2 368
Tilikauden tulos	-13 507	1 770	4 546	203

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa Vantaan toimitiloista sekä asumisen, kiinteistöjen ja maanhallinnan palveluista. Palvelualueen muodostaa kolme yksikköä: Mittaus- ja geopalvelut, Toimitilajohtaminen sekä Kiinteistöhallinta ja asuminen.

Mittaus- ja geopalvelut vastaa laissa säädetyistä asemakaava-alueen kiinteistöinsinöörin tehtävistä, kaupungin kartta- ja paikkatietoaineistoista sekä niiden ylläpito- ja katselupalveluista, rakennustyön valvontamittauksista, erilaisista maastomittauksista, maaperätutkimuksista ja kaupungin tarvitsemista geoteknisistä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluista.

Toimitilajohtaminen vastaa toimitilaratkaisujen tuottamisesta kaupungin toimialoille, kiinteistöjen kunnossapidosta sekä hoidon ja ylläpidon järjestämiseen liittyvistä tehtävistä. Rakentamisen investiohjelman ja toimitilahankkeet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa. Kiinteistönhoidon operatiivisista tehtävistä vastaa ensisijaisesti Vantaan tilapalvelut Vantti Oy kiinteistöhoitosopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöhallinta ja asuminen vastaa kaupungin maa- ja asuntopoliittikan hoitamisesta, asumisen viiranomaistehtävistä, maanhankinnasta ja maanluovutuksesta, kiinteistökehityksestä, asuntovuokrauksesta ja toimitilojen hallinnasta ja vuokrauksesta sekä näihin liittyvistä asiakkuuksista. Osa yksiköstä on nettobudjetoinnin piirissä (ks. kohta 14.32).

Palvelualueella on kaupunkistrategian kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinoitirooli. Palvelualue noudattaa osaltaan tuloksellisen elinkeinopoliittikan linjauksia edistämällä työpaikka-alueiden kehittymistä sekä markkinoimalla ja luovuttamalla tontteja asunto-, palvelu- ja työpaikkarakentamiseen. Ympäristö- ja energia-asioiden kehittäminen ja toimeenpano liittyy oleellisesti palvelualueen perustehtäviin resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman mukaisesti.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen päätavoitteet liittyvät ensisijaisesti maa- ja asuntopoliittisten linjausten, kiinteistöjohtamisen linjausten ja resurssiviisauden tiekartan toteuttamiseen sekä kaupunkikeskusten kehittämiseen.

Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Hankimme maata alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä.

Elinkeinokehittämisen rinnalla on tärkeää kehittää Vantaata vetovoimaisena asumisen kaupunkina. Kerrostalovaltaisen asuntotuotannon rinnalla pientalorakentamisen edistämistä jatketaan vetovoi-
matekijänä.

Vantaan kärkihankkeet ovat merkittävää panostusta kaupunkikehittämiseen. Kiinteistökehittäminen etenee erityisesti Vantaan ratikan suunnittelun ja toteutuksen kanssa rinnan. Tikkurilan osaamiskampus viedään toteutusvaiheeseen ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon hankevalmistelua jatketaan. Kuusijärven ulkoilun alueen täydennysrakentaminen etenee vaiheittain.

Hiilineutraalisuutta tavoitellaan resurssiviisauden tiekartan ja sen toteuttamissuunnitelman määrittelemien toimenpitein kaikissa palvelualueen ydintoiminnoissa mm. vähentämällä energiankulutusta ja lisäämällä uusiutuvan energian osuutta sekä edistämällä vähähiilistä rakentamista sekä rakennuttamisessa että tontinluovutuksessa. Kiertotalouteen liittyvää osaamista ja yhteistyötä kiertotalouden toimijoiden kanssa vahvistetaan edelleen. Otetaan kiertotalous osaksi kaupungin rakentamista. Kaikissa hankinnoissa parannetaan hankintojen ekologista vaikuttavuutta. Kaupunki tukee ja edistää erilaisia konkreettisia hiilineutraalisuutta edistäviä hankkeita, kuten esimerkiksi aurinkopaneelien käyttöä ja puurakentamista eri rakennuskohteissa. Puurakentamisen mahdollisuuksia selvitetään myös suurissa rakennuskohteissa.

Vantaa kehittää voimakkaasti kaupunkikeskustojaan. Hyvät keskustat ovat tilallisesti ja toiminnallisesti intensiivisiä sekä turvallisia kaikille lapsista varttuneeseen väkeen asti. Julkiset rakennukset ja niiden toiminta rikastuttavat kaupunkielämää. Keskustan yleisilme on viihtyisä, siisti ja turvallinen. Kaupunkikulttuuria palvelevia tiloja toteutetaan palveluverkko- ja investointisuunnitelman mukaisesti. Muiden hankkeiden yhteydessä tutkitaan mahdollisuuksia toteuttaa kaupunkikulttuuria monipuolisesti palvelevia joustavia tiloja. Koulujen ja muiden tilojen suunnittelussa huomioidaan jo muuttuvat tarpeet. Julkisten rakennusten monikäyttöisyyttä mm. asukkaiden kohtaamispaikkoina vahvistetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Asuntomarkkinoiden tilanne on erittäin haastava heikon kysynnän vuoksi ja uusia asuntoprojekteja on aloitettu viime vuosiin verrattuna poikkeuksellisen vähän Vantaalla. Tästä syystä myös tonttikäynti on hyvin heikkoa ja maanmyynnin tavoitteiden saavuttaminen on erittäin haastavaa vuonna 2025. Valmistuvien asuntojen määrän ennakoidaan vähenevän vuonna 2025 huomattavasti edellisvuosiin verrattuna. Kaupungin asuntotonttien kysyntää pyritään kasvattamaan tarjoamalla osassa yhtiömuotoisilla tonteilla myös vuokrausvaihtoehtoa ja järjestämällä tonttihintakilpailuja ilman etukäteen asetettua tontin pohjahintaa.

Tonttivarantoa pyritään kasvattamaan kaavoittamalla uusia yritys- ja asuntotontteja. Erityisesti yritystonttien lisääminen on tärkeä tavoite, koska niiden kysyntä on ollut vaikeassakin markkinatilanteessa paljon asuntotontteja tasaisempaa ja etenkin laajoista yritystonteista on Vantaalla pulaa. Edistämme työpaikkatonttien tarjontaa myös pienille ja keskisuurille yrityksille. Vuoden 2025 kaavoitusohjelmassa yritys- ja työpaikkakaavojen painotus huomioidaan kaikilla suuralueilla.

Kaupungin kasvu ja erityisesti uusien asuntojen rakentaminen on hidastunut, mikä heijastuu myös palvelurakennusten tarpeisiin ja rakentamisaikatauluihin. Erityisesti koulu- ja päiväkotirakennuksen korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on edelleen suuri. Uusien päiväkotien piholla säästetään nykyistä enemmän puustoa ja varmistetaan pihojen varjoisuus ja luontokosketus. Vastaavasti kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin palveluverkkojen kehittäminen edellyttäisi merkittäviä investointeja.

Toimitilajohtamisen omat resurssit ja tiiviit työohjelmat eivät ole joustaneet kaikkiin muutosesityksiin ja uusiin hankkeisiin. Hankkeiden valmistelussa hyödynnetään enenevässä määrin konsulttipalveluja jo hankesuunnitteluvaiheesta alkaen.

Palvelualueen yhteisissä toimintaprosesseissa on tunnistettu parannettavaa ja mm. vastuunjaon ja tehtäväkuvien tarkistaminen jatkuu. Toimintaa tukevia kiinteistönhallinnan tietojärjestelmiä kehitetään yhdessä järjestelmätoimittajien kanssa.

Mittaus- ja geopalvelut on jo useamman vuoden valmistautunut maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön kokonaisuudistuksen laajoihin muutoksiin. Valtakunnallinen Ryhti-hanke vaatii tietojärjestelmä- ja toimintamallimuutoksia. Tietomallien käyttö suunnittelussa ja rakentamisessa on lisääntynyt. Inf-rakentamisen toteumamallien hyödyntäminen 3D-kaupunkimallin ylläpidossa on nyt kehitystyön keskiössä. Sähköistä asiointia on kehitetty syventämällä Lupapisteen ja MATTI-järjestelmän integraatiota, mikä mahdollistaa mm. kiinteistönmuodostuksen hakemuksien vastaanottamisen Lupapisteesä. Kartanmyyntiportaaliin lisätään maaperätietojen myyntipalvelu.

Henkilöstösuunnitelma

	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Vakituisen henkilöstön lkm	174	194	196
Määräaikaisen henkilöstön lkm	17	7	7
Henkilöstön kokonaismäärä	191	201	203

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Valmistuneet asunnot	3 304	3 115	1 975	1 010
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	480	440	177	221
Maanmyyntivoitot (t€)	30 639	8 790	24 500	24 500
Maanvuokratulot (t€)	6 627	7 232	6 600	8 000
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	49	55	48	50
Uudisrakentaminen (brm ²) *	7 984	7 249	3 100	9 330

* Ei sisällä leasing- ja vuokrapaviljonkihankkeita. TP 2023 ei sisällä pysäköintirakennuksia ja väistötiloja.

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

Määrärahat	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
1000 euroa							
Tulot	191 256	206 105	225 258	225 258	230 531	235 932	241 464
Menot	-89 355	-93 323	-108 228	-108 237	-110 934	-113 707	-116 550
Toimintakate	101 901	112 782	117 030	117 021	119 598	122 225	124 914

Tuloslaskelma	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025
1000 euroa				
Myyntitulot	0	0	0	0
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0
Muut tulot	23 551	24 193	27 544	27 544
Sisäiset tulot	167 705	181 912	197 714	197 714
Tulot yhteensä	191 256	206 105	225 258	225 258
Henkilöstömenot	-966	-1 021	-1 040	-1 049
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	0	0
Muiden palvelujen ostot	-7 249	-6 735	-7 465	-7 465
Sisäisten palvelujen ostot	-476	-481	-481	-481
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 627	-18 102	-19 402	-19 402
Avustukset	0	0	0	0
Vuokramenot	-40 860	-42 472	-54 617	-54 617
Sisäiset tilavuokrat	-20 662	-24 308	-25 018	-25 018
Muut menot	-515	-204	-204	-204
Menot yhteensä	-89 355	-93 323	-108 228	-108 237
Toimintakate	101 901	112 782	117 030	117 021
Poistot	-47 062	-48 056	-51 875	-51 875
Vyörytykset	-7 246	-7 872	0	-7 209
Tilikauden tulos	47 593	56 853	65 155	57 937

Toiminnan kuvaus

Kiinteistöt ja tilat palvelualueelta (ks. kohta 14 30) kiinteistöhallinnan ja asumisen palveluyksikön tilahallinnan ja asuntovuokrauksen vastuualueet ovat nettobudjetoinnin piirissä.

Asuntovuokraus vastaa kaupungin omistamien ja hallitsemien asuntojen vuokrauksesta. Asunnot ovat pääosin työsuuhdeasuntoja sekä tavallisia osakehuoneistoja.

Tilahallinta vastaa kaupungin palvelutilojen kiinteistösalkun hallinnasta, kiinteistöhallinnosta sekä kiinteän omaisuuden ja toimitilojen vuokrauksesta, myös niiden tilojen osalta, joita kaupunki ei tarvitse omaan käyttöönsä. Tehtäviin kuuluvat myös kaupungin edunvalvonta omistamissaan kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiössä, kiinteistöjen, rakennusten ja osaketilojen myyntien ja ostojen valmistelu sekä kaupungin omistamien rakennusten purkujen valmistelu ja toimeenpano.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa on valmisteltu vuoden 2024 aikana pitkäaikaisia vuokrasopimuksia kaupungin omistamiin kiinteistöihin. Työ jatkuu vuoden 2025 aikana, koska kiinteistöjen pitkät vuokrasopimukset on hyväksyttävä hyvinvointialueen investointisuunnitelmassa, joka on päätöksästytyssä aluevaltuustossa vuoden 2024 lopulla. Todennäköisesti pitkiä vuokrasopimuksia,

jotka tarvitaan ennen kaupungin kiinteistöjen myyntiä, voidaan allekirjoittaa vasta keväällä tai kesällä 2025.

Myyntitilastalla olevien kiinteistöjen ja asuntojen myyntivalmisteluja on tehty aktiivisesti, joihin ovat kuuluneet mm. tarkempien kuntoarvioiden ja kiinteistöarvioiden teettäminen sekä myyntitoimeksianto- hoitavan konsultin kilpailuttaminen. Yksittäisiä asuntoja on myyty vähitellen, mutta asuntomarkkinan haastavan kysyntätilanteen vuoksi myynti on ollut hidasta. Asuntokaupan ennakoidaan kuitenkin vilkastuvan jonkin verran vuoden 2025 aikana.

Yksikkö tukee aktiivisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palveluverkon suunnittelun yhteistyötä. Tavoitteena on luoda toimiva yhteistyömalli tukemaan kaupungin asukkaiden kokonaisuutena erilaisten yhteistyöryhmien kautta. Yhteistyöryhmien työ käynnistyi vuoden 2024 loppupuoliskolla ja vuonna 2025 jatketaan yhteistyön kehittämistä edelleen.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

	TP 2022	TP 2023	KS 2024	TA 2025
Toimitilamäärä (m ²)	903 877	812 304	825 884	839 908
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 826	139 790	136 254	155 174
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	103 390	71 791	81 243	76 604
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	5 391	5 909	7 754	6 628

RAHASTOT

Rahastot osa käsittää ne rahastot, jotka ovat kirjanpidossa eriytetty erillisiksi taseyksiköiksi. Näitä ovat Kiinteistörahasto ja Vahinkorahasto.

Kiinteistörahasto

Vantaan kaupungin Kiinteistörahaston tarkoituksena on edistää pitkäaikaisen lainarahoituksen muodossa kiinteistöjen ja muun kiinteän omaisuuden rakentamista, hankintaa ja kehittämistä, vuokra-asuntotuotantoa, infrastruktuurin rakentamista ja elinkeinopolitiikalle kriittisten hankkeiden tukemista.

Rahaston varoista voidaan myöntää lainoja kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille niille kaupungin talousarviossa linjattujen investointien rahoitukseen, kaupunkikonserniin kuuluvan yhteisön toteuttamaan vuokralalon rakentamiseen tai korjaamiseen, kaupunkikonserniin kuuluville yhteisöille kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hankintaan sekä kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen jälle rahoitukseen.

Rahaston nykyiset säännöt ovat tulleet voimaan 1.1.2024. Talouden ja strategian palvelualueen rahoitusyksikkö valmistelee kaupunginhallitukselle rahastosta myönnettävät lainat ja velkakirjat.

Käytettävissä oleva pääoma vuodelle 2024 on 43 316 237,24 euroa. Alkuvuonna 2024 rahastosta on nostettu kaksi lainaa määrältään 2 010 000 euroa sekä 1 999 500 euroa.

Vuodelle 2025 ennakoitu antolainojen lisäys on 5 000 000 euroa ja lainojen vähennys 3 500 000 euroa.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	0	1	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0
Palvelujen ostot	0	0	-1	-1	-1	-1
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	-53	-400	0	0	0	0
Liikeylijäämä	-53	-399	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	2 679	500	2 200	2 200	2 200	2 200
Muut rahoitustulot	15	18	18	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 641	119	2 218	2 218	2 218	2 218

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-53	-399	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	2 694	518	2 218	2 218	2 218	2 218
Toiminnan rahavirta	2 641	119	2 218	2 218	2 218	2 218
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 641	119	2 218	2 218	2 218	2 218
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	9 270	-12 500	-1 500	-8 500	-5 500	-1 500
Antolainasaamisten lisäykset		-15 000	-5 000	-12 000	-9 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	9 270	2 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-11 911	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-2 641	-12 500	-1 500	-8 500	-5 500	-1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-12 381	718	-6 282	-3 282	718

Vahinkorahasto

Vahinkorahaston tarkoituksena on kaupungin vakuuttamattoman tai osittain vakuutetun omaisuuden sekä vahingonvaaran muuntaminen tasaiseksi vuosikustannukseksi sekä kaupungin korvausvastuun kattaminen siltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät siitä vastaa.

Rahaston pääomaa kartutetaan tai alennetaan kaupunginvaltuuston erikseen päättämillä varoilla. Rahastoa kartutetaan myös kaupungin toimialoilta perittävillä laskennallisilla vakuutusmaksuilla.

Rahaston varoista korvataan sen korvauspiiriin kuuluvat vahingot noudattaen soveltuvin osin vakuustoiinnassa yleisesti noudatettavia korvauseriaatteita. Rahastosta suoritetaan keskitetysti kaupungin ottamien vakuutusten vuosimaksut lukuun ottamatta lakisääteistä tapaturmavakuutusta ja pakollista liikennevakuutusta

Rahaston pääoma vuoden 2024 alussa on 7 772 607,90 euroa. Elokuun loppuun mennessä rahastosta on maksettu vakuutusmaksuja, korvattu vastuuvahinkoja sekä muita vahinkoja yhteensä 565 000 euroa, joka vähennetään vuoden 2024 tilinpäätöksessä pääomasta.

Tuloslaskelma (1000 euroa)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut tulot	468	420	420	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-12	-12	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-639	-1 220	-1 220	-1 250	-1 281	-1 313
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	0	-346	-346	-354	-363	-372
Liikelylijäämä	-176	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	0	0	0	0	0	0
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-176	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246

Rahoituslaskelma (1000 euroa)	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-176	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	-176	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Toiminnan ja investointien raha-						
virta	-176	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	176	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kun-						
tayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos						
kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos						
muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	176	0	0	0	0	0
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-1 157	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246

Rahastojen yhdistetty tuloslaskelma

1000 euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Liikevaihto	0	1	1	1	1	1
Liiketoiminnan muut tulot	468	420	420	431	441	452
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4	-12	-12	-12	-13	-13
Palvelujen ostot	-639	-1 220	-1 221	-1 251	-1 282	-1 314
Henkilöstömenot	0	0	0	0	0	0
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	-53	-746	-346	-354	-363	-372
Liikeylijäämä	-229	-1 556	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot	2 679	500	2 200	2 200	2 200	2 200
Muut rahoitustulot	15	18	18	18	18	18
Kaupungille maksetut korkokulut	0	0	0	0	0	0
Korvaus peruspääomasta	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 465	-1 038	1 061	1 032	1 002	972

Rahastojen yhdistetty rahoituslaskelma

1000 euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-229	-1 556	-1 157	-1 186	-1 216	-1 246
Rahoitustulot ja -menot	2 694	518	2 218	2 218	2 218	2 218
Toiminnan rahavirta	2 465	-1 038	1 061	1 032	1 002	972
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 465	-1 038	1 061	1 032	1 002	972
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	9 270	-12 500	-1 500	-8 500	-5 500	-1 500
Antolainasaamisten lisäykset	0	-15 000	-5 000	-12 000	-9 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennykset	9 270	2 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-11 735	0	0	0	0	0
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Saamisten muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	0	0	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos muilta	0	0	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta	-2 465	-12 500	-1 500	-8 500	-5 500	-1 500
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	-13 538	-439	-7 468	-4 498	-528

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa osoittaa, miten tulorahoitus kattaa kaupungin palvelujen tuottamisesta aiheutuvat menot. Tulorahoituksen riittävyttä arvioidaan toiminta- ja vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla. Talousarvion tuloslaskelmaosa sisältää kaikki toiminnan menot ja tulot; talousarviosuosituksen mukaisesti sisäiset ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat sisältyvät tuloslaskelmaosan tuloihin ja menoihin.

Toimintatulot ja toimintamenot

Vuoden 2023 alusta astui voimaan kunnallishallinnon historian suurin muutos, kun hyvinvointialueet aloittivat toimintansa. Vuoden 2025 alusta astuu voimaan seuraava suuri rakenteellinen muutos, TE2024-uudistus, jossa työllisyys- ja elinvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy TE2024- ja Koto2024-lakien perusteella pysyvästi kuntien tehtäväksi. Muutos lisää kaupungin toimintamenoja, mutta myös valtionosuustuloja.

Kaupungin ja rahastojen yhteenlasketut toimintatulot talousarviossa 2025 ovat 368,7 milj. euroa ja toimintamenot 1 143,9 milj. euroa. Vuoden 2024 talousarvioon nähden toimintatulot kasvavat 7,5 prosenttia ja toimintamenot 10,8 prosenttia. Vuoden 2024 toisen osavuositarkastuksen vuosiennusteeseen nähden toimintatulot kasvavat 8,0 prosenttia ja toimintamenot 7,9 prosenttia.

Toimintamenoissa on kohdistettu resurssilisäystä erityisesti TE2024 -uudistuksen sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen lisääntyneitä palvelutarpeita vastaavasti. TE2024 -uudistuksen aiheuttamia kustannuksia kompensoidaan valtionosuustuloilla, jotka näkyvät tuloslaskelmassa omana eränään. Kunta-alan palkkaratkaisun kustannusvaikutukseen on vuonna 2025 varauduttu 13,4 milj. eurolla, josta suurin osa on jaettu toimialoille talousarvion kehysvaiheessa tai kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä. Vielä päättämättä oleva osuus eli vuoden 2025 kehittämisohjelmaerä jätetään keskitetyksi varaukseksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle.

Toimintakate osoittaa paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, käyttötalouden valtionosuuksilla ja rahoitustuotoilla. Vuoden 2025 talousarviossa koko kaupungin ja rahastojen toimintakate on -775,2 milj. euroa. Toimintakate on negatiivinen, sillä kaupungin toimintatuotot kattavat vain 32 prosenttia toimintakuluista. Verotuloilla ja valtionosuuksilla katetaan toimintamenoista vuonna 2025 noin 73 prosenttia. Toimintakate kasvaa 12,4 prosenttia vuoden 2024 talousarvioon ja 8,3 prosenttia vuoden 2024 tilinpäätösennusteeseen nähden.

Vuosikate kuvaa kaupungin rahoitustulosta ja se osoittaa mm. riittääkö kaupungin tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuvat menot eli käyttöomaisuuden poistot. Vuosikate on vuoden 2025 talousarviossa 70,1 milj. euroa (TA 2024: 109,6 milj. euroa), joten se laskee vuoden 2024 talousarvioon nähden 36,0 prosenttia ja nousee vuoden 2024 tilinpäätösennusteeseen nähden 19,3 prosenttia. Vuosikatetta heikentää erityisesti kaupungin palvelutarpeen kasvu, korkeat työttömyysluvut, rakentamisen heikko suhdanne ja heikosti kehittyvät verotulot.

Käyttöomaisuuden poistot on arvioitu keskeneräisten sekä suunniteltujen hankkeiden osalta vuonna 2013 käyttöönotettujen poistoaikojen mukaisesti. Olemassa olevan käyttöomaisuuden osalta tulevien vuosien poistot on simuloitu käyttöomaisuusjärjestelmästä. Vuonna 2024 valmistuvien investointien sekä taloussuunnitelmavuosien investointien poistovaikutukset perustuvat toimialojen näkemyksiin vuoden 2024 investointien toteumasta sekä taloussuunnitelmassa 2025–2028 esitettäviin investointeihin. Kaupungin poistot ovat vuoden 2025 talousarviossa 118,9 milj. euroa (ennuste 2024: 115,8 milj. euroa).

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja satunnaiset menot, saadaan tilikaudelle budjetoitujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos, joka tilinpäätöksessä lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa. Vuoden 2025 talousarvion tilikauden tulos on negatiivinen -48,8 milj. euroa.

Vuoden 2025 talousarvion tilikauden alijäämä on -49,9 milj. euroa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät tuloksenkäsittelyerät sisältävät rahastojen muutosta osoittavan euromäärän -1,1 milj. euroa. Rahastojen muutos perustuu rahastojen yhteenlaskettuun talousarvion tilikauden tulokseen. Rahastojen yhdistellyt tulos- ja rahoituslaskelmat osoittavat rahastojen vaikutukset kaupungin kokonaistalouteen.

Tuloslaskelmat

Tuloslaskelmaraportilla, jolla esitetään kaupungin ja rahastojen talousarvio on sarake, jossa esitetään kaupungin talousarvio ilman sisäisiä eriä. Sisäisiä eriä ovat mm. sisäiset vuokratuotot ja -kulut sekä varikon vuokratuotot ja -kulut. Ilman sisäisiä eriä -sarake osoittaa todelliset ulkoiset tuotot ja kulut. Ulkoisia toimintatuottoja on talousarviovuonna 2025 yhteensä 164,8 milj. euroa ja ulkoisia toimintamenoja yhteensä 939,9 milj. euroa.

Verotulot 2023–2024

Vuonna 2023 kaupunki sai verotuloja yhteensä 638,7 milj. euroa. Verotulot laskivat vuoden 2023 alusta voimaan astuneen hyvinvointialueuudistuksen vuoksi 46,9 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kunnallisveroja kaupunki sai 431,2 milj. euroa, eli 55,0 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä kunnallisveroprosenttia leikattiin 12,64 prosenttiyksikköä kaikissa manner-Suomen kunnissa.

Yhteisöveroja kertyi 95,3 milj. euroa vuonna 2023, laskua 30,8 prosenttia edellisestä vuodesta. Lasku selittyy hyvinvointialueuudistuksella, kun kuntien osuutta yhteisöveroista leikattiin noin kolmanneksella. Yhteisöverojen verovuoden 2023 ennakkoverojen kehitys oli vaisua vuonna 2023 eri alojen heikentyneen taloustilanteen vuoksi. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus pysyi lähes ennallaan nousten edellisestä vuodesta vain 0,03 prosenttiyksikköä 4,65 prosenttiin. Kiinteistöveroja kaupunki sai 112,1 milj. euroa, mikä oli 3,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. Hyvinvointialueuudistus ei vaikuttanut kiinteistöverojen kertymään. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 7,9 prosenttia. Kasvu johtui pääasiassa rakennuskustannusindeksin noususta, joka nosti rakennusten jälleenhankinta-arvoja.

Vuonna 2024 kaupungin arvioidaan saavan verotuloja yhteensä 584,9 milj. euroa, joka on 8,4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2023. Verotulojen arvioidaan alittavan talousarvion peräti 27,1 milj. euroa. Kunnallisverotilityksiä arvioidaan vuonna 2024 saatavan 391 milj. euroa, 16 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Tämä tarkoittaa 9,3 prosentin laskua vuoteen 2023 verrattuna, jolloin kuntien verotuloja lisäsivät hyvinvointialueuudistukseen liittyvät ns. verohännät. Vuoden 2024 kunnallisverotuloarviossa on tapahtunut huomattava negatiivinen muutos syksyn 2023 arvioihin verrattuna. Syksyllä 2023 annettu arvio perustui palkkatulojen, eläketulojen ja työttömyysturvaetuuksien muutoksiin koko maan tasolla sekä kunnan työikäisen väestön muutokseen. Vuonna 2024 tehdyt arviot perustuvat kuntakohtaiseen tietoon.

Yhteisöveroja arvioidaan kertyvän 77 milj. euroa, 9 milj. euroa alle talousarvion ja 19,2 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Verohännät nostivat vuoden 2023 vertailulukua. Verohäntien poistumisen lisäksi yhteisöveron negatiivinen kehitys johtuu edelleen jatkuvasta eri alojen heikosta talouskehityksestä. Kiinteistöveroja kaupunki saa vuonna 2024 ennusteen mukaan 116,9 milj. euroa, kasvua 4,3 prosenttia edellisvuodesta, mutta 1,8 prosenttia talousarviossa arvioitua vähemmän. Vuoden 2024 alusta maapohjan kiinteistövero eriytettiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen alarajaa nostettiin 1,30 prosenttiin. Vantaan osalta muutoksen vaikutus on pieni, noin 0,6 milj. euroa vuodessa, koska yleinen kiinteistöveroprosentti on hyvin lähellä maapohjan kiinteistöveron uutta alarajaa.

Kunnallisverot talousarviossa 2025

Taloussuunnitelmassa 2025–2028 Vantaan tuloveroprosentti on 6,4 koko taloussuunnitelmakauden ajan. Manner-Suomen painotettu tuloveroprosentti on 7,46 vuonna 2024. Kaupungin arvioidaan saa-

van kunnallisveroja 422 milj. euroa vuonna 2025, 7,9 prosentin kasvu vuoden 2024 tilinpäätösnusteeseen nähden. Yksi kunnallisveroprosentti tuotti 67,8 milj. euroa vuonna 2023. Vuonna 2024 kunnallisveroprosentin tuotoksi arvioidaan noin 61,1 milj. euroa ja vuonna 2025 noin 65,9 milj. euroa.

Yhteisöverot talousarviossa 2025

Yhteisöveron kuntien jako-osuus on vuonna 2023 ollut 0,2391 ja vuonna 2024 se on 0,2369. Vantaan osuus kuntien yhteisöverosta on ollut 0,04651 vuonna 2023 ja 0,04179 vuonna 2024. Yhteisöveron vuoden 2025 kuntaosuudet lasketaan verovuosien 2022 ja 2023 lopullisten verotietojen pohjalta keskiarvona ja kuntakohtainen jako-osuus selviää verovuoden 2023 yritysverotuksen valmistuessa vuoden 2024 lopussa.

Koko maan kuntien yhteisöveroarvion pohjalta kaupungin arvioidaan saavan yhteisöveroja 75,0 milj. euroa vuonna 2025, mikä tarkoittaisi noin 2,0 milj. euron laskua vuoden 2024 ennusteeseen nähden.

Kiinteistöverot talousarviossa 2025

Vuonna 2025 kiinteistöveroja arvioidaan kertyvän 118,0 milj. euroa, 0,9 prosentin nousu vuoden 2024 tilinpäätösnusteeseen nähden. Taloussuunnitelmakaudella 2025–2028 kiinteistöveroprosentit pidetään ennallaan, ellei lainsäädäntömuutokset muuta edellytä. Hallituksella on suunnitteilla kiinteistöverouudistus, jossa kiinteistöjen verotusarvoja tarkistettaisiin. Jos laki etenee, sen vaikutukset huomioidaan tulevissa talousarvioissa.

Yleishyödyllisille yhteisöille ei ole määritelty erillistä kiinteistöveroprosenttia. Yleishyödyllisille yhteisöille sovelletaan yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Valtionosuudet talousarviossa 2025

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia yhteensä 179,7 milj. euroa vuonna 2023. Vuonna 2024 valtionosuuksia kertyy yhteensä arviolta 178,9 milj. euroa, mikä on 0,4 prosenttia vuotta 2023 vähemmän.

Vuoden 2025 valtionosuudet lasketaan 31.12.2023 väestön mukaan, OKM:n valtionosuudet syksyn 2024 oppilastilanteen mukaan ja lopulliset syksyn 2024 toteutuneiden oppilasmäärien pohjalta. OKM:n valtionosuuden lopullinen päätös tulee aivan vuoden 2024 lopussa.

Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus on Vantaalle ennakkolaskelman mukaan -4,1 milj. euroa vuonna 2025. Peruspalvelujen valtionosuuden ennakkollinen arvio vuodelle 2025 on Vantaan osalta noin 182,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuudesta erotettu verotulomenetysten kompensatioerä vuonna 2025 on arviolta 19,1 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2025 ennakkollinen valtionosuusarvio on noin 18,6 milj. euroa. Kaupungin arvioidaan saavan valtionosuuksia yhteensä 220,0 milj. euroa vuonna 2025, joka on 23 prosenttia vuoden 2024 arviota enemmän.

Vantaan veroprosentit taloussuunnitelmassa 2025–2028

Tuloveroprosentti	6,4		
		v. 2025	v. 2025
Kiinteistöveroprosentit		<u>alaraja</u>	<u>yläraja</u>
- yleinen	1,28	0,93	2,00
- maapohja	1,30	1,30	2,00
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	1,00
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	0,93	2,00
- voimalaitos	3,10	0,93	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	4,30*	6,00

* Neljäntoista pääkaupunkiseudun kunnan on määrättävä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentti vähintään 3 prosenttiyksikköä yleistä maapohjan kiinteistöveroprosenttia suuremmaksi, enintään 6 prosentiksi. Vantaan osalta tämä tarkoittaa rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveron alarajan asettumista 4,30 prosenttiin maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin ollessa 1,30 prosenttia.

Vantaan kaupungin verorahoitus vuosina 2023–2028

Milj. euroa	TP 2023	TA 2024	ENN 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Verotulot yhteensä	638,7	612,0	584,9	615,0	645,0	677,0	708,0
muutos-%	-43,6 %	-4,2 %	-8,4 %	5,1 %	4,9 %	5,0 %	4,6 %
Kunnallisvero	431,2	407,0	391,0	422,0	446,0	470,0	494,0
muutos-%	-52,5 %	-5,6 %	-9,3 %	7,9 %	5,7 %	5,4 %	5,1 %
Yhteisövero-osuus	95,3	86,0	77,0	75,0	78,0	83,0	87,0
muutos-%	-23,1 %	-9,8 %	-19,2 %	-2,6 %	4,0 %	6,4 %	4,8 %
Kiinteistövero	112,1	119,0	116,9	118,0	121,0	124,0	127,0
muutos-%	11,9 %	6,2 %	4,3 %	0,9 %	2,5 %	2,5 %	2,4 %
Valtionosuudet yhteensä	179,7	182,0	178,9	220,0	233,0	245,0	255,0
muutos-%	-29,6 %	1,3 %	-0,4 %	23,0 %	5,9 %	5,2 %	4,1 %
Verorahoitus yhteensä	818,3	794,0	763,8	835,0	878,0	922,0	963,0
muutos-%	-41,0 %	-3,0 %	-6,7 %	9,3 %	5,1 %	5,0 %	4,4 %

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2025	TA 2025 ilman sis. erät
Myyntitulot	33 252	32 310
Maksutulot	43 142	42 874
Tuet ja avustukset	25 645	25 645
Muut tulot	266 642	63 927
Tulot yhteensä	368 682	164 757
Henkilöstömenot	-461 661	-461 661
Asiakaspalvelujen ostot	-59 024	-59 024
Muiden palvelujen ostot	-238 024	-235 834
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-48 238	-48 227
Avustukset	-65 370	-65 370
Vuokramenot	-261 621	-59 863
Muut menot	-9 916	-9 916
Menot yhteensä	-1 143 855	-939 896
Toimintakate	-775 173	-775 139
Verotulot	615 000	615 000
Valtionosuudet	220 000	220 000
Rahoitustulot ja -menot	10 278	10 278
Korkotulot muilta	16 400	16 400
Muut rahoitustulot muilta	14 483	14 483
Korkomenot	-20 200	-20 200
Muut rahoitusmenot	-405	-405
Vuosikate	70 105	70 139
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-118 947	-118 947
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	0
Satunnaiset menot	0	0
Tilikauden tulos	-48 842	-48 808
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-1 061	-1 061
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-49 903	-49 869

Tuloslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2023	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Myyntitulot	38 858	26 316	32 310	32 310	32 698	33 090	33 487
Maksutulot	43 005	45 353	42 874	42 874	43 388	43 909	44 436
Tuet ja avustukset	31 231	22 711	25 645	25 645	25 599	26 256	26 217
Muut tulot	45 549	59 717	65 727	63 927	76 195	88 609	96 672
Sisäiset tulot	174 918	188 896	203 925	203 925	209 023	214 249	219 605
Tulot yhteensä	333 561	342 993	370 482	368 682	386 903	406 113	420 417
Henkilöstömenot	-394 035	-427 560	-461 333	-461 661	-472 699	-485 436	-496 932
Asiakaspalvelujen ostot	-69 609	-63 154	-59 024	-59 024	-60 500	-62 012	-63 563
Muiden palvelujen ostot	-216 930	-199 518	-228 639	-235 834	-240 718	-246 803	-252 877
Sisäisten palvelujen ostot	-2 193	-1 590	-2 190	-2 190	-1 966	-2 015	-2 065
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 332	-46 509	-48 343	-48 238	-48 996	-50 240	-51 474
Avustukset	-56 469	-53 479	-65 160	-65 370	-66 789	-68 459	-70 170
Vuokramenot	-51 661	-51 128	-63 907	-63 907	-65 402	-67 049	-68 713
Sisäiset tilavuokrat	-167 705	-181 912	-197 714	-197 714	-202 657	-207 724	-212 917
Muut menot	-4 677	-7 558	-9 586	-9 916	-9 836	-10 082	-10 334
Menot yhteensä	-1 007 611	-1 032 407	-1 135 897	-1 143 855	-1 169 564	-1 199 820	-1 229 046
Toimintakate	-674 050	-689 415	-765 415	-775 173	-782 660	-793 707	-808 629
Verotulot	638 679	612 000	622 000	615 000	652 000	684 000	715 000
Valtionosuudet	179 656	182 000	213 000	220 000	226 000	238 000	248 000
Rahoitustulot ja -menot	17 703	5 026	10 278	10 278	1 278	-2 622	-6 722
Korkotulot muilta	17 944	16 600	16 400	16 400	16 400	16 400	16 400
Korkotulot liikelaitoksilta	0	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot muilta	13 829	13 151	14 483	14 483	14 483	20 483	23 483
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	0	0	0	0	0	0	0
Korkomenot	-13 990	-24 600	-20 200	-20 200	-29 200	-39 100	-46 200
Muut rahoitusmenot	-80	-125	-405	-405	-405	-405	-405
Vuosikate	161 988	109 611	79 863	70 105	96 618	125 671	147 649
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-111 844	-115 785	-113 954	-118 947	-125 480	-132 545	-145 174
Satunnaiset erät							
Satunnaiset tulot	0	0	0	0	0	0	0
Satunnaiset menot	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	50 143	-6 174	-34 091	-48 842	-28 862	-6 874	2 475
Poistoeron lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Varausten lisäys/vähennys	0	0	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys/vähennys	-2 465	1 313	-1 061	-1 061	-1 032	-1 002	-972
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	47 678	-4 861	-35 152	-49 903	-29 894	-7 876	1 503
Tavoitteet ja tunnusluvut							
Toimintatulot/Toimintamenot, %	33	33	33	32	33	34	34
Vuosikate / Poistot, %	145	95	70	59	77	95	102
Vuosikate, euro/asukas	655	434	311	273	369	473	546
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	2 245	-	-	-	-	-	-
*Asukasmäärä vuoden lopussa	247 443	252 344	256 870	256 870	261 498	265 947	270 380

* Väestö 31.12.2023 lähde Tilastokeskus. Väestö 31.12. 2024–2028 Vantaan väestöennuste.

INVESTOINTIOSA

Talousarvion investointiosan määrärahat sitovat kaupunkitilalautakuntaa hankeryhmittäin siten, että kaupunginvaltuuston päättämä määräraha on esimerkiksi uudisrakentaminen, korjausrakentaminen ja kunnallistekniset työt. Sitovat erät on merkitty rasteroinnilla määräraha- taulukoihin.

Kaupunkitilalautakunnalla on oikeus muuttaa hankeryhmien sisäistä määrärahajakoa rakennuskohteiden kesken. Lautakunnalla ei ole kuitenkaan oikeutta päättää uusista rakennuskohteista. Investointiosan sitovuustasot on kuvattu tarkemmin kohdassa talousarvion 2025 täytäntöönpano.

Kaupunkitilalautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle raportoidaan investointiosan hankkeiden toteutumista sekä lopullisia kustannuksia.

Talousarvion investointiosassa esitetyt investointimenot koostuvat kaupungin omista investointikohteista. Uudisrakentamisen kaupungin tytäryhtiöiden rahoitettavat kohteet ovat mukana liitteen nro 1 kohdetaulukossa, mutta eivät sisälly investointiosan määrärahoihin.

Kiinteän omaisuuden ostojen määrärahoilla voidaan ostaa myös sellaisten asunto- tai kiinteistöyhtiöiden, joiden pääasiallinen omaisuus on rakennustontti, hallintaan tai omistukseen oikeuttavia osakkeita.

Irtaimen omaisuuden määrärahojen sitovuustaso valtuuston nähden on toimialan irtaimistomäärärahat yhteensä. Osakkeiden ja osuuksien määrärahoista vastaa talouden ja strategian palvelualue, aineettoman omaisuuden määrärahoista konsernipalveluiden palvelualue.

Määrärahat

1000 euroa

Uudisrakentaminen	66 000
Korjausrakentaminen	48 983
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	1 420
Aineeton omaisuus	7 000
Kunnallistekniset työt	45 040
Vantaan ratikka	50 000
Irtain omaisuus	15 063
Kiinteä omaisuus	18 000
Osakkeet ja osuudet	2 100

Investointimenot yhteensä	253 606
----------------------------------	----------------

Taloussuunnitelma

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TULOT	6 000	18 500	18 500	53 500	53 500	28 500
Rahoitusosuudet	2 500	15 000	15 000	50 000	50 000	25 000
Omaisuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-198 370	-253 096	-253 606	-403 390	-430 655	-295 190
Netto	-192 370	-234 596	-235 106	-349 890	-377 155	-266 690

91

Rakentaminen

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
MENOT	-103 000	-116 403	-116 403	-116 390	-157 710	-122 300

Toimitilainvestointiohjelma perustuu toimialojen vuosittain tarkentamiin investointiesityksiin palvelu- ja väestörakenteiden muuttuessa. Kaupungin kasvu ja erityisesti uusien asuntojen rakentaminen on hidastunut ja sen myötä tulee tarkistettavaksi myös uusien palvelurakennusten rakentamisaikataulut. Suhdanteista huolimatta koulu- ja päiväkotirakennusten korjausrakentamisen ja muutostöiden sekä korvausinvestointien tarve on edelleen suuri mm. käytön toimintatapamuutoksista ja olosuhdevaatimuksista sekä vuosien saatossa kertyneistä suuremmista korjaustarpeista.

Toimitilaesitykset perustuvat valtuuston hyväksymään Vantaan kaupunkitasoiseen palveluverkkosuunnitelmaan sekä taloussuunnitelmaesitysten laadinnan yhteydessä tarkistettuihin toimialakohtaisiin palvelutarpeisiin. Kiinteistöt ja tilat palvelualueella koottua ohjelmaa on käsitelty ja erityisesti uusia hanke-esityksiä priorisoitu talousohjauksen vetämissä workshopeissa ja hankejohtoryhmässä.

Investointisuunnitelma on pyritty sovittamaan TS-kaudelle 2025–2028 annettuun 500 milj. euron kehystavoitteeseen, mutta kaupungin hankejohtoryhmässä hyväksytyjen hankkeiden investointirahoitustarve on yhteensä 512,8 milj. euroa. Ylityspaine syntyy osittain viivästyneistä hankkeista, jolloin vastaavasti nykyiselle valtuustokaudelle 2022–2025 alun perin asetettu 340 milj. euron investointikehys on ennusteen mukaan alittumassa. Investointi- ja työohjelmien toteumaan vaikuttaa osaltaan kaupungin omat rakennuttajaresurssit, joilla yli 100 milj. euron vuosittaisten investointien toteuttaminen ei ole realistista.

Investointisuunnittelun tueksi kasvatuksen ja oppisen toimialan palveluverkkoihin liittyen laaditaan ruotsinkielisen perusopetuksen kouluverkkoselvitys, päivitetään Hakunilan ja Kivistön kouluverkkoselvitykset sekä aloitetaan läntisen Myyrmäen kouluverkkoselvitys, joka saatetaan loppuun vuoden 2026 puolella. Lisäksi selvitetään väliaikaisten päiväkotirakennusten ja koulurakennusten käyttöedellytykset. Varhaiskasvatuksen osalta päivitetään päiväkotisuunnitteluohjeen tilaohjelma. Vahvistetaan yhteistyötä kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa sopivien päiväkotitonttien löytämiseksi tasa-arvoisesti eri puolilta kaupunkia.

Kaupunkikulttuurin toimialan palveluverkon osalta selvitetään Hakunilan keskustan vapaa-ajan palveluiden sijoittuminen tulevaisuudessa ja mahdollinen yhteistyö näissä tiloissa kasvatuksen ja oppimisen toimialan varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi selvitetään Koivukylän keskustan kulttuuri- ja kirjastopalveluiden tilatarpeet vuonna 2024 MEK-rahoituksella laaditun alueen palvelutarpeet -selvityksen jatkoksi sekä laaditaan jäähalliselvitys sisältäen sijaintivaihtoehdot tuleville jäähalleille.

91 1

Uudisrakentaminen

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
MENOT	-53 110	-66 000	-66 000	-69 150	-102 060	-84 290
ALV	-13 543	-16 830	-16 830	-17 633	-26 025	-21 494

Uudisrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki uudisrakennushankkeet mukaan lukien kaupungin toimialojen käyttöön tarkoitetut konserniyhtiöiden ja kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankeet.

Talousarvio 2025

Vuodelle 2025 uudisrakentamiseen on budjetoitu kaupungin omiin rakennushankkeisiin yhteensä 66 milj. euroa, josta 39 milj. euroa on kohdennettu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin ja 25 milj. euroa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kohteisiin.

Vuoden 2025 aikana valmistuvat Lentolan päiväkoti sekä paviljonkirakennuksina Suitsikujan päiväkotit, Satulakujan päiväkotit ja Päiväkoti Kielo. Kouluhankkeista valmistuvat Kanniston koulun ja Kyttöpuiston koulun laajennukset.

Kaupunkikulttuurin hankkeista vuoden aikana valmistuvat uudet savusaunat, puku- ja pesuhuoneraennus sekä WC-inforakennus Kuusijärvelle.

Suunnittelukausi 2026–2034

Vuosina 2026–2028 määrärahoihin toteutettavien uudisrakennushankkeiden rahoitustarve on yhteensä 255 milj. euroa eli keskimäärin noin 85 milj. euroa vuodessa.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin on kohdennettu yhteensä noin 214 milj. euroa. Taloussuunnitelmakaudella valmistuu yhteensä 12 päiväkotiä vuonna 2025 valmistuvien kohteiden lisäksi: Puutarhatien päiväkotit, Matarin uusi päiväkotit, Karhunkierroksen päiväkotit, Kaskelan II päiväkotit + Itä-Vantaan ruotsinkielinen päiväkotit, Leppäkorven uusi päiväkotit, Talkootien päiväkotit, Metsolanmäen päiväkotit, Viherpuiston päiväkotit, Kivenkolon päiväkotit, Aviapoliksen päiväkotit III, Kivistön päiväkotit IV ja Myyrmäen alueen päiväkotit. Lisäksi vuonna 2028 aloitetaan kahden uuden päiväkodin rakentaminen: Ruutulipun päiväkotit ja Tikkurilan II alueen päiväkotit.

Kouluhankkeista valmistuvat Tikkurilan alueen koulun laajennus Viertolaan, Ojahaan peruskoulun ensimmäinen vaihe sekä Aviapoliksen yhtenäiskoulu eli Muuran koulu.

Kaupunkikulttuurin toimialan hankkeisiin on kohdennettu yhteensä noin 41 milj. euroa. Elmon uimahalli valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä. Taloussuunnitelmakaudella rakennetaan lisäksi huoltorakennus Elmon urheilupuistoon, liikuntahallit Aviapoliksen ja Ojahaan yhtenäiskoulujen yhteyteen sekä Vaaralanlampien rakennukset. Kuusijärvellä aloitetaan yrittäjien tilojen ja vuokravälienerakennuksen rakentaminen. Myyrmäen urheilutalon uimahallin laajennuksesta laaditaan tarveselvitys, mutta hanke on ohjelmassa toistaiseksi ilman määrärahavarausta.

Vuosille 2029–2034 on ajoitettu uudisrakennushankkeita noin 494 milj. euron arvosta mukaan lukien aikaisemmin aloitetut.

Edellisellä jaksolla aloitettavien hankkeiden lisäksi jaksolle on ohjelmoitu 7 uutta koulua ja kuuden koulun laajennusta, 11 päiväkotia sekä kaupunkikulttuurin hankkeina Aviapoliksen/Kivistön uimahalli ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo (ei määrärahavarausta).

Konserniyhtiöiden hankkeet

VTK Kiinteistöt Oy:n uudisrakennushankkeista vuonna 2025 valmistuu Vehkalan ammatillinen oppilaitos. Vuosina 2026–2028 valmistuvat Tikkurilan osaamiskampus sisältäen aikuisopiston ja aikuisten perusopetuksen tilat, Myyrmäen opistotalo, Aviapoliksen lukio, Koillis-Vantaan liikuntahalli sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt.

Vuosille 2029–2034 VTK Kiinteistöt Oy:n toteutuksella valmistuviksi esitettyjä kohteita ovat Sotungin lukion uudisrakennus, Kaskelan liikuntahalli, Koillis-Vantaan II liikuntahalli, Keimolanmäen koulun liikuntahalli, Tikkurilan liikuntahalli sekä Lumon lukion peruskorjaustyöt.

Tikkurilan alueen toimistohankkeen toteutustapa ja aikataulu tarkentuvat uuden hankesuunnitteluvaiheen jälkeen vuoden 2025 aikana.

Kaupunkikonsernin ulkopuoliset vuokrahankeet

Vuoden 2025 alkuun tulisi järjestää työllisyyden ja kotoutumispalvelujen lisätilat Vernissakadulle. Pointin kirjaston toiminta on tarkoitus siirtää Jumbon liikekeskuksesta vuokrattaviin tiloihin. Lisäksi hankitaan kolme uutta paviljonkirakennusta; Satulakujan päiväkotito, Suitsikujan päiväkotito ja Päiväkotito Kielto sekä vuokrataan Aviapoliksesta asukastiloja ja nuorisotiloja.

Taloussuunnitelmakaudella hankitaan Tikkurilan kirjastotalon remontin aikaisia väistötiloja kirjasto- palveluille, kirjastoaineiston ja logistiikan tarpeisiin sekä kirjastotalon taideopetuksen tarpeisiin. Vuoteen 2030 mennessä hankitaan Hakunilan kirjasto-, nuoriso- ja kulttuuritiloja sekä tilat Martinlaakson uudelle lähikirjastolle.

91 2

Korjausrakentaminen

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
MENOT	-48 570	-48 983	-48 983	-45 920	-54 330	-36 690
ALV	-12 385	-12 491	-12 491	-11 710	-13 854	-9 356

Korjausrakentamista koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaikki kaupungin suoraan omistamien kohteiden perusparannukset, peruskorjaukset ja merkittävimmät rakennusten muutostyöt sekä sisäilmakorjaukset.

Talousarvio 2025

Vuodelle 2025 määräraharahoitteisiin korjausrakennushankkeisiin on budjetoitu yhteensä noin 49 milj. euroa, josta 33 milj. euroa on kohdennettu kasvatuksen ja oppimisen toimialan hankkeisiin ja noin 3 milj. euroa kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan kohteisiin. Loput määrärahoista on varattu eri toimialojen pienempiin korjaus- ja muutostöihin.

Valmistuvia hankkeita ovat:

- Kytöpuiston koulun korjaus- ja muutostyöt
- Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä
- Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus
- Kanniston koulun tilamuutokset
- Ilolan päiväkodin, Hepopuiston päiväkodin, Peltovuoren päiväkodin ja Kivistön päiväkodin osittaiset peruskorjaukset.

Suurimmat rakenteilla olevat korjauskohteet ovat Kivimäen koulun peruskorjauksen vaihe 2 sekä Simonkallion koulun muutos- ja korjaustyöt.

Piha-alueiden korjauksiin on varattu yhteensä 1,85 milj. euroa. Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 3,5 milj. euroa, energiatehokkuustoimiin 1 milj. euroa ja varavoiman rakentamiseen 1 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2026–2034

Vuosina 2026–2028 toteutettavien korjaushankkeiden rahoitustarve on yhteensä noin 137 milj. euroa eli keskimäärin noin 46 milj. euroa vuodessa.

Suurimpia peruskorjaus-, korjaus- tai muutostyöhankkeita ovat Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalon muutokset ja perusparannus, Viertolan koulun peruskorjaus, Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus sekä Kaivokselan koulun muutos- ja korjaustyöt. Myyrmäen urheilutalon peruskorjauksesta laaditaan tarveselvitys laajennuksen tarveselvityksen yhteydessä.

Päiväkotien korjauksiin pihoiheen on budjetoitu noin 17,15 milj. euroa eli 5,7 milj. euroa vuodessa.

Sisäilmakorjauksiin on budjetoitu yhteensä 10,5 milj. euroa (3,5 milj. euroa/vuosi), energiatehokkuustoimiin yhteensä 3 milj. euroa (1,0 milj. euroa/vuosi) ja varavoiman rakentamiseen yhteensä 3 milj. euroa (1,0 milj. euroa/vuosi).

Vuosille 2029–2034 korjausrakentamiseen on budjetoitu yhteensä noin 217 milj. euroa.

- Suurimpia peruskorjaus- tai korjauskohteita ovat Tikkurilan lukion peruskorjaus ja tilamuutokset (50 milj. euroa), Sotungin peruskoulun peruskorjaus (26,4 milj. euroa), Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt (23,7 milj. euroa) sekä Koivukylän koulun muuttaminen alakouluksi (8,2 milj. euroa).
- Koulujen pienempiin korjauksiin ja pihojen peruskorjauksiin on varattu yhteensä 31 milj. euroa eli 5,1 milj. euroa/vuosi.
- Päiväkotien osittaisiin peruskorjauksiin ja pihakorjauksiin on budjetoitu noin 38,4 milj. euroa eli noin 6,4 milj. euroa/vuosi.
- Sisäilmaongelmien poistamiseen on budjetoitu yhteensä 21 milj. euroa eli 3,5 milj. euroa/vuosi.

91 3

Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
MENOT	-1 320	-1 420	-1 420	-1 320	-1 320	-1 320
ALV	-337	-362	-362	-337	-337	-337

Vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöitä koskeva toimitilainvestointiohjelma seuraavalle 10-vuotiskaudelle sisältää kaupungin vuokraamiin ja osakeomisteisiin tiloihin kuuluvia kaupungin rahoittamia korjaus- ja muutostöitä mukaan lukien sisäilmakorjauksia. Konserniyhtiöt ja ulkopuoliset vuokranantajat tekevät tämän ohjelman lisäksi vuokravaikutteisia teknisiä korjauksia sekä muutostöitä omistamissaan kiinteistöissä erillisen ohjelman ja sopimusten mukaan.

Talousarvio 2025

Vuodelle 2025 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä 1,42 milj. euroa. Määrärahat ovat varauksia, joista kasvatuksen ja oppisen toimitiloihin on budjetoitu 0,8 milj. euroa ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimitiloihin 0,24 milj. euroa sekä sisäilmakorjauksiin ja muihin pienempiin kohteisiin yhteensä 0,38 milj. euroa.

Suunnitelmakausi 2026–2034

Vuosina 2026–2028 toteutettaville korjaus- ja muutostöille on budjetoitu yhteensä noin 4 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa vuodessa. Sisäilmakorjauksien osuus jakson budjetista on 0,6 milj. euroa eli 0,2 milj. euroa vuodessa.

Vuosille 2029–2034 vuokra- ja osaketilojen korjaus- ja muutostöihin on budjetoitu yhteensä noin 8 milj. euroa eli keskimäärin noin 1,3 milj. euroa vuodessa, joista sisäilmakorjauksiin on budjetoitu 0,2 milj. euroa vuodessa.

92

Aineeton omaisuus

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TULOT	0	0	0	0	0	0
MENOT	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
ALV	-1 785	-1 785	-1 785	-1 785	-1 785	-1 785

Aineettoman omaisuuden investoinneille on vuodelle 2025 varattu 7 milj. euroa. Toimialojen tekemistä esityksistä tietohallinto on yhdessä toimialojen kanssa rakentanut kehitysohjelman, joka tukee kaupungin strategiaa ja tavoitteita. Taloudellisesti keskeisimmät projektit vuonna 2025 tulevat olemaan kasvatuksen ja oppimisen toimialalla DigiOne sekä varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä. Kaupunkiympäristön toimialalla keskeistä on MATTI-järjestelmään liittyvä kehitys ja kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalla kehitetään tilavarauksiin liittyvää toimintaa. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla keskitytään TE2024 -uudistukseen sekä asia- ja kokoushallintajärjestelmän, perustietotekniikan ja talousjärjestelmiin liittyvien prosessien ja tietojärjestelmien kehittämiseen.

93

Julkinen käyttöomaisuus

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TULOT	2 500	15 000	15 000	50 000	50 000	25 000
Rahoitusosuudet	2 500	15 000	15 000	50 000	50 000	25 000
MENOT	-54 000	-95 000	-95 040	-245 000	-245 000	-143 000
KUNNALLISTEKNISET TYÖT	-45 000	-45 000	-45 040	-45 000	-45 000	-45 000
93 1 Liikennealueet	-32 430	-31 810	-31 270	-35 315	-34 055	-33 460
93 2 Urheilualueet	-1 250	-2 490	-3 030	-3 050	-3 040	-3 015
93 3 Virkistysalueet	-640	-1 490	-1 490	-2 120	-700	0
93 4 Ympäristörakentaminen	-9 080	-9 210	-9 250	-4 515	-7 205	-6 230
93 5 Yhteishankkeet	-1 600	0	0	0	0	-2 295
93 8 Vantaan ratikka	-9 000	-50 000	-50 000	-200 000	-200 000	-98 000

Vantaan ratikka

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TULOT	2 500	15 000	15 000	50 000	50 000	25 000
Rahoitusosuudet	2 500	15 000	15 000	50 000	50 000	25 000
MENOT	-9 000	-50 000	-50 000	-200 000	-200 000	-98 000

Katujen ja puistojen palvelualue vastaa julkisen kaupunkitilan suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja niihin liittyvistä luvista, pysäköinninvalvonnasta sekä kaupungin omistaman luonnonympäristön hoidosta ja suunnittelusta. Katu- ja vesihuoltotyöt toteutetaan yhteisprojekteina Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa.

Toiminnalliset tavoitteet

Hankkeet toteutetaan toimialan strategian ja asuntotuotanto-ohjelman mukaisesti. Toimintaa ohjaavat osaltaan myös maankäyttösopimukset. Suunnittelu ja rakentaminen tehdään oikea-aikaisesti, taloudellisesti ja kustannustehokkaasti kaupungin omaa tuotantoa ja ulkopuolista palvelutuotantoa tehokkaasti ja taloudellisesti yhdistäen. Koneellisen kunnossapidon vaatimukset otetaan huomioon kaikessa suunnittelussa ja rakentamisessa.

Talousarvio 2025

Viime vuosina infran korjausvelan määrä Vantaalla on laskennallisesti kasvanut, koska infrainvestoinnit ovat pääosin kohdistuneet asuntotuotantotavoitteen edellyttämiin uudisrakentamishankkeisiin ja maankäyttösopimusvelvoitteiden täyttämiseen. Vanhoilla pientaloalueilla investoidaan pääosin kohteisiin, joissa ilmenee akuutteja hulevesiongelmia tai puutteita koulureittien liikenneturvallisuuksessa. Katujen mittavaa peruskorjausta voidaan joissain kohteissa viivästyttää uudelleenpäällystyksillä, vaikka se ei ratkaisekaan hulevesiverkoston ja katuverkon toiminnallisia puutteita.

Liikennealueiden rakentaminen

Vuonna 2025 merkittävimpiä liikennealuekohteita ovat Aviapoliksessa Annefredin kaava-alue ja Caravellentien liittymä. Myyrmäessä Vihertie ja -kuja. Tikkurilan suuralueella Tikkurilan osaamiskampuksen kunnallistekniikka ja Tikkuraitin saneeraus. Kivistössä merkittävimpiä kohteita ovat Reunan vesihuolto ja Vehkalan kinkerit - työpaikka-alueen kunnallistekniikka. Koivukylässä merkittävimpiä kohteita ovat Laurintien perusparannuksen jatko ja Elmon urheilupuiston alueen kunnallistekniikka. Korsossa merkittävin liikennealuekohde on Lehmuston alueen kadut. Siltojen peruskorjauksia pyritään tekemään vuosittain siltaohjelman mukaisesti noin 1 milj. eurolla. Kadut ja puistot suunnittelee ja toteuttaa katujen rakentamisen yhteydessä uusien asemakaavojen vesihuoltolinjat yhteistyössä HSY:n kanssa. Rakennetut vesihuoltolinjat siirtyvät kuntayhtymän omistukseen ja kunnossapitoon. Palvelualueen rakennuttamien hankkeiden vesihuolto laskutetaan HSY:ltä.

Ympäristörakentaminen

Merkittävimpiä ympäristörakentamisen kohteita ovat Annefredinpuisto ja Rälssipuisto Aviapoliksessa. Tikkurilassa merkittävin kohde on Kirkonkylänkosken padon purku ja Hakunilassa Sotungin ulkoilureitti. Myyrmäessä merkittävin kohde on Paalukylänpuisto.

Urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen

Merkittävimpinä urheilualuehankkeina ovat Hakunilan yleisurheilukentän purku ja korjaus sekä Kai-vokselan kenttä. Virkistysalueissa merkittävimmät hankkeet ovat Kuusijärven esteetön uimapaikka ja reitti sekä Vaaralanlampien kunnostamisen aloittaminen yhteishankkeena Helsingin kaupungin kanssa.

Yhteishankkeet

Valtion kanssa toteutettavia yhteishankkeita ei ole talousarviovuonna 2025.

Vantaan ratikka

Kaupunginvaltuuston vuonna 2023 tekemä Vantaan ratikan rakentamispäätös on ehdollinen ja vaatii valtion sitoutumisen rakentamiskustannuksiin MAL-sopimusprosessin yhteydessä.

Vantaan ratikka rakennetaan allianssimallilla. Vantaan ratikan allianssikumppanit päätetään syksyllä 2024. Allianssin kehitysvaihe aloitetaan syksyllä 2024, kun valtio on sitoutunut ratikan rahoitukseen ja päätökset ovat saaneet lainvoiman. Allianssien toteutusvaiheeseen on määrä siirtyä kesällä 2025, jolloin rakentaminen on määrä alkaa täysimääräisesti Tikkurilan ratapihalla. Rakentamisaikataulut tarkentuvat kehitysvaiheessa.

Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy (KLOy) toimii ratikan rakentamisessa raitiotieliikenteen asiantuntijana ja toiminnanohjaajana. Lisäksi KLOy toimii itäisessä allianssissa tilaajana Helsingin kaupungin osuudella (n. 500 m), rakennuttaa varikon ja hankkii liikennöintikaluston omaan taseeseensa. Syksyllä 2024 sovitaan työnjako ja viimeistellään ratikan rakentamisen vaatimat sopimukset.

94

Irtain omaisuus

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
MENOT	-7 070	-14 593	-15 063	-7 100	-6 945	-8 890
Kaupunkistrategia ja johto	-50	-550	-550	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-3 000	-9 093	-9 093	-3 000	-3 000	-3 000
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-1 970	-2 450	-2 920	-1 815	-1 385	-3 300
Kaupunkiympäristö	-2 050	-2 500	-2 500	-2 285	-2 560	-2 590
ALV	-1 803	-3 721	-3 841	-1 811	-1 771	-2 267
Kaupunkistrategia ja johto	-13	-140	-140	0	0	0
Kasvatus ja oppiminen	-765	-2 319	-2 319	-765	-765	-765
Kaupunkikulttuuri ja hyvinvointi	-502	-625	-745	-463	-353	-842
Kaupunkiympäristö	-523	-638	-638	-583	-653	-660

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla varaudutaan Elinvoimapalveluiden mahdollisten uusien tilojen kalustamiseen. Työllisyys ja kotoutumispalveluissa varaudutaan TE2024-uudistuksessa siirtyvien noin 215 uuden työntekijän tarpeisiin. Kuntademokratian palvelualueella varaudutaan valtuustosalin ja kaupunginhallituksen huoneen uudelleenkalustamiseen sekä kaupungintalon varavoimakontin hankintaan.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimistohankinnat ovat uusien rakennushankkeiden, peruskorjauksien, laajennusten tai tilamuutostöihin liittyviä kalustohankintoja. Lisäksi irtaimistomäärärahaalla hankitaan palvelualueiden AV-laitteistoja, yksittäisiä koneita sekä korvaavaa kalustoa. Vuoden 2025 merkittävin kalustettava kohde on Varia Vehkalan uudisrakennus. Lisäksi kalustetaan useita kouluja ja päiväkoteja.

Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan irtaimistohankinnat liittyvät uusiin rakennushankkeisiin, peruskorjauksiin, laajennuksiin tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahaalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Vuoden 2025 irtaimen omaisuuden määrärahaesitys on 2,45 milj. euroa ja siinä on huomioitu muun muassa Håkansbölen kartanomuseon ja Vernissan kalustaminen, sekä Martinuksen ja Lumo-salin laitteiden elinkaaren mukaiset hankinnat.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimistohankinnat koostuvat pääosin varikon raskaasta ajoneuvokalustosta ja konekalustosta katujen kunnossapitoon. Lisäksi viheralueiden kunnossapitoon hankitaan kalustoa ja rakentamiselle työmaakoppeja. Kaupunkiympäristön uuden toimitilan kalustaminen Lauri Korpisen katu 9 vuokratiloissa on huomioitu irtaimen omaisuuden määrärahoissa. Lisäksi keittiölaitteita ja irtokalusteita hankitaan toimitilajohtamisen kunnossapitokohteisiin ja mm. turvalaitteita kiinteistöhoitoon sekä mittalaitteita maastomittaukseen ja maatumkimukseen.

95

Kiinteä omaisuus

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
TULOT	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Omaisuuuden myynti	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
MENOT	-24 000	-18 000	-18 000	-26 000	-12 000	-12 000
95 1 Kiinteän omaisuuden osto	-21 000	-15 000	-15 000	-23 000	-9 000	-9 000
95 2 Maa-alueiden kunnostus	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Myytävän ja vuokrattavan tonttimaan kunnostus	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Kaupungin pysyvään omistukseen jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	-400	-400	-400	-400	-400

Kaupunginvaltuuston vuonna 2022 hyväksymien maa- ja asuntopoliittisten linjausten mukaisesti maata hankitaan alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maanhankinta on ennakoivaa sekä kaupungin ja asukkaiden edun mukaista. Vantaa hankkii ensisijaisesti uusia maa-alueita ostamalla niitä vapaaehtoisilla kaupoilla sekä maankäyttösopimuskorvauksina yksityisiltä maanomistajilta. Aktiivisella maanhankinnalla varmistetaan mahdollisuus rakentaa ensisijaisesti kaupungin omaa maata. Pyrimme turvaamaan monimuotoisesti arvokkaat luontoalueet maanhankinnalla.

Raakamaan hankinnat, tontinosien lunastukset ja muiden rakennustonttien hankinnat sekä välttämättömät maanhankinnat kuten katualue- ja viheralueostot sekä yleisten alueiden lunastukset maksetaan määrärahasta. Määrärahaa tulee varata myös mahdollisten kaupungin etuosto-oikeuskauppojen toteuttamiseksi sekä maankäyttösopimuskorvauksina kaupungille siirtyviin maa-alueisiin. Mikäli strategisesti merkittävilä paikoilta tulee kaupungin maanhankinnan kannalta järkeviä alueita myyntiin, niille haetaan tarvittaessa kaupunginvaltuustolta lisärahoitusta.

Vantaan Ratikan toteutumisen varmistamiseksi on ratikkareitin varrella valmistunut ja vireillä useita asemakaavamuutoksia, joihin liittyy merkittäviä maankäyttösopimuksia. Maankäyttösopimusten mukaiset maanhankinnat toteutuvat kaavamuutosten voimantultua ja ratikan rakentamisen aikataulussa. Mm. Muuran alueen maanluovutusten arvo on yli 14 milj. euroa, mikä on huomioitu vuoden 2026 maanhankinnan määrärahoissa.

Määrärahaa käytetään myös pilaantuneen tonttimaan ja kaupungin maa-alueiden kunnostamisesta sekä esirakentamisesta aiheutuviin menoihin. Vuosittain kaupungin maa-alueilla joudutaan puhdistamaan pilaantuneita maita ja poistamaan jätteitä. Lähivuosina määrärahoja tarvitaan myös mm. asemakaavoitettujen tonttien esirakentamiseen kallioisilla, tai muutoin vaikeasti rakennettavilla maa-alueilla. Esirakentaminen nopeuttaa tonttikauppaa ja tonttien myyntituotot kattavat kokonaisuudessaan esirakentamiskustannukset.

97

Osakkeet ja osuudet

1000 euroa	TA 2024	LTK 2025	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
MENOT	-3 300	-2 100	-2 100	-1 900	-2 000	-2 000
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-3 300	-2 100	-2 100	-1 900	-2 000	-2 000

Talousarvion osakkeisiin ja osuuksiin on budjetoitu 2,1 milj. euroa vuodelle 2025. Määrärahaa käytetään elinkeinoelämän edistämisen ja segregaaation ehkäisyn hankkeisiin mm. kaupunkikeskustojen kehittämiseksi. Taloussuunnitelmavuosilla varaudutaan ostamaan pysäköintipaikkojen hallintaan oikeuttavia osakkeita.

RAHOITUSOSA

Rahoituslaskelma koostuu kaupungin varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitustoiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma on laadittu taloussuunnitelmakaudelle käyttötalouteen, investointeihin ja rahoituseriin budjetoitujen tietojen mukaisesti.

Rahoituslaskelman rakenne ja sisältö

Toiminnan ja investointien rahavirta muodostuu käyttötalouteen ja investointeihin budjetoiduista määrärahoista talousarvio- ja taloussuunnitelmakaudelle. Käyttötalouden tulorahoituksen osatekijät eritellään tuloslaskelmassa ja rahoituslaskelmaan otetaan vain varsinaisen toiminnan tulorahoitusjäämän osoittava vuosikate, joka sisältää myös käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot. Rahoituslaskelmassa toiminnan rahavirrasta myyntivoitot / -tappiot eliminoidaan, ja vastaavasti investointien rahavirtaan myyntivoitot / -tappiot lisätään.

Toiminnan rahavirta muodostuu kaupungin tuloslaskelmaosasta tuotavasta vuosikatteesta, satunnaisista menoista ja tuloista sekä tulorahoituksen korjauseristä.

Investointien rahavirtaa ovat menoina investointiosan käyttöomaisuuden hankintamenot ja tuloina rahoitusosuudet investointeihin sekä pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot, joka sisältää käyttöomaisuuden myyntien tasearvon ja myyntivoitot ja -tappiot.

Rahoituksen rahavirta koostuu antolainojen, lainakannan, oman pääoman ja muista maksuvalmiuden muutoksista. Antolainojen muutokset sisältävät kaupungin myöntämät lainat ja sijoitukset ja lainasaamiset. Antolainojen muutoksina esitetään erikseen lainojen lisäykset ja vähennykset.

Lainakannan muutokset sisältävät arvion siitä, kuinka paljon kaupunki ottaa pitkäaikaista lainaa talousarviovuoden aikana eli lainojen lisäyksen. Pitkäaikaisten lainojen vähennykset osoittavat arvion pitkäaikaisten lainojen lyhennysten määrästä talousarviovuoden aikana.

Rahastot

Rahastojen vaikutukset sisältyvät kaupungin rahoituslaskelmaan. Kunkin rahaston rahoituslaskelma esitetään myös erikseen ko. rahaston kohdalla talousarviokirjassa. Vantaan kaupungin rahastoja ovat Kiinteistörahasto sekä Vahinkorahasto. Rahastojen muutokset esitetään kaupungin tuloslaskelmassa.

Rahoituslaskelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TA 2025
Toiminnan rahavirta	
Vuosikate	70 105
Satunnaiset erät	0
Tulorahoituksen korjaukset	-30 744
Investointien rahavirta	
Investointimenot	-253 606
Rahoitusosuudet investointimenoihin	15 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	34 244
Toiminnan ja investointien rahavirta	-165 001
Rahoituksen rahavirta	
Antolainauksen muutokset	-1 500
Antolainasaamisten lisäys	-5 000
Antolainasaamisten vähennys	3 500
Lainakannan muutokset	203 400
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	240 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-36 600
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0
Oman pääoman muutokset	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-13 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	23 899
Nettolainanotto	203 400

Rahoitussuunnitelma

Kaupunki ja rahastot

1000 Euroa	TP 2023	TA 2024	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	161 988	109 611	70 105	96 618	125 671	147 649
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-10 571	-30 713	-30 744	-42 612	-54 624	-62 279
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-166 819	-198 370	-253 606	-403 390	-430 655	-295 190
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4 379	2 500	15 000	50 000	50 000	25 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	13 052	34 213	34 244	46 112	58 124	65 779
Toiminnan ja investointien rahavirta						
	2 029	-82 759	-165 001	-253 272	-251 484	-119 041
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset	11 906	-12 500	-1 500	-8 500	-5 500	-1 500
Antolainasaamisten lisäys	-79	-15 000	-5 000	-12 000	-9 000	-5 000
Antolainasaamisten vähennys	11 986	2 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Lainakannan muutokset	46 866	89 700	203 400	298 000	257 900	95 900
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	150 000	195 000	240 000	335 000	295 000	185 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-155 523	-105 300	-36 600	-37 000	-37 100	-89 100
Lyhytaikaisten lainojen muutos	52 390	0	0	0	0	0
Oman pääoman muutokset	11 937	0	0	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	-77 271	0	-13 000	-35 000	0	25 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	-4 532	-5 559	23 899	1 228	916	359
Nettolainanotto	-5 523	89 700	203 400	298 000	257 900	95 900

Tavoitteet ja tunnuslukujen tavoitearvot

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä	2 029	-80 730	-245 731	-499 003	-750 487	-869 528
Investointien tulorahoitus, %	100	56	29	27	33	55
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,0	1,6	1,9	2,2	1,4
Kassan riittävyys, pv	31	34	36	32	31	34

Täydentäviä tietoja

	TP 2023	EN 2024*	TA 2025	TS 2026	TS 2027	TS 2028
Asukasluku 31.12	247 443	252 344	256 870	261 498	265 947	270 380
- syntyneiden enemmitys	747	1 054	1 062	1 059	1 050	1 033
- nettomuutto	3 894	3 846	3 464	3 570	3 399	3 399
Tuloveroprosentti	6,36	6,4	6,4	6,4	6,4	6,4
Kiinteistöveroprosentti						
- yleinen	1,28	1,28	1,28	1,28	1,28	1,28
- maapohja	1,28	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
- vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41	0,41
- muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25	1,25
- voimalaitos	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00	6,00
Toimintamenot M€	-1 008	-1 059	-1 144	-1 170	-1 200	-1 229
Toimintakate M€	-674	-716	-775	-783	-794	-809
Verotulot M€	639	585	615	645	677	708
Valtionosuudet M€	180	179	220	233	245	255
Vuosikate M€	162	59	70	97	126	148
Poistot M€	-112	-116	-119	-125	-133	-145
Vuosikate %:ia poistoista	145 %	51 %	59 %	77 %	95 %	102 %
Bruttoinvestoinnit M€	-167	-155	-254	-403	-431	-295
Investoinnit omahankintameno M€	-162	-150	-239	-353	-381	-270
- investointien tulorahoitus %	100 %	39 %	29 %	27 %	33 %	55 %
Pitkäaikaisten lainojen muutos M€	47	90	203	298	258	96
Pitkäaikainen lainakanta 31.12. M€	843	861	1 065	1 363	1 620	1 716
Lainakanta €/asukas	3 407	3 413	4 144	5 211	6 093	6 348
Toimintamenot €/asukas	-4 072	-4 197	-4 453	-4 473	-4 511	-4 546
Verotulot €/asukas	2 581	2 318	2 394	2 467	2 546	2 619
Valtionosuudet €/asukas	726	709	856	891	921	943
Vuosikate €/asukas	655	233	273	369	473	546
Kokonaismenot M€	-1 177	-1 227	-1 418	-1 603	-1 670	-1 571

Asukasluku, lähde: Tilinpäätös 2023 Tilastokeskus. Vuodet 2024–2028 Vantaan väestöennuste 2024.

*) Vuoden 2024 toisen osavuosisikatsauksen mukainen ennustetieto.

TUNNUSLUKUJEN LASKENNASSA KÄYTETYT KAAVAT

TULOSLASKELMAOSA

Toimintatulot / Toimintamenot, %

= $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Vuosikate / Poistot, %

= $\text{Vuosikate} / \text{Poistot} * 100$

Vuosikate, euro/asukas

= $\text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä}$

Kertynyt yli-/alijäämä /asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$

RAHOITUSOSA

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän kehitystä tarkastellaan vuosittain lähtien talousarvion laadintavuotta edeltävän tilinpäätösvuoden Toiminnan ja investointien rahavirrasta, johon lisätään tai josta vähennetään arvioidut vuosittaiset rahavirrat.

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kassan riittävyys, pv

= $365 \text{ pv} * \text{Rahavarat varainhoitovuoden lopussa} / \text{Kassasta maksut varainhoitovuonna}$

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa rahavaroilla.

KUNTAKONSERNI

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräysvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta toisessa yhteisössä.

Kaupunki on konsernin emoyhteisö. Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, jossa emoyhteisöllä on määräysvalta. Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta (20–50 % äänivallasta) ja merkittävä omistusosuus (vähintään 20 % yhtiön omasta pääomasta) yhteisössä.

Konsernin ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konsernijohto vastaa kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupungin konsernijohtoon muodostavat ne viranomaiset ja viranhaltijat, jotka esittelevät, päättävät ja toimeenpanelevat konserniyhteisöjä koskevia asioita sekä vastaavat kaupunkikonsernin edunvalvonnasta valtuuston hyväksymän konserniohjeen ja talousarvion sekä hallintosäännön mukaisesti.

Konsernirakenne 1.1.2025

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Tytäryhtiöt			
As Oy Vantaan Katriinanrinne	Vantaa	100,0 %	100,0 %
As Oy Vantaan Keltasafiiri	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Pakkalankuja 11	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Tiedepuisto	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Ratakujan Pysäköinti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy (ent.Tikkuparkki Oy)	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VanPark Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Yhtymä Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
VAV Asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Hoiva-asunnot Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VAV Palvelukodit Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	Vantaa	100,0 %	100,0 %
Kiint Oy Myyrinselkä	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Kivistön Putkijäte Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %
Vivamus Kiinteistöt Oy	Vantaa	0,0 %	100,0 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Kiint Oy Lehdokkitien Virastotalo	Vantaa	84,6 %	100,0 %
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	Vantaa	95,5 %	95,5 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	87,2 %	88,3 %
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	Vantaa	37,1 %	86,3 %
Korson Pienteollisuustalo Oy	Vantaa	83,1 %	83,1 %
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	Vantaa	77,1 %	77,1 %
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	Vantaa	62,2 %	73,8 %
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	Vantaa	64,5 %	64,5 %
Vantaan Energia Oy	Vantaa	60,0 %	60,0 %
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	Vantaa	0,0 %	60,0 %
Kiint Oy Hakucenter	Vantaa	35,3 %	53,4 %
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	Vantaa	52,4 %	52,4 %
Kuntayhtymät			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	Helsinki	19,5 %	19,5 %
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki	0,0 %	15,8 %
Uudenmaan Voima Oy	Helsinki	0,0 %	15,6 %
HSY Holding Oy	Helsinki	0,0 %	19,5 %
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	Helsinki	17,2 %	17,2 %
Uudenmaan liitto	Helsinki	15,4 %	15,4 %
Osakkuusyhteisöt			
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	Vantaa	41,5 %	41,5 %
Hakunilan Keskus Oy	Vantaa	40,4 %	40,4 %
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	Vantaa	40,0 %	40,0 %
Kiint Oy Vantaan Säästötal	Vantaa	39,6 %	39,6 %
Kiint Oy Korsontie 2	Vantaa	34,0 %	34,0 %
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	32,4 %	32,4 %
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	Vantaa	30,5 %	30,5 %
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Vantaa	26,0 %	26,0 %
As Oy Korsonpiha	Vantaa	24,1 %	24,1 %
As Oy Hirvitie 39	Vantaa	21,7 %	21,7 %
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	27,5 %	27,5 %
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	Vantaa		
Svartisen Holding As	Trondheim	0,0 %	29,8 %
Kolsin Voima Oy	Kotka	0,0 %	13,5 %
Oomi Palvelut Oy	Vantaa	0,0 %	17,0 %
Vatajankoski Lämpöpalvelut Oy	Kankaanpää	0,0 %	30,0 %
VTK Kiinteistöt Oy	Vantaa		
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	29,8 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	26,1 %
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä			
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	Helsinki	0,0 %	12,0 %
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	Tampere	0,0 %	2,4 %

Konserniyhteisön nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä			
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	0,0 %	5,0 %
Oy Asemapäällikönhoivi	Helsinki	0,0 %	2,8 %
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	Tuusula	0,0 %	6,4 %
Yhdistelemättömät			
Yrityspuiston Autopaikat Oy	Vantaa	31,0 %	31,0 %
VAV Yhtymä Oy (alakonserni)	Vantaa		
Metsolan Pysäköinti Oy	Vantaa	0,0 %	35,5 %
Kiinteistö Oy Myyrinsärki Autopaikoitus	Vantaa	0,0 %	33,3 %
Asunto Oy Viljapelto	Vantaa	0,0 %	23,3 %
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	Vantaa	0,0 %	17,7 %
Kiint Oy Ruusuparkki	Vantaa	0,0 %	9,4 %
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	Vantaa	0,0 %	11,8 %
Ruukkukujan Autopaikat Oy	Vantaa	0,0 %	1,1 %
Koy Vantaan Kaskelanparkki	Vantaa	0,0 %	16,2 %

Konsernirakenteen muutokset taloussuunnitelmakaudella 2025–2028

Konsernirakennetta selkeytetään hyvinvointialueuudistuksen jälkeen. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että peruskaupungin omistuksessa olevista, mutta hyvinvointialueen käyttämistä kiinteistöistä luovutaan. Lähtökohtaisesti uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin.

Yhtenä Vantaan strategisena painopistealueena on ”Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki”, jonka päämääränä on mm. varmistaa taloudellisesti vahva kaupunki ja kaupunkikonserni. Tätä tavoitetta toteutetaan konserniomistusten kokonaissuunnitelman toteuttamisen kautta. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Konserniyhtiöiden investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2025–2028

Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden investoinnit esitetään osana kaupungin investointitaulukkoa.

Kaupungin investoinnit yhteensä 1000 €	TP2023	TA2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Kaupunki, rahastot ja liikelaitokset yhteensä	73 102	198 370	253 606	403 390	430 655	295 190

SUUREMPIEN TYTÄRYHTIÖIDEN MERKITTÄVÄT MENEILLÄÄN OLEVAT JA TULEVAT INVESTOINNIT

Merkittävät meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2023	TAE2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Vantaan Energia Oy	60 %	52 740	84 407	66 517	67 621	75 919	45 110
VAV Yhtymä Oy	100 %	17 000	31 700	39 555	29 500	17 000	3 000
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	100 %	24 475	56 060	89 565	65 142	55 850	48 100
Vantaan Tilapalvelut Vanitti Oy	100 %	407	525	500	525	525	525
Mercuria kauppaoppilaitos Oy	95,50 %	0	621	669	430	573	478
Yhteensä		94 622	173 313	196 805	163 217	149 867	97 213

Muiden tytäryhtiöiden meneillään olevat ja tulevat investoinnit, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2023	TAE2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Yhteensä	52,4 - 100 %	373	872	1 333	2 303	7 120	7 628

KUNTAYHTYMIEN INVESTOINNIT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2023	TAE2024	TA2025	TS2026	TS2027
HSL	17,20 %	3 729	4 386	3 801	3 509	3 457
HSY	21,70 %	40 261	45 278	45 042	45 211	42 592
Uudenmaan liitto	15,40 %	0	0	0	0	0
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä *	17,50 %	0	0	0	0	0
Västra Nylands Folkhögskola	3,10 %	0	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymien investoinneista yhteensä		43 990	49 664	48 843	48 720	46 049

Tytäryhtiöiden ja kuntayhtymien lainakannat Vantaan kaupungin omistusosuuksien mukaisessa suhteessa

Suurimpien tytäryhtiöiden lainakanta omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Omistusosuus	TP2023	TAE2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Vantaan Energia Oy	60 %	135 202	174 600	212 400	258 000	276 000	288 000
VAV Yhtymä Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100 %	449 087	438 803	427 530	416 293	404 428	392 429
VTK Kiinteistöt Oy (pl. Vantaan kaupungin myöntämät)	100 %	79 712	197 419	226 285	231 274	226 850	202 874
Yhteensä		664 001	810 822	866 215	905 567	907 278	883 303

Muiden tytäryhtiöiden lainakannat vuoden lopussa omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2023	TAE2024	TA2025	TS2026	TS2027	TS2028
Yhteensä	52,4 - 100%	5 572	4 803	4 055	3 079	2 525	1 984

KUNTAYHTYMIEN LAINAT, omistuksen mukaisessa suhteessa 1000 €	Kaupungin omistusosuus	TP2023	TAE2024	TA2025	TS2026	TS2027
HSL	17,20 %	5 882	4 971	4 059	3 148	2 236
HSY	21,70 %	391 492	406 173	414 473	416 308	411 245
Uudenmaan liitto	15,40 %	0	0	0	0	0
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	17,50 %	0	0	0	0	0
Västra Nylands Folkhögskola **	3,10 %	0	0	0	0	0
Osuus kuntayhtymien lainoista yhteensä		397 374	411 143	418 532	419 455	413 481

HSL:n ja HSY:n luvut perustuvat toiminta- ja taloussuunnitelman alustaviin talousarviolukuihin 2025–2027, joita ei ole vielä hyväksytty. Muiden osalta luvut ovat toimintasuunnitelman mukaisia.

* Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymän kiinteistöomaisuus on myyty ja yhtymä purkautuu vuoden 2024 aikana.

** Vantaa eroaa kuntayhtymästä vuoden 2025 alusta.

Konserniyhteisöille annettavat takaukset

Konserniohjeen ja omistajapoliittisten linjausten mukaisesti kaupunki myöntää takauksia pääsääntöisesti ainoastaan omille tytäryhteisöille. Takauksia myöntäessään kaupunki huomioi aina EU:n valtiotukisäännösten sekä soveltuvien kansallisten säännösten noudattamisen. Kaupungin takauksen myöntämisestä, takausprovisiosta ja vastavakuudesta päättää kaupunginvaltuusto. Takauspääöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on lainvoimainen.

Kaupungilla oli jäljellä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta takausvastuita vuoden 2023 lopussa yhteensä noin 240 milj. euroa kaupunginvaltuuston myöntämästä noin 438 milj. eurosta.

Kaupunginvaltuuston myöntämät takausvastuut muille kuin omille tytäryhteisöille olivat vuoden 2023 lopussa yhteensä 10,8 milj. euroa ja velkoja sekä leasingvastuita, joiden vakuudeksi ko. takaukset oli annettu, oli jäljellä noin 2,3 milj. euroa.

Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden tavoitteet 2025–2028

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Omistajaohjauksella huolehditaan siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta, toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit), palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita tai pääoman tuottovaatimuksia. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista.

Suurien tytäryhtiöiden tavoitteet jaotellaan talouteen, toiminnallisuuteen ja laatuun, henkilöstöön sekä vastuullisuuteen liittyviin tavoitteisiin. Suurien yhtiöiden vastuullisuustavoitteet perustuvat yhtiöiden vastuullisuusohjelmiin, jotka huomioivat kaupungin niille asettamat yhteisökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset, kaupungin resurssiviisauden tiekartan sekä kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen. Vastuullisuustavoitteet on yhdistetty YK:n Agenda 2030 -kestävän kehityksen tavoitteisiin, ja yhtiöt kuvaavat vastuullisuustavoitteissaan, mitä YK:n kestävän kehityksen tavoitteita toiminnallaan edistävät. Vantaan Energia Oy, VAV-konserni, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy ja VTK-konserni raportoivat myös vuoden 2025 tilinpäätöksestä lähtien EU:n kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että yhtiöiden on sisällytettävä tilinpäätöksiinsä uudet raportointivaatimukset, jotka käsittävät ympäristö-, sosiaali- ja hallinnolliset tekijät.

Vantaan Energia Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liike- voitto M€	65,7 M€	52,4 M€	52,2 M€	54,7 M€	87,4 M€	79,7 M€
	Pääomatehok- kuus: Konsernin ROIC	9,10 %	7,60 %	7,40 %	6,10 %	7,70 %	7,50 %
	Osingonjakota- voite: %-osuus tili- kauden tuloksesta (mahdollinen lisä- osinko 2027 al- kaen omistajapo- liittisten linjausten reunaehtojen täyt- tyessä)	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %	50 %
	Vakavaraisuus: Omavaraisuus- aste % (>30 %) (luvat leasing oi- kaistuja)	34 %	33 %	32 %	31 %	31 %	33 %
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Työturvallisuus	Työtapaturmien lukumäärä	2	1	0	0	0	0

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Great place to work - tutkimus Todella hyvä työpaikka -väittäjä, samaa mieltä		82 %	82 %	82 %	82 %	82 %
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Ilmastomuutoksen hillintä (SDG tavoite 13 - Ilmastotekoja ja SDG tavoite 9- kestävä teollisuutta, innovaatioita ja infrastruktuureja)	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta, g/kWh	126	115	95	79	77	77
	Fossiilisista polttoaineista luopuminen mahdollisimman nopeasti. Hiilinegatiivisuus 2030 ohjelman toteuttaminen.	Jätevoimalan laajennus toiminnassa kokonaisen vuoden Geoterminen laitos käyttöönotettu Korkealämpötilalaitos (HWP) rakenteilla	Korkealämpötilalaitos sekä lämmön kausivarasto rakenteilla. Martinlaakson sähkökattilan ja akun rakentaminen aloitetaan.	Korkealämpötilalaitoksen valmistuminen sekä sähkökattilan ja akun käyttöönotto.	Lämmön kausivarasto rakenteilla. Kaukolämpöverkon vahvistaminen pääosin valmistuu.	Kausivarasto rakenteilla	Lämmön kausivaraston valmistuminen

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Materiaalitehokkuuden parantaminen (SDG 12 -vastuullista kuluttamista)	Kaukolämmön lisäveden käytön vähentäminen		Lisävettä 1,6x	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus	Lisävettä max. 1,5 X kaukolämpöverkon tilavuus
	Oman energiakulutuksen vähentäminen (vuotuinen polttoainekäyttö v.2022 2590 GWh)			Energiatehokkuussopimuksen mukainen vähennys 50 GWh vuosittain	Energiatehokkuusjärjestelmän uudistus käynnissä, valmistuminen arviolta 2024–2025 vaihteessa. Tavoitteen täsmennys ja sen mukainen toiminta.	Energiatehokkuusjärjestelmän uudistus käynnissä, valmistuminen arviolta 2024–2025 vaihteessa. Tavoitteen täsmennys ja sen mukainen toiminta.	Energiatehokkuusjärjestelmän uudistus käynnissä, valmistuminen arviolta 2024–2025 vaihteessa. Tavoitteen täsmennys ja sen mukainen toiminta.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Edullinen, vähäpäästöinen ja luotettava energia (SDG 7 -edullista ja puhdasta energiaa ja SDG 11 -kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Vähäpäästöisempi ja edullisempi lämmitys kuin suurissa suomalaisissa kaupungeissa keskimäärin			Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m ²	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m ²	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m ²	Päästöt: Vantaan kaukolämmön päästökerroin pienempi kuin 6 suurimman kaupungin päästökertoimien keskiarvo Edullisuus: Kiinteistöliiton indeksitalovertailun 6 suurimman kaupungin keskiarvoa pienemmät lämmityskustannukset/m ²
	Energiatoimituksen luotettavuus			Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi	Sähkön ja lämmön toimituksen luotettavuus erittäin hyvä. Sähkön toimitushäiriöt alle 0,2 h/as/v ja lämmön alle 0,8 h/as/lämmityskausi

VAV Yhtymä Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Keskivuokra suhteessa markkina- vuokraan (VAV Asunnot Oy)	31,4		Vähintään 30 % alle markkina- vuokran	Vähintään 30 % alle markkina- vuokran	Vähintään 30 % alle markkina- vuokran	Vähintään 30 % alle markkina- vuokran
	Vuokrausaste (%), konserni	98,50 %		98,50 %	98,50 %	98,50 %	98,50 %
	Omavaraisuusaste, konserni	23,30 %		20 %	20 %	20 %	20 %
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (360 as./v)	115		174	360	360	360
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Pienempi kuin indeksin nousu		Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	PTS:n toteuttaminen Toteutuneet kustannukset suhteessa budjetoituun (%)	95 %		95–105 %	95–105 %	95–105 %	95–105 %
	Laajuus asuntoina: toteutuneet suhteessa budjetoituun (%)	95 %		95–105 %	95–105 %	95–105 %	95–105 %

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promoter Score)	29,6		39	39,5	40,5	40,5
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Työtyytyväisyys	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevaikuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailun keskiarvon		Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevaikuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevaikuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevaikuttajan tutkimus)	Yli kiinteistötoimialan vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevaikuttajan tutkimus)
Terveysperusteiset poissaolot	%:a henkilöstöstä/v	2,0 (3,0 ka. 2021–2022)		3,5	3,5	3,5	3,5
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Segregaation torjuminen tarjoamalla kohtuuhintaista asumista ja tukemalla asumisen haastavissa tilanteissa (SDG-tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen)	VAV Asunnot Oy:n keskivuokra suhteessa markkinavuokraan			Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran	Vähintään 30 % alle markkinavuokran
Hiilineutraali VAV (SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmastotoja)	Hiilineutraali VAV 2030			Vuoden 2024 aikana tehdään ilmastotiekartta, jossa polkuja kohti hiilineutraaliutta tunnustetaan ja mitataan	Ilmastotiekartan mukaiset vuositavoitteet	Ilmastotiekartan mukaiset vuositavoitteet	Ilmastotiekartan mukaiset vuositavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Lämmitysenergian kulutuksen vähentäminen (SDG-tavoite 11: Kestävät kaupungit ja yhteisöt sekä SDG-tavoite 13: Ilmasto-tekot)	Lämmitysenergian kulutus, kWh/m ³			38,9	Mittari tulossa ETJ+ päivityksen yhteydessä	Mittari tulossa ETJ+ päivityksen yhteydessä	
Vastuulliset hankinnat (SDG-tavoite 17: Yhteistyö ja kumppanuus)	VAV kehittää vastuullisia hankintoja yhdessä kumppaniverkostonsa kanssa			Kestävyys- ja vastuullisuusteema nostetaan erikseen esiin kaikissa VAV:n pitämässä hankintoihin liittyvissä markkinavuoropuheluissa			

VTK Kiinteistöt Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Vakavaraisuuden säilyttäminen	Konsernin oma- varaisuusaste %	38	>20	>20	>20	>20	>20
Positiivinen ja kasvava tulos	Vivamus Kiin- teistöt Oy:n tu- los, milj. eur	-	1,8	1,9	2	2,1	2,2
Hyvän vuokrausasteen ylläpito ja kehittäminen	Ulkoisten vuok- rakohteiden vuokrausaste (%) (Vivamus Kiinteistöt Oy)	93	93	93	94	95	95
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Konsernin liike- vaihdosta vähin- tään n. 10 % käytetään perus- korjauksiin.	12	10	10	10	10	10
Asiakastyytyväisyys, konserni	Asteikko 1–5, vastausten kes- kiarvo	3,6	-	3,6	-	3,7	-
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Konsernin henkilöstön hyvinvointikysely	Asteikko 1–5, vastausten kes- kiarvo	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4	4,4

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Energiatehokkuuden parantaminen uudishankkeissa ja peruskorjauksissa (SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Kaupungin hankesuunnitelmissa asettamien energiatehokkuuden vertailulukujen (E-luku) alittaminen			Varia Vehkala hanke: alle 80 kWhE/m ² , vuosi.	Hankesuunnitelmien E-luvun alittaminen	Hankesuunnitelmien E-luvun alittaminen	Hankesuunnitelmien E-luvun alittaminen
Energiakatselmusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen (SDG-tavoite 11 Kestävät kaupungit ja yhteisöt)	Kappalemäärä VTK, rakennuksia 17: toimenpiteitä yht. 179 kpl Vivamus: rakennuksia 6, toimenpiteitä yht. 38 kpl		VTK: 68 kpl Vivamus: 9 kpl	VTK: 87 kpl Vivamus: 16 kpl	VTK: 13 kpl Vivamus: 9 kpl	VTK: 8 kpl Vivamus: 2 kpl	VTK: 3 kpl Vivamus: 2 kpl

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Positiivinen tilikauden tulos	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta.	0,4	0,8	1	1	1	1
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Asiakastyytyvyyden parantaminen (NPS)	NPS pisteluku	-9		13	18	20	20
Kehittämishjelma: Ateriapalveluiden asiakastyytyvyyden positiivinen kehittyminen	Ateriapalveluiden NPS Pisteluku	-5		5	10	15	15
Kehittämishjelma: Puhtauspalveluiden kustannustehokkuus	Kustannustehokkuus vähintään 1 %-yksikkö (Hinnan korotus alittaa yleisen kustannustason nousun)		1,12	1	1	0,5	0,5
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1–5	4,15		4,2	4,25	4,25	4,25
Sairauspoissaolot %	%	5,9		5,7	5,7	5,6	5,6
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Kokonaisbiojätteen määrän vähentäminen (SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista)	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija	51		45	44	43	42

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Ruokatuotannon hiilijalanjäljen vähentäminen (SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista)	LUKEN ruokatuotannon hiilijalanjäljen mittarin käyttöönotto vuoden 2024 aikana, mutta varsinaisia seurantatuloksia on saatavilla vuoden 2025 aikana		Mittarin käyttöönotto ja tavoitetasojen asettaminen	Hiilijalanjäljen vähentäminen	Hiilijalanjäljen vähentäminen	Hiilijalanjäljen vähentäminen	Hiilijalanjäljen vähentäminen
Aiheutettujen CO ₂ -päästöjen vähentäminen (SDG-tavoite 12. Vastuullista kuluttamista)	Aiheutetut CO ₂ päästöt (t) / tuotantoauto	0,5		0,4	0,3	0,2	0,1
eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi) positiivinen kehittyminen (SDG-tavoite 3. Terveyttä ja hyvinvointia)	eNPS (työntekijöiden nettosuositteluindeksi)	11		12	15	17	19
Henkilöstön osaamisen kehittäminen (SDG-tavoite 8. Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua)	Henkilöstön ammatillisen kehittämisen lisäkoulutukset vuodessa (kpl määrä)		90	100	105	110	110

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Talouteen liittyvät tavoitteet							
Positiivinen tilikauden tulos	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat heikentävästi vuodesta 2025 alkaen valtionosuusrahoituksen mahdolliset leikkaukset.	1 062 530	400 000	200 000	200 000	200 000	200 000
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste, %	100	100	100	100	100	100
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet							
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl Rahoitusjärjestelmä on muuttumassa vuonna 2026. Uudessa rahoitusmallissa tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat poistumassa käytöstä. Tarkemmat tiedot uudesta rahoituksesta saadaan syksyn 2024 aikana. Opiskelijavuosiennusteissa on huomioitu ammatillisen koulutuksen rahoitusleikkaukset.	855 + 16 lisäsuoritepäätöksellä	870	855	855	855	855

Tavoite	Mittari	Toteuma 2023	Ennuste 2024	Tavoitetaso 2025	Tavoitetaso 2026	Tavoitetaso 2027	Tavoitetaso 2028
Opiskelijapalaute (amispalaute, päättökysely)	nps-indeksi	67	65	66	66	66	66
Työelämäpalaute työpaikkaohjaajakysely	Tyytyväisyys 1–5	4,4	4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet							
Henkilöstön työfiiis	Tyytyväisyys 1–5	4,2	4,1	4,1	4,1	4,1	4,1
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet							
Hyvän koulutuksen ylläpito ja kehittäminen (SDG-tavoite 4 "Hyvä koulutus")	Opiskelijapalaute, (amispalaute) tyytyväisyys koulutukseen, kokonaisarvosana 1–5		4,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Opiskelijoiden hyvinvoinnin edistäminen (SDG-tavoite 3 "Terveyttä ja hyvinvointia")	Vuotuinen opiskelijakysely, keskiarvo osiosta ilmapiiri ja hyvinvointi 1–5		4,3	4,3	4,3	4,3	4,3
Sukupuolten tasa-arvon edistäminen (SDG-tavoite 5 "Sukupuolten tasa-arvo")	Vuotuinen opiskelijakysely, tasa-arvoa koskeva kysymys 1–5		4,4	4,3	4,3	4,3	4,3
Ruokahävikin vähentäminen (SDG-tavoite 12 "Vastuullista kuluttamista")	Ruokahävikki, g/myyty annos		40	38	36	34	32

Kiinteistö- ja pysäköintiyhtiöille asetettavat tavoitteet 2025–2028

1. Ylläpitokustannusten kehitys ei ylitä yleisen kustannustason kehitystä. (pl. K Oy Tiedepuisto: rakennukseen liittyvä ylläpito kuuluu vuokralaiselle)

Pysäköintiyhtiöiden Ratakujan Pysäköinti Oy ja Vantaan Pysäköintiratkaisut Oy / VanPark Oy lisätavoitteet:

- 1.1. Voitollinen tilikauden tulos
2. PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssä
3. Energian käytön tehostamistoimien kartoitus (ei elinkaaren loppuvaiheessa olevat)
  - 3.1. Elinkaaren loppuvaiheessa olevien kiinteistöyhtiöiden vastuullisuustavoitteet (yhtiölle sopiva tavoite seuraavista)
    - 3.1.1. Kiertotalouden edistäminen kestävän purkamisen elementein: purkumateriaalien uudelleenkäyttö ja kierrättäminen
    - 3.1.2. Kiinteistön uuden käyttötarkoituksen toteuttamiseen liittyvien toimenpiteiden käynnistäminen esim. kaavoituksen kautta
    - 3.1.3. Rakennuksen elinkaaren loppuajan PTS:n toteuttaminen resurssiviisaalla tavalla

LIITTEET

- LIITE 1 Uudisrakentaminen 2025–2034
- LIITE 2 Korjausrakentaminen 2025–2034
- LIITE 3 Vuokra- ja osaketilojen muutokset ja korjaustyöt 2025–2034
- LIITE 4 Liikuntapaikkarakentaminen 2025–2029
- LIITE 5 Julkinen käyttöomaisuus 2025–2028

LIITE 2; Korjausrakentaminen 2025–2034

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
KORJAUSRAKENTAMINEN 2025-2034 yhteensä		455 953	42 240	50 403	47 240	55 650	38 010	36 310	36 360	32 460	39 710	53 110	27 010
KAUPUNKISTRATEGIAN JA JOHDON TOIMIALA		1 650	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Kaupungintalo kokouskeskukseksi	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
varavoima		700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kajo ; Mr-varaus		1 100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Keha; Mr-varaus		550	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLTO		4 420	420	820	620	320	320	320	320	320	320	320	320
Tammirinteen vastaanottokodin lämmitysjärjestelmän eriyttäminen	Kivistö	200	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kielotie 40 lämmitysjärjestelmän eriyttäminen Kielotie 42:sta	Tikkurila	200	0	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sosiaali- ja terveydenhuollon tilojen viilennys		200	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Soster; Mr-varaus		3 500	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320	320
Kuuselan perhekuntoutuskeskuksen piha-alueen suunnittelu ja toteutus	Tikkurila	300	0	0	300	0	0	0	0	0	0	0	0
KASVATUKSEN JA OPPIMISEN TOIMIALA, koulut		269 790	21 920	32 520	31 750	29 810	13 770	21 820	22 270	18 370	25 620	39 020	12 920
Veromäen koulun peruskorjaus ja muutostyöt	Aviapolis	23 700	0	0	0	0	600	6 800	9 500	6 500	300	0	0
Hakunilan lisäoppimistilat	Hakunila	1 950	1 300	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Itä-Hakkilan koulun peruskorjaus	Hakunila	14 400	500	550	6 950	6 250	50	0	0	0	0	0	0
Rajakylän koulun ja Rajakylän vanhan koulun korjaukset	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sotungin peruskoulun peruskorjaus	Hakunila	26 400	0	0	0	0	0	0	800	1 100	1 600	12 600	10 200
Ilolan koulu+laajennus, peruskorjaus	Koivukylä	10 500	0	50	750	2 600	7 000	100	0	0	0	0	0
Koivukylän koulun muuttaminen alakouluksi	Koivukylä	8 200	0	0	0	0	0	2 700	2 800	2 700	0	0	0
Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt	Koivukylä	8 800	5 750	7 100	30	0	0	0	0	0	0	0	0
VARIA/Talvikkitien tp. Perusparannus	Koivukylä	9 400	0	0	0	100	1 150	4 850	3 200	100	0	0	0
Kulomäen koulun tilamuutos- ja korjaustöitä	Korso	2 650	2 050	2 550	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Askiston koulun ja lisärakennuksen peruskorjaus	Myyrmäki	3 200	0	0	0	0	550	2 650	0	0	0	0	0
Kaivokselan koulu; muutos- ja korjaustyöt	Myyrmäki	16 550	100	400	2 500	11 550	950	0	0	0	0	0	0
Kivimäen koulu, peruskorjaus, vaihe 2	Myyrmäki	14 450	400	5 000	7 300	40	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson koulun peruskorjaus ja tilamuutokset	Myyrmäki	2 500	0	0	0	0	0	0	1 250	1 250	0	0	0
Mårtensdals skola	Myyrmäki	2 700	1 500	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pähkinärinteen koulun korjaukset	Myyrmäki	700	0	0	0	50	650	0	0	0	0	0	0
Uomarinteen koulun peruskorjaus ja tilamuutokset	Myyrmäki	2 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 700	0

1 000 €	Suuralue	Kustannus- arvio	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
KAUPUNKIKULTTUURIN JA HYVINVOINNIN TOIMIALA		43 823	9 490	3 723	1 640	11 740	10 890	1 140	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040
Häkansbölen kartano; päärakennuksen peruskorjaus	Hakunila	3 450	1 200	2 400	150	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen urheilutalo, uimahallin peruskorjaus	Myyrmäki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kulttuuritehdas Vernissa, peruskorjaus	Tikkurila	8 100	7 000	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Palokalustostosuojan korjaustyöt (Vernissa)	Tikkurila	300	200	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tikkurilan kulttuuri- ja kirjastotalo muutokset ja perusparannus	Tikkurila	21 700	50	500	450	10 700	9 850	100	0	0	0	0	0
Lastenkulttuurikeskus Pessin uudet tilat	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kaku ; Mr-varaus		7 603	800	553	650	800	800	800	800	800	800	800	800
Kaku ; Mr-varaus		2 650	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240	240
Havukosken nuorisotilan tilamuutokset ja korjaukset	Koivukylä	150	0	0	150	0	0	0	0	0	0	0	0
Häkansbölen kartanoalueen toimenpiteet	Hakunila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA		2 550	590	610	150	150	150	150	150	150	150	150	150
Keskusvarikon latausasemien laajennus		70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sähköautojen latausasemien rakentaminen		700	350	350	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kato ; Mr-varaus		1 300	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120	120
Kato ; Mr-varaus		350	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Louhelan aseman korjaustyöt	Myyrmäki	50	0	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Martinlaakson aseman korjaustöitä	Myyrmäki	60	0	60	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Myyrmäen aseman korjaustöitä	Myyrmäki	90	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA, Kiinteistöt ja tilat		60 800	5 800	5 750	5 750	5 750	5 750	5 750	5 250	5 250	5 250	5 250	5 250
Villa Grönbergin muutos- ja korjaustyöt	Tikkurila	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toti / Sisäilmaongelmat ; Mr-varaus		38 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Toti / Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms		7 700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700	700
Katrineberg, ulkoalueiden korjaus- ja muutostyöt	Kivistö	200	50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toti / Mr-varaus (ulkovaippa, asunnot, keittiöt yms)		3 300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300	300
VO-tilojen sisäilmakorjauksien määrärahavaraus		2 200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
VO- tilat Keittiöiden ja keittiölaitteiden määrärahavaraus		550	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Kehys ylläpidettävien rakennusten		8 500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	500	500	500	500	500
ERITTELEMÄTTÖMÄT		6 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0
Varavoima rakentamisen varaus		5 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	0	0	0	0	0

LIITE 4; Liikuntapaikkarakentaminen 2025–2029

1 000 e	Kustannukset yht. 2025-2029	2025	2026	2027	2028	2029
A. OMAT INVESTOINNIT						
UUDISRAKENTAMINEN						
Aviapoliksen (Muuran) yhtenäiskoulun liikuntahalli	9 700	500	900	5 000	3 250	50
Hakunilan urheilupuiston tapahtuma- ja varastotila	3 100	0	0	0	200	2 900
Aviapoliksen / Kivistön uimahalli	7 000	0	0	200	800	6 000
Elmon uimahalli	38 100	22 000	16 000	100	0	0
Elmon urheilupuiston huoltorakennus	3 150	0	50	3 050	50	0
Ojahaan yhtenäiskoulun liikuntahalli	5 850	0	50	1 150	4 600	50
Keimolanmäen koulun lähiliikuntapaikka	350	30	320	0	0	0
Tikkurilan urheilupuiston kenttien katsomo ja huoltotilat	4 250	0	50	1 850	2 300	50
Kuusijärven apurakennus WC-infokatos (ent. nimi Kuusijärvihanke)	600	600	0	0	0	0
Kuusijärven apurakennus yrittäjien tilat	580	0	0	0	380	200
Kuusijärven huoltorakennus	570	0	0	0	0	570
Kuusijärven pesu- ja pukuhuonerakennus	1 000	1 000	0	0	0	0
Kuusijärven uusi savusauna 1	340	340	0	0	0	0
Kuusijärven uusi savusauna 2	340	340	0	0	0	0
Kuusijärven vuokravälinerakennus	330	0	0	0	200	130
Vaaralan lampien rakennukset -hanke	1 000	0	50	500	400	50
Kustannukset yhteensä (1 000 e), ilman konserniyhtiöiden kohteita	76 260	24 810	17 420	11 850	12 180	10 000
URHEILUALUEET						
Ulkokuntoilupaikat	100	100	0	0	0	0
Tikkurilantie 129 kenttä	530	30	500	0	0	0
Hakunilan urheilupuisto rullahiihtorata	350	350	0	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston yleisurheilukentän purku ja korjaus	560	560	0	0	0	0
Lipunkantajan lähiliikuntapaikka	300	0	0	0	300	0
Vehkala-Petikko ulkoilureitti	550	0	550	0	0	0
Elmon urheilupuisto	4 300	0	0	800	1 515	1 985
Korpikontionkentän lähiliikuntapaikka	300	0	0	0	300	0
Mikkolan lähiliikuntapaikka	330	30	0	300	0	0
Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat	1 300	900	400	0	0	0

1 000 e	Kustannukset yht. 2025-2029	2025	2026	2027	2028	2029
Martinlaakson urheilupuisto tekojääkontti	150	0	150	0	0	0
Hiekkaharjun urheilupuisto tekojääkontti	150	0	150	0	0	0
Hiekkaharjun urheilupuisto valaistus	150	0	150	0	0	0
Simonkylänpuiston reitit	160	20	0	140	0	0
Tikkurilan urheilupuisto	4 700	0	400	1 200	1 400	1 700
Tikkurilan up tekonurmikentän perusparannus	500	500	0	0	0	0
Yhteensä (1 000 e)	14 430	2 490	2 300	2 440	3 515	3 685
VIRKISTYSALUEET						
Kuntoratojen täydentävät opasteet	50	50	0	0	0	0
Krakanpuiston luonnonsuojelun alueen reitit	100	0	0	100	0	0
Kuusijärven esteetön uimapaikka	250	250	0	0	0	0
Kuusijärven esteetön reitti 2	510	510	0	0	0	0
Vaaralan lammet ja Slätmossen	2 220	680	1 540	0	0	0
Tussinkosken reitit	200	0	0	200	0	0
Naapuriniityn seniorireitti	30	0	30	0	0	0
Silvolan lintutori	400	0	0	400	0	0
Vaskivuorentie Mätäojan kv-silta	550	0	550	0	0	0
Yhteensä (1 000 e)	4 310	1 490	2 120	700	0	0
B. KONSERNIYHTIÖIDEN KOHTEET						
VTK KIINTEISTÖT OY						
Hakunilan / Kaskelan liikuntahalli	5 850					
Keimolanmäen koulun liikuntahalli	4 400					
Koillis-Vantaan liikuntahalli	9 900					
Koillis-Vantaan liikuntahalli 2	5 850					
Tikkurilan liikuntahalli	5 850					
KORJAUSRAKENTAMINEN						
Tikkurilan jäähallin peruskorjaus	5 000					

LIITE 5; Julkinen käyttöomaisuus 2025–2028

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Liikennealueet						
Joukkoliikenteen kehittäminen		3 125	725	800	800	800
Keskeneräisten katujen loppuunsaattaminen		2 000	500	500	500	500
Liikenneturvallisuuden kehittäminen		1 200	300	300	300	300
Liikennevalojen perusparantaminen		560	140	140	140	140
Pyöräilyn kehittäminen		400	100	100	100	100
Ulkovalaistusverkon parantaminen		5 100	1 000	1 100	1 500	1 500
Vantaan ratikan yhteydessä toteutettava viitoitus		660	0	0	660	0
Annefred (AUB)	Aviapolis	1 980	1 980	0	0	0
Annefred eteläisen taide, Tarja Ervastian Pesä-teos	Aviapolis	50	0	50	0	0
Avia-aukio ja Tikkurilantien pohjoisreuna	Aviapolis	760	0	0	400	360
Aviakuja	Aviapolis	150	50	100	0	0
Baana v Jokitie-Padisenpuisto	Aviapolis	1 080	0	80	0	1 000
Baana v Kahluuniityn silta - Jokitie	Aviapolis	1 345	45	0	1 300	0
Caravellentie Tuupakantie Tulkintie LIVA	Aviapolis	110	110	0	0	0
Caravellentien liittymä sekä Tahkotien ja Nuolitien liikennevalot	Aviapolis	470	470	0	0	0
Harkkokuja 2	Aviapolis	150	0	150	0	0
Ilmakehän ERIKU-reitin viitoitus	Aviapolis	20	20	0	0	0
Karhumäenkuja ja Virinpolku	Aviapolis	100	0	100	0	0
Karhumäentie v Aviabulevardi-Karhumäenkuja	Aviapolis	110	110	0	0	0
Lentoasemantie Valuuttakadun Rs U-8074	Aviapolis	800	0	0	0	800
Lukio ja Ilmailumuseo Aviabulevardin varrelle 002534	Aviapolis	2 455	0	2 455	0	0
Lumijälki lumenkaatopaikka	Aviapolis	250	0	0	0	250
Manttaalitie 1 ja 3 002522	Aviapolis	400	0	400	0	0
Markkatie (002396)	Aviapolis	140	0	140	0	0
Muura kaupunkikylät 1 alueen kadut 002356	Aviapolis	5 490	0	1 300	4 190	0
Muura kaupunkikylät 2 alueen kadut 002533	Aviapolis	1 000	500	500	0	0
Pakkalantie jk-pp -tie v Virkatie-Tikkurilantie	Aviapolis	100	0	0	0	100
Pakkalantie liittymä	Aviapolis	180	0	180	0	0
Perintötie	Aviapolis	100	0	0	100	0
Rälssipuistonpolku eteläinen	Aviapolis	135	0	0	135	0

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Tammiston kauppatie 13 liittymä LIVA	Aviapolis	100	0	0	100	0
Tammiston kauppatie Tammistonkuja LIVA	Aviapolis	100	0	0	100	0
Tammiston kauppatie Tammistontie LIVA	Aviapolis	100	0	0	100	0
Tammiston kauppatie Voimakuja LIVA	Aviapolis	100	0	0	100	0
Teknobulevardi 7 ja 9 002565	Aviapolis	3 800	0	200	1 100	2 500
Tikkurilantie 129 002519	Aviapolis	1 100	200	900	0	0
Tikkurilantien baana v Rälssitie-Robert Huberin tie	Aviapolis	40	0	0	0	40
Turbiinitie	Aviapolis	50	50	0	0	0
Vanhatie	Aviapolis	600	0	0	0	600
Ylästöntie ja Backaksenpolku (512000)	Aviapolis	1 200	0	0	0	1 200
Hakunilan keskustan laajennus 2	Hakunila	240	0	240	0	0
Hakunilanraitin aukio	Hakunila	80	0	0	0	80
Harjunreunan ylikulkukäytävä U-1774	Hakunila	960	60	0	0	900
Hirvimäentie v Kuninkaanmäentie-Kiertomäentie	Hakunila	390	390	0	0	0
Kuninkaanmäentie v Honkamäentie-Koulutie	Hakunila	1 150	100	0	500	550
Kuussillantie v. Hakunilantie-Rajatie	Hakunila	100	0	100	0	0
Kuussillantie v. Hopeakuja-Kuussillankuja	Hakunila	100	0	100	0	0
Kyytitie Kaskelan akk	Hakunila	3 000	0	0	3 000	0
Lahdentie Pitkäsentien akk	Hakunila	850	0	0	850	0
Länsimäentie v. Fazerintie-Kehä III ramppi	Hakunila	50	0	0	0	50
Pohjolan tie v. Kuninkaanmäentie-Kiertomäentie	Hakunila	100	0	0	100	0
Sotungintien pysäköintialue	Hakunila	350	0	0	50	300
Erätorpantie	Kivistö	200	0	200	0	0
Keimolantie v. Kivipellontie-Kylänpääntie	Kivistö	50	0	0	0	50
Kivistön asemakorttelit 233100	Kivistö	50	50	0	0	0
Kivistön koulun kaava-alue	Kivistö	300	300	0	0	0
Kivistön Maitokvarssi 233400	Kivistö	50	0	50	0	0
Kivistön Onnenkivi	Kivistö	2 300	300	1 000	1 000	0
Koivupääntie v Riihiläntie-Kantotie	Kivistö	100	0	0	0	100
Länsi-Keimolantie Lepsämäjoen silta U-8058	Kivistö	500	500	0	0	0
Punakiventie v. Keimolantie - Punakivenpuisto	Kivistö	200	0	0	0	200
Rauhalankaari	Kivistö	550	0	550	0	0
Reunan alueen vesihuolto	Kivistö	1 900	1 900	0	0	0
Ruusumäentien pyöräkatu	Kivistö	500	0	0	0	500

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Tapahtumakuja	Kivistö	440	440	0	0	0
Timanttisilta	Kivistö	590	0	0	0	590
Vehkalan Kinkerit (251400)	Kivistö	600	600	0	0	0
Asolantie v. Asolanpolku-Sydäntie	Koivukylä	350	0	0	0	350
Elmon alueen kadut	Koivukylä	1 400	700	700	0	0
Hanabölientie jkpp v Koivukylänväylä-Piippilakinkuja	Koivukylä	220	0	20	200	0
Hanabölientie Lauratien akk U-8100	Koivukylä	750	750	0	0	0
Hosantie 621500	Koivukylä	1 000	0	0	100	900
Ilkantien portaat	Koivukylä	65	0	0	0	65
Karpaattientie	Koivukylä	500	0	0	500	0
Koivukylänväylä Peltoniemenkuja LIVA	Koivukylä	110	0	110	0	0
Koivukylänväylä pääradan ylikulkusilta U-8083	Koivukylä	1 550	50	0	0	1 500
Laurintien liityntäpysäköintialue	Koivukylä	325	0	0	0	325
Laurintie v Kasperinpolku-Hanabölientie	Koivukylä	2 620	2 620	0	0	0
Leikkitie 002516	Koivukylä	100	0	100	0	0
Louhikkotie v. Mäkirinne-Louhikkopolku, Pikkumäenkuja	Koivukylä	285	0	0	0	285
Piippilakki 002545	Koivukylä	180	0	30	150	0
Päiväkummun pientalotontit 002558	Koivukylä	100	0	100	0	0
Rekolan keskusta 002316	Koivukylä	640	0	0	640	0
Rekolantie v. Peijaksentie-Tervahaudantie	Koivukylä	200	0	200	0	0
Rosenlund asemakaava 741600	Koivukylä	250	250	0	0	0
Harmaahylkeentien pohjoisosan jkpp	Korso	235	0	235	0	0
Hirvitie v Ilvestie-Kontiotie	Korso	100	0	0	0	100
Korson keskustan itäosa	Korso	1 600	0	100	980	520
Korsontie 60 002518	Korso	40	10	30	0	0
Korsontie v Lehmustontie-Metsolantie	Korso	200	0	0	0	200
Kulorastaantie	Korso	400	0	0	0	400
Kärppäkuja	Korso	100	0	10	90	0
Lehmustontie 1. vaihe	Korso	3 500	1 405	2 095	0	0
Maakotkantie v. Maakotkanpolku-Kotkankaula	Korso	400	100	300	0	0
Mikkolan laajennus	Korso	585	0	585	0	0
Norppakuja ja Hyljekuja	Korso	220	0	0	20	200

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Pihkalantie v Ullantie-Joukontie	Korso	950	0	0	150	800
Sääskitien pohjoispää	Korso	500	0	0	0	500
Tervahaudantie 002513	Korso	40	40	0	0	0
Urpiaisentie-Korsontie liittymä	Korso	20	0	0	0	20
Vanha Porvoontie jkpp v Korennontie-Turilaantie	Korso	150	0	0	0	150
Vierumäentie	Korso	250	0	0	0	250
Höylätie	Myyrmäki	650	0	50	600	0
Karhunkierros 4 ja 6 002433	Myyrmäki	500	0	500	0	0
Kivikirveenkuja (Sporttikorttelit) 002363	Myyrmäki	1 600	0	0	0	1 600
Kiviuorentie Kukinpolun ykk U-8046	Myyrmäki	325	0	0	325	0
Lehtokuja (tontinluovutus)	Myyrmäki	420	0	420	0	0
Linnainen	Myyrmäki	1 040	0	1 040	0	0
Louhelantie Jokiuomanpuiston akk U-8043	Myyrmäki	150	0	150	0	0
Louhelantie v Eräkuja-Vaskiuorentie	Myyrmäki	700	0	0	0	700
Louhelantie v Patotie-Eräkuja	Myyrmäki	250	0	0	250	0
Louhelantie v Vihertie-Viherpuistikko 002447	Myyrmäki	230	0	230	0	0
Luhtimäki 1 ja 2 002495	Myyrmäki	100	0	0	0	100
Luolapolku	Myyrmäki	200	0	50	150	0
Martinkyläntien Kiviuoren akk U-8037	Myyrmäki	185	0	0	185	0
Martinkyläntien risteysilta U-1406	Myyrmäki	950	0	0	0	950
Martinkyläntien tennishallin lp	Myyrmäki	190	0	0	190	0
Muuripolku	Myyrmäki	60	60	0	0	0
Myyrmäen keskustan kadut	Myyrmäki	1 750	0	405	1 345	0
Paalutori	Myyrmäki	660	0	0	660	0
Petikon ykk U-8055	Myyrmäki	200	0	0	200	0
Pähkinärinteentie Lammaslammentie LIVA	Myyrmäki	110	0	110	0	0
Raappavuorenrinne 2 002449	Myyrmäki	100	0	100	0	0
Raappavuorentie v Kivikaudenpuisto-Ruukuntekijäntie	Myyrmäki	450	0	450	0	0
Rajatorpantie Hämeenkylläntien kiertoliittymä	Myyrmäki	2 850	0	200	2 650	0
Rajatorpantie Jönsaksentie LIVA	Myyrmäki	100	0	100	0	0
Rajatorpantie Viisaritie LIVA	Myyrmäki	110	110	0	0	0
Rajatorpantie v Raappavuorentie-Jönsaksentie	Myyrmäki	150	0	0	0	150
Ruukkutori	Myyrmäki	500	0	500	0	0
Talttakuja-Raspitie-Vuolutie (tontinluovutus)	Myyrmäki	300	300	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Tiilipojanpolku Kehä III Sarkatien ykk U-8010	Myyrmäki	40	0	40	0	0
Ulkoniitty 002499	Myyrmäki	315	0	50	265	0
Uomatie v. Myyrmäen kirkko-Louhelantie	Myyrmäki	80	80	0	0	0
Vaakapuisto 002398	Myyrmäki	100	100	0	0	0
Vaakatie	Myyrmäki	130	0	130	0	0
Vanhan Kaarelantien oikaisu	Myyrmäki	520	0	0	50	470
Vantaanlaaksontie jkpp v. Vaskivuorentie-Helsingin raja	Myyrmäki	255	0	255	0	0
Vapaalantie 10	Myyrmäki	245	245	0	0	0
Vaskivuorentie Hämeenlinnanväylä ramppiliittymä	Myyrmäki	250	0	50	0	200
Vaskivuorentien ja Kahluuniityn baana	Myyrmäki	1 300	1 300	0	0	0
Vaskivuorentie Ojahaantie LIVA	Myyrmäki	100	0	0	0	100
Vihertie, Viherkuja	Myyrmäki	2 530	2 530	0	0	0
Viittatie (tontinluovutus)	Myyrmäki	20	20	0	0	0
Viputien vesihuolto (tontinluovutus)	Myyrmäki	90	90	0	0	0
Virtatie v. Virtakuja-Myyrmäentie	Myyrmäki	500	0	0	0	500
Ailakkipolku jkpp (002354)	Tikkurila	50	0	50	0	0
Asematien itäosan väliainen parantaminen	Tikkurila	100	100	0	0	0
Bäckbyntie	Tikkurila	395	0	0	0	395
Carl Edelfeltin aukio (sis. taide)	Tikkurila	3 150	1 100	0	2 050	0
Erikoiskuljetusreitin siirtosuunnitelma Hakkilassa	Tikkurila	300	0	300	0	0
Itäinen Valkoisenlähteentie v. Vanha Porvoontie-Lahdentie	Tikkurila	1 000	0	1 000	0	0
Kirkkotie-Ylästöntie risteys	Tikkurila	190	0	0	0	190
Koisotien itäosa	Tikkurila	750	0	0	0	750
Kulleropuiston kadut	Tikkurila	500	500	0	0	0
Kuusikkotie jkpp v. Markkulantie-Sammaltie	Tikkurila	960	530	430	0	0
Kyytitie Kuusikkopuiston akk U-6601	Tikkurila	200	0	0	200	0
Läntinen Valkoisenlähteentie v. Koivukyläntie-Talvikkitie	Tikkurila	445	445	0	0	0
Malmiiniitynpolku	Tikkurila	100	0	0	0	100
Meiramitie v. Koivuhaantie-Läntinen Valkoisenlähteentie	Tikkurila	255	0	0	0	255
Neilikkatie v. Keltamotie-Talvikkitie	Tikkurila	710	0	0	0	710
Orvokkitie v. Lehdokkitie-Valkoisenlähteentie	Tikkurila	1 450	0	0	0	1 450
Orvokkitie v. Unikkotie-Lehdokkitie (liittyy Tikkuraittiin)	Tikkurila	1 500	0	1 500	0	0
Porttisuontie v. Kyytitie-Porttikaari	Tikkurila	250	0	0	0	250
Ruskeasannantien risteyssilta U-1885	Tikkurila	850	0	0	0	850
Satomäentie 1 002468	Tikkurila	1 000	0	0	1 000	0

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028
(1 000 e)

	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Sinirikontie	Tikkurila	855	0	0	50	805
Suopursuntie	Tikkurila	100	100	0	0	0
Talvikkitie Neilikkatie LIVA	Tikkurila	150	0	150	0	0
Talvikkitie v Raatatie-Leinikkitie	Tikkurila	1 060	0	0	200	860
Tarhurintien LP-alue	Tikkurila	200	0	0	200	0
Tikkuraitti	Tikkurila	7 000	4 605	2 395	0	0
Tikkurilan osaamiskampus	Tikkurila	6 330	1 660	2 500	1 170	1 000
Tikkurilantie v Kielotie-Ratatie	Tikkurila	3 500	0	1 140	2 360	0
Tikkurilantie v Ratatie-Kuninkaalantie	Tikkurila	850	0	0	0	850
Unikkotie v Kielotie-Ratatie	Tikkurila	230	230	0	0	0
Urheilutie v Edvard Blomqvistin polku-Orhatie	Tikkurila	300	0	300	0	0
Vanha Porvoontie v Kokkokalliontie-Malmarintie	Tikkurila	150	0	0	0	150
Virnakortteli 002555	Tikkurila	600	100	500	0	0
Väritehdas 1 002494	Tikkurila	4 070	200	3 870	0	0
Urheilualueet						
Ulkokuntoilupaikat		400	200	100	100	0
Aerolankenttä	Aviapolis	500	50	450	0	0
Pakkalan Antaksenrannan ulkokuntoilupaikka	Aviapolis	50	50	0	0	0
Hakunilan urheilupuisto rullahiihtorata	Hakunila	400	400	0	0	0
Hakunilan urheilupuiston yleisurheilukentän purku ja korjaus	Hakunila	600	600	0	0	0
Vaaralan talkookentän ulkokuntoilupaikka	Hakunila	50	50	0	0	0
Lipunkantajan lähiliikuntapaikka	Kivistö	300	0	0	300	0
Vehkala-Petikko ulkoilureitti	Kivistö	550	0	550	0	0
Elmon urheilupuisto	Koivukylä	2 315	0	0	1 000	1 315
Ester Koskelaisen puisto skeittipuisto	Koivukylä	630	80	550	0	0
Korpikontionkentän lähiliikuntapaikka	Korso	300	0	0	0	300
Mikkolan lähiliikuntapaikka	Korso	330	30	0	300	0
Kaivokselan kenttä ja kuntoportaat	Myyrmäki	1 300	900	400	0	0
Martinlaakson urheilupuisto tekojääkontti	Myyrmäki	150	0	150	0	0
Vapaalan liikuntapuiston ulkokuntoilupaikka	Myyrmäki	50	50	0	0	0
Hiekkaharjun urheilupuisto tekojääkontti	Tikkurila	150	0	150	0	0
Hiekkaharjun urheilupuisto valaistus	Tikkurila	150	0	150	0	0
Simonkylänpuiston reitit	Tikkurila	160	20	0	140	0
Tikkurilan urheilupuisto	Tikkurila	3 150	0	550	1 200	1 400
Tikkurilan up tekonurmikentän perusparannus	Tikkurila	600	600	0	0	0

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028
(1 000 e)

	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Virkistysalueet						
Kuntoratojen täydentävät opasteet		50	50	0	0	0
Krakanpuiston luonnonsuojelualueen reitit	Aviapolis	100	0	0	100	0
Kuusijärven esteetön uimapaikka	Hakunila	250	250	0	0	0
Kuusijärven esteetön reitti 2	Hakunila	510	510	0	0	0
Vaaralan lammet ja Slätmossen	Hakunila	2 220	680	1 540	0	0
Tussinkosken reitit	Korso	200	0	0	200	0
Naapuriniityn seniorireitti	Myyrmäki	30	0	30	0	0
Silvolan lintutori	Myyrmäki	400	0	0	400	0
Vaskivuorentie Mätäojan kv-silta	Myyrmäki	550	0	550	0	0
Ympäristörakentaminen						
Vanhojen leikkipuistojen kunnostus, korjaaminen ja ehostaminen		40	40	0	0	0
Viljelypalstojen kasteluvesijärjestelmät		140	140	0	0	0
Annefredin- ja Rälssipuisto	Aviapolis	1 760	1 760	0	0	0
Kahinapuisto	Aviapolis	200	0	0	0	200
Muura kaupunkikylät 1 alueen puistot 002356	Aviapolis	830	0	0	0	830
Muuran puistosilta	Aviapolis	300	300	0	0	0
Padisenpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	500	0	0	500	0
Plootupuistikko	Aviapolis	60	60	0	0	0
Pytinojanpuisto (002396)	Aviapolis	1 200	0	0	0	1 200
Pytinpuisto	Aviapolis	400	400	0	0	0
Sutarsinpuisto (Ylästö 7)	Aviapolis	30	0	0	30	0
Skattmansbynniitty (512000)	Aviapolis	300	0	0	300	0
Rälssipuisto, Verhiö-teos	Aviapolis	65	65	0	0	0
Ylästönranta (Ylästö 7)	Aviapolis	510	60	0	450	0
Hakunilan kulttuuri- ja urheilupuiston reittisuunnittelu ja latukartta	Hakunila	80	80	0	0	0
Itä-Hakkilanpuisto	Hakunila	800	0	0	800	0
Kuntopuisto	Hakunila	340	340	0	0	0
Lahdentie-Itä-Hakkilanpuisto	Hakunila	150	0	0	150	0
Nissbackanpuisto	Hakunila	800	0	0	800	0
Ulkoilureitti välillä Hakunilan urheilupuisto-Sipoonkorven kansallispuisto	Hakunila	700	700	0	0	0
Vaaralan lammet raittisilta	Hakunila	100	0	100	0	0
Georg ja Anna Collinin puisto	Kivistö	350	350	0	0	0
Keimolanmäenpuisto	Kivistö	550	0	0	0	550
Kinkeripuisto	Kivistö	150	0	0	0	150
Ruutulipunpuisto	Kivistö	1 000	0	0	0	1 000

RAKENTAMISOHJELMA 2025-2028 (1 000 e)	Suuralue	Kustannusarvio vuosille 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Tapolan km-silta U-8063	Kivistö	400	0	0	400	0
Äbyranta	Kivistö	240	0	40	200	0
Haxberginhaka	Koivukylä	50	50	0	0	0
Kuusijärvi-Päiväkumuntie	Koivukylä	100	0	0	0	100
Kytöpuiston koira-aitaus	Koivukylä	375	75	0	300	0
Peijaksentien Keravanjoen km-kaarisilta U-8150	Koivukylä	400	0	0	400	0
Marsinpuisto	Korso	600	0	0	600	0
Ristirajan asukaspuisto	Korso	400	0	0	0	400
Tervahaudanmetsän leikkialue	Korso	350	0	350	0	0
Askiston leikkipaikka	Myyrmäki	450	450	0	0	0
Jokiuomanpuisto	Myyrmäki	2 100	100	1 000	1 000	0
Laajametsä leikkialue	Myyrmäki	450	0	0	0	450
Laajavuori alueleikkipaikka	Myyrmäki	305	0	0	305	0
Lammaspuisto puistosilta	Myyrmäki	150	0	150	0	0
Löydöspuisto Mätäojan pitkospuiden uusiminen	Myyrmäki	150	150	0	0	0
Naapurinniityn seniorireitti	Myyrmäki	100	0	100	0	0
Paalukylänpuisto	Myyrmäki	500	500	0	0	0
Perkiönmäki	Myyrmäki	545	45	500	0	0
Pitkäjärven lintutorni ja reitit	Myyrmäki	80	80	0	0	0
Vapaalanmetsä ja Raappavuori	Myyrmäki	1 000	450	300	250	0
Apilapuisto	Tikkurila	725	300	425	0	0
Elopelto 2	Tikkurila	220	0	0	220	0
Grönberginpuisto	Tikkurila	800	0	800	0	0
Kievarinpuisto	Tikkurila	350	0	0	0	350
Kirjastopuiston pohjoisosa	Tikkurila	1 000	0	0	0	1 000
Kirkonkylänkoski	Tikkurila	750	750	0	0	0
Malmimäki	Tikkurila	455	455	0	0	0
Neilikapuisto	Tikkurila	500	0	0	500	0
Sateenkaaren raittisilta U-6498	Tikkurila	50	50	0	0	0
Tikkurilanranta itäosa	Tikkurila	1 500	1 500	0	0	0
Tikkurilanranta Ävikin km-silta U-6120	Tikkurila	400	0	400	0	0
Tikkurilan Veteraanipuisto ja Hertaksenpuisto	Tikkurila	350	0	350	0	0
YHTEISHANKKEET VALTION KANSSA						
Kehä III Ala-Tikkurila-Kalkkikallio meluste		225	0	0	0	225
Vt3 Kuninkaantammenrinne ETL liittyvät kadut		2 070	0	0	0	2 070